

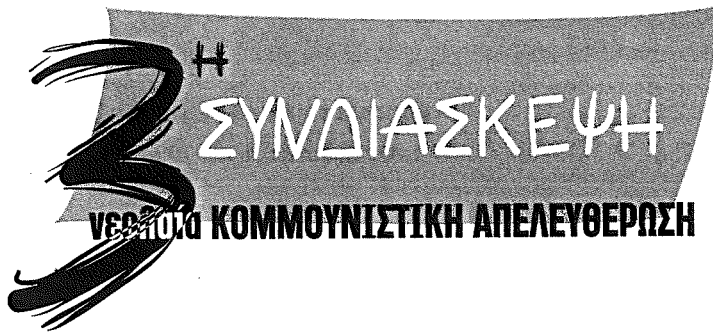

για την
ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ
και
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ της ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΘΕΣΕΙΣ του Κ.Σ.

- Η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και ο πόλεμος
 - Το κίνημα και οι αγώνες στη νέα εποχή
- Το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νέας γενιάς

για την αντικαπιταλιστική επανάσταση-κομμουνιστική απελευθέρωση

ΘΕΣΕΙΣ

του Κεντρικού Συμβούλιου
της νεολαίας

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Έκδοση του Κεντρικού Συμβούλιου
της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

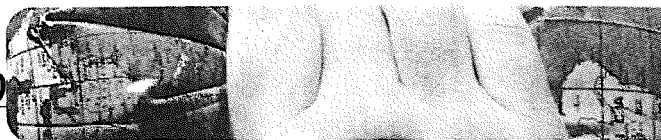
Πατισίων 63B, 104 33 Αθήνα

Τηλ.: 210 88 39 520, 210 82 30 997

Fax: 210 82 32 868

<http://come.to/prin>
e-mail: prin@otenet.gr

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2003

1.1 Μια νέα εποχή του καπιταλισμού, μια νέα γενιά της αμφισβήτησης

Οι νέοι και οι νέες ζουν στις αρχές ενός νέου αιώνα αλλά και μιας νέας εποχής. Μιας εποχής αντιφατικής, κρίσιμης και δύσκολης, πάνω απ' όλα όμως ενδιαφέρουσας και συγκλονιστικής. Σε όλο τον κόσμο οι νόμοι της αγοράς και του κέρδους, το σύστημα της εκμετάλλευσης και αλλοτρίωσης της εργαζόμενης πλειοψηφίας και της πλειοψηφίας των νέων ανθρώπων, **ο καπιταλισμός, έχει περάσει σε ένα νέο στάδιο του.**

Οι εκμεταλλευτικές σχέσεις, το κριτήριο του κέρδους και οι βάρβαροι νόμοι της αγοράς δεν αφορούν μόνο τα πεδία της παραγωγής και της εργασίας, αλλά έχουν εισβάλει και κυριαρχούν σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης και κοινωνικής ζωής.

Το κεφάλαιο σφετερίζεται ολοκληρωτικά το χρόνο εργασίας, αλλά και τον ελεύθερο χρόνο. Ολοκληρώνεται σε παγκόσμιο επίπεδο, με τη μορφή των **καπιταλιστικών ολοκληρώσεων** τύπου Ευρωπαϊκής Ένωσης, NAFTA κ.λπ., με «**συνεταιρισμούς**» δηλαδή των **κεφαλαιοκρατών και των καπιταλιστικών κρατών με στόχο τη βαθύτερη και από κοινού εκμετάλλευση των εργαζομένων** μιας ευρύτερης περιοχής. Προσπαθεί να επιβάλει έναν νέο ολοκληρωτισμό απέναντι στις ελευθερίες και τα δικαιώματα, με ένα αντιδραστικό κύμα αυταρχισμού, καταστολής και βίας σε βάρος των λαών, των κινημάτων, των αγώνων και των ανθρώπων που παλεύουν.

Σε αυτό το στάδιο του καπιταλισμού, **κινήτρια δύναμη είναι οι τεράστιοι οικονομικοί κολοσσοί, τα Πολυεθνικά Πολυκλαδικά Μονοπώλια**, ενώ η ανάγκη του κεφαλαίου να διευρύνει διαρκώς τη βάση κερδοφορίας και κυριαρχίας του, **η διεθνοποίηση του κεφαλαίου** (η καπιταλιστική «**παγκοσμιοποίηση**» δηλαδή), δημιουργεί νέα δεδομένα στην παγκόσμια πραγματικότητα.

Το νέο αυτό στάδιο του καπιταλισμού, ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, αποτελεί ταυτόχρονα **στάδιο ανάπτυξης και κρίσης του συστήματος**. Ποιοτικής ανάπτυξης των μορφών εκμετάλλευσης των εργαζομένων. Ανάπτυξης των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής σε έκταση, βάθος και ποιότητα. Αλλά και κρίσης, όχι μόνο οικονομικής, όπως όλο και πιο συχνά παρακολουθούμε με τη μορφή των χρηματιστηριακών κρίσεων ή των οξυμένων οικονομικών προβλημάτων στις αναπτυγμένες οικονομίες των ΗΠΑ και της Ευρώπης ή της Ασίας, αλλά συνολικής πολιτικής και κοινωνικής κρίσης. Οι προσδοκίες και τα ευχολόγια από κυβερνήσεις και αστούς οικονομολόγους εξανεμίζονται κάτω από το βάρος της κρίσης υπερσυσσώρευσης, που οξύνεται περισσότερο από ποτέ, με απρόβλεπτες συνέπειες. Ολόκληρες χώρες βρίσκονται στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Μετά τις «**Ασιατικές Τίγρεις**» και την Αργεντινή υπάρχουν έ-

ντονοι φόβοι για τη Βραζιλία. Στη Βενεζουέλα μαίνεται πολιτική κρίση. Στις ίδιες τις ΗΠΑ οι απολυμένοι, μόνο επί προεδρίας Μπους, υπολογίζονται στα 1,5 εκ., ενώ η ανεργία βρίσκεται στα υψηλότερα ποσοστά της τελευταίας δεκαετίας. Στην Ε.Ε. οι εταιρίες που συνδέονται με το δείκτη Dow Jones βρίσκονται στη χειρότερη θέση από το 1974, με απώλειες που πλησιάζουν το 40%. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι στο επίκεντρο της κρίσης. Στην Ιαπωνία η βιομηχανική παραγωγή μειώνεται συνεχώς τους τελευταίους μήνες με ρυθμό 3%, ενώ μεγαλύτερη είναι η μείωση στο απασχολούμενο εργατικό δυναμικό. Η παρατεταμένη «ελεύθερη πτώση» των διεθνών χρηματιστηριακών αγορών συμπληρώνεται από την τεράστια κρίση στον τομέα του εμπορίου, την αδυναμία προσοδοφόρων και ασφαλών επενδύσεων και τη βέβαιη άνοδο του πετρελαίου λόγω του πολέμου στο Ιράκ.

Είναι σήμερα εμφανής η **αδυναμία του σύγχρονου καπιταλισμού να δώσει ελπιδοφόρα κοινωνική διέξοδο** και να στρατεύσει ενεργητικά και με προοπτική τη νεολαία και τους εργαζομένους. Κυρίως όμως ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός δημιουργεί την ανάγκη και τη δυνατότητα στον κόσμο της εργασίας, στους λαούς και τους νέους να αντιπαρεθούν σ' αυτό το βάρβαρο σύστημα και στον κόσμο που φτιάχνει από μια εξίσου ολοκληρωτική, συνολική σκοπιά. Να δώσουν μια απάντηση ανατροπής του συστήματος από τη σκοπιά των δικών τους συμφερόντων. Και αυτό κάνει αυτό το σκληρό και βάρβαρο στάδιο του καπιταλισμού πολλαπλά αντιφατικό, την εποχή μας δύσκολη αλλά και συγκλονιστικά προκλητική. **Η νέα εποχή της εκμετάλλευσης δημιουργεί μια νέα γενιά αμφισβήτησης**, διαμορφώνει όλες τις προϋποθέσεις για μια αντικαπιταλιστική προοπτική, ένα νέο ραντεβού του ανθρώπου με την κοινωνική απελευθέρωση. Αυτή η νέα γενιά, η δική μας γενιά, μπορεί και πρέπει να κάνει ένα αποφασιστικό βήμα!

1.2 Το διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου.

Πλέγμα καταπίεσης για τους λαούς και την εργαζόμενη πλειοψηφία.

Στις αρχές του νέου αιώνα, οι αλλαγές στο διεθνές σκηνικό αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για την κατάσταση σε κάθε χώρα, για όλους τους εργαζομένους και για την πλειοψηφία των νέων ανθρώπων. Οι διεθνείς εξελίξεις σε όλα τα πεδία είναι εντυπωσιακές και καθορίζουν βασικές πλευρές της ζωής των ανθρώπων σε οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και ευρύτερα πολιτισμικό επίπεδο. Η εθνικότητα των κεφαλαίων δεν προσδιορίζεται πάντα με ευκολία, τα όρια μεταξύ των κυρίαρχων ιμπεριαλιστικών κέντρων (ΗΠΑ, Ε.Ε., Ιαπωνία) γίνονται ασαφή, η σχέση εθνικού και διεθνικού αλλάζει, ο Τρίτος Κόσμος «εισβάλλει» στην καρδιά των αναπτυσσόμενων χωρών δημιουργώντας έναν Τέταρτο Κόσμο, της εξαθλίωσης και της περιθωριοποίησης, οι σφαίρες επιρροής ξαναμοιράζονται -με σκληρούς πολέμους πολλές φορές-, οι συσχετισμοί δύναμης τροποποιούνται, ασύλληπτα ποσά διακινούνται ταχύτατα στις διεθνείς χρηματαγορές, προϊόντα παράγονται τμηματικά σε πολλές χώρες. Αυτή η συνθετότητα αποτυπώνεται με την έννοια και τη λογική του **διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου**, ως χαρακτηριστικό που περιγράφει πληρέστερα τη μορφή των διεθνών κεφαλαιοκρατικών σχέσεων στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

Στα πλαίσια αυτά, είχαμε σημαντικές εξελίξεις που σηματοδοτούν μια νέα ποιότητα στην ανάπτυξη και κρίση του καπιταλισμού. Η ΟΝΕ και η εφαρμογή -εδώ και ενάμιση χρόνο- του ενιαί-

ου **νομίσματος «ευρώ»** στην Ε.Ε. και ό,τι συνοδεύεται με αυτό, δηλαδή τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης που βάζουν μπροστά και πάνω απ' όλα τους οικονομικούς δείκτες, την αιώνια λιτότητα και τη χειροτέρευση των όρων ζωής για τους μισθωτούς και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η **πρόσφατη διεύρυνση της Ε.Ε.** (από 15 σε 25 χώρες), που σημαίνει μια νέα φάση της καπιταλιστικής ολοκλήρωσης στην ευρωπαϊκή ήπειρο, την κυριαρχία, την επέκταση και το βάθεμα της εκμετάλλευσης και των καπιταλιστικών σχέσεων σε μεγαλύτερο τμήμα των λαών και των κρατών. Ο **ξέφρενος ανταγωνισμός**, που συνεχίζεται και οξύνεται μεταξύ των μεγάλων πολυεθνικών και των κρατών, και οι μορφές που παίρνει ο ανταγωνισμός αυτός, που φτάνει μέχρι τους πολέμους, όπως στην πρώην Γιουγκοσλαβία πριν από λίγα χρόνια, το Αφγανιστάν πρόσφατα ή το Ιράκ σήμερα. Οι συνεχόμενες συγχωνεύσεις μεγάλων εταιριών και Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων (Π.Π.Μ.) και η παραπέρα συγκέντρωση του κεφαλαίου, η κατοχή του πλούτου από όλο και πιο λίγους. Η **ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής πρωτοκαθεδρίας των ΗΠΑ**, ειδικά μετά το χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 και τη διεθνή εκστρατεία των ΗΠΑ-NATO και των συμμάχων τους ενάντια στους λαούς και τα κινήματα. Αναπροσαρμογές και δομικές αλλαγές γίνονται και στους μεγάλους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς, όπως έδειξαν η αλλαγή, η διεύρυνση και το νέο δόγμα του NATO, οι αποφάσεις και ο ρόλος του G-8, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), το Δ.Ν.Τ. και ο οικονομικός και πολιτικός ρόλος του σε μια σειρά χώρες. Ακόμα και η φύση, το περιβάλλον γίνεται ζήτημα διαπραγμάτευσης, ανταγωνισμού και εμπορικής εκμετάλλευσης, όπως έδειξαν οι δύο «Παγκόσμιες Διασκέψεις για το Περιβάλλον» (Κιότο, Γιοχάνεσμπουργκ).

Από όλες αυτές τις εξελίξεις φαίνεται ότι βαθαίνει συνολικά η κυριαρχία του κεφαλαίου σε παγκόσμια κλίμακα, γίνεται ακόμα πιο αποκρουστικός και αντιδραστικός ο κόσμος, καθώς η κυριαρχία και οι ανταγωνισμοί των ηγεμονικών δυνάμεων του κεφαλαίου καταδικάζουν τη συντριπτική πλειοψηφία της μισθωτής εργασίας, τον τρίτο και τον τέταρτο κόσμο (της νέας φτώχειας στην καρδιά της καπιταλιστικής ανάπτυξης) στην κοινωνικο-οικονομική υπερεκμετάλλευση, στην τοξική, βιολογική και περιβαλλοντική καταστροφή. **Ποτέ άλλοτε τόσο πολλοί άνθρωποι δεν καταπίεστηκαν τόσο απόλυτα και ολοκληρωτικά από τόσο λίγους!** Κοινός τόπος όλων αυτών των εξελίξεων είναι η διαμόρφωση ενός νέου διεθνούς κεφαλαιοκρατικού πλέγματος που χαρακτηρίζεται από: την καθολική υπαγωγή των διεθνών σχέσεων στο κεφάλαιο και στην αναζήτηση της μέγιστης υπεραξίας, τον ηγεμονικό ρόλο των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων, την όξυνση των ενδοκαπιταλιστικών ανταγωνισμών, την ένταση της ανισόμετρης ανάπτυξης (γρήγορη ανάπτυξη των ανταγωνιστικών θυλάκων ανάπτυξης και ταχύτερη διαμόρφωση τεράστιων ζωνών εξαθλίωσης).

Στα πλαίσια αυτού του διεθνούς πλέγματος υπάρχουν μερικές βασικές πλευρές με ιδιαίτερη σημασία και ειδικό βάρος στη σημερινή συγκυρία, όπως είναι η διαδικασία της διεθνοποίησης του κεφαλαίου, η καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση», οι ολοκληρώσεις του κεφαλαίου, οι πόλεμοι που φαίνεται να παίρνουν νέα μορφή και να έρχονται όλο και πιο συχνά στην ημερήσια διάταξη των κυρίαρχων και της εποχής μας, αλλά και οι διεθνείς σχέσεις μετά τα χτυπήματα της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ και μια σειρά εξελίξεις που υπάρχουν σε σχέση με τις μορφές κυριαρχίας του κεφαλαίου, των κρατών και ιμπεριαλιστικών οργανισμών. Οι τρεις αυτές πλευρές συνδέονται σε όλα τα επίπεδα και αποτελούν οργανικά στοιχεία του διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου. Αποτελούν βασικές συνιστώσες της ανάπτυξης και κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

1.2.1 Καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση». Η διεθνοποίηση ως τάση του κεφαλαίου.

Κομβικό θέμα, από κάθε άποψη, και βασική πλευρά του διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου αποτελεί η διαδικασία της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης. Η εμφάνιση των μαζικών διαδηλώσεων και των σημαντικών διεργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο, γύρω από τα ζητήματα της παγκοσμιοποίησης του κεφαλαίου και των συνεπειών της σε πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και συνολικό επίπεδο για τους λαούς, τους εργαζομένους και τους νέους, δημιουργεί νέες ελπίδες, αναζητήσεις και ερωτήματα σε εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον πλανήτη. Τα κινήματα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης έχουν ήδη φέρει στο προσκήνιο βασικά ερωτήματα για τον κόσμο του κεφαλαίου, την εκμετάλλευση, τον πόλεμο, αλλά και για το μέλλον της Αριστεράς, των αγώνων, τις δυνατότητες άλλης, εναλλακτικής κοινωνικής οργάνωσης. Τα ερωτήματα αυτά είναι ουσιαστικά, ξεφεύγουν από τα όρια των οργανωμένων δυνάμεων και πρωτοποριών και με μαζικό τρόπο εισέρχονται στο προσκήνιο σε πολύ πλατιά τμήματα νέων και εργαζόμενων.

Η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση είναι μια αντικειμενική διαδικασία; Είναι μια διαδικασία προοδευτική, που ηγεμονεύεται από τις δυνάμεις του νεοφιλελευθερισμού και γι' αυτό έχει αντιδραστικό χαρακτήρα σήμερα; Είναι μια ιμπεριαλιστική διαδικασία που πάντα υπήρχε ως τάση του κεφαλαίου και απλώς επιταχύνεται στη νέα εποχή; Η ανάγνωση των διαδικασιών της παγκοσμιοποίησης ως σύγχρονης τάσης αναπαραγωγής του κεφαλαίου δεν είναι άσχετη με το είδος της πολιτικής στρατηγικής και τακτικής απέναντι σε αυτήν.

Η «παγκοσμιοποίηση»-διεθνοποίηση δεν είναι μια αντικειμενική διαδικασία, από τη σκοπιά της υποταγής σε αυτή τη διαδικασία, της αποδοχής της ως αναπόφευκτης. Ο κινητήριος μοχλός της είναι η **εγγενής τάση του κεφαλαίου να διευρύνει διαρκώς τη βάση κερδοφορίας και κυριαρχίας του**. Πρόκειται, δηλαδή, για μια διεθνοποίηση καπιταλιστική τόσο στην ουσία όσο και στις μορφές της. Δεν είναι ένας αντικειμενικός κοινωνικός νόμος, αλλά ένας νόμος κίνησης του κεφαλαίου. Μια τάση-νόμος κίνησης του κεφαλαίου, που έχει εγγεγραμμένα τα εκμεταλλευτικά χαρακτηριστικά στην ουσία των δομών και των διαδικασιών της και όχι μόνο στην εξωτερική της μορφή ή στο γεγονός ότι την ηγεμονεύουν ο νεοφιλελευθερισμός και τα μονοπώλια. Αυτή η τάση δεν είναι ούτε μπορεί να γίνει προοδευτική, δεν μπορεί να «ελεγχθεί εκ των έσω», όποιες αλλαγές σε κυβερνητικό επίπεδο και αν γίνουν. Μόνο η αντικαπιταλιστική πάλη και επανάσταση σε εθνικό και διεθνικό έδαφος και η ριζική αναδιοργάνωση των διεθνών σχέσεων σε μη εκμεταλλευτική-επαναστατική βάση μπορούν να αντιπαρατεθούν αποτελεσματικά στον καπιταλιστικό κοσμοπολιτισμό και στον εθνικισμό-ρατσισμό. Βαδίζουμε λοιπόν προς μια «παγκόσμια κοινωνία», μια «αυτοκρατορία», ένα τεράστιο υπερκράτος ή μια ολοκλήρωση πλανητική; Γεγονός είναι ότι στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου η ρύθμιση του ανταγωνισμού και των ανισομετριών προς όφελος της συνολικής καπιταλιστικής εκμετάλλευσης των εργαζομένων δεν μπορεί να κυριαρχήσει με τη μορφή μιας κρατικής πολιτικής συγκρότησης, που θα συμπυκνώνει τα συμφέροντα του κεφαλαίου πλανητικά ή στο επίπεδο μιας περιφερειακής ολοκλήρωσης (όπως γίνεται στον εθνικό χώρο με τη λειτουργία του αστικού κράτους). **Το γεγονός μιας ενιαίας παγκόσμιας αγοράς δεν είναι εφικτό λόγω της ανισόμετρης ανάπτυξης, που μάλιστα οξύνεται στο σημερινό στάδιο**. Έτσι, ο ανταγωνισμός εμφανίζεται σαν καθοριστικό στοιχείο στο διεθνές επίπεδο, κάνοντας αδύνατο τον «υπεριμπεριαλισμό» και υπογραμμίζοντας την καθοριστικότητα των εσωτερικών αγώνων και εξελίξεων.

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, και συνεπώς η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, είναι η νέα

ποιότητα που αναδύεται με την εξέλιξη των τάσεων του ιμπεριαλισμού μέχρι τα άκρα, άκρα που απαιτούν και ανάλογες πολιτικές προτεραιότητες. Η παγκοσμιοποίηση είναι καλύτερα να συνοδεύεται από το επίθετο «καπιταλιστική», που υποδηλώνει την όξυνση και τη βαθύτερη επιστροφή του συστήματος στην πρωταρχική του εκμεταλλευτική-αποξενωτική του ουσία: την απόσπαση της υπεραξίας.

Η επέκταση και το βάθεμα της κυριαρχίας του κεφαλαίου, που προέρχεται από τη φρενήρη ανάγκη τού συστήματος να ξεπεράσει οριστικά τα ιστορικά όρια της αποδοτικότητας της ιμπεριαλιστικής εποχής, δηλαδή την κρίση του, φέρνει μαζί του στο νέο αιώνα την πιθανότητα ενός ακόμα παγκόσμιου πολέμου. Τα κρισιμικά φαινόμενα είναι το αποτέλεσμα της σχετικής εξάντλησης των προηγούμενων μέσων που είχε χρησιμοποιήσει το κεφάλαιο για την αύξηση των κερδών (πληροφορική επανάσταση, Νέα οικονομία, απελευθέρωση των αγορών) και πυροδοτούν την αγωνιώδη αναζήτηση νέων μεθόδων έντασης της εκμετάλλευσης και ανάπτυξης της κερδοφορίας καθώς και νέων πλουτοπαραγωγικών πηγών. Η προσπάθεια του ολοκληρωτικού καπιταλισμού να απαντήσει δυναμικά δεν αποτελεί πολιτική επιλογή αλλά μονόδρομο που τροφοδοτείται από την ανάγκη να βαθύνει η εκμετάλλευση του κόσμου της εργασίας.

Η ανισόμετρα ανάπτυξη -που οξύνεται- είναι ο «εγγενής εχθρός» της παγκοσμιοποίησης, ο οποίος φέρνει το διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου να πολεμοχαρεί προσπαθώντας να εγκαταστήσει την κυριαρχία και την ηγεμονία του σε βάθος και σε έκταση. Η κυριαρχία όμως αντιστοιχεί ολοένα και περισσότερο σε μία πρωταρχική κατάσταση απευθείας αντιπαράθεσης κεφαλαίου-εργασίας τοπικά και παγκόσμια. Οι εθνικά υπάρχουσες αστικές τάξεις συμμετέχουν στις διαδικασίες της παγκοσμιοποίησης και των ολοκληρώσεων προσδοκώντας τη βελτίωση των όρων εκμετάλλευσης της εθνικά υπάρχουσας εργατικής δύναμης, μέσω της ισχύος και της βοήθειας που προσφέρει σε αυτόν το στόχο το πολιτικά και οικονομικά ολοκληρούμενο κεφάλαιο. Αυτό το στοιχείο δεν υπήρχε σε αυτή την έκταση (π.χ. ολοκληρώσεις) την εποχή του ιμπεριαλισμού, εποχή διαμόρφωσης των εθνών-κρατών, στην οποία η εθνικοαναρρησιακή πορεία σε ένα κράτος από τη σκοπιά της διαμόρφωσης του δικού του καπιταλισμού άφηνε περιθώρια αντίθεσης στην ίδια την αστική τάξη για μια πολιτική αντίθεσης στις «μεγάλες δυνάμεις». Ο διεθνής ανταγωνισμός του κεφαλαίου λοιπόν στηρίζεται στην εθνική, ποιοτικά ανώτερη, επιβολή του κεφαλαίου πάνω στην εργασία. Ταυτόχρονα, η αναγόρευση των μέσων αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης (εκπαίδευση, πολιτισμός, προσωπικός χρόνος, διαπροσωπικές σχέσεις, οικολογικός χώρος-οικοσύστημα) σε εμπορεύματα καθώς και η ιδιοκτησία του κεφαλαίου επί του συνόλου της εργάσιμης μέρας καθιστούν επίσης την παγκοσμιοποίηση ποιοτικά διαφορετική διαδικασία σε σχέση με το δίπολο οκτάωρο-«ελεύθερος χρόνος», τον διαχωρισμό πόλης-υπαίθρου, αστικού και μη-αστικού πολεοδομικού χώρου κ.λπ. της εποχής του ιμπεριαλισμού.

1.2.2 Ένας «άλλος» καπιταλισμός δεν είναι εφικτός.

Η ανατροπή είναι αναγκαία! Οι απαντήσεις απέναντι στην παγκοσμιοποίηση.

Στο επίπεδο των πολιτικών δυνάμεων, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, αλλά και στο εσωτερικό των κινημάτων κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, υπάρχουν σοβαρές πολιτικές αντιθέσεις και θεωρητική διαπάλη για τη διαδικασία αυτή. Στην Ελλάδα, και αντίστοιχα στα ίδια ρεύματα διεθνώς, στο χώρο ο οποίος εκτείνεται από τις παρυφές της ευρωαριστεράς («κοινω-

νικό» ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝ, ΑΚΟΑ, ΚΕΔΑ κ.λπ.) μέχρι το ΔΗΚΚΙ, το ΚΚΕ, τα κυριότερα μαοϊκά ρεύματα και το μεγαλύτερο μέρος του τροτσκισμού, επικρατούν θεωρητικές προσεγγίσεις -με τις αναγκαίες εννοείται διαφοροποιήσεις- οι οποίες **χαρακτηρίζονται από τα εξής βασικά σημεία:**

- Η παγκοσμιοποίηση είναι βασικά μια διαδικασία διεθνοποίησης του κεφαλαίου, απλά αγριότερη από την αντίστοιχη ιμπεριαλιστική.
- Η παγκοσμιοποίηση έχει ως βασικό στοιχείο της τον νεοφιλελευθερισμό, δηλαδή την πολιτική επιλογή απελευθέρωσης των αγορών, η οποία αντιστοιχεί σε κάποια «δυναμικότερα» τμήματα του κεφαλαίου.
- Η παγκοσμιοποίηση εντοπίζεται σε μία «υποκειμενική» από την πλευρά του κεφαλαίου απάντηση στην ήττα του εργατικού κινήματος, της οποίας ορόσημο είναι η κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού».
- Η παγκοσμιοποίηση έχει ως κυριότερο γεγονός της την ανάδειξη των ΗΠΑ σε υπερ-υπερδύναμη, η οποία επιβάλλει, ελλείψει αντιπάλου, την πολιτική της στις άλλες χώρες.

Και άρα η παγκοσμιοποίηση είναι μια λίγο ως πολύ συγκυριακή εξέλιξη, μια επιλογή, η οποία μπορεί να αλλάξει είτε κατ' άλλους με μια αντι-νεοφιλελεύθερη διαχείριση των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων είτε με μία επίσης αντι-νεοφιλελεύθερη διαπραγμάτευση -με περιεχόμενο τύπου Porto Allegre-, μέσω των κινήματων κατά της παγκοσμιοποίησης, με τους διεθνείς οργανισμούς που θα επαναφέρει στο επίκεντρο τα εθνικά όρια ρύθμισης της ζήτησης των αγαθών και θα βάλει φραγμούς στην απεριόριστη κίνηση του κεφαλαίου (αυτό αποτυπώνει και το σύνθημα «ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» στα πλαίσια του καπιταλισμού με άλλη διαχείριση). Για άλλους αυτό που αντίστοιχα απαιτείται είναι απλώς η ενίσχυση του «παραδοσιακού» εργατικού κινήματος και των δομών του και για άλλους μια νέα διεθνής έξαρση του αντιιμπεριαλισμού κατά των ΗΠΑ.

Κατ' αυτό τον τρόπο διαμορφώνονται και οι ανάλογοι χαρακτηρισμοί της παγκοσμιοποίησης, που προδιαγράφουν για κάθε μια από τις παραπάνω δυνάμεις ποιο ή ποια χαρακτηριστικά αυτής της αντίληψης τονίζουν περισσότερο. Έτσι, στο εγχώριο πολιτικοϊδεολογικό στερέωμα της αριστεράς φιγουράρουν κυρίως οι παρακάτω όροι και αφορισμοί: **α) νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, β) ιμπεριαλιστική παγκοσμιοποίηση, γ) ιμπεριαλισμός** (με την έννοια ότι η παγκοσμιοποίηση είναι πάνω κάτω μη-υπαρκτή κατηγορία). Σημειώνεται ότι η αντίληψη βάσει της οποίας η παγκοσμιοποίηση, ή οι σχετικές με αυτή διαδικασίες ολοκλήρωσης του κεφαλαίου, συνιστά μία προοδευτική ή αναπόφευκτη διαδικασία -αναπόφευκτη με την έννοια όμως της υποταγής σε αυτές- έχει γίνει μάλλον ακατάλληλη για όποιον θέλει να λέγεται αριστερός στις μέρες μας.

Τέλος, το παζλ συμπληρώνεται με ένα διάχυτο κοινωνικό ρεύμα αντίστασης στην παγκοσμιοποίηση με πυρήνα το εθνικό στοιχείο, ρεύμα στο οποίο οι αντιδραστικές και εθνικιστικές πλευρές ηγεμονεύουν και το οποίο συναντιέται σε πολλούς χώρους,, από τη λεγόμενη κοινωνική δεξιά, την εκκλησία ή και ακροδεξιές δυνάμεις μέχρι πατριωτικές αντιλήψεις που τοποθετούν τον εαυτό τους στην αριστερά.

Απέναντι σε αυτό το μωσαϊκό αντιλήψεων, **μια αντικαπιταλιστική αντίληψη** από τη σκοπιά της εργατικής πολιτικής **χρειάζεται να έχει στον πυρήνα της λογικής της ορισμένες βασικές αφηρητές:**

1) Η παγκοσμιοποίηση δεν αποτελεί απλώς μια διαδικασία στερεοποίησης της καπιταλιστικής σχέσης σε κάποιο χώρο, η οποία συντελείται βάσει των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων. Η παγκοσμιοποίηση ως τάση ουσιαστικής υπαγωγής του συνόλου της κοινωνικής εργασίας στο κεφάλαιο προϋποθέτει στο επίπεδο της παραγωγής τη διαρκή τάση εξεύρεσης αποδοτικότερων συνδυασμών απόσπασης σχετικής και απόλυτης υπεραξίας. Είναι δηλαδή σύμφυτη με την ουσία και τον πυρήνα του καπιταλισμού, την εκμετάλλευση και το κέρδος. Χωρίς αυτή την προϋπόθεση δεν υπάρχει ούτε η στερεοποίηση ούτε αυτό που εκλαμβάνεται ως άνευ προηγουμένου διεθνοποίηση.

2) Ο νεοφιλελευθερισμός είναι μια δευτερεύουσα πλευρά της παγκοσμιοποίησης, καθώς στον καπιταλισμό οι πολιτικές μορφές έπονται οντολογικά των οικονομικών μορφών και οι ίδιες οι πολιτικές μορφές με τη σειρά τους μεταβάλλονται και δεν μένουν σταθερές. Κατ' αρχάς ο νεοφιλελευθερισμός είναι μια πιθανή -και όντως υπαρκτή σε πολλές χώρες σήμερα- μορφή διαχείρισης των αναδιρθρώσεων που επιβάλλονται από την τάση της παγκοσμιοποίησης -αυτή των κλασικών δεξιών, φιλελεύθερων και κεντροδεξιών κομμάτων-, μια μορφή διαχείρισης πιο επιθετική ιδιαίτερα σε σχέση με τις ιδιωτικοποιήσεις και την καταστολή (όπως ήταν ο λεγόμενος θατσερισμός, η πολιτική Ρήγκαν στις ΗΠΑ κ.ο.κ). Όμως σήμερα είναι επίσης φανερό ότι τα σοσιαλιστικά, σοσιαλδημοκρατικά αλλά και τα δυτικά κομμουνιστικά κόμματα που κυβερνούν σε χώρες της Ευρώπης (π.χ. συγκυβέρνηση Γαλλίας) έχουν προσχωρήσει εδώ και χρόνια στη διαχείριση της παγκοσμιοποίησης και μάλιστα με πιο θεαματικά αποτελέσματα για το συνολικό κεφάλαιο. Οι «σοσιαλιστές» και οι κεντροαριστερές κυβερνήσεις έδωσαν το παράδειγμα για τον κρατικό παρεμβατισμό στο νέο στάδιο («κράτος-στρατηγείο») καθώς και στην επιβολή της «νέας» αντιδραστικής εργατικής νομοθεσίας σε Ευρώπη και Αμερική. Οι βασικές παράμετροι στην πολιτική διαχείριση μέσα στο νέο στάδιο του καπιταλισμού, μετά από αυτή την αρχική περίοδο μορφοποίησης, είναι κοινές ανεξαρτητως διαχειριστή (κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός, μηδενική ανοχή απέναντι στην ταξική πάλη, μόνιμη αποδιάθρωση του εργάσιμου χρόνου, ενεργή συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις).

Συνεπώς η παγκοσμιοποίηση δεν είναι «νεοφιλελεύθερη», παρά μόνο για εκείνους που επιμένουν στην ανέφικτη λύση μιας κυβερνητικής μεταρρύθμισης σε εθνικό επίπεδο ή/και για όσους επιμένουν στο επίσης ανέφικτο τού να εισακουστούν σε κοινά τραπέζια με τον ΠΟΕ και το ΔΝΤ.

3) Η καθοδήγηση της παγκοσμιοποίησης από τις ΗΠΑ δεν είναι η καθοδήγηση μίας μοναδικής ιμπεριαλιστικής υπερδύναμης με τον τρόπο που εννοείται συνήθως (σχέσεις εξάρτησης), αλλά η πρωτοπορία του ισχυρότερου πόλου-κέντρου του διεθνούς καπιταλιστικού πλέγματος ως πρωταρχικά τέτοιου. Αυτό που ανέδειξε τις ΗΠΑ σε πρώτη καπιταλιστική δύναμη είναι το βαθιά εσωτερικό μυστικό στη διαλεκτική σχέση κεφαλαίου-εργασίας, δηλαδή ότι έδωσε το παράδειγμα της κοινωνικής ειρήνης και της αναγόρευσης της εργασίας από ανταγωνιστική σε οργανική δύναμη η οποία στήριζε το κοινωνικό συμβόλαιο για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα (new deal). Επιπλέον, ο «αμερικάνικος τρόπος» ως κοινωνικό μοντέλο συμβάδισε εξαρχής με την ιδιωτικοποίηση της μοίρας της εργασίας και την ιδεολογική της επέκταση σε όλους τους τομείς του κοινωνικού βίου - μία αποδιάθρωση της ταξικής συνείδησης και πράξης δηλαδή. Αυτή την πετυχημένη συνταγή μετέδωσε η Αμερική στην Ευρώπη, με πρόθυμους συνεισφορείς από ένα σημείο και μετά από πολιτική άποψη το σύνολο των αστικών πολιτικών δυνάμεων της Ευρώπης, ασφαλώς τα σοσιαλδημοκρατικά αλλά και τα δυτικοευρωπαϊκά κομμουνιστικά κόμματα.

4) Η παγκοσμιοποίηση συνέβαλε στην κατάρρευση και όχι το ανάποδο. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να είμαστε κατηγορηματικοί. Η σοβιετική κοινωνία είχε πάψει πολύ πριν από το 1989 να αποτελεί ανασχετικό παράγοντα στην εξάπλωση της παγκοσμιοποίησης και του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Η διαδικασία προς την κατάρρευση της ατομικής ιδιοκτησίας και την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής που ακολούθησε η σοβιετική κοινωνία μετά την Οκτωβριανή επανάσταση του 1917, καθώς δεν ξέφυγε -τελικά- στα πλαίσια της ιστορικής της εξέλιξης από τον ορίζοντα του καπιταλισμού, έπαψε από ένα σημείο και μετά να είναι αποδοτική για τη σταδιακά νεοδιαμορφούμενη άρχουσα τάξη της και ελκυστική για το προοδευτικά απογοητευόμενο προλεταριάτο της. Η παγκοσμιοποίηση επιταχύνθηκε λοιπόν σαφώς από την κατάρρευση, αλλά, σε σχέση με το κομμουνιστικό κίνημα σε Ανατολή και Δύση, αυτό που ώθησε προς την παγκοσμιοποίηση είναι η εγκατάλειψη εκ μέρους του της ίδιας της αντικαπιταλιστικής επανάστασης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στα χέρια είτε της ανατολικής «σοσιαλιστικής παραγωγικότητας» είτε του «ειρηνικού δρόμου προς το σοσιαλισμό» σε Ανατολή και Δύση.

Η τοποθέτηση και η στάση απέναντι στη διαδικασία της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης από τη σκοπιά των εργατικών και νεολαιίστικων συμφερόντων δεν μπορεί συνεπώς να είναι από θέσεις υπεράσπισης της προηγούμενης κατάστασης. **Δεν μπορεί να γίνεται από τη σκοπιά της υπεράσπισης του εθνικού απέναντι στο διεθνές, της υπεράσπισης του ντόπιου απέναντι στους ξένους, από τη θέση της προσκόλλησης στο ένα ιμπεριαλιστικό κέντρο απέναντι στο άλλο (π.χ. με την «καλή» και πιο πολιτισμένη Ε.Ε. απέναντι στις βάρβαρες ΗΠΑ).** Δεν μπορεί να υποτάσσεται σε λογικές «εθνικού πλούτου και οικονομίας» ενάντια σε διεθνείς ρυθμίσεις ή οργανισμούς ούτε στον κοσμοπολιτισμό και τον «ευρωπαϊσμό». **Η πάλη κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης δεν είναι πάλη για την αλλαγή διαχειριστή, κυβερνητικών σχημάτων ή κοινωνικών διαλόγων με τους «ισχυρούς» του κόσμου, ούτε ένα κίνημα διαμαρτυρίας και καταγγελιών των συνεπειών της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης.** Αντίθετα, φέρνει στο προσκήνιο την ανάγκη για αντικαπιταλιστική ανατροπή σε εθνική και διεθνική βάση. Έχει από τη φύση της στον πυρήνα της σοβαρά στοιχεία ενός αντικαπιταλισμού, που χρειάζεται να ενισχύονται σε κάθε ζήτημα και συνολικά, να συνολικοποιούνται σε περιεχόμενο και να αναδεικνύονται, σε επαφή με εκατομμύρια αγωνιστές, εργαζομένους και νέους σε όλο τον κόσμο, φέρνοντας στο σήμερα το στόχο της κοινωνικής απελευθέρωσης. Η δράση και το μέτωπο κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης είναι συμπύκνωση, πολιτική γενίκευση και διεθνιστική έκφραση της παρέμβασης των κινημάτων σε κάθε χώρα, των αγώνων της νεολαίας και των εργαζομένων της Ελλάδας στο συνολικό επίπεδο. Όπως επίσης και η δράση στο διεθνές κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης πρέπει να μεταφράζεται σε συγκεκριμένη ώθηση της ταξικής πάλης και των αγώνων σε κάθε χώρα.

Σε σχέση με τη στρατηγική απάντηση στην καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» και τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό, εμείς, όπως έχουμε διατυπώσει στον πυρήνα της αντίληψής μας, προβάλλουμε την ανάγκη της **αντικαπιταλιστικής επανάστασης-κομμουνιστικής απελευθέρωσης.** Συνολική απάντηση για μας, σημαίνει σχέδιο και πρόγραμμα χειραφέτησης που απαντά στα συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα και προϋποθέτει την ενεργοποίηση των πραγματικών ανθρώπων και την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας, αλλά δεν εξαντλείται ασφαλώς σ' αυτήν.

Η επανάσταση και ο κομμουνισμός υπάρχουν όχι μόνο ως μακροπρόθεσμη επιδίωξη και τελικός σκοπός, αλλά και ως μια αναγκαία και δυναμική τάση του παρόντος, ως μια αναγκαία και

δυνατή (όχι βέβαια μηχανιστικά νομοτελειακή) ενιαία επαναστατική διαδικασία, που αγκαλιάζει όλη την εποχή κυριαρχίας και κρίσης του καπιταλισμού και που λειτουργεί και κρίνεται στο παρόν, στις συγκεκριμένες συνθήκες και τους συσχετισμούς κάθε φάσης. Τελικά, **Κομμουνισμός είναι η «κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα κατάσταση»** και, από αυτή τη σκοπιά, αποτελεί και την πιο συνολική, ριζικά αντιπαραθετική και εναλλακτική απάντηση στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό. Αυτή η θεμελιακή θέση μας πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη να προβάλλεται και να προωθείται σε όλες τις μάχες, να κρίνεται και να αποτελεί την ουσία της δράσης μας. Δεν αποτελεί μια κλειστή τοποθέτηση για τους «λίγους», τους πιο συνειδητούς, ούτε μια «κομματική» τοποθέτηση για το μέλλον, αλλά μια συνολική αντίληψη για κάθε πλευρά και ζήτημα, για κάθε αγώνα και συνολικά. Αποτελεί πρόταση και αντικείμενο πάλης για το ίδιο το εργατικό κίνημα και το κίνημα της νεολαίας, για τις μετωπικές πρωτοβουλίες και συσπειρώσεις, μια σημερινή πρόταση και δρόμος για τη ζωή των ανθρώπων, για τη δράση, τον πολιτισμό, την κοινωνία.

1.2.3 Ενωμένη Ευρώπη των καπιταλιστών: Φυλακή εκμετάλλευσης και φρούριο βαρβαρότητας.

Η γενίκευση των περιφερειακών ολοκληρώσεων, όπως η Ε.Ε., η NAFTA κ.ά., είναι ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Οι καπιταλιστικές ολοκληρώσεις είναι ένα φαινόμενο που έκανε την εμφάνισή του ταυτόχρονα με τον καπιταλισμό. Ωστόσο, το βάθος και η έκτασή τους στη σημερινή εποχή **συνιστούν μια νέα ποιότητα, συγκεκριμένη έκφραση της καπιταλιστικής διεθνοποίησης-«παγκοσμιοποίησης»**. Έτσι, **οι ολοκληρώσεις σήμερα είναι μορφές κίνησης, οργάνωσης και λειτουργίας των Π.Π.Μ.** και του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Σ' αυτά τα πλαίσια **αντιμετωπίζουμε και την Ευρωπαϊκή Ένωση**, ως μια ανάγκη του κεφαλαίου για την εγκαθίδρυση ευρύτερων, υπερεθνικών οικονομικοπολιτικών συνόλων με βαθύτερη αλληλεπίδραση των παραγωγικών, οικονομικών και κοινωνικών-πολιτισμικών λειτουργιών τους, την τάση των Π.Π.Μ. να δημιουργούν όλο και πιο προωθημένες μορφές οικονομικοπολιτικής συνεργασίας των εθνικών ολιγαρχιών γύρω από τις βασικές δυνάμεις και επιλογές τους. Για το αν αυτή η διαδικασία είναι αντικειμενική, προοδευτική ή μπορεί να γίνει «προς όφελος των λαών και των εργαζομένων» ισχύουν όλες οι απαντήσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά που αναλύθηκαν για την καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση».

Ιδιαίτερα για την Ε.Ε., βρεθήκαμε την τελευταία περίοδο μπροστά σε σοβαρές εξελίξεις. Η είσοδος στην «καρδιά» του ολοκληρωτικού καπιταλισμού επιτάχυνε τις εξελίξεις στην ολοκλήρωση του δυτικοευρωπαϊκού κεφαλαίου οδηγώντας σε τομές βάθους και έκτασης. Δύο είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της στρατηγικής του ευρωπαϊκού κεφαλαίου: **1. Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση**, που αποτέλεσε ένα ποιοτικό βήμα στην ολοκλήρωση, με την κυκλοφορία του ενιαίου νομίσματος «ευρώ» και **2. Η πολιτική, οικονομική, στρατιωτική και γεωπολιτική επέκταση της Ε.Ε.** με κύριο χαρακτηριστικό την πρόσφατη διεύρυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης (από 15 σε 25 χώρες). Αυτή η **νέα ποιοτική φάση της Ε.Ε.** είναι σε εξέλιξη, με επόμενα βήματα τη θεσμοθέτηση του ευρωπαϊκού συντάγματος, που αποτυπώνει σοβαρές δομικές αλλαγές στη λειτουργία και την έκφραση της Ένωσης στην προσπάθεια πολιτικής θωράκισης της διαδικασίας ολοκλήρωσης, και η δημιουργία του Ευρωστρατού.

Μια αντικαπιταλιστική αντίληψη και πρακτική, από τη σκοπιά των εργατικών συμφερόντων, δεν μπορεί να παλεύει για τη «δημοκρατικοποίηση» της διαδικασίας της καπιταλιστικής ολο-

κλήρωσης. Η Ε.Ε. -όπως ακριβώς και η διαδικασία της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης- δεν μεταρρυθμίζονται, δεν αλλάζουν από τα μέσα. Δεν μετατρέπονται προς όφελος των λαών με την αλλαγή πολιτικών διαχειριστών και κυβερνήσεων. Είναι από τη φύση τους εκμεταλλευτικές ενώσεις του κεφαλαίου για την από κοινού καταπίεση των λαών και των εργαζομένων. **Δεν μπορεί να υπάρξει μια «άλλη Ευρώπη» στα πλαίσια του καπιταλισμού.**

Απέναντι στις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις, απέναντι στην Ε.Ε., αντιπαραθέτουμε την αντικαπιταλιστική πάλη, την πάλη για την αποδέσμευση λαών και κρατών, τη διεθνιστική πάλη για την ανατροπή και τη ρήξη με την Ε.Ε. του κεφαλαίου.

1.3 Το πολιτικό σύστημα στη νέα εποχή:

Αυταρχικό κατασταλτικό πλέγμα.

Νέες ανάγκες για δικαιώματα και ελευθερίες.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης και κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, γίνονται και σοβαρές αλλαγές στο αστικό πολιτικό σύστημα, το κράτος και τους μηχανισμούς. Οι αλλαγές που συντελέστηκαν τα τελευταία χρόνια -και επιταχύνθηκαν μετά την 11η Σεπτεμβρίου- δεν είναι απλώς νομικές, επιμέρους μέτρα ή κάποιες «εκτροπές» κάποιων πιο αυταρχικών κυβερνήσεων σε κάποιες χώρες.

Έτσι, την τελευταία μόνο τριετία είχαμε την ψήφιση στη χώρα μας του νέου τρομονόμου και την προετοιμασία ενός ακόμα πιο σκληρού αυταρχικού τρομονόμου, την αντιδραστική αναθεώρηση του συντάγματος, την πιο οργανική διαπλοκή με τους ευρωπαϊκούς κατασταλτικούς μηχανισμούς, όπως το σύστημα «Σέγκεν», την Ευρογοι, το νέο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, τη δημιουργία του Ευρωστρατού και τον Ευρωτρομονόμο. Η κυβέρνηση ετοιμάζει νόμο για τον περιορισμό και την ουσιαστική απαγόρευση των διαδηλώσεων, ενώ πρόσφατα είναι τα μαθητοδικεία, τα αγροτοδικεία και η φασιστική νομοθετική πράξη απαγόρευσης των μαθητικών καταλήψεων, η επιστράτευση των ναυτεργατών και οι δεκάδες επιθέσεις των ΜΑΤ σε πορείες και απεργίες, οι συλλήψεις αγωνιστών. Σε συνδυασμό με τις εξελίξεις και την επιχείρηση «εξάρθρωση της τρομοκρατίας» η αστική εξουσία, το κράτος και η κυβέρνηση επιχειρούν μια βαθύτερη και μόνιμη εγκατάσταση μιας «Νέας Τάξης» στο εσωτερικό, ενός αυταρχικού πλέγματος διαρκούς ενοχοποίησης, αποτροπής και καταστολής του λαϊκού κινήματος, των νεολαιίστικων αγώνων και ιδιαίτερα των αριστερών ριζοσπαστικών του τάσεων. Πλέγμα που θα αποτυπώνεται και στο πολιτικό σύστημα και θα γίνεται καταλύτης και στη χώρα μας, όπως και σε ολόκληρη την Ε.Ε-φρούριο, για συνολικές αντιδραστικές εξελίξεις.

Η απία για αυτή τη νέα σιδερόφρακτη «δημοκρατία» δεν είναι η επικράτηση κάποιων αντιδραστικών και ακραίων πολιτικών δυνάμεων στα πλαίσια της Ε.Ε. και συνολικά, αλλά οι εκμεταλλευτικές σχέσεις του «απασχολήσιμου», «εκπαιδευσιμου», «ασφαλισιμου» και φτωχού, που απαιτούν αναβαθμισμένη κρατική βία για την επιβολή τους. Μια βαθύτερη και πιο σκληρή θωράκιση του αστικού πολιτικού συστήματος απέναντι στις εν δυνάμει τάσεις μαζικής αμφισβήτησης και κοινωνικών συγκρούσεων που δημιουργεί η πολιτική τους. Γι' αυτό, το αυταρχικό κατασταλτικό πλέγμα που οικοδομείται δεν αποτελεί έκτακτη και προσωρινή κατάσταση, αλλά αποτελεί οργανικό στοιχείο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας.

Και σ' αυτό το πεδίο, άμεση είναι η επίδραση της διαδικασίας διεθνοποίησης του κεφαλαίου. Μαζί με την οικονομική διεθνοποίηση του κεφαλαίου διεθνοποιείται το νέο αστικό «δικαίο» αυτής της κυριαρχίας, που στο κέντρο του έχει την πάταξη του εσωτερικού εχθρού. Οι καπιταλιστικές ολοκληρώσεις, όπως η Ε.Ε., έχουν τους δικούς τους μηχανισμούς που δρουν για την ομογενοποίηση των κρατικών νομικών και κατασταλτικών μηχανισμών, όπως άλλωστε και σε στρατιωτικό επίπεδο κάνει το νέο ΝΑΤΟ με την επιβολή της Νέας Τάξης και ασφάλειας των καπιταλιστικών σχέσεων σε όλο τον κόσμο. Μαζί με την άμεση καταστολή, παράλληλα με τα κάθε λογής «Γκουαντανάμο», ένα νέο αυταρχικό πλέγμα γύρω από τη σκέψη και τη συνείδηση των ανθρώπων δημιουργεί έναν ασφυκτικό κλοιό στη γνώση και τις επιστήμες. **Ο καπιταλιστικός έλεγχος της γνώσης, της επιστήμης και της πληροφορίας δημιουργεί έναν νέο δεσποτισμό, την ενιαία σκέψη**, που απλώνεται σε όλους τους τομείς της ζωής. Σημαντικό ρόλο έχει και η «δικτατορία των ΜΜΕ», όπου οι νόμοι της διαφήμισης και του μάρκετινγκ κυριαρχούν πάνω στην πραγματικότητα, δημιουργώντας μια εικονική αναπαράσταση της κοινωνίας, μια δημοκρατία του θεάματος. **Τα ΜΜΕ, ως στοιχείο του αστικού πολιτικού συστήματος**, αναλαμβάνουν να ενοποιήσουν την κατακερματισμένη κοινωνική πραγματικότητα, συγκροτώντας και μεταδίδοντας τα κυρίαρχα κριτήρια και τις αξίες της αγοράς, του ανταγωνισμού και του κέρδους.

Στο ευρύτερο αυτό πλαίσιο αντιμετωπίζουμε και όλες τις εξελίξεις στο θέμα της τρομοκρατίας που εκτυλίσσονται στη χώρα μας όλους αυτούς τους μήνες. **Ο ορισμός της τρομοκρατίας δεν είναι κάτι αντικειμενικό και ουδέτερο. Σήμερα επιχειρείται να ταυτιστεί η μαζική πολιτική δράση, οι αγώνες των εργαζομένων και της νεολαίας, η δράση του κινήματος κατά της καπιταλιστικής «παγκοσμιοποίησης» με ποινικό έγκλημα.** Το αυταρχικό πλέγμα που δημιουργείται στην Ελλάδα και τον κόσμο θέλει να ενοχοποιήσει κάθε προσπάθεια ανατροπής της βάρβαρης πολιτικής τους, κάθε φωνή και απόπειρα αντίστασης, αμφισβήτησης και αγώνα που δεν είναι χειραγωγούμενα και ελεγχόμενα από τους επίσημους φορείς και θεσμούς, που δεν είναι στα πολιτικά πλαίσια και όρια των βασικών θεμελίων και αρχών του συστήματος. Το σύστημα προσπαθεί να κρύψει τον βίαιο χαρακτήρα των ίδιων των εκμεταλλευτικών του σχέσεων. Οι σφαγές και καταστροφές ολόκληρων λαών (Γιουγκοσλαβία, Ιράκ, Παλαιστίνη κ.ά.) από τους «νόμιμους» πολέμους των ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-Ε.Ε., τα εργοδοτικά εγκλήματα με χιλιάδες θανάτους εργαζομένων κάθε χρόνο, η καταδίκη στη φτώχεια και την εξαθλίωση, η καταστροφή της φύσης, ο θάνατος από πείνα, έλλειψη νερού και ασθένειες, στον οποίο έχουν καταδικάσει εκατομμύρια ανθρώπους **οι νόμοι της αγοράς και του ανταγωνισμού, είναι η κυρίαρχη, αναπυσσομένη και πιο επικίνδυνη κρατική και καπιταλιστική τρομοκρατία ενάντια στους λαούς, τους εργαζομένους, τους νέους του κόσμου.**

Η οργή και τα αδιέξοδα μπροστά στη βαθιά αδικία του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η βαθιά εκμετάλλευση, η ακραία ανισότητα και κρίση, η βίαιη ισοπέδωση αξιών, πολιτισμών και τρόπων ζωής που δημιουργεί η καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση», οι πόλεμοι δημιουργούν και οδηγούν αυθόρμητα σε τάσεις ατομικής βίας, σε πράξεις εκδίκησης. Σ' αυτό συμβάλλει και η αδυναμία των κινημάτων και της Αριστεράς να μπου φραγμός στην άγρια επίθεση του κεφαλαίου. Η κατάσταση αυτή αναδεικνύει τάσεις αντίστασης, **χωρίς όμως πολιτική στόχευση και κυρίως προοπτική**, ενώ σε πολλές περιπτώσεις **ενσωματώνουν αντιδραστικό περιεχόμενο**, όπως ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός και ο εθνικισμός που αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια. Το φαινόμενο της τυφλής και ατομικής βίας και οι διάφορες «οργανώσεις» που την ασκούν έχουν τις ρίζες τους ακριβώς στις αντιθέσεις, τις αντιφάσεις και την κρίση του συστήματος. Έχουν στον πυρήνα της πρακτικής και της αντίληψής τους μια σειρά χαρακτηριστικά α-

ντιπαραθετικά με την επαναστατική πάλη των εργαζομένων και της νεολαίας, ανταγωνιστικά με τη λογική του επαναστατικού μαζικού αγώνα για την κοινωνική απελευθέρωση. Μετατρέπουν σε σκοπό τη βία, αποσυνδέουν έτσι τον σκοπό από το περιεχόμενο. Αναγορεύουν κλειστές συνωμοτικές ομάδες σε «πρωτοπορίες», σε ειδικούς και σε σωτήρες των μαζών. Αρνούται το ρόλο της μαζικής επαναστατικής οργάνωσης, της πολιτικής πάλης. Υποτιμούν τη δράση της ίδιας της εργατικής τάξης και της συνολικής πολιτικής πάλης. Στέκονται εχθρικά απέναντι στο οργανωμένο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα. Αντιστρατεύονται κάθε έννοια εργατικής δημοκρατίας, προωθώντας στρατοκρατικές αντιλήψεις και αναπαράγοντας αστικού τύπου δομές και «εκπροσωπήσεις». Γι' αυτό, η **αντιπαράθεση με αυτού του τύπου τα ρεύματα δεν μπορεί να γίνει απλώς με την καταδίκη τους στο κίνημα ούτε μόνο με γενικούς αφορισμούς («δεν έχουμε καμία σχέση»)**. Χρειάζεται μια συνολική αντιπαράθεση, θεωρητική και πρακτική, σε όλα τα παραπάνω στοιχεία και στον πυρήνα των ιδεών τους. Η διαχωριστική γραμμή από τα ρεύματα αυτά δεν μπορεί να είναι επίσης από τη σκοπιά του κράτους και των κατασταλτικών μηχανισμών, αλλά μπορεί να γίνει αποτελεσματικά μόνο με την αντίληψη της **μαζικής πολιτικής πάλης, του συνολικού επαναστατικού αγώνα, της λαϊκής βίας των ίδιων των εργαζομένων, των νέων και των κινημάτων τους, της εργατικής πολιτικής και δημοκρατίας.**

Σ' αυτά τα πλαίσια αντιμετωπίζουμε τη 17N και τις άλλες οργανώσεις ατομικής τρομοκρατίας. Οι οργανώσεις αυτές δεν αποτέλεσαν ποτέ ούτε θα αποτελέσουν «τμήμα» του κινήματος, των αγώνων των εργαζομένων και της νεολαίας. Αντίθετα, η δράση τους ήταν επιζήμια για την ανάπτυξη και την πολιτικοποίησή των κινημάτων, εχθρική προς την επαναστατική πολιτική οργάνωση και ανταγωνιστική προς τη μαζική πολιτική δράση. Η δράση τους **αξιοποιήθηκε όλα αυτά τα χρόνια**, και σήμερα αξιοποιείται η εξάρθρωσή τους, από το σύστημα, για να επιτεθούν στο κίνημα και τους αγωνιστές του, με προληπτική τρομοκρατία, νέους τρομονόμους, σκευωρίες και συλλήψεις αγωνιστών, με συκοφάντηση των ιδεών και της ιστορίας του επαναστατικού κινήματος.

Οι ανάγκες και οι δυνατότητες της εποχής μας επιβάλλουν αντικειμενικά τη διεύρυνση των δικαιωμάτων, αναδεικνύουν τις νέες ελευθερίες που μπορούν και πρέπει να έχουν οι εργαζόμενοι και οι νέοι στην εποχή μας. Το ζήτημα της δημοκρατίας, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών δεν είναι ούτε ένα δευτερεύον ζήτημα ούτε αυτονομείται από τη συνολική πάλη για την εργατική δημοκρατία και την κοινωνική απελευθέρωση. Η απάντηση στο σύγχρονο «δημοκρατικό πρόβλημα» από αντικαπιταλιστική σκοπιά δεν μπορεί να υπάρξει στα πλαίσια της υπεράσπισης του προηγούμενου αστικού δικαίου ούτε του αστικού πολιτικού συστήματος. Η επίσημη αριστερά σε όλες τις εκδοχές της αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό μέσα στον ασφυκτικό κλοιό της αστικής δημοκρατίας, του κοινοβουλευτισμού και των εκλογικών συσχετισμών, στις σχέσεις «εκπροσώπησης». Αντίθετα, **μια αντικαπιταλιστική αντίληψη συνδέει το ζήτημα με τη συνολική πάλη για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα των νέων και των εργαζομένων, με τη σύγκρουση, τη ρήξη με όλο το φάσμα του σύγχρονου κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, από τη σκοπιά της απελευθέρωσης της εργασίας από τα δεσμά του κεφαλαίου.**

1.3.1. Ο κόσμος μετά τις 11 Σεπτέμβρη

Οι συνταρακτικές εξελίξεις της 11ης Σεπτέμβρη, γύρω από τα γεγονότα στις ΗΠΑ και ό,τι τα ακολούθησε (ιμπεριαλιστική πολεμική επίθεση στο Αφγανιστάν, παγκόσμια «συμμαχία» και εκστρατεία κατά της τρομοκρατίας) και τα ακολουθεί (πόλεμος στο Ιράκ, σοβαρές εξελίξεις και

ανταγωνισμοί στα ιμπεριαλιστικά κέντρα, μεγάλα αντιπολεμικά κινήματα), σε συνδυασμό με τη γενικότερη όξυνση των καπιταλιστικών κρίσιμων φαινομένων και τις νέες αστικές προσπάθειες για την υπέρβασή τους, καθώς και η εκδήλωση βαθύτερων εργατικών λαϊκών αντιστάσεων («ασφαλιστικό» - κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης - αντιπολεμική πάλη), δείχνουν ότι **έχουμε μπει σε μια νέα φάση στην αντιφατική πορεία ανάπτυξης και κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού**. Οι εξελίξεις αυτές προκύπτουν και καθορίζονται από τον δραματικό παροξυσμό και τα νέα χαρακτηριστικά όλων των αντιθέσεων και σχέσεων που επιβάλλει ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός σε όλα τα επίπεδα, και πρώτα απ' όλα της βασικής αντίθεσης. Αιτία είναι η προσπάθεια να βρεθεί διέξοδος στα κρίσιμα φαινόμενα, με την κατάργηση των εργατικών δικαιωμάτων και τη **στροφή της οικονομίας στο πολιτικό-στρατιωτικό πεδίο**. Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της νέας φάσης, σε οικονομικό, πολιτικό και συνολικό επίπεδο, που αφορά και το χαρακτήρα του πολέμου στην εποχή μας και το αστικό πολιτικό σύστημα και το οικονομικο-κοινωνικό πεδίο, είναι:

1. Η προσπάθεια να δημιουργηθούν τα στρατηγικά εφελθήρια που θα διευκολύνουν την υπέρβαση της κρίσης που χαρακτηρίζει τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και θα μεγιστοποιήσουν την αποσπούμενη υπεραξία από τον κόσμο της εργασίας.

2. Η περίοδος μετά το χτύπημα της 11ης Σεπτέμβρη καθορίζεται από την περαιτέρω **όξυνση της βασικής αντίθεσης**, ανάμεσα στο κεφάλαιο και στην εργασία, σε εθνική και διεθνή κλίμακα αλλά και από νέες μορφές όξυνσης όλων των ενδοκαπιταλιστικών αντιθέσεων. Η «καταπολέμηση της τρομοκρατίας» διεθνώς φέρνει σε πρώτη φάση νέες αντιδραστικές ρυθμίσεις που στρέφονται ολοένα και περισσότερο ενάντια στον κόσμο της εργασίας, τόσο στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, όσο και στις υπόλοιπες χώρες τους διεθνούς πλέγματος.

3. Από την άλλη πλευρά, χαρακτηριστικό του νέου σκηνικού που διαμορφώνεται μετά την 11η Σεπτεμβρίου είναι οι **νέες αγωνιστικές τάσεις αντίστασης και ριζοσπαστικοποίησης που αναδύονται**, με αντιφατικό βέβαια τρόπο, μέσα σε αυτό το τοπίο. Είναι τα διάφορα κινήματα που όλο και πιο συχνά κάνουν την εμφάνισή τους διεθνώς. Αν η νέα αντιδραστική στροφή του κεφαλαίου αναδεικνύει την αδυναμία του συστήματος να υπερβεί αποτελεσματικά τα διάφορα κρίσιμα φαινόμενα και τις αντιθέσεις του, παράλληλα φέρνει στο προσκήνιο, πέρα από τις δυσκολίες, τις νέες αντικειμενικές δυνατότητες, για τη μαζική ανάπτυξη, την αντικαπιταλιστική συνειδητοποίηση-κατεύθυνση και την πιο ουσιαστική πολιτική παρέμβαση του εργατικού λαϊκού κινήματος στην προοπτική των εξελίξεων και των συσχετισμών της «νέας φάσης». Κάτι τέτοιο φαίνεται όχι μόνο από το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση, που μαζικοποιείται ολοένα και περισσότερο το τελευταίο διάστημα, αλλά και από την αυξανόμενη και πρωτοφανή (για την εποχή μας) λαϊκή αντίδραση (στην Ελλάδα και διεθνώς) και τα μεγάλα αντιπολεμικά κινήματα ενάντια στους πολεμικούς σχεδιασμούς ΗΠΑ-ΕΕ-NATO, τα κινήματα στη Νότια Αμερική (Αργεντινή, Βραζιλία, Βενεζουέλα), την Παλαιστινιακή Ιντιφάντα κ.ά. Η είσοδος στο προσκήνιο ευρύτερων λαϊκών μαζών σε ολόκληρο τον κόσμο, με όλες τις αντιφάσεις και τα επίπεδα συνειδησης, καταδεικνύουν τις σοβαρές δυνατότητες αλλά και τις δύσκολες προκλήσεις για την αντικαπιταλιστική εργατική αντίληψη και πτέρυγα του κινήματος, βάζουν νέα καθήκοντα και απαιτούν μια ποιοτική στροφή και ανασυγκρότηση των επαναστατικών και αντικαπιταλιστικών δυνάμεων σε όλα τα επίπεδα.

Τι άλλαξε λοιπόν στην πολιτική και τις επιδιώξεις του κεφαλαίου μετά την 11η Σεπτέμβρη; Σε αυτή τη νέα φάση, ο σύγχρονος καπιταλισμός, με πρόσημο τον «πόλεμο κατά της τρομοκρα-

τίας», επιλέγει να συνεχίσει με ακόμα πιο οξυμένο τρόπο την επίθεση ενάντια στα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα αναβαθμίζοντας κυρίως δύο βασικές πλευρές. Αφενός την πλευρά και τη μορφή της πολεμικής προπαρασκευής, των πολεμικών εκβιασμών, των «επιλεκτικών» πολεμικών πληγμάτων και συρράξεων και αφετέρου την πλευρά της πολιτικής καταπίεσης, του αυταρχισμού και της καταστολής. Τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου επιτάχυναν και αναβάθμισαν ποιοτικά τη διαρθρωτική πολιτική στροφή στις δύο αυτές πλευρές.

Και οι δύο αυτές πλευρές κινούνται στα πλαίσια μιας συνολικής «πολιτικής αντιδραστικής τομής» σε βάρος των εργαζομένων, στα βασικά μέτωπα των οικονομικοκοινωνικών σχέσεων, των δημοκρατικών ελευθεριών και των ταξικών αλλά και ενδοκαπιταλιστικών αντιθέσεων του διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου και της «παγκοσμιοποίησης».

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός σε εθνική και διεθνή κλίμακα μπαίνει σε μια νέα αντιδραστική πολιτική φάση. Αυτός είναι ο αποφασιστικός παράγοντας που σφραγίζει την ιστορική περίοδο που διανύουμε, με άμεσες συνέπειες τόσο στο εσωτερικό κάθε χώρας, τις εξελίξεις και αλλαγές στο ρόλο και την «κίνηση» των μηχανισμών του κράτους και του αστικού πολιτικού συστήματος, όσο και διεθνώς, με πολεμικές επιχειρήσεις και συγκρούσεις, αλλά και με αντιδραστικότερα μέτρα, την οικοδόμηση μιας «σιδερόφρακτης δημοκρατίας» σε μια Ευρώπη-φρούριο και φυλακή για τους εργαζομένους, τη νεολαία, τα δικαιώματα και τις ανάγκες τους.

1.4 Ο πόλεμος στη νέα εποχή

Οι εξελίξεις μετά την 11η Σεπτεμβρίου σηματοδοτούν και την εμφάνιση των γενικών, στρατηγικών πλευρών του πολέμου στο νέο στάδιο του καπιταλισμού στην πιο ανεπτυγμένη μέχρι τώρα μορφή. Η επιτάχυνση του «πολεμικού» καπιταλισμού μετά το χτύπημα στους διδύμους πύργους βρήκε την πιο συνολική της έκφραση στην εκστρατεία για την «προστασία της αγοράς», όπως αναφέρει η ιδρυτική διακήρυξη του ΝΑΤΟ. Ο πυρήνας του πολέμου, η άγρια ταξική επίθεση στον κόσμο της δουλειάς και τη νεολαία προβάλλει εκρηκτικά στο προσκήνιο. Η διαλεκτική ενότητα και αντίθεση του «εσωτερικού» και του «εξωτερικού» πολέμου, της κοινωνικής εκμετάλλευσης και των κεφαλαιοκρατικών ανταγωνισμών, του πολέμου των καταπιεστών και του πολέμου των καταπιεσμένων χαράζει σε νέα ποιότητα και σχέση κάθε πλευρά των διεθνών σχέσεων και των «εθνικών» θεμάτων, από τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας και το Ιράκ μέχρι το Κυπριακό και την αναμόρφωση του ελληνικού στρατού.

Ο πόλεμος στη νέα φάση γεννιέται στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης και κρίσης, που αγκαλιάζει και τα τρία ιμπεριαλιστικά κέντρα (ΗΠΑ, ΕΕ, Ιαπωνία) και δεν είναι παροδική αλλά δομική. Το «άνοιγμα των αγορών», η τρομακτική διεθνοποίηση της εκμετάλλευσης, εντείνουν σε τεράστιο βαθμό την αλληλοδιείσδυση των κεφαλαίων και ενισχύουν την κοινή κατεύθυνση και προσπάθεια του κεφαλαίου απέναντι στους εργαζομένους συνδέοντας, πιο έντονα, την «εξωτερική» πολιτική με το κοινωνικό ζήτημα. Την ίδια στιγμή οξύνουν δραματικά τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς για καλύτερη θέση στο διεθνές πλέγμα της εκμετάλλευσης. Τα χαρακτηριστικά αυτά, οργανικά στοιχεία του νέου σταδίου και κοινά για όλη την περίοδο που διανύουμε, εκφράζονται κάθε φορά με ποικίλους τρόπους ανάλογα με την περιοχή, τις εθνικές ιδιομορφίες, τη συγκυρία, το συσχετισμό των δυνάμεων.

Η νέα εποχή των πολέμων αποτελεί ποιοτική τομή του σύγχρονου καπιταλισμού που έχει άμεσες συνέπειες σε βασικές πλευρές του πολέμου, στη μορφή και τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται. Αυτή δεν βρίσκεται στην κατάργηση του ενός από τους δύο πόλους, που στην ενότητά τους αποτελούσαν τις βασικές αιτίες του πολέμου σε όλες τις εποχές του καπιταλισμού: της αντίθεσης ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία από τη μια και του εσωτερικού και εξωτερικού ανταγωνισμού του κεφαλαίου από την άλλη. Βρίσκεται στην αντιστροφή της σχέσης τους με την ταυτόχρονη ανάπτυξή τους στο έπακρο.

Στις προηγούμενες περιόδους το «κρυμμένο μυστικό» του πολέμου, ο ταξικός χαρακτήρας του, εμφανιζόταν με ένα ιδεολογικό και πολιτικό περίβλημα ενσωματωμένο στους αστικούς ανταγωνισμούς (συγκρότηση εθνικών κρατών, Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος, σύγκρουση φασισμού-«συμμάχων»). Σήμερα οι ρόλοι αλλάζουν: οι πόλεμοι στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ εξαπολύονται σαν πλευρές του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, για την προστασία και την επιβολή της δημοκρατίας τόσο στη «μητρόπολη» όσο και στην «περιφέρεια». Ο δεύτερος πόλος, ο πόλεμος των καταπιεστών, ενώ γίνεται πιο καταστρεπτικός για τους εργαζομένους με τα έξυπνα όπλα του και τα εκατομμύρια των νεκρών αμάχων του, χάνει όλο και περισσότερο το μανδύα του αγώνα για τον «ελεύθερο και πολιτισμένο» κόσμο.

Αυτή η αδυναμία του σύγχρονου πολέμου έχει σαν αποτέλεσμα την πιο άμεση επιστροφή του στα θεμέλια της εκμετάλλευσης της κοινωνικής ζωής. Η μετατροπή του καπιταλισμού σε «πολεμικό» καπιταλισμό και του πολέμου σε αδιάκοπη επίθεση στους εργαζομένους αποκαλύπτει τον ταξικό, κοινωνικό πυρήνα του. Ολοένα και περισσότερο δυσκολεύονται οι κυβερνήσεις να «ντύσουν» ιδεολογικά τους πολέμους, παρά τη διόγκωση των κατασταλτικών μηχανισμών και τις εκστρατείες των ΜΜΕ. Οι συνεχείς πολεμικές αναμετρήσεις και τα νέα μέτρα εργασιακής και κοινωνικής καταστολής περιορίζουν τη δυνατότητα του πολέμου να συνδεθεί με τον αγώνα για την «πατρίδα» ή την «ελευθερία». Έτσι, ενώ γίνεται πιο δολοφονικός από ποτέ με τα υπερσύγχρονα όπλα και τους εργαζομένους και τους λαούς στο στόχαστρο, δημιουργεί νέες δυνατότητες για την ανάπτυξη αντιπολεμικής δράσης με κριτήριο τα εργατικά και νεολαιίστικα συμφέροντα, για την ανάδειξη του «πολέμου των καταπιεσμένων».

Η αναπόφευκτη επιλογή του πολέμου αποτελεί διέξοδο από την κρίση υπερσυσσώρευσης αλλά και την επαπειλούμενη κοινωνική και πολιτική κρίση. Ο πόλεμος είναι απαραίτητος για την καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων και εργατικού δυναμικού και για την κερδοφόρα «ανοικοδόμηση», για τον έλεγχο των ριζικών ανακατατάξεων που πραγματοποιούνται στις αγορές εργασίας, εμπορευμάτων και κεφαλαίου. Μέσω της καταστροφής ολόκληρων χωρών και λαών επιδιώκεται η τόνωση οικονομικών κλάδων που θα βγάλουν την οικονομία από την κρίση. Η ευθυγράμμιση των αστικών τάξεων σε αυτή την κατεύθυνση είναι χαρακτηριστική και δεν αποτελεί έκφραση της «υποτέλειας» των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων αλλά δομικό στοιχείο της στρατηγικής τους.

Ο σύγχρονος πόλεμος συνδέεται με την ολοκληρωτική επίθεση του κεφαλαίου στον κόσμο της δουλειάς και τη νεολαία. Αυτή η επίθεση, ιδιαίτερα σε συνθήκες κρίσης και έντασης των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, παίρνει την πιο δολοφονική μορφή: τους πολέμους που πια δεν χρησιμοποιούνται μόνο σαν εργαλεία για την αντιμετώπιση της κρίσης ή των ανταγωνισμών αλλά που αποτελούν την αιχμή του δόρατος του σύγχρονου καπιταλισμού. Μόνο την τελευταία δεκαετία μετράμε συνεχείς πολεμικές αναμετρήσεις στις οποίες εμπλέκονται όλες σχεδόν οι ανεπτυγμένες χώρες: Μετά την 11η Σεπτεμβρίου, με το δόγμα του προληπτικού

πολέμου και την «αντιτρομοκρατική» εκστρατεία, αυτά τα χαρακτηριστικά βαθιάουν και αναπτύσσονται στο έπακρο. Ανοίγει κατάλογος 60 (!) χωρών, πιθανών εστιών πολέμου το επόμενο διάστημα. Ήδη οι ΗΠΑ έχουν ανακοινώσει τους επόμενους σταθμούς στη Μέση Ανατολή. Είτε πρόκειται για τα πετρέλαια (Ιράκ) είτε για τους ενεργειακούς δρόμους (Αφγανιστάν), την οικονομική κρίση ή το τσάκισμα χωρών που θέλουν να διαπραγματευτούν από καλύτερη θέση την ένταξή τους στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου (Γιουγκοσλαβία), ο πόλεμος προβάλλει σαν τη μόνιμη απάντηση. Ο πόλεμος στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό μετατρέπεται σε βασικό τρόπο με τον οποίο το κεφάλαιο θα συγκρούεται με τους εργαζόμενους λύνοντας ταυτόχρονα και τις εσωτερικές ή εξωτερικές αντιθέσεις του. Αυτή η διαδικασία δεν είναι απλώς υπόθεση των «μεγάλων» δυνάμεων αλλά του συνόλου του διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου με τις διαφορετικές διαβαθμίσεις και ιδιαιτερότητες στο εσωτερικό του.

Ο πόλεμος στη νέα αντιδραστική φάση τού συστήματος ολοκληρώνει στοιχεία που προϋπήρχαν και εμφανίζονται τώρα σε νέα μορφή, ιδιαίτερα μετά το Σεπτέμβριο του 2001. Τα κυριότερα από αυτά είναι τα εξής:

- Ο σύγχρονος πόλεμος, σαν κομμάτι του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας», είναι πρώτα απ' όλα επίθεση στη νεολαία και τους εργαζόμενους που το κεφάλαιο σημαδεύει σαν εσωτερικούς (με τα αντεργατικά μέτρα) και «εξωτερικούς» (με τις στρατιωτικές συγκρούσεις και τα εκατομμύρια των νεκρών αμάχων) εχθρούς. Δισεκατομμύρια δολάρια και ευρώ θα πληρώσουν οι εργαζόμενοι σε όλο τον κόσμο για τους εξοπλισμούς και τον πόλεμο συνολικά. Παράλληλα, θεσπίζονται νέα μέτρα τρομοκράτησης των εργαζόμενων με πρόφαση την κρίση και την ασφάλεια. Εκατομμύρια θύματα θα μετρηθούν στη Μέση Ανατολή για να καταναλωθούν τα όπλα. Τα θύματα εξάλλου δεν αποτελούν πρόβλημα για το σύστημα, ας μην ξεχνάμε ότι πάνω από το 1/3 του πληθυσμού του πλανήτη δεν είναι κερδοφόρο για τον καπιταλισμό. Οι πόλεμοι θα πλήξουν ακόμα περισσότερο το εργατικό εισόδημα εν μέσω οικονομικής ύφεσης-κρίσης. Ήδη καταρτίζονται παντού «πολεμικοί» προϋπολογισμοί. Το «μάρμαρο» καλούνται να πληρώσουν πάλι οι εργαζόμενοι υπό καθεστώς τρομονόμων και μέτρων ασφαλείας. Ο νέος πόλεμος κατευθύνεται σε ό,τι εν δυνάμει μπορεί να αμφισβητήσει την κυριαρχία της νέας τάξης. Από το εσωτερικό της κάθε χώρας με τους τρομονόμους μέχρι την κατάπιξη απελευθερωτικών κινημάτων, όπως αυτό της Ιντιφάντα, και την εξόντωση λαών και χωρών που σε αυτή τη φάση αντιστέκονται στα σχέδια και τα συμφέροντα των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων από τη σκοπιά της διεκδίκησης καλύτερου ρόλου στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου. Για πρώτη φορά ενοποιούνται τόσο ξεκάθαρα και σε έναν κοινό στόχο οι «εσωτερικοί» και «εξωτερικοί» εχθροί της καπιταλιστικής Νέας Τάξης.

- Στη νέα πολεμική εποχή που ξεκίνησε, ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός διεξάγεται μέσα από τις περιφερειακές αντιθέσεις-διενέξεις. Ο ανταγωνισμός των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων οξύνεται διαμέσου των περιφερειακών συγκρούσεων και πολέμων για τον έλεγχο και την παγκόσμια επικυριαρχία. Ταυτόχρονα, συγκροτούνται νέες στρατηγικές και συμμαχίες. Εντείνονται οι ανταγωνισμοί για τον έλεγχο των ενεργειακών δρόμων και των κρίσιμων περιοχών του πλανήτη, όπως η ευρύτερη περιοχή της Ασίας που συνορεύει με τα πετρέλαια της Κασπίας και αποτελεί στρατηγικό προγεφύρωμα για τις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες, τις χώρες της Μέσης Ανατολής άλλα και την Κίνα. Η διεθνής οικονομική κρίση θέτει σε επανεξέταση τη μετά το '90 κατανομή των ενεργειακών πηγών. Σήμερα η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου στη Β. Αμερική (ΗΠΑ-Καναδάς) καλύπτει το 19% της συνολικής, ενώ η ημερήσια κατανάλωση ξεπερνά το 30%. Από την άλλη πλευρά, η ΕΕ αναζητά απεγνωσμένα τρόπο

να αποφύγει την επερχόμενη ενεργειακή της εξάρτηση που αναμένεται να ενταθεί τα επόμενα χρόνια. Μετά τον πόλεμο στο Αφγανιστάν και το ζήτημα των αγωγών, σειρά έχει το Ιράκ η δεύτερη σε δυναμικότητα πετρελαιοπαραγωγός χώρα. Θα ακολουθήσουν και άλλες χώρες (πιθανότατα η Σαουδική Αραβία που ελέγχει μεγάλη τμήμα των παγκόσμιων κοιτασμάτων πετρελαίου). Η ηγεμονική θέση στον έλεγχο των πηγών και των δρόμων μεταφοράς ενέργειας και άρα των τιμών του «μαύρου χρυσού» είναι πρωταρχικής σημασίας για τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Η μάχη για την παγκόσμια κυριαρχία φτάνει πια σε πρωτόγνωρα σημεία, όπως με το κείμενο των οκτώ που στηρίζουν την πολιτική των ΗΠΑ. Έτσι ο πόλεμος στο Ιράκ αποτέλεσε και πεδίο έκφρασης της διαπάλης ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά κέντρα, με την ΕΕ να προσπαθεί να διαπραγματευτεί από καλύτερες θέσεις και να συγκροτηθεί παραπέρα, ενώ κάνει και τα πρώτα βήματα για να συγκροτηθεί στρατιωτικά (ευρωστράτος). Αυτή η πάλη, για την ώρα, δεν έχει πολεμική αλλά διπλωματική μορφή λόγω της συντριπτικής υπεροχής των ΗΠΑ και την μη στρατιωτική συγκρότηση της ΕΕ. Ωστόσο εμφανίζεται με πολύ μεγαλύτερη ένταση από ότι στους προηγούμενους πολέμους και αναμένεται να οξυνθεί μπροστά στον πολεμικό «παροξυσμό» που έρχεται και την οικονομική κρίση που βαθαίνει. **Οι ενδοιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί δεν σβήνουν** όπως υποστηρίζουν οι θιασώτες της «παγκοσμιοποίησης» και της «αυτοκρατορίας». Ο κοινωνικός πόλεμος του κεφαλαίου επηρεάζει και οξύνει τους ανταγωνισμούς, τους φέρνει πιο κοντά στις στρατιωτικές συγκρούσεις και τις αιματοχυσίες με πιο χαρακτηριστική την αντιπαράθεση ΗΠΑ-ΕΕ.

- **Αλλάζει η σχέση «ειρήνης»-«πολέμου».** Ο «πόλεμος» με τα υπερσύγχρονα τεχνολογικά μέσα και τη σύντομη χρονική διάρκεια αποτελεί κορύφωση μιας δολοφονικής ειρήνης με εκατομμύρια νεκρούς από πείνα, θανατηφόρες αρρώστιες και ιούς, έλλειψη φαρμάκων και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ραδιενεργά και τοξικά απόβλητα. Ο πόλεμος σκοτώνει στην «ειρηνική» περίοδο πολύ περισσότερο απ' ό,τι στα πεδία των μαχών. Αυτές οι αλλαγές αποτυπώνονται με τον πιο αποκρουστικό τρόπο στη Μέση Ανατολή. Τα θύματα στο Ιράκ στη διάρκεια του 12χρονου εμπύργκου έχουν ξεπεράσει το 1 εκατ. και από αυτά το 40% είναι παιδιά. Η βρεφική θνησιμότητα οκταπλασιάστηκε, ενώ το απεμπλουτισμένο ουράνιο που χρησιμοποιήσαν οι σύμμαχοι σπέρνει αρρώστιες και τερατογενέσεις. Ποτέ το σύνθημα «η ειρήνη τους ματώνει όσο και ο πόλεμός τους» δεν ήταν πιο επίκαιρο.

- **Ο «πόλεμος ενάντια στην τρομοκρατία» ολοκληρώνει τη δημιουργία διεθνών στρατιωτικών σωμάτων που συγκροτούνται από μόνιμους και μισθοφόρους οπλίτες και αξιωματικούς με αποστολή την επέμβαση σε κάθε «εσωτερικό» και «εξωτερικό» μέτωπο.** Αυτή η μηχανή εκφράζεται είτε με τη μορφή του νέου NATO είτε με τη μορφή των «συμμαχικών δυνάμεων» που «εκπροσωπούν» στρατιωτικά τη «διεθνή κοινότητα» (Ιράκ) είτε με άλλες μορφές (Ευρωστράτος, «ειρηνευτικές» δυνάμεις του ΟΗΕ). Οι εξελίξεις επηρεάζουν συνολικά και το ρόλο του στρατού. Ο «αστυνομικός» ρόλος των στρατών αυξάνεται την ίδια στιγμή που οι αστυνομίες στρατιωτικοποιούνται με νέα σύγχρονα όπλα αντιμετώπισης των διαδηλώσεων και των κοινωνικών κρίσεων. Ο ισραηλινός στρατός πραγματοποιεί συνέχεια επιχειρήσεις αστυνομικού χαρακτήρα στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη συλλαμβάνοντας και δολοφονώντας χιλιάδες αγωνιστές. Αντίστοιχη είναι και η δράση των στρατών κατοχής του NATO στα Βαλκάνια.

Σ' αυτό τον πόλεμο οι ΗΠΑ έχουν την αδιαμφισβήτητη ηγεμονία. Με τη συντριπτική στρατιωτική και τεχνολογική υπεροχή τους οι Αμερικανοί αποτελούν την «πρωτοπορία» των νέων πολε-

μικών εκστρατειών. Οι ΗΠΑ οδηγούν το νέο κύκλο εκρηκτικών ανακατατάξεων στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου αφού προηγουμένως πρωτοστάτησαν στην αντεργατική επίθεση και καταστολή στο εσωτερικό τους. Οι απολυμένοι επί προεδρίας Μπους υπολογίζονται στα 1,5 εκατ., ενώ η ανεργία βρίσκεται στα υψηλότερα ποσοστά της τελευταίας δεκαετίας. Στις ΗΠΑ κατατέθηκε ο μεγαλύτερος πολεμικός προϋπολογισμός της τελευταίας δεκαετίας με κόστος 355.2 δις δολάρια. Η επιβολή του τρομοκράτους έχει πάρει ακραίες διαστάσεις με τη γιγάντωση των κατασταλτικών μηχανισμών και τη συνεχή τρομοκράτηση των εργαζομένων.

Η ΕΕ συμμετέχει στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας όπως και σε όλους τους πολέμους που προηγήθηκαν (Βαλκάνια, Αφγανιστάν). Συναγωνίζεται τους Αμερικανούς στην εφαρμογή των αντεργατικών νόμων, των «πολεμικών» μέτρων, των τρομονόμων. Διατηρεί και ενισχύει τη στρατιωτική παρουσία της σε όλους τους στρατούς κατοχής των ιμπεριαλιστικών οργανισμών. Η «φιλειρηνική» Ευρωπαϊκή Ένωση, ή καλύτερα ένα τμήμα της, εναντιώνεται δήθεν στους πολέμους των Μπους-Μπλερ και θυμάται ξαφνικά το βαθύ ανθρωπιστικό περιεχόμενο της ευρωπαϊκής κουλτούρας (!). Με ευθύνη και της Ε.Ε ο πόλεμος στον Κόλπο ουσιαστικά δεν σταμάτησε ποτέ, με τους συμμαχικούς βομβαρδισμούς στις ζώνες απαγόρευσης πτήσεων και το εμπάργκο ενάντια στον ιρακινό λαό, που στοίχισε εκατοντάδες χιλιάδες νεκρά παιδιά. Είναι τέτοια η υποκρισία τους, που δέκα χρόνια συνδιαλέγονταν με το δικτάτορα Σαντάμ για να εξασφαλίσουν συμβόλαια για τα πετρέλαια και ταυτόχρονα βομβάρδιζαν τον ιρακινό λαό. **Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το ίδιο δολοφονικό πρόσωπο με αυτό των ΗΠΑ.** Δεν «σύρεται» στις σφαγές, αλλά συμμετέχει ενεργά για την ισχυροποίηση του δικού της ρόλου στη λεηλασία των εργαζομένων και των λαών.

Η Ελλάδα έχει ταχθεί στην πράξη υπέρ της αναβαθμισμένης άμεσης συμμετοχής στους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και τα πολεμικά σχέδια. Το πιο εξελιγμένο τμήμα της ελληνικής στρατιωτικής μηχανής, κυρίως της αεροπορίας και του ναυτικού, βρίσκεται επί ποδός πολέμου. Η αεροναυτική βάση της Σούδας είναι από τα ορμητήρια-κλειδιά όλων των πολεμικών εξορμήσεων στη Μέση Ανατολή. Ήδη η Ελλάδα διαθέτει εκτός συνόρων πάνω από 2.000 στρατιωτικό προσωπικό, που συμμετέχει στις ιμπεριαλιστικές επιχειρήσεις στα Βαλκάνια και στο Αφγανιστάν, ενώ η ελληνική κυβέρνηση παίρνει τα πιο εντατικά μέτρα για την ποιοτική αναβάθμιση της στρατιωτικής προσφοράς της χώρας στις νέες επεμβάσεις που ετοιμάζονται. Η ελληνική ολιγαρχία συμμετέχει ενεργά σε όλες τις εκφράσεις της αντιτρομοκρατικής σταυροφορίας μετά την 11η Σεπτέμβρη, όπως έδειξε και ο πόλεμος στο Ιράκ, για τις (στα δικά της μέτρα) ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις στην περιοχή των Βαλκανίων και στο Αιγαίο (Ελληνοτουρκικά). Προωθεί «πολεμικά» αντεργατικά μέτρα μαζί με τα δις για τη συμμετοχή της στον πόλεμο και τα τρις για τους εξοπλισμούς. Την ίδια στιγμή οξύνει την εσωτερική τρομοκρατία. Η κυβέρνηση και η ελληνική ολιγαρχία είναι οι κυριότεροι εκφραστές του πολέμου στην ίδια μας τη χώρα.

Όπως και παλιότερα (Κόλπος, Βαλκάνια, Αφγανιστάν), η επίσημη αριστερά αντιλαμβάνεται τον πόλεμο σαν αποτέλεσμα του αμερικανικού «ηγεμονισμού». Στόχος τους είναι η απόκρυψη του ρόλου της Ε.Ε. (ΣΥΝ) και κυρίως της κυβέρνησης, που στρατεύεται πλήρως στα πολεμικά σχέδια και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, με το γνωστό παραμύθι του «ρεαλισμού» και η μετατροπή του αντιπολεμικού κινήματος ως μέσου πίεσης στην ΕΕ για να αντισταθεί στις ΗΠΑ (!) (Κοινωνικό Φόρουμ). Από την άλλη πλευρά, για το ΚΚΕ αλλά και για τις συνιστώσες της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, ο καπιταλισμός ταυτίζεται με τα μονοπώλια (αρκεί να μην είναι τα ελληνικά) και ο ιμπεριαλισμός με τον αμερικάνικο επεκτατισμό και την εξωτερική πολι-

τική ή τα παζάρια για τις αγορές. Έτσι, χάνεται ο ταξικός πυρήνας του πολέμου και η ενεργητική συμμετοχή του ελληνικού κεφαλαίου στις σφαγές, στενεύει ο αντιπολεμικός αγώνας σε αγωνιστική διαμαρτυρία και καταγγελία του πολέμου και των ιμπεριαλιστικών οργανισμών (NATO) και αποκόβεται από την κύρια πλευρά του: την επίθεση στα νεολαιίστικα και εργατικά δικαιώματα και τους εκφραστές της στην ίδια μας τη χώρα. Ο πόλεμος παρουσιάζεται τελικά σαν κάτι το οποίο γίνεται μακριά και δεν αφορά έμπρακτα τη νεολαία και τους εργαζομένους, οι οποίοι στην καλύτερη περίπτωση το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να διαμαρτυρηθούν, έστω και αγωνιστικά, ενάντια του. Το ίδιο ισχύει και για τις «πατριωτικές» πρωτοβουλίες -στις οποίες για μια ακόμα φορά δεν διστάζει να συμμετέχει η καθεστωτική αριστερά-, που προβάλλουν έναν αντιαμερικανισμό με έντονα στοιχεία εθνικισμού και φιλοπόλεμες κραυγές για τα Ελληνοτουρκικά και το Κυπριακό.

Η ανάπτυξη του «πολεμικού» καπιταλισμού και η απροκάλυπτη ταξική φύση του δημιουργούν νέα καθήκοντα για το νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα ενάντια στον πόλεμο. Γιατί, αν ο σύγχρονος πόλεμος είναι η καρδιά του συστήματος, τότε δεν μπορεί να μπλοκαριστεί ή να ανατραπεί παρά μόνο με αντικαπιταλιστικό ανατρεπτικό αγώνα μέχρι το τέλος, που θα έχει σαν κύριο στόχο την αποκάλυψη του κοινωνικού-ταξικού χαρακτήρα του πολέμου, του ρόλου των αντιθέσεων ανάμεσα στους ιμπεριαλιστές και κυρίως την πάλη στο εσωτερικό απέναντι σε όσους στηρίζουν ή συμμετέχουν στους πολέμους που ετοιμάζονται.

1.5 Οι νέοι αντιμετώπι με την κοινωνική βαρβαρότητα και την αστική πολιτική

Στα χρόνια που πέρασαν έγιναν ανακατατάξεις σε πολλά πεδία. Οι νέοι άνθρωποι βρέθηκαν και βρίσκονται αντιμετώπι με την καθημερινή βαρβαρότητα της πολιτικής του συστήματος, που εφαρμόζει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ όλα αυτά τα χρόνια, πολιτική που αποδέχεται πλήρως και στην ουσία της η ΝΔ. Η ραγδαία αύξηση της ανεργίας, ειδικά στους νέους και τις νέες, η χειροτέρευση των οικονομικών όρων ζωής για τη μεγάλη πλειοψηφία της νέας γενιάς και των εργαζομένων, η ασφυκτική πίεση στη δουλειά και τη ζωή, με την ευελιξία στο ωράριο, τον ελεύθερο χρόνο, η πολιτιστική υποβάθμιση και η ολοένα και πιο μίζερη και απάνθρωπη συνθήκη ζωής στις μεγαλουπόλεις αλλά και στην περιφέρεια είναι το γενικό τοπίο στο οποίο καλείται να ζήσει ο νέος άνθρωπος. Το ευρώ από «χρυσή λίρα» μετατράπηκε γρήγορα σε πανάκριβο εμπόδιο για τις ανάγκες. Η παγκόσμια κοινωνία της επικοινωνίας και των πολιτισμών έχει αιματηρούς πολέμους και συγκρούσεις. Η «κοινωνική πολιτική» της Ε.Ε. και των κυβερνήσεων, με τους πικρούς οικονομικούς δείκτες ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού, όχι απλώς δεν άλλαξαν προς το καλύτερο τις συνθήκες, αλλά όξυναν την ανεργία, αύξησαν όλους τους φραγμούς και τον κατακερματισμό στην εκπαίδευση, κατάργησαν βασικά δικαιώματα, όπως το ωράριο, η σταθερή δουλειά.

Το έκτρωμα του ασφαλιστικού νόμου που πέρασε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ πριν από λίγους μήνες μετέτρεψαν σε μακρινό όνειρο για τους νέους και τις νέες το δικαίωμα στη σύνταξη, σύνθλιψε ακόμα πιο πολύ τα εργατικά και εργασιακά δικαιώματα. Το τελευταίο διάστημα, στη βάση της έντασης της οικονομικής κρίσης στο εσωτερικό, εκδηλώνεται έκρηξη της ανεργίας και κατακόρυφη αύξηση των απολύσεων, με το κλείσιμο επιχειρήσεων και την πρόθεση αρ-

κετών να μεταφερθούν σε χώρες με φθηνότερο εργατικό κόστος (Σίσερ Πάλκο, Υβόννη, όμιλος Αυγερινούπουλου, TVX Χαλκιδική, κ.α.), είτε να ενσωματωθούν -εξαγοραστούν σε μεγάλους πολυεθνικούς κολοσσούς με παράλληλη μείωση του εργατικού δυναμικού (Παπαστράτος, κατασκευαστικές εταιρίες, Petrola-ΕΛΠΕ κλπ). Ταυτόχρονα, το ΠΑΣΟΚ, ο ΣΕΒ, η Τράπεζα της Ελλάδας, προπαγανδίζουν έναν νέο γύρο λιτότητας, μείωση μισθών, νέα αντιστασιακά μέτρα με αυξήσεις των ορίων συνταξιοδότησης, ενώ η ΝΔ, σαν δύναμη εξουσίας, ανακοινώνει την πρόθεσή της για νέο γύρο ιδιωτικοποιήσεων. Από την πρώτη μέρα κυκλοφορίας του ευρώ ήταν φανερό ότι η αστική τάξη, χάνοντας το όπλο της νομισματικής πολιτικής και της υποτίμησης, θα προχωρούσε σε μια βάρβαρη επίθεση στα εργατικά και νεολαιίστικα δικαιώματα. Το αντεργατικό πραξικόπημα θα είναι διαρκείας, παράλληλα όμως θα γεννιούνται και οι νέες δυνατότητες ανάπτυξης εργατικών αγώνων.

Η νέα «μεγάλη ιδέα του έθνους», οι Ολυμπιακοί αγώνες του 2004, μέχρι στιγμής στοίχισαν δεκάδες ζωές εργατών στα εντατικοποιημένα εργοτάξια των ολυμπιακών έργων για να «είμαστε έτοιμοι στην ώρα μας» και δεκάδες δις για έργα που δεν έχουν φυσικά σχέση με την βελτίωση των συνθηκών ζωής της πλειοψηφίας, αλλά με την ταιμεντοποίηση και την καταστροφή ελεύθερων χώρων και τη δημιουργία μιας βιτρίνας μπροστά από τις γκρίζες και υποβαθμισμένες γειτονίες της Αθήνας. Σε αυτή την υπόθεση, κυβέρνηση και κεφάλαιο, αντιπολίτευση και φορείς, θέλουν συνένοχους και συμμετόχους του νέους. Εξαπολύουν μια γιγάντια εκστρατεία για την στρατολόγηση «εθελοντών» για το 2004, μέσα από πολυδάπανες διαφημιστικές καμπάνιες, μαθήματα και περιοδείες στα σχολεία, μέσα από ένα ολόκληρο ιδεολογικό πόλεμο για το δόθεν «εθνικό στοίχημα» του 2004. Το πανηγύρι των πολυεθνικών και του κέρδους, των ΜΜΕ και της ντόπιας χρειάζεται κοινό, χρειάζεται φτηνό και ευέλικτο εργατικό δυναμικό για να λειτουργήσει.

Η πολυδιαφημισμένη από το ΠΑΣΟΚ και την αστική τάξη «Ελληνική Προεδρία» της Ε.Ε. προωθεί αντιδραστικές τομές στις εργασιακές σχέσεις και την εκπαίδευση, αποφασίζει μέτρα για την καταστολή των οικονομικών μεταναστών, τον έλεγχο και την μετατροπή της Ευρώπης σε ένα ακόμα πιο σιδηρόφραχτο φρούριο, οργανώνει τον «Ευρωστράτο». Παράλληλα, τόσο στο όνομα της εξάρθρωσης της τρομοκρατίας, όσο και στο όνομα της ασφάλειας των Ολυμπιακών αγώνων, δαπανούνται δισεκατομμύρια για εξοπλισμούς, ηλεκτρονικές κάμερες παρακολούθησης, ενισχύονται οι κατασταλτικοί μηχανισμοί και περιορίζονται τα δημοκρατικά δικαιώματα.

Η ενεργητική συμμετοχή της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στον πόλεμο κατά του Ιράκ είναι μια κορυφαία πολιτική πράξη, και μαζί με τη συμμετοχή της στην «αντιτρομοκρατική σταυροφορία» των ΗΠΑ-ΕΕ-NATO και την υπόθεση της διεύρυνσης της ΕΕ, τον «ευρωστράτο», και το σύνολο των αντιλαϊκών μέτρων και αναδιαρθρώσεων, δίνουν τον τόνο της αστικής πολιτικής: η «επιβίωση» του αστικού κόσμου, η ανάπτυξη του καπιταλισμού, είναι πλήρως ανταγωνιστική με τα εργατικά και νεολαιίστικα συμφέροντα. Δεν υπάρχουν και δεν θα υπάρξουν περιθώρια ανοχής, παροχές ή ελπίδες για θετικά κοινωνικά, οικονομικά μέτρα προς όφελος της πλειοψηφίας, ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο διαχειριστής της κυβερνητικής εξουσίας (ΠΑΣΟΚ ή ΝΔ, κεντροαριστερά ή κεντροδεξιά).

Συνολικά, οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων και τα νέα μέτρα που ετοιμάζουν κυβέρνηση, κεφάλαιο και Ε.Ε. δυσκολεύουν την κατάσταση, εντείνουν τα αδιέξοδα στη ζωή και την προοπτική για τη μεγάλη πλειοψηφία των νέων. Εκφράζουν την όξυνση όλων των κοινωνικών αντιθέσεων του σύγχρονου καπιταλισμού.

Ωστόσο, δίπλα σε όλα αυτά, που δείχνουν την συντριπτική κοινωνική και πολιτική νίκη του κεφαλαίου απέναντι στον κόσμο της εργασίας και τους νέους, καταγράφονται σοβαρά ρήγματα, αναπτύσσεται η λαϊκή και νεολαιίστικη δυσαρέσκεια και διαμαρτυρία. Πίσω από την αυξημένη κινητικότητα ευρύτερου κόσμου, πίσω από την απαξίωση της πολιτικής, πίσω από τις βραιοές και την αγανάκτηση, βρίσκεται μια συνολικότερη και γενικευμένη δυσαρέσκεια για τη ζωή, η αίσθηση ότι «δεν πάει άλλο», η πρωτόλεια αμφισβήτηση της ασφυκτικής κατάστασης που διαμορφώνουν η «παντοκρατορία» της αγοράς, οι νέες σχέσεις εξοντωτικής εργασίας, η Νέα Τάξη των φρικτών και απροκάλυπτων πολέμων, η «παγκοσμιοποίηση» της εκμετάλλευσης, η προκλητικά αντιλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης. Η πολιτική, οι αναζητήσεις και τα ερωτήματα επιστρέφουν -με πολλές μορφές και τρόπους- στη νέα γενιά, δημιουργώντας νέες δυνατότητες και συνθήκες στα κινήματα και την αντικαπιταλιστική πάλη. Το πρωτοφανές αντιπολεμικό κίνημα, η Αργεντινή, η Ιντιφάντα, η Γένοβα δεν είναι μακριά από τα μάτια, τα αυτιά και το μυαλό των νέων της χώρας μας, αποτελούν τις πιο πρόσφατες και φωτεινές εικόνες από την αμφισβήτηση και την πάλη των λαών, των εργαζόμενων και των νέων σε αυτή τη νέα εποχή.

1.6 Μοντέρνοι καιροί εκμετάλλευσης για τη νεολαία

Οι αλλαγές στην εργασία, σε όλα τα επίπεδα και κυρίως στις εργασιακές σχέσεις, είναι ο πιο σημαντικός από τους παράγοντες που καθορίζουν τις σύγχρονες συνθήκες διαμόρφωσης και ζωής της νεολαίας της εργασίας. Η νεολαία της δεκαετίας του 2000 διαμορφώνεται στη βάση κυρίως των σημαντικών αλλαγών που έχουν συντελεστεί και εφαρμόζονται. Είναι η γενιά που βιώνει σε πλήρη εφαρμογή και ανάπτυξη το νέο μοντέλο απασχόλησης, τις νέες εργασιακές σχέσεις, τη σχέση επιχειρηματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασίας.

Οι εξελίξεις, κυρίως οι ρυθμίσεις και τα μέτρα που προωθήθηκαν ή προωθούνται σε αυτή τη φάση είναι τα μέτρα που αναφέρονται σε τρεις βασικές πλευρές. Α. της άμεσης παραγωγικής διαδικασίας, β. στη διαδικασία αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης και γ. στη διαχείριση της εργατικής δύναμης. Πρόκειται δηλαδή για μια συνολική, καθολική επίθεση του κεφαλαίου και της αστικής πολιτικής, στο σύνολο των πεδίων ζωής και εργασίας.

Όσο αφορά την πρώτη πλευρά, οι αλλαγές έχουν να κάνουν με την **ριζική αλλαγή των εργασιακών σχέσεων**. Οι αλλαγές προωθήθηκαν ήδη από τους νόμους Παπαϊωάννου, το νομοσχέδιο Γιαννίτση και πλευρές του ασφαλιστικού νόμου. Από τα μέτρα αυτά, παραχωρήθηκαν στην εργοδοσία το δικαίωμα παράτασης του εργάσιμου χρόνου, που οδηγεί στην πλήρη ελαστικοποίηση. Αυξήθηκε το επιτρεπόμενο ποσοστό απολύσεων που οδηγεί στην εκτίναξη της ανεργίας και στην αυταρτικοποίηση στους χώρους δουλειάς. Μειώθηκαν οι εργοδοτικές εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία, γενικεύεται η ελαστική και μερική απασχόληση. Η βασική ουσία όλων των νόμων και μέτρων που εφαρμόστηκαν, είναι η **παραπέρα προώθηση της ελαστικοποίησης/ευελιξίας, η δημιουργία καλύτερων όρων για τον καπιταλιστικό ανταγωνισμό**.

Σε σχέση με την πλευρά της αναπαραγωγής, η λογική της εμπορευματοποίησης των κοινωνικών αναγκών κυριαρχεί πλήρως, με αιχμές τα μέτρα και τους νόμους για την Υγεία που επιβάλλει ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και το νέο ασφαλιστικό που ψηφίστηκε πριν από μερικούς μήνες. Με το ασφαλιστικό έκτρωμα που έπεσε η κυβέρνηση-μετά την προσωρινή από-

συρση και επαναφορά του και την συναίνεση του κυβερνητικού συνδικαλισμού ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, αναδιαρθρώνεται ριζικά όχι μόνο το σύστημα των ταμείων και των συντάξεων όπως ήταν μέχρι σήμερα, αλλά οικοδομείται ένα συνολικά νέο μοντέλο κοινωνικής ασφάλισης της νέας εποχής του καπιταλισμού. Το «ανταποδοτικό» σύστημα ασφάλισης- όπως ονομάζεται και προωθείται από τον ΟΟΣΑ και την Ε.Ε,- εισάγει την λογική της επιθετικής - «ενεργητικής» αγοραίας λογικής στο λεγόμενο σύστημα «πρόνοιας», την υγεία, τις παροχές, την σύνταξη κλπ. Τρεις είναι οι βασικές τομές:

α) Μεταφέρεται το κόστος ασφάλισης άμεσα από το κράτος και την εργοδοσία στους εργαζόμενους.

β) Το βάρος πέφτει στην ιδιωτική ασφάλιση, ενώ και η «δημόσια-κρατική» με τις αλλαγές και αναδιαρθρώσεις στα ταμεία και τους δημόσιους οργανισμούς θα λειτουργεί με ιδιωτικο-οικονομικά, ανταποδοτικά κριτήρια.

γ) Η ασφάλιση και σύνταξη από δικαίωμα γίνεται «δυνατότητα», στα πλαίσια της ευελιξίας της εργασίας άρα και των «δικαιωμάτων», παροχών και καλύψεων που απορρέουν από αυτή.

Ουσιαστικά, το νέο ασφαλιστικό έκτρομα, ακυρώνει τη δυνατότητα για σύνταξη στην τεράστια πλειοψηφία των σημερινών νέων και όλων των μετέπειτα γενιών, ορίζοντας προϋποθέσεις που ακόμα και σε καθεστώς σταθερής και πλήρους εργασίας δεν θα ήταν δυνατόν να καλυφθούν.

Στο τρίτο επίπεδο, τη διαχείριση του εργατικού δυναμικού, αναπτύσσεται ένα γιγάντιο πλέγμα ειδίκευσης-κατάρτισης- προγραμμάτων και επιχορηγήσεων με δις από το Γ' ΚΠΣ, δώρο στους εργοδότες, που έτσι μετακυλύουν το κόστος της εκπαίδευσης στους εργαζόμενους απαλλάσσονται από εισφορές, επιδοτούνται για την πρόσληψη νέων ανέργων, ενώ οι νέοι της εργασιακής περιπλάνησης έχουν την ψευδαίσθηση ότι προσθέτουν προσόντα στον ατομικό τους φάκελο που όμως δεν αλλάζουν το γεγονός ότι η περιπλάνησή τους φαίνεται να μοιάζει με ταξίδι χωρίς τελικό προορισμό. Στα πλαίσια αυτά έχουμε την λεγόμενη «ενεργητική πολιτική για την απασχόληση», με την λογική της «απασχολησιμότητας» μέσω των διάφορων προγραμμάτων, την εξάπλωσή τους σε ολόένα και πιο πολλές κατηγορίες νέων. Ταυτόχρονα, σε εξέλιξη είναι η αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ, η ιδιωτικοποίηση βασικών λειτουργιών του, η ενίσχυση των χαρακτηριστικών του που αφορούν την ανταποδοτικότητα, ακριβώς για να λειτουργήσει στα νέα πλαίσια της συνολικής φιλοσοφίας της «αγοράς πρόνοιας». Κορυφή μόνο του παγώβου είναι η λειτουργία των ιδιωτικών γραφείων ενοικίασης εργαζόμενων. Σήμερα, ήδη 8 εταιρείες λειτουργούν ενοικιάζοντας εργαζόμενους-στην πλειοψηφία τους νέους-, μεταξύ τους οι 3 μεγαλύτερες πολυεθνικές δουλεμπορίου εργατικής δύναμης, και αντίστοιχα γραφεία που ιδρύει ο ΟΑΕΔ στα πλαίσια των ΚΠΑ.

Συνολικά, το κεφάλαιο στην προσπάθεια να απαντήσει στις ανάγκες του για το ξεπέρασμα της κρίσης και για την ανάπτυξη του, κινείται με βασικό σύνθημα στη στρατηγική μάχη που δίνει απέναντι στην εργασία με το τρίπτυχο «ανταγωνισμός - ανάπτυξη κερδοφορίας - μείωση κόστους». Αυτή η στρατηγική του, σημαίνει υποταγή κάθε πλευράς, όλων των μέτρων, κάθε κίνησης στα πλαίσια του καπιταλιστικού ανταγωνισμού. Απαραίτητος όρος για την κερδοφορία του και όπλο στον παροξυσμό του ανταγωνισμού είναι η «μείωση του κόστους εργασίας» με όλα τα μέσα. Αυτό, δεν γίνεται μόνο με την συμπίεση των μισθών, με την διαρκή λιτότητα, με την οικονομική πολιτική, αλλά απαιτεί βαθιά αναδιαρθρωτικά μέτρα και αλλαγή ολόκληρης

της «φιλοσοφίας» στο σύνολο των σχέσεων κεφαλαίου - εργασίας, μέσα και έξω από την παραγωγή. Οι αλλαγές αυτές που συντελούνται, σε μεγάλο βαθμό έχουν ήδη αλλάξει το συνολικό πλαίσιο ένταξης των νέων στην εργασία, έχουν διαμορφώσει τους όρους ενός νέου μοντέλου εργασίας για τη νέα γενιά. Γι' αυτό μιλάμε σήμερα για την εμφάνιση μιας **νέας βάρδιας εργαζομένων με διαφορετική ποιότητα και σχέση, άλλες δυνατότητες και απαιτήσεις.**

1.7 Η νεολαία της εργασίας σήμερα.

Μια νέα βάρδια στο προσκήνιο.

Tα αποτελέσματα του διαρκούς αντεργατικού πραξικοπήματος και των μέτρων που προωθήθηκαν την τελευταία 15ετία σε όλη την Ευρώπη, έχουν και στην Ελλάδα αποτυπώσει μια ριζικά διαφορετική κατάσταση για την εργαζόμενη πλειοψηφία. Το εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα αυξήθηκε την τελευταία πενταετία (κατά περίπου 400 χιλιάδες ανθρώπους), προσεγγίζοντας τους 3,3 εκατομμύρια εργαζόμενους (σε σύνολο 5,3 εκατ. που είναι ο Οικονομικά Ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα). Από αυτούς 630 χιλιάδες είναι οι επίσημα εργαζόμενοι νέοι μέχρι 29 ετών, χωρίς το τμήμα της μαύρης δουλειάς, των μερικώς απασχολούμενων, των συμμετεχόντων στα κάθε λογής προγράμματα, των άνεργων χωρίς κάρτα και των νέων μεταναστών. Έτσι, συνολικά υπολογίζεται οι νέοι εργαζόμενοι/άνεργοι/ υποαπασχολούμενοι να προσεγγίζουν το 1 εκατομμύριο.

Την τελευταία πενταετία επίσης, **1 στις 3 θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα ήταν μερικής απασχόλησης**, και το 70% των θέσεων μερικής απασχόλησης καλύφθηκαν από νέους έως 28 ετών. Το ποσοστό προσωρινής απασχόλησης αυξήθηκε σε 4 χρόνια από 10,4% σε 13% των εργαζόμενων με μεγαλύτερη αύξηση στους νέους έως 28 ετών.

Σε όλα τα παραπάνω στοιχεία δεν υπολογίζονται καθόλου οι μετανάστες που επίσημα είναι 950.000, από τους οποίους περίπου το 35% έως 30 ετών. Η κατανομή και «γεωγραφία» της απασχόλησης της νέας γενιάς σταθεροποιείται τα τελευταία χρόνια. Έτσι, **τα 2/3 των νέων δουλεύουν στον τριτογενή τομέα** (εμπόριο-υπηρεσίες), με πρώτο κλάδο σε πυκνότητα νέων (έως 29 ετών) τους υπάλληλους γραφείων, δεύτερο την εκπαίδευση (μισθωτοί, «ιδιαιτέρα», φροντιστήρια), τρίτο την παροχή προσωπικών υπηρεσιών, πωλητές κλπ. Οι νέες γυναίκες παρουσιάζουν πολύ μεγαλύτερο ρυθμό ένταξης (μεγαλύτερο τμήμα νέων που εντάσσονται στην απασχόληση). Ταυτόχρονα, πολύ πιο οξυμένο είναι και το ποσοστό ανεργίας στις νέες γυναίκες.

Από όλα τα στοιχεία, προκύπτει ότι η νεολαία της δουλειάς διευρύνεται ποσοτικά, ταυτόχρονα όμως τα όριά της γίνονται πιο ρευστά. Η πολυπλοκότητα και η πολύπλευρη σύνθεση της εργαζόμενης νεολαίας, ο μεγάλος κατακερματισμός (σε κοινωνικό, εργασιακό, οικονομικό και συνολικό επίπεδο), οι ανταγωνισμοί, η εξατομίκευση των όρων ζωής, διαπραγμάτευσης της εργατικής δύναμης, της στάσης, ακόμα και του επιπέδου εκπαίδευσης-ειδίκευσης είναι τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της ρευστής κατάστασης.

Οι αλληπάλληλες τομές που προωθούν κεφάλαιο και κυβερνήσεις σε ολόκληρο τον κόσμο, έχουν επίκεντρο τον εργαζόμενο άνθρωπο, την εκπαίδευση, ειδίκευση και κατάρτισή του. Ο εξοπλισμός, τα μέσα παραγωγής, ενσωματώνουν όλο και περισσότερο τις πιο δημιουργικές ικανότητες του ανθρώπου, οδηγώντας στην ανακατάταξη των ειδικεύσεων, στην αλλαγή της

«γεωγραφίας» στα επαγγέλματα, τον καταμερισμό εργασίας, στη σχέση με τη γνώση. **Η στρατηγική βουτιά στην εκμετάλλευση** όλων των πλευρών της ανθρώπινης δραστηριότητας, των ικανοτήτων, της φαντασίας και δημιουργικότητας του εργαζόμενου πολλαπλασιάζει την εκμετάλλευση, βαθαίνει την αποξένωση και αλλοτρίωση, καταργεί την ίδια την έννοια του ελεύθερου χρόνου. **Η νέα γενιά εντάσσεται σε αυτή την πραγματικότητα πολύ νωρίς**, από τα πρώτα μαθητικά της χρόνια.

Μαζί με τους χιλιάδες νέους εργαζόμενους προηγούμενων μορφών και σχέσεων, έχει ήδη εμφανιστεί η νεολαία του «βιομηχανικού - επιστημονικού - τεχνολογικού συμπλέγματος». Νέες ειδικότητες, η αύξηση του μορφωτικού επιπέδου των νέων της δουλειάς, η μαζικοποίηση των μεταπτυχιακών σπουδών, οι κλάδοι με νέες τεχνολογίες και η εξέλιξη της ίδιας της παραγωγικής οργάνωσης είναι μερικά μόνο χαρακτηριστικά στα οποία βασίζεται η δημιουργία αυτής της πραγματικότητας.

Χρειάζεται να επισημάνουμε ότι **το νέο μοντέλο εργασίας δεν είναι μια ταυτόχρονη και ευθύγραμμη αλλαγή στο σύνολο των σχέσεων εργασίας**. Τα νέα χαρακτηριστικά και οι τομές δεν συναντούνται με την ίδια ένταση, τρόπο και ρυθμό σε όλους τους χώρους εργασίας, ούτε ισχύουν το ίδιο παντού. **Παλιά και νέα μοντέλα εκμετάλλευσης, παραδοσιακές και νέες μορφές οργάνωσης της παραγωγής και σχέσεων συνυπάρχουν και αλληλοσυμπληρώνονται**. Έτσι, τα τμήματα που είναι σχεδόν μόνιμα εκτός παραγωγής (άνεργοι, περιθωριοποιημένα τμήματα) συνυπάρχουν με εκτεταμένες ζώνες ημιαπασχολούμενων ή εντατικά απασχολούμενων σε ελαστικές μορφές εργασίας στις πιο άθλιες συνθήκες (εμποροϋπάλληλοι, courier, delivery, εποχιακοί εργάτες κ.λπ.). Το κομμάτι των μισοεκπαιδευόμενων - μισοεργαζόμενων των κάθε λογής προγραμμάτων και σεμιναρίων (πρακτική άσκηση, σχολές μαθητείας, ινστιτούτα, κ.λπ.) είναι η μια πλευρά, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν οι νέοι εργάτες παραδοσιακών κλάδων, και βέβαια το μεγάλο τμήμα των νέων εργαζόμενων που δουλεύουν με μόνιμες συμβάσεις, ασφάλιση και κανονικές αποδοχές στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Πλάι στους νέους των εργοστασίων, των μηχανουργείων, της οικοδομής, στους χιλιάδες ιδιωτικούς υπάλληλους έχει εμφανιστεί η νεολαία των σύγχρονων συνδυασμών πνευματικής - χειρωνακτικής εργασίας, των επιχειρήσεων και υπηρεσιών αιχμής.

Τι έχει αλλάξει για τους νέους της δουλειάς; Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά που καθορίζουν τη νέα βάρδια; Υπάρχει ένας πλήρης κατακερματισμός ανάμεσα στους νέους που δουλεύουν με σχετικά σταθερούς όρους και στους νέους της ζώνης της περιπλάνησης και της ρευστότητας; **Οι τομές και αναδιαρθρώσεις δίνουν τον τόνο**, σηματοδοτούν και είναι ο «βηματοδότης» όλης της σχέσης κεφαλαίου-εργασίας, χειροτερεύουν συνολικά το γενικό συσχετισμό ανάμεσα στην εργασία και το κεφάλαιο. **Τα νέα χαρακτηριστικά διαχέονται σε όλο τον κόσμο της εργασίας και κύρια της νέας βάρδιας, διαμορφώνοντας μια αντιφατική κατάσταση, μια τεράστια πολυμορφία χαρακτηριστικών που βάζουν έντονα τη σφραγίδα τους σε όλη τη νεολαία**.

Το «ασφαλιστικό» δεν αφορά το ένα ή το άλλο τμήμα, αλλά θα βρει την εφαρμογή του σε βάρος και των «παραδοσιακών» και των νέων τμημάτων της εργαζόμενης νεολαίας. Οι νόμοι και οι τομές που πέρασαν το προηγούμενο διάστημα, δεν ρυθμίζουν τις εργασιακές σχέσεις για κάποια κατηγορία εργαζομένων, αλλά για το σύνολο των εργαζομένων σε μια επιχείρηση, ανεξάρτητα από το είδος της εργασίας (χειρωνακτικής-πνευματικής, συνδυασμένης, κλπ), την ηλικία (νέοι-παλιοί), το μορφωτικό επίπεδο. Το βάθεμα της εκμετάλλευσης, η ένταση της αλ-

λοτρίωσης, της αποξένωσης και η ζωή-λάστιχο δεν καταργεί τον ελεύθερο χρόνο κάποιων αλλά του συνόλου της εργαζόμενης, άνεργης και απασχολήσιμης νεολαίας. Η ανεργία και ότι σημαίνει αυτή, η «μείωση του κόστους εργασίας» τσακίζει το ίδιο τα νέα μισθωτά τμήματα και τους νέους εργαζόμενους των εργοστασίων, της οικοδομής και των βιοτεχνιών. Υπάρχει λοιπόν υλικά και σήμερα η δυνατότητα ανάπτυξης της εργατικής πάλης της νέας βάρδιας, στη βάση της αντιπαράθεσης με το διαρκές αντεργατικό πραξικόπημα.

Με τον όρο «νέα βάρδια» λοιπόν αναφερόμαστε στο σύνολο των νέων της δουλειάς, κατ' αρχήν στους νέους εργαζόμενους που έχουν ενταχθεί στην παραγωγική διαδικασία με όλους τους όρους και το πλαίσιο που περιγράψαμε, αλλά και στους νέους της εργασιακής περιπλοκής, τους άνεργους, τους ειδικευόμενους-απασχολήσιμους κάθε μορφής εκμετάλλευσης, στους νέους με εργασιακή προοπτική και συμφέροντα.

1.8 Επιχειρηματική εκπαίδευση

Η εκπαίδευση, ο βασικός μηχανισμός μέσω του οποίου αναπαράγεται και διαμορφώνεται η εργατική δύναμη, βρίσκεται στην καρδιά των αναδιαρθρώσεων που επιβάλλει ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός. Η εποχή της πραγματικής υπαγωγής του συνόλου της κοινωνικής εργασίας (χειρωνακτικής, διανοητικής και των συνδυασμών τους), και άρα των κοινωνικών σχέσεων στο κεφάλαιο, δημιουργεί ένα νέο τοπίο στην εκπαίδευση. Πρώτο στοιχείο είναι πως η εκπαίδευση, όπως και τα άλλα πεδία αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης (ψυχαγωγία, υγεία κτλ.) αποτελούν πεδία καπιταλιστικής κερδοφορίας και λειτουργούν με βάση τους βασικούς κανόνες της εμπορευματικής παραγωγής και κυκλοφορίας. Δεύτερο στοιχείο είναι πως η γνώση, η επιστήμη και η έρευνα συνδέονται άμεσα με το κεφάλαιο (στα πλαίσια της πραγματικής υπαγωγής τους σε αυτό). Τρίτο στοιχείο είναι πως διαμορφώνονται οι όροι εκείνοι για τον έλεγχο της εργατικής δύναμης και την διαμόρφωσή της με βάση τα κριτήρια της δια βίου ελαστικότητας της εργασίας. Στοιχεία που γίνονται πιο έντονα, όταν συμβαίνουν παράλληλα με τη διαδικασία καπιταλιστικής ολοκλήρωσης στα πλαίσια της Ε.Ε.

Η ανάγκη του κεφαλαίου για φτηνούς και ειδικευμένους εργαζομένους που να είναι σε θέση να καλύψουν όλο το φάσμα της σύγχρονης παραγωγής, από τον απόφοιτο των ΤΕΕ, μέχρι τον απόφοιτο του Κοινού Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, διαμορφώνει το σύνολο των νέων προλετάρων, αυτών που δεν κατέχουν μέσα παραγωγής, μέσα από μια διαδικασία που έχει ως στόχο να τους διασπά και να τους κατατάσσει. Όμως η ελαστικοποίηση της ζωής της νέας εργατικής βάρδιας και η –κάτω από τα όρια αναπαραγωγής της– εκμετάλλευση της φτηνής εργατικής βάρδιας, φέρνει μπροστά την στρατηγική ενότητα της μαθητικής, σπουδάζουσας και εργαζόμενης νεολαίας. Την ενότητα ενός εργατικού προγράμματος παιδείας που παλεύει στο σήμερα με κριτήρια και ορίζοντα την απελευθερωτική παιδεία, την χειραφετημένη εργασία, τον άμεσο συνολικό επαναστατικό αγώνα και την κομμουνιστική απελευθέρωση.

1.8.1 Το πανεπιστήμιο στη νέα εποχή

Ο όρος «επιχειρηματικό πανεπιστήμιο», που δώσαμε για να περιγράψουμε αυτή την τομή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανταποκρίνεται τώρα περισσότερο από ποτέ στο τοπίο που έ-

χει διαμορφωθεί στα πανεπιστήμια, ενώ το προχώρημα της μεταρρύθμισης θα βαθύνει ακόμα περισσότερο τα χαρακτηριστικά του.

Ποια είναι τα «γενικά» χαρακτηριστικά του επιχειρηματικού πανεπιστημίου.

1. Τι απόφοιτους παράγει

Η πλειοψηφία των απόφοιτων-επιστημόνων μπαίνει στην αγορά εργασίας με χειρότερους όρους, από αυτούς που ίσχυαν στην δεκαετία του 80 ή ακόμα και στις αρχές του 90. Τα γενικά χαρακτηριστικά της νέας εργατικής βάρδιας, είναι αυτά που χαρακτηρίζουν και το πλειοψηφικό κομμάτι των απόφοιτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αφού αυτή πλέον δεν κατευθύνεται στην δημιουργία στελεχικού δυναμικού της παραγωγής και της αναπαραγωγής. Αντίθετα, τόσο από πλευράς εργασιακών σχέσεων (μισθοί, ωράρια, κοινωνική θέση κλπ) όσο και σε ότι αφορά τη σχέση με τα μέσα και τη διαδικασία παραγωγής, έχουμε μια προλεταριοποίηση του κομματιού αυτού. Όπως λένε και τα κείμενα της Ε.Ε., αυτό που χρειάζεται είναι διεύρυνση της τριτοβάθμιας (ή μετα - δευτεροβάθμιας) εκπαίδευσης, με αλλαγή όμως του ρόλου των αποφοίτων της, δίνοντας έμφαση στην καλλιέργεια δεξιοτήτων και μια βασική τάση προς εξειδίκευση. Έτσι, βλέπουμε μια μαζικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με μια όμως συνολική υποβάθμιση του «μέσου επιπέδου», όπου για παράδειγμα τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ θα ενιαιοποιηθούν προοπτικά, προς τα κάτω όμως. Ταυτόχρονα έχουμε τη δημιουργία ενός τμήματος μέσα στο φοιτητικό σώμα, που εμφανίζει σχέσεις εξάρτησης με τις νέες δομές που παγιώνονται, με αποτέλεσμα να υπερασπίζεται την νέα κατάσταση από την σκοπιά των υλικών του συμφερόντων, ευελπιστώντας να ενταχθεί στο μειοψηφικό εκείνο τμήμα των απόφοιτων που θα στελεχώσουν μεσαίες και ανώτερες θέσεις στην παραγωγή. Ο ιδεολογικός ρόλος του πανεπιστημίου, καθώς και ο τρόπος που πραγματώνεται, ακολουθεί την αλλαγή στην εργασιακή προοπτική. Έτσι, η κυρίαρχη ιδεολογία που προσπαθεί να περάσει, δεν είναι η σχετικά αυτόνομη ανάπτυξη προσωπικότητας, η «ιεραρχική υπεροχή» κλπ που πρέπει να χαρακτηρίζουν ένα μεσοαστό - ελεύθερο επαγγελματία, αλλά η υποταγή στον εργοδότη, που «πρέπει» να χαρακτηρίζει τον μισθωτό. Και αντί να γίνεται μέσα από το «κήρυγμα» του καθηγητή και την έμμεση καλλιέργεια κουλτούρας, γίνεται μέσα από την υποταγή σε σχέσεις ανταλλαγής: ο υποταγμένος θα πάρει καλούς βαθμούς (και ότι αυτοί συνεπάγονται) ο «απειθαρχος» μικρότερους - κάτι που δεν ήταν καθόλου βέβαιο όταν το πανεπιστήμιο λειτουργούσε με τους πολύ πιο χαλαρούς ρυθμούς του παρελθόντος - και που η εργασιακή προοπτική ήταν καλή, ανεξαιρέτως επιδόσεων.

2. Μετατροπή της γνώσης σε εμπόρευμα

Τρία χαρακτηριστικά σημεία μπορούμε να διακρίνουμε εδώ.

α) Αλλαγή στη σχέση «γνωστικού υπόβαθρου» - εφαρμογής.

Η εφαρμογή (εργαστήρια, εργασίες, διπλωματικές - πτυχιακές κλπ) και η αξιοποίηση των πληροφοριών, είχαν σαν αποστολή να κατανοηθούν οι γενικές γνώσεις. Οι τεχνικές ικανότητες που αποκτούσε ο απόφοιτος, τον βοηθούσαν να αποκτήσει κάποια συγκεκριμένη δεξιότητα στην παραγωγή, αλλά δεν ήταν προσανατολισμένες σε κάποιο απόλυτα συγκεκριμένο τομέα. Σήμερα, αντίθετα, οι γενικές γνώσεις (υποβάθρου) δίνονται στον απολύτως απαραίτητο βαθμό για τη διαχείριση των πληροφοριών, για την ικανότητα εφαρμογής. Έτσι - και δεδομένου ότι οι απόφοιτοι πρέπει να έχουν επαγγελματικές δεξιότητες, η γενική γνώση δίνεται στο βαθμό που απαιτεί η κάθε ειδίκευση (γιατί αυτό είναι η εφαρμόσιμη στην παραγωγή δεξιότητα, α-

ρα υποτάσσεται άμεσα στην παραγωγή).

Έτσι έχουμε **αλλαγή της γεωγραφίας των γνωστικών αντικειμένων**. Η παραπάνω γενική αρχή γίνεται αντιληπτή στον τρόπο που αναδιαμορφώνονται τα γνωστικά αντικείμενα, αφού οι νέες σχολές είναι ειδικευμένες, ενώ στις υπάρχουσες σχολές υπάρχει μια τάση διάσπασης τμημάτων και του γνωστικού αντικειμένου, είτε με τη δημιουργία κατευθύνσεων ή με τη διάσπαση των σχολών. Ταυτόχρονα υπάρχει μια τάση ενοποίησης διάφορων επιστημονικών αντικειμένων σε μεταπτυχιακό επίπεδο, για μια μειοψηφία φοιτητών που προορίζεται να διευθύνει την παραγωγή.

Ταυτόχρονα, έχουμε την προσπάθεια λειτουργίας **κύκλων σπουδών**. Αν και (όπως δυσχεραστημένα αναγνωρίζουν οι Ευρωπαίοι) η ελληνική κυβέρνηση αναγκάζεται να είναι λίγο πιο ευέλικτη στο συγκεκριμένο θέμα, η προσπάθεια να ενσωματωθεί η φιλοσοφία των κύκλων σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι προφανής.

β) Δια βίου κατάρτιση, πιστωτικές μονάδες, «πακέτα συμπληρωματικής γνώσης». Το κεφάλαιο πλέον «μετράει» τη γνώση και μάλιστα με αυστηρότατο τρόπο. Κάθε μάθημα, κάθε ώρα διδασκαλίας, εργαστήριο κλπ, ανάλογα με το σε ποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα και από ποιο καθηγητή έχει διδαχθεί, αποκτά συγκεκριμένη αξία - πιστωτικές μονάδες, η οποία αποδίδεται στον ατομικό φάκελο του κάθε φοιτητή. Μια αξία που δεν είναι σταθερή στο χρόνο, αφού οι ανάγκες της καπιταλιστικής παραγωγής αλλάζουν διαρκώς και ο εργαζόμενος πρέπει να «αναβαθμιστεί» μέσα από σεμινάρια, ινστιτούτα δια βίου κατάρτισης, ανοιχτά πανεπιστήμια κλπ.

γ) Γραφεία διασύνδεσης - διαμεσολάβησης. Αποστολή τους είναι αποτελέσουν κρίκους διασύνδεσης των «κοινωνικών εταίρων» (επιχειρήσεις, επιστημονικά επιμελητήρια κλπ) και των αναγκών τους με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η σύνδεση αυτή είναι αμφίδρομη: από τη μια μεταφέρονται οι ανάγκες, η κριτική και οι απόψεις των «κοινωνικών εταίρων» προς το πανεπιστήμιο έτσι ώστε αυτό να προσαρμοστεί καλύτερα σε αυτές «για το καλό των αποφοίτων του». Από την άλλη, δίνει τη δυνατότητα στους απόφοιτους να έρθουν σε επαφή με την αγορά εργασίας, στην πιο light εκδοχή - εξαιτίας των πιέσεων του φοιτητικού κινήματος - μέσω της δημοσίευσης αγγελιών των εταιριών, ή μέσα από συνδιοργάνωση σεμιναρίων με επιχειρήσεις, πρακτικές ασκήσεις κλπ.

3. Αξιοποίηση των πανεπιστημίων και του δυναμικού τους στην παραγωγή καινοτομίας

Το κεφάλαιο πάντα είχε ανάγκη την καινοτομία, αλλά ιδιαίτερα σήμερα, βρισκόμαστε σε μια εποχή που η γνώση και οι εφαρμογές της α) έχει πολύ πιο άμεση σχέση με την παραγωγή (δεδομένου πως η παραγωγή αυτοματοποιείται και οργανώνεται όλο και περισσότερο επιστημονικά), β) φτάνει στην αγορά με πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς (μια καινοτόμος ιδέα, μπορεί να αποφέρει τεράστια κέρδη σε ελάχιστο χρόνο) γ) η βασική έρευνα παίζει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία βάσεων για περαιτέρω αύξηση της κερδοφορίας μακροπρόθεσμα ανοίγοντας νέα πεδία εκμετάλλευσης.

4. Μισθωτές σχέσεις εργασίας μέσα στο ίδιο το πανεπιστήμιο

Το κριτήριο αυτό δείχνει πιο «χτυπητά» ίσως από κάθε άλλο την τάση μετατροπής των πανεπιστημίων από «αυτόνομα ιδρύματα» σε εκπαιδευτικό - βιομηχανικά συμπλέγματα. Σε προπτυχιακό επίπεδο, οι σχέσεις μισθωτής εργασίας εμφανίζονται με τις διπλωματικές (ή άλλες εργασίες) οι οποίες αποτελούν τμήματα project και οι φοιτητές που τις εκπονούν πληρώνονται

για αυτές είτε σε χρήμα, ή με την υπόσχεση να απασχοληθούν αργότερα στον ίδιο καθηγητή σαν διδακτορικοί. Κυρίως όμως εμφανίζονται στις πρακτικές ασκήσεις, στα πανεπιστήμια και ιδιαίτερα στα ΤΕΙ. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, ένα μεγάλο μέρος των υποψήφιων διδασκόντων και των μεταπτυχιακών, ιδιαίτερα όταν απασχολούνται πάνω σε κάποιο project, καθώς και ένας αριθμός ερευνητών βρίσκονται σε ένα κανονικό καθεστώς εργασίας, με εργοδότες τους καθηγητές ή το πανεπιστήμιο, ενώ στους εργαζόμενους συνολικά, εισβάλουν οι ελαστικές εργασιακές σχέσεις (συμβάσεις, ημιαπασχόληση, 407) που χρησιμοποιούνται διπλά, δίνουν δηλαδή τη δυνατότητα στους μεγαλοκαθηγητές να έχουν και εξωτερικές δουλειές και χρησιμοποιούνται με τον κλασικό τρόπο για όλους τους άλλους. Τα τεχνολογικά πάρκα, είναι κάτι σχετικό καινούργιο στην ελληνική πραγματικότητα με πρώτο και μεγαλύτερο μέχρι σήμερα το τεχνολογικό πάρκο Λαυρίου, αλλά αποτελούν κοινή πρακτική στο εξωτερικό. Τα τεχνολογικά πάρκα είναι χώροι στους οποίους «συναντιούνται το πανεπιστήμιο με τις επιχειρήσεις» και παράγονται έρευνα και εφαρμογές, ενώ αποτελούν εξαρχής Ανώνυμες Εταιρίες.

5. Εσωτερικοί κανονισμοί - αυταρχισμός και εντατικοποίηση

Στο πανεπιστήμιο επιχείρηση, η καθυπόταξη του φοιτητικού σώματος, γίνεται με πολύ πιο αποτελεσματικό τρόπο από ότι στην παλιότερη μορφή του. Ο καθηγητής δύσκολα θα στραφεί άμεσα εναντίον του φοιτητικού συλλόγου ή της γενικής συνέλευσης. Καθένας είναι ελεύθερος να φύγει από το μάθημα ή να ζητήσει να μη γίνει, αλλά γνωρίζοντας πως με τον τρόπο αυτό μένει πίσω στον ανταγωνισμό με του υπόλοιπους. Έτσι λοιπόν, η βαθύτερη υποταγή του φοιτητή στο επιχειρηματικό πανεπιστήμιο είναι ο καθοριστικός μηχανισμός ελέγχου του. Ταυτόχρονα όμως, εξαπλώνονται στη βάση αυτής της αλλαγής συνείδησης και οι θεσμοί τύπου εσωτερικών κανονισμών κλπ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ακόμα περισσότερο η εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης και να προστατεύονται οι σοβαροί φοιτητές από τους «απειθαρχούς». Το άσυλο είναι μια παραφωνία σε όλο αυτό το σκηνικό που σπίνεται γύρω μας και για αυτό αποτελεί εδώ και καιρό στόχο η απονομιμοποίησή του αρχικά και η μετατροπή του από κατάκτηση του κινήματος σε άσυλο για τις επιχειρήσεις και την εκμετάλλευση. Όσον αφορά την εντατικοποίηση των σπουδών, αυτή όλο και περισσότερο στρέφεται στην κατεύθυνση της τήρησης των χρονοδιαγραμμάτων που θέτουν οι ανάγκες της επιχειρηματικής λειτουργίας του ίδιου του πανεπιστημίου.

6. Ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια λειτουργίας - Εταιρική δομή, managers

Κάτω από την πίεση της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας, τα πανεπιστήμια αναγκάζονται να οργανωθούν σαν επιχειρήσεις και να ψάξουν ίδιους πόρους για να επιβιώσουν στη σύγχρονη αγορά. Καταργούνται οι δωρεάν παροχές και ταυτόχρονα στρέφεται η έρευνα προς επικερδείς κατευθύνσεις Αυτό προϋποθέτει και αλλαγές στην οργανωτική δομή του πανεπιστημίου. Ο έλεγχός του από κυρίως ακαδημαϊκούς είναι αναποτελεσματικός στη διαχείριση πόρων, οπότε αρχίζει να αποκτά συγκρότηση επιχείρησης και είτε μπαίνουν manager στη διοίκηση, ή οι ίδιοι οι καθηγητές μετατρέπονται σε τέτοιους (όπως φαίνεται να γίνεται κατά νόνα στα ελληνικά πανεπιστήμια). Πρώτο θύμα μια τέτοιας πολιτικής είναι η φοιτητική μέριμνα (σίτιση - στέγαση με κοινωνικά κριτήρια) και τα συγγράμματα, ενώ σε όλη την Ευρώπη εισβάλουν τα δίδακτρα (στην Αγγλία μέσα σε 3 χρόνια από την επιβολή τους σε προπτυχιακό επίπεδο έχουν εκτοξευτεί από ένα συμβολικό ποσό σε αρκετά εκατομμύρια δρχ. το χρόνο)

Τα παραπάνω σημεία τεκμηριώνουν την ουσιαστική υπαγωγή του πανεπιστημίου στο κεφάλαιο, τόσο από άποψη σύνδεσης τους (γνώση, έρευνα και απόφοιτοι περισσότερο υποταγμέ-

νοι από ποτέ ανάγκες του κεφαλαίου) όσο και από άποψη οργάνωσης και λειτουργίας του (που είναι περισσότερο αυτή μιας σύγχρονης επιχείρησης, παρά ενός αυτόνομου ακαδημαϊκού χώρου).

1.8.2 Σχολείο. Μια νέα πραγματικότητα

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, όπως εκφράστηκε με τους νόμους-πλαίσιο 2525 και 2640 και εξειδικεύτηκε μέσα από πλήθος ρυθμίσεων σε κάθε ένα χωριστά από τα κομμάτια της εκπαίδευσης σηματοδότησε αναμφίβολα μια μεγάλη τομή στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιφέροντας σαρωτικές αλλαγές αντίστοιχες αυτών που επέφερε το β' κύμα του εκσυγχρονισμού στον τομέα της εργασίας, της υγείας, της ασφάλισης.

Η αντιδραστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην ουσία και την φιλοσοφία της είναι η πρώτη συντονισμένη προσπάθεια των τελευταίων ετών για τη διαμόρφωση ενός εκπαιδευτικού συστήματος που να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις του νέου μοντέλου εργασίας και να υπηρετεί με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τους νόμους της αγοράς σε μια εποχή που τα δεδομένα αλλάζουν με ραγδαίους ρυθμούς, σε μια εποχή που η απασχόληση παίρνει τη θέση της εργασίας, η προσωρινότητα και η εργασιακή ανασφάλεια παραγκωνίζουν τα πιο θεμελιώδη εργατικά δικαιώματα που η γνώση αποτελεί προνόμιο των λίγων και η δια βίου κατάρτιση-ειδίκευση την μοίρα των πολλών.

Σήμερα, μετά από την πληθώρα αλλαγών και συμπληρωματικών ρυθμίσεων των τελευταίων ετών, είναι γεγονός ότι το τοπίο στα σχολεία και γενικότερα στο χώρο της μαθητικής νεολαίας έχει αλλάξει ριζικά. Αν πριν δύο χρόνια η προωθούμενη πολιτική στα σχολεία συναντούσε τεράστιες δυσκολίες κατά την εφαρμογή της, κάτω κυρίως από το βάρος των τεράστιων αντιδράσεων των μαθητών και των εκπαιδευτικών, στη σημερινή φάση έχει καταφέρει να παγιωθεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό, έχουν αρχίσει ήδη να φαίνονται οι συνέπειές της στη ζωή των μαθητών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι πλέον πάνω από το 40% των μαθητών πηγαίνουν σε ΤΕΕ, ποσοστό που είναι αρκετά μεγαλύτερο στις φτωχότερες περιοχές της Αθήνας αλλά και στην επαρχία, ενώ ο αριθμός των μαθητών που παρατάνε το σχολείο (το γυμνάσιο ή το λύκειο) αγγίζει τους 20.000. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να έχει μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των μαθητών που καταφέρνουν και τελειώνουν το λύκειο. Από την άλλη πλευρά, ο ελεύθερος χρόνος για τους μαθητές (ιδιαίτερα του ενιαίου λυκείου) αποτελεί πλέον άπιαστο όνειρο, ενώ το καθημερινό άγχος παίρνει τη θέση κάθε προσωπικού ενδιαφέροντος και ανησυχίας.

Η νέα πραγματικότητα, λοιπόν, χαρακτηρίζεται όχι μόνο από την αλλαγή του τρόπου λειτουργίας και του ρόλου που καλείται να παίξει το σχολείο αλλά κυρίως από την αλλαγή του τρόπου σκέψης των μαθητών, και συνολικότερα τη διαμόρφωση νέων χαρακτηριστικών στη μαθητική νεολαία. Το μοντέλο του σχολείου που διαμορφώνεται καθορίζεται κυρίως από την ανάγκη που υπάρχει σήμερα για την καλύτερη υπαγωγή της εκπαίδευσης στις ανάγκες του σύγχρονου καπιταλισμού, στην αμεσότερη δηλαδή σύνδεσή της με το μοντέλο της αγοράς. Κάτι τέτοιο προωθείται όχι μόνο στο επίπεδο των γνώσεων - ειδικεύσεων - καταρτίσεων που παίρνει ο μαθητής, αλλά και στο επίπεδο των συνειδητήσεων και της διαμόρφωσης της προσωπικότητας του μαθητή-αυριανού εργαζόμενου. Συνεπώς βασικοί άξονες αυτού του μοντέλου είναι:

• **Η αναβάθμιση κάθε είδους αξιολόγησης**, και η διαρκής εφαρμογή της μέσα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Από την αξιολόγηση του μαθητή από τον καθηγητή (αλλά και αντίστροφα) μέχρι την αυτοαξιολόγηση μαθητών - καθηγητών - αλλά και σχολικών μονάδων, η διαδικασία αυτή γενικεύεται, αποκτά νέα χαρακτηριστικά, με στόχο να προσαρμόσει πλήρως τις συνειδήσεις εκπαιδευτών - μαθητών στη λογική του ανταγωνισμού, του ατομικισμού και της απόρριψης. Ο εξεταστικός λαβύρινθος του λυκείου, ο διαγωνισμός του ΑΣΕΠ για του εκπαιδευτικούς αλλά και συνολικά ο μηχανισμός αξιολόγησης που περιλαμβάνει ακόμα και τους γονείς των μαθητών αποτελούν βασικές πλευρές αυτής της διαδικασίας. Στη βάση αυτή τα διάφορα συστήματα «διασφάλισης ποιότητας» στην εκπαίδευση που προωθεί η ΕΕ μαζί με την κυβέρνηση έρχονται να θεσμοθετήσουν και να συστηματοποιήσουν τη διαδικασία της αξιολόγησης ανάγοντάς την σε καθοριστικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

• **Η μετατροπή των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών σε προγράμματα ειδίκευσης - κατάρτισης των μαθητών** είναι ο δεύτερος βασικός πυλώνας της σημερινής πολιτικής στα σχολεία. Στην προσπάθεια απόλυτης εναρμόνισης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς και παραγωγής κατάλληλα ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, η γνώση παρέχεται αποσπασματικά και εξειδικευμένα μέσα από ένα δαίδαλο ειδικεύσεων - κατευθύνσεων που καλούνται να επιλέξουν από νωρίς οι μαθητές. Η δημιουργία, εξάλλου, του αυριανού ελαστικού εργαζόμενου και η καθιέρωση ευέλικτων μορφών απασχόλησης, απαιτεί την παροχή εξειδικευμένων-κατατμημένων γνώσεων που όχι μόνο στερούν την ολόπλευρη συνολική γνώση, αλλά αποτελούν και προϋπόθεση για την δια βίου εκπαίδευση και υποταγή του εργαζόμενου στις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς. Προς την κατεύθυνση αυτή διαμορφώνονται λοιπόν κατ' αρχήν τα αναλυτικά προγράμματα του ενιαίου λυκείου και ακόμα περισσότερο των ΤΕΕ όπου η αποσπλήση και συνεχής εξέταση, ανοίγει την πόρτα σε μια τριτοβάθμια εκπαίδευση όπου κάθε έννοια ενιαιότητας του πτυχίου και του γνωστικού αντικειμένου ανά σχολή τείνει να καταργηθεί.

• **Ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας του σχολείου και γενικότερα της εκπαίδευσης τείνει να καταργηθεί** μέσα από τα υπέρογκα ποσά που καλούνται να καταβάλλουν οι μαθητές και γονείς στα φροντιστήρια. Παράλληλα, τα ιδιωτικά σχολεία αυξάνονται και ταυτόχρονα αυξάνεται το ποσοστό των μαθητών που καταφεύγουν σε αυτά με στόχο να τελειώσουν το λύκειο. Πλάι στα ιδιωτικά ενιαία λύκεια ξεπηδούν τα ιδιωτικά ΤΕΕ, όπως κι αντίστοιχα πλάι στα φροντιστήρια για τα ενιαία ξεπηδούν τα φροντιστήρια για ΤΕΕ. Η ιδιωτική εκπαίδευση και κυρίως η παραπαιδεία όχι μόνο δε μειώνεται - όπως ευαγγελίστηκαν οι εμπνευστές της μεταρρύθμισης - αλλά γενικεύεται και νομιμοποιείται ολοένα και περισσότερο στους μαθητές και γονείς, καθιστώντας την αναπόσπαστο κομμάτι - αναγκαίο κακό - της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Την ίδια στιγμή η σύνδεση του σχολείου με τις επιχειρήσεις αποκτά πιο άμεσα χαρακτηριστικά κυρίως στα ΤΕΕ, μέσω της μαθητείας (πρακτική άσκηση) αλλά και μέσω της ανταποδοτικότητας της κάθε σχολικής μονάδας. Αυτό έχει ως βασικό αποτέλεσμα τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών κάθε σχολείου να διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων της κάθε περιοχής, πόλης ή νομού.

• **Η καθιέρωση αυταρχικών πλαισίων λειτουργίας στα σχολεία θεσμοθετείται πλέον επίσημα με τους νέους σχολικούς κανονισμούς λειτουργίας.** Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις, πέρα από τις διατυπώσεις για την ευπρεπή εμφάνιση των μαθητών, έρχονται να διαμορφώσουν ένα σχολείο απόλυτα εναρμονισμένο στα πρότυπα της σημερινής κοινωνίας. Μαθητές και

καθηγητές καλούνται να συμμορφωθούν σε αυστηρά καθορισμένους κανόνες σκέψης και συμπεριφοράς, καλούνται να υποτάξουν οποιαδήποτε ανησυχία, οποιαδήποτε ανάγκη και δικαίωμα σε ένα μοντέλο λειτουργίας και δημοκρατίας, άξονες του οποίου είναι η «πειθαρχία», «ο σεβασμός των κανονισμών», «ο διευθυντής - ηγέτης», η καταδίκη και ποινικοποίηση οποιασδήποτε ενέργειας που ξεφεύγει από αυτό το πλαίσιο κανόνων. Οι «αξίες» και τα «ιδανικά», λοιπόν, της σύγχρονης κοινωνίας της αγοράς, του κέρδους και του περιορισμού των δημοκρατικών ελευθεριών εισβάλλουν με επιθετικό τρόπο στο σχολικό περιβάλλον, επιχειρώντας να διαμορφώσουν συνειδήσεις και τρόπους συμπεριφοράς για τη μαθητική νεολαία. Οι συγκεκριμένες, μάλιστα, ρυθμίσεις δεν έρχονται να πατήσουν στο κενό αλλά ουσιαστικά αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα στους νόμους Αρσένη-Ευθυμίου των τελευταίων ετών. Σε ένα σχολείο στο οποίο ο μαθητής διδάσκεται αποκλειστικά τις αξίες του ανταγωνισμού, του ακραίου ατομικισμού και της απόρριψης θα πρέπει να υπάρξει και ένα αντίστοιχο πλαίσιο κανόνων που είτε θα «προλαβαίνει», είτε θα ποινικοποιεί σκέψεις, κινήσεις και αγώνες που αμφισβητούν τη σύγχρονο μοντέλο εκπαίδευσης. Αν τα αντιεκπαιδευτικά μέτρα Αρσένη-Ευθυμίου επιχειρούν σε επίπεδο γνώσεων-ειδικεύσεων-δεξιοτήτων να διαμορφώσουν από το σχολείο κιάλας το αυριανό ευέλικτο εργατικό δυναμικό και να εμπεδώσουν τα «οράματα» του ανταγωνισμού και της διαρκούς αξιολόγησης, οι τελευταίες ρυθμίσεις επιχειρούν στο επίπεδο της συνείδησης και της συμπεριφοράς να διαμορφώσουν τον αυριανό εργαζόμενο, που δε θα διεκδικεί και δε θα αγωνίζεται για τις ανάγκες και τα δικαιώματά του. Ειδικότερα ενόψει Ολυμπιάδας αλλά και ευρωπαϊκής προεδρίας επιχειρείται με διάφορους τρόπους η ιδεολογική στράτευση των μαθητών πίσω από «εθνικές αξίες» και «ιδανικά», όπως είναι ο εθελοντισμός - ολυμπισμός (μέσω του μαθήματος της «Ολυμπιακής Παιδείας»), ο ευρωπαϊσμός, ο κοινοβουλευτισμός (π.χ. «βουλή των εφήβων») κ.α.

- **Τεχνικο-επαγγελματική εκπαίδευση- «μεταδευτεροβάθμια» εκπαίδευση.**

Είναι γεγονός ότι σήμερα έχει ήδη σπηθεί ένα ολόκληρο δίκτυο πολλών επιπέδων για ειδικεύσεις και καταρτίσεις κάθε είδους και επιπέδου. Οι νέες τάσεις που προελαύνουν στο σημερινό καπιταλισμό τείνουν να ανατρέπουν την παλιά, αποβλακωτική «ειδίκευση της βίδας», την εντελώς στεία και μονοδιάστατη μόρφωση, απαιτώντας εργαζόμενους με βαθύτερη προσαρμοστικότητα και ιδίως ικανότητα για πρωτοβουλία.

Η δημιουργία των ΤΕΕ, οι δύο κύκλοι σπουδών, η μαθητεία, τα ΙΕΚ και η άμεση σύνδεσή τους με επιχειρήσεις, οι ενδοεπιχειρησιακοί κύκλοι κατάρτισης, οι σχολές και τα προγράμματα του ΟΑΕΔ, αποτελούν επιλογές που εξυπηρετούν την επίδιωξη του κεφαλαίου για παροχή μιας «αναβαθμισμένης» και αποδοτικής για το κεφάλαιο γενικής τ/ε εκπαίδευσης (ειδίκευσης) συνδεδεμένης με την παραγωγή μέσω μαθητείας, την οποία φιλοδοξούν να παρέχουν τα ΤΕΕ, πάνω στην οποία θα έρθουν να πατήσουν οι κάθε λογών καταρτίσεις των ΙΕΚ και των υπόλοιπων σχολών κατάρτισης.

Ταυτόχρονα όλο και περισσότεροι μαθητές παρακολουθούν νυχτερινό σχολείο γιατί αναγκάζονται να εργαστούν το πρωί (8.500 σε νυχτερινά ΤΕΕ, 8.500 σε νυχτερινά Ε.Λ. και 10.000 σε νυχτερινά γυμνάσια). Οι περισσότεροι από αυτούς δουλεύουν ανασφάλιστοι και με χαμηλούς μισθούς.

Δεκάδες χιλιάδες νέοι, αποκλεισμένοι από την «ελεύθερη πρόσβαση» στα ΑΕΙ και χωρίς καμιά επαγγελματική κατοχύρωσή, στρέφονται στα ΙΕΚ της «καριέρας» που ισοδυναμεί με πρα-

κτική άσκηση, δηλαδή κακοπληρωμένη ή και απλήρωτη εργασία, χωρίς ασφάλιση ή άλλο εργασιακό δικαίωμα, και με καμιά επαγγελματική κατοχύρωση. Για όλα τα παραπάνω πληρώνουν ως και 3.000.000 δίδακτρα, με «φθηνότερα» τα δημόσια ΙΕΚ όπου πληρώνουν 65.000 το εξάμηνο.

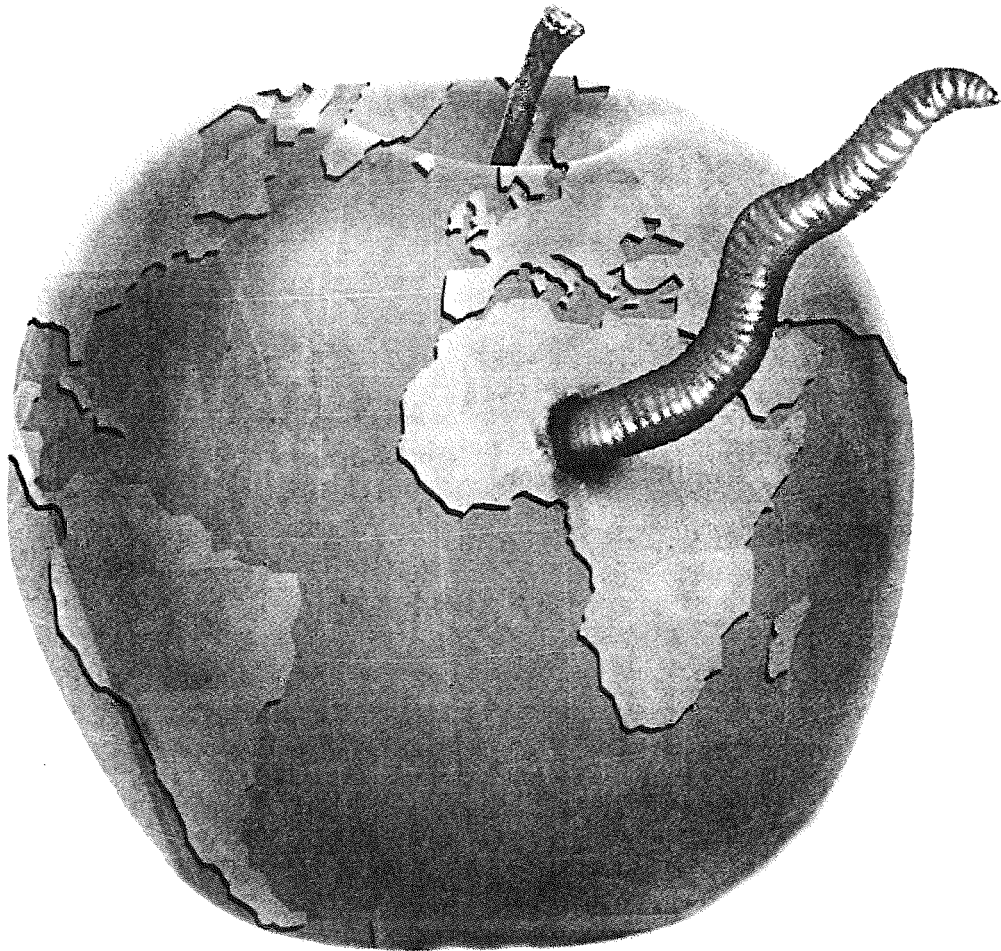
1.9 Φυσάει κόντρα σε ολόκληρη τη γη!

Έρχεται η δική μας εποχή

Aπέναντι σε αυτόν τον κόσμο, τον τόσο παλιό και αποκρουστικό, αντιπαράθεται η ανάγκη για τη ριζική αλλαγή, την αναμόρφωση, για μια άλλη, νέα ζωή. Κι αν αυτό φαίνεται τρομακτικά δύσκολο στις σημερινές συνθήκες, κάτω από την κρούστα της ενιαίας σκέψης και της νέας τάξης, μέσα από τη βουή των όπλων και των βομβαρδισμών και την αναγκαστική σιωπή της υποταγής στους νόμους της αγοράς, ακούγεται ξανά η μουσική της απελευθέρωσης. Ο Τσε κυματίζει στις εκατοντάδες χιλιάδες σημαίες των νέων αγωνιστών της Γένοβα και της Βαρκελώνης, κοιτάζοντας το μέλλον στους δρόμους της Ευρώπης. Οι εργάτες και άνεργοι της Αργεντινής, οι φτωχοί του τέταρτου κόσμου της εκμετάλλευσης δημιουργούν τους δικούς τους θεσμούς λαϊκής επανάστασης. Η Νότια Αμερική βράζει. Τα παιδιά της Ιντιφάντα, με τις πέτρες και το δίκιο τους πολεμούν την υπερδύναμη του Ισραήλ και των ΗΠΑ. Η Ιταλία ζει μια νέα άνοιξη των εργατικών αγώνων. Σε όλο τον κόσμο αναπτύσσονται τεράστια αντιπολεμικά κινήματα. Εργατικοί αγώνες ξεσπούν σε πολλές χώρες της Ευρώπης για τα ζητήματα της ασφάλισης και της σύνταξης, στη βάση των συνολικών αναδιαρθρώσεων στις εργασιακές σχέσεις. Αυτοί οι αγώνες δεν είναι από το άλμπουμ του παρελθόντος αλλά σκηνές από το μέλλον αυτής της συγκλονιστικής εποχής που έχει ξεκινήσει για τα καλά.

Αισιοδοξία ή ρομαντισμός; Δεν θέλουμε να κάνουμε τους προφήτες, ούτε να ονειροπολούμε «στον κόσμο μας». Ξέρουμε τις δυσκολίες. Καινούρια εμπόδια θα υψωθούν στο δρόμο για την ανατροπή. Νέες «ουτοπίες» θα βρεθούν για να ενσωματώσουν τις αναζητήσεις και άλλοι μηχανισμοί θα «οπλιστούν» για να πνίγουν τις εξεγέρσεις. Αυτό που ξέρουμε, που βλέπουμε, είναι ότι αυτός ο κόσμος δεν μπορεί να μείνει έτσι. Πλειοψηφικά τμήματα των νέων ανθρώπων σε όλο τον πλανήτη, αισθάνονται τα βαθύτερα αδιέξοδα αυτού του κόσμου της αγοράς, καταλαβαίνουν ότι είναι ίσως η πρώτη νέα γενιά που θα ζήσει χειρότερα από την γενιά των γονιών τους.

Οι αντιθέσεις και αντιφάσεις του συστήματος, οι ίδιες οι συνθήκες και η πραγματικότητα που φτιάχνει, δημιουργούν και όλες τις προϋποθέσεις ανατροπής του. Δεν είναι μόνο οι εξάρσεις των κινημάτων, αλλά και η βαθύτερη δυσαρέσκεια, η υπόκωφη αλλά μαζικότερη αμφισβήτηση, οι νέες τάσεις και αναζητήσεις που γεννιούνται σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης στους νέους και τους εργαζόμενους. Είναι και το ότι, όλο και περισσότερο, σημείο αναφοράς και δράσης γίνονται τα ζητήματα της εργασίας και της εκμετάλλευσης του ανθρώπου και της φύσης από την καπιταλιστική δραστηριότητα. Περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν, φαίνεται η ανάγκη της συνάντησης και ενοποίησης των διεκδικήσεων για την εργασία, την εκπαίδευση, τις πολεμικές συγκρούσεις, την οικολογική καταστροφή, τον πολιτισμό. Σήμερα, για περισσότερους ανθρώπους στη γη, για εκατομμύρια νέους, η «παγκοσμιοποίηση» της εκμετάλλευσης, η καταπίεση, ο πόλεμος και η αδικία έχουν όνομα: καπιταλισμός.

Γί αυτό η πάλη των λαών κατά των πολέμων πρέπει να είναι πάλη κατά του ίδιου του συστήματος της εκμετάλλευσης. Γί αυτό η πάλη κατά της διεθνοποίησης της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένη με την πάλη κατά των καπιταλιστικών σχέσεων. Γιατί ο «άλλος κόσμος» που οραματίζονται εκατομμύρια διαδηλωτές, από το Σιάτλ και το Γκέτεμποργκ μέχρι τη Γένοβα και τη Θεσσαλονίκη, δεν μπορεί να είναι ο ίδιος βάρβαρος κόσμος με καλύτερο, πιο ανθρώπινο πρόσωπο, αλλά ένας κόσμος που θα προκύψει από την επαναστατική συντριβή του καπιταλιστικού κόσμου. Γιατί, είτε το δηλώνουμε είτε όχι, είτε το θέλουμε είτε όχι, η αντικαπιταλιστική επανάσταση με ένα συνολικό χειραφετητικό περιεχόμενο κομμουνιστικής απελευθέρωσης είναι σήμερα πιο εφικτή από το να βρεθούν «οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» σε μια κοινωνία που στηρίζεται στο κέρδος. Ανέφικτο είναι να μείνει ο κόσμος όπως είναι! Και το δίλημμα για τη γενιά μας είναι: ανατροπή και κοινωνική απελευθέρωση ή βαρβαρότητα και καταστροφή. Σε αυτό το δίλημμα εμείς απαντάμε Ανατροπή! Ανατροπή, που δεν είναι μια ωραία ιστορία, μια εύκολη υπόθεση. Δεν θα σχεδιαστεί στα χαρτιά από επιτελεία, δεν θα εξελιχθεί σε μια ευθύγραμμη πορεία. Ξέρουμε ότι για να προχωρήσουμε χρειάζεται «να μη μιλάμε αν είναι η νύχτα σκοτεινή» αλλά «να τραγουδάμε για το φως"! **Να επαναθεμελιώσουμε την ιδέα και το περιεχόμενο της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στη νέα γενιά της εποχής μας.**

2.1 Οι κοινωνικοί αγώνες στο προσκήνιο

Η αντιδραστική στροφή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού με ορόσημο την 11η Σεπτεμβρίου αγκαλιάζει το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν τα οικονομικοκοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων και της νεολαίας, τις δημοκρατικές ελευθερίες και διεκδικήσεις τους, τα θέματα του πολέμου και της ειρήνης, τις σχέσεις ανάμεσα στην εσωτερική εθνική και την διεθνή πλευρά της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης και ανάπτυξης, καθώς και την όξυνση όλων των βασικών αντιθέσεων του συστήματος. Ζούμε τις εξελίξεις μιας νέας ιστορικής περιόδου που καθορίζεται, σε τελευταία ανάλυση, από τις δυνατότητες κλονισμού και αλλαγής των υφισταμένων, σε βάρος της εργασίας, συντριπτικών πολιτικών συσχετισμών, κάτω από την εμφάνιση της γενικότερης καπιταλιστικής κρίσης και την εκδήλωση ενός πρώτου κύματος νεολαιίστικων και εργατικών αντιστάσεων με βαθύτερα χαρακτηριστικά.

Οι αντιπολεμικές κινητοποιήσεις αλλά και τα κινήματα ενάντια στην καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» ανέδειξαν σαν βασικό στοιχείο αυτής της κρίσιμης πολιτικής καμπής την πιο μαζική, στα τελευταία τουλάχιστον 15 χρόνια, είσοδο στο προσκήνιο πλατειών τμημάτων νεολαίας και εργαζομένων με αντιφατικές πολιτικές τοποθετήσεις αλλά και με ενεργητική αγωνιστική συμμετοχή και δραστηριοποίηση. Η τελευταία αυτή πλευρά διαμορφώνει νέες συνθήκες και δυνατότητες για την συγκρότηση και ηγεμονία της εργατικής πολιτικής στη νεολαία, για την αντικαπιταλιστική προοπτική των κοινωνικών αγώνων. Μέσα στη βαρβαρότητα του πολέμου, την καταπάτηση των ελευθεριών και την αντεργατική λεηλασία ξεσπούν απεργίες με εκατομμύρια εργαζόμενους σε Ελλάδα, Ιταλία, Γαλλία και Ισπανία, τα ανυπότακτα μηνύματα της Ιντιφάντα και του Αργεντινάζο, οι μεγάλες διεθνείς διαδηλώσεις στο Σιάτλ και στη Γένοβα, οι κινητοποιήσεις κατά της Ε.Ε στο Γκέτεμποργκ και τη Βαρκελώνη. Ένας ολόκληρος κόσμος αμφισβητεί, αγωνίζεται και διεκδικεί όλα όσα του ανήκουν.

Μέσα σ' αυτή την πραγματικότητα διαμορφώνεται η πολιτική και για τους «πάνω» και για τους «κάτω» σαν έκφραση των κοινωνικών συμφερόντων και τάσεων. **Οι αλλαγές που συντελούνται σ' αυτή τη νέα φάση που διανύουμε, το βάθεμα της «αντίδρασης σε όλη τη γραμμή» του ολοκληρωτικού καπιταλισμού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο επαναπροσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό τους αγώνες και τα κινήματα.** Αυτές οι εξελίξεις εκφράστηκαν με ιδιαίτερη οξύτητα στους νεολαιίστικους αγώνες και στη χώρα μας την προηγούμενη τριετία. Από το κίνημα ΑΕΙ-ΤΕΙ ενάντια στην ανωτατοποίηση και τη μάχη του ασφαλιστικού μέχρι τη Γένοβα και το κίνημα ενάντια στην Ελληνική προεδρία και τον πόλεμο αναπτύχθηκαν έντονες διεργασίες και αναζητήσεις στο νεολαιίστικο κίνημα και ειδικότερα στην αντικαπιταλιστική αριστερά. Αυτή η δοκιμασία όλων των πολιτικών προτάσεων και ρευμάτων τόσο στη νεολαία αλλά και ευρύτερα θα

οξύνεται ολοένα και περισσότερο το επόμενο διάστημα με τη διαπάλη γύρω από τις αιχμές της επίθεσης του κεφαλαίου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Μπροστά στις νέες δυσκολίες και τις υπαρκτές δυνατότητες ανάπτυξης ενός κοινωνικοπολιτικού ρεύματος ρήξης και ανατροπής με το μεσαίωνα του σύγχρονου καπιταλισμού επιστρέφουν, με νέους όμως όρους, τα ερωτήματα για τις μορφές και το περιεχόμενο, την κοινή δράση και την αυτοτέλεια, τις διεκδικήσεις και την προοπτική των αγώνων. Νέους όχι μόνο επειδή βρισκόμαστε σε μια νέα φάση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού αλλά κυρίως επειδή η ταξική πάλη, δηλαδή το ίδιο το νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα με την πρωτοφανή, έστω και με αντιφατικά πολιτικά χαρακτηριστικά, μαζικοποίησή του φέρνει αυτά τα ερωτήματα πολύ πιο άμεσα κι εκρηκτικά στο προσκήνιο. Ο πόλεμος εισβάλλει στους κοινωνικούς χώρους και αποτελεί το κύριο διακύβευμα των κινητοποιήσεων της ΓΣΕΕ και των φοιτητικών εκλογών, η συζήτηση για το ασφαλιστικό φέρνει στην καθημερινότητα των εργαζομένων, ιδιαίτερα των νέων, την αντεργατική πολιτική της Ε.Ε, η πάλη ενάντια στη καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» αναδεικνύει τη σχέση βασικών πλευρών του συστήματος με το τσάκισμα του κόσμου της δουλειάς και την καταστροφή της φύσης. Έτσι η διαδικασία επιστροφής της πολιτικής που από το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90 αντικατέστησε τις ουτοπικές διακηρύξεις για το τέλος της ιστορίας ολοκληρώνεται, ανοίγοντας έναν δύσκολο αλλά και συγκλονιστικό γύρο αναμετρήσεων.

2.2 Τάσεις και ρεύματα στη νεολαία μπροστά στον πόλεμο και το «τρομοκράτος»

Οι εξελίξεις την προηγούμενη τριετία και το βάθεμα των εκμεταλλευτικών σχέσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού επηρεάζουν αποφασιστικά τη συνείδηση της νεολαίας, τη διαμόρφωση των κοινωνικών και ιδεολογικών ρευμάτων στο νεολαιίστικο κίνημα. Το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο, σπουδάζει και εργάζεται η νέα γενιά συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη της αντεργατικής επίθεσης του κεφαλαίου σε όλα τα επίπεδα, που μετατρέπει τον καπιταλισμό σε «πολεμικό» καπιταλισμό και αναβαθμίζει τον ρόλο των κατασταλτικών μηχανισμών. Όλα τα παραπάνω, στην αλληλοδιαπλοκή τους επιδρούν, με αντιφατικό τις περισσότερες φορές τρόπο, στα συμφέροντα, τις αξίες και τις συμπεριφορές της νεολαίας δημιουργώντας το έδαφος πάνω στο οποίο θα διεξάγονται οι κοινωνικές συγκρούσεις όλο το επόμενο διάστημα.

Την προηγούμενη τριετία στην Ελλάδα προχώρησε ακόμα παραπέρα η βαθιά τομή στη συνείδηση και τη συμπεριφορά της νεολαίας, απόλυτα συμβατή με τις νέες καπιταλιστικές ανάγκες. Οι τελευταίες δεν αρκούνται απλώς στην παραγωγική αξιοποίηση ενός ποσοστού της εργασιακής δύναμης αλλά σημαδεύουν ακόμα και τον στοιχειώδη ελεύθερο χρόνο που απομένει πια στους εργαζόμενους. Ταυτόχρονα εντείνεται η υποταγή με ουσιαστικούς τρόπους της επιστημονικής γνώσης και ευρύτερα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις σύγχρονες απαιτήσεις της κερδοφορίας του κεφαλαίου μέσω ενός ολόκληρου πλέγματος μηχανισμών πιστοποίησης και αξιολόγησης που διατρέχουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Η **συντριπτική πλειοψηφία της νεολαίας στην εκπαίδευση αλλά και η νέα γενιά που εντάσσεται τώρα στην παραγωγή, βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της διαδικασίας.**

Ο κατακερματισμός της νέας βάρδιας εξατομικεύει τους όρους εργασίας και οξύνει τις αντιθέσεις (ΑΕΙ-ΤΕΙ, μόνιμοι-έκτακτοι, ειδικευμένοι-ανειδίκευτοι, δημόσιοι-ιδιωτικοί κ.λ.π). Η διαβίου ανασφάλεια, η απονομιμοποίηση της έννοιας του δικαιώματος έχουν σαν αποτέλεσμα την ανάπτυξη έντονων χαρακτηριστικών ατομικισμού που ποτίζουν βαθιά ακόμα και τις πιο «προσωπικές» σχέσεις μεγάλων κομματιών της νεολαίας. Η πολυδιαφημισμένη πρόσβαση σε ολοένα και μεγαλύτερη μερίδα πληροφοριών δεν μπορεί να κρύψει τον ελεγχόμενο χαρακτήρα της «ενημέρωσης» και την υπονόμευση κάθε ενεργητικής ανάληψης κοινωνικού ρόλου. Οι «ατομικές λύσεις» οδηγούν με τη σειρά τους στην αναμονή του «μέσου», στην υποταγή σε μηχανισμούς (κρατικούς, κομματικούς, εργοδοτικούς). Πρωταρχικής σημασίας είναι η συνείδηση σε σχέση με την εργασιακή προοπτική, τους όρους ένταξης στη παραγωγή, την ίδια τη θέση της πλειοψηφίας των νέων στην παραγωγική διαδικασία. Περισσότερο από ποτέ όμως στη σημερινή περίοδο οι συμπεριφορές και στάσεις της νεολαίας ολοκληρώνονται και καθορίζονται στην εκπαίδευση, τον ελεύθερο χρόνο, σε όλα γενικά τα κοινωνικά πεδία αντίστοιχα με τον σφετερισμό των πεδίων αυτών από το κεφάλαιο (βιομηχανία της κουλτούρας, αθλητισμός των αναβολικών, ΜΜΕ και πρότυπα ζωής). Οι τάσεις της εξάρτησης και υποταγής στο σύστημα, της αποδυνάμωσης των συλλογικών διεκδικήσεων γεννιούνται μέσα από την χωρίς προηγούμενο επέκταση των νόμων της αγοράς σε όλες τις πλευρές της καθημερινότητας και της ζωής των νέων.

Οι νέες γενιές που διαπιστώνουν με τον πιο οδυνηρό τρόπο τη ζοφερή προοπτική της υποαπασχόλησης και της ανεργίας, την δικτατορία της «ενιαίας σκέψης» αποτυπώνουν στη συνείδηση τους πολύ πιο άμεσα τις συνέπειες του μεσαίωνα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Το ίδιο άμεσα όμως ενσωματώνουν και την αποτυχία της αστικής ιδεολογίας να στρατεύσει ενεργητικά τη νεολαία παρά τα κατά καιρούς «μπαλώματα» με πιο πρόσφατο τον εθελοντισμό και την «ολυμπιακή παιδεία». Στη σημερινή περίοδο αυτά τα χαρακτηριστικά παίρνουν ακραία μορφή: Ο πόλεμος και η καταστολή αναπτύσσονται πάνω στις «κεκτημένες» αντιλαϊκές τομές της προηγούμενης δεκαετίας σε εργασία και εκπαίδευση που ήδη είχαν διαμορφώσει μια απάνθρωπη πραγματικότητα για τη πλειοψηφία της νεολαίας.

Οι συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, η ασφυκτική συναίνεση γύρω από τις στρατηγικές πλευρές της εκμετάλλευσης (ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και το δόγμα του νέου ΝΑΤΟ στηρίζεται από κεντροαριστερούς και νεοφιλελεύθερους, συντηρητικούς και «πράσινους», δικτατορίες και δημοκρατίες), ο ανταγωνισμός των ιμπεριαλιστικών κέντρων επικληρύσσει τη νεολαία και τους εργαζόμενους ταυτόχρονα σαν «εσωτερικό» και σαν «εξωτερικό» εχθρό. Δεδομένης και της απουσίας διακριτού αντίπαλου δέους στην αστική πολιτική, ενισχύεται σε μεγάλο μέρος της νεολαίας η ενσωμάτωση στις κυρίαρχες επιλογές που όμως εξαιτίας της αδυναμίας του ολοκληρωτικού καπιταλισμού να «πείσει» στρατηγικά, έχει εκ των πραγμάτων αμυντικό χαρακτήρα. Πολύ περισσότερο σήμερα που σαν μοναδική προοπτική προβάλλουν οι πόλεμοι, η σιδηρόφραχτη «δημοκρατία» και τα νέα αντεργατικά μέτρα, ενώ οι διάφορες απόπειρες «εξανθρωπισμού» αποτυγχάνουν ακόμα και να διατηρήσουν την υπάρχουσα κατάσταση. Η αντίφαση ανάμεσα στο «ρεαλισμό» και στο «δεν πάει άλλο», η έλλειψη συλλογικού απελευθερωτικού προτάγματος τροφοδοτεί φαινόμενα αποσπασματικής στράτευσης, επιστροφής του κάθε λογής ιδεαλισμού και μεταφυσικών υποκατάστατων της πραγματικότητας (θρησκεία) ακόμα και φυγής (ναρκωτικά και η γενικότερη «κουλτούρα» τους).

Την ίδια όμως στιγμή που ο σύγχρονος καπιταλισμός επιτίθεται ακόμα και στους πιο στοιχειώδεις όρους ζωής της νεολαίας, δημιουργεί το έδαφος για αυτοτελή έκφραση των τάσεων χει-

ραφέτησης από την εκμετάλλευση, για αντικαπιταλιστική ρήξη και ανατροπή. Αν αυτή η πλευρά αφορούσε το προηγούμενο διάστημα κάποια κομβικά ζητήματα στην εκπαίδευση και την εργασία (νόμος Αρσένη, εργασιακές σχέσεις) σήμερα το ζήτημα της καπιταλιστικής «παγκοσμιοποίησης», ο πόλεμος και η καταστολή φέρνουν στο προσκήνιο την πιο άγρια και δολοφονική εκδοχή του κοινωνικού ζητήματος. Ο ρεαλισμός του συστήματος κάνει τη δυνατότητα να είναι «ρεαλιστικός». Τίποτα δεν ακούγεται πιο ουτοπικό σήμερα από τις υποσχέσεις για την «ειρηνική Νέα Τάξη», την «Ευρώπη της ευημερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης», την «δημοκρατία των πολιτών». Η αντιδραστική νέα φάση του συστήματος αποκαλύπτει σαν κύριο ένοχο για την καταπάτηση των νεολαιίστικων και εργατικών δικαιωμάτων της αξίες και τα θέματα της Νέας Τάξης και της «δημοκρατίας της αγοράς». Έτσι ενώ η επίθεση του κεφαλαίου γίνεται πιο καταστρεπτική και επικίνδυνη περιορίζει την δυνατότητα ενσωμάτωσης των κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων, που η «λύση» τους δεν μπορεί παρά να είναι στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης από τα δεσμά του κέρδους και της εκμετάλλευσης.

Η ανάδειξη των πιο στρατηγικών πλευρών της επίθεσης του κεφαλαίου, βάζει σε δοκιμασία την χαλαρού τύπου συμμετοχή σε συλλογικότητες επιμερισμένων ενδιαφερόντων, τύπου «μη κυβερνητικών οργανώσεων», που γνώρισαν σχετική ανάπτυξη σε προηγούμενες περιόδους. Όταν η καταστροφή του περιβάλλοντος γίνεται για την νέα μεγάλη ιδέα των ολυμπιακών αγώνων και το κυνήγι των μεταναστών για την προστασία από την «τρομοκρατία» ακόμα και η πιο ουδέτερη ακτιβιστική κίνηση είναι αναγκασμένη να τοποθετηθεί πάνω στο βασικό κριτήριο φθοράς των ανθρώπων και της φύσης, της καπιταλιστικής κερδοφορίας ακυρώνοντας έτσι τις ίδιες τις προϋποθέσεις της «επιμέρους» συγκρότησης της. Πολύ περισσότερο που μπροστά σε μέτωπα όπως η «παγκοσμιοποίηση» και ο πόλεμος μεγάλο μέρος αυτών των συλλογικοτήτων επιλέγει την σιωπή η και την ανοιχτή στήριξη των κυρίαρχων επιλογών αποδεικνύοντας τα αδιέξοδα της απολιτικής θεματικής παρέμβασης.

Μπροστά σε αυτήν την πραγματικότητα, δημιουργείται στην νεολαία ένα πλατύ ρεύμα ρήξης με τις αντιδραστικές τομές του συστήματος που παίρνει χαρακτηριστικά αγωνιστικής συμμετοχής σε κινητοποιήσεις έστω και με ρηκό περιεχόμενο. Το ρεύμα αυτό που κατέκλυσε τους δρόμους ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ και στις κινητοποιήσεις για την Ελληνική προεδρία της Ε.Ε δεν είναι απλή επανάληψη μιας διαμαρτυρίας η κάποια πρόσκαιρη «φωτοβολίδα». Είναι αποτέλεσμα της συσσωρευμένης κοινωνικής δυσαρέσκειας και της βαθιάς κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού που έχοντας «απονομιμοποιήσει» όλα τα παραδοσιακά πεδία πολιτικής δράσης(ακόμα και τα στοιχειώδη δικαιώματα στη συγκέντρωση και τη διαδήλωση) «κοινωνικοποιεί» την αμφισβήτηση η οποία έρχεται κατευθείαν αντιμέτωπη με τις κόκκινες ζώνες του συστήματος σε περιεχόμενο και μορφή, με το δίλημμα ανυπακοή η υποταγή. Έτσι μπορεί να ξεσπά πιο σπάνια αλλά να αποκτά πρωτοφανή μαζικότητα και δραστηριοποίηση σε μια εποχή όξυνσης της κρατικής τρομοκρατίας και απομόνωσης κάθε ανατρεπτικής φωνής από τα ΜΜΕ και την «πολυχρωμία» της επίσημης πολιτικής. Η τάση αυτή επαναφέρει στο προσκήνιο με νέους όρους την αγωνιστική συμμετοχή και τη συλλογική διεκδίκηση, ψάχνει να σπάσει την καταθλιπτική μονοκρατορία των κυρίαρχων, το περίβλημα των σιδερένιων νόμων της αγοράς.

Τα παραπάνω βέβαια δεν αναιρούν το θολό πλαίσιο συγκρότησης αυτών των τάσεων οι οποίες πηγάζουν από τις ίδιες αντιθέσεις που δημιουργούν την συναίνεση στην αστική πολιτική και την υποταγή στο σύστημα. Αντίθετα εντείνεται η αντιφατική συνύπαρξη όλων των τάσεων στη νεολαία με αποτέλεσμα η πλατιά αμφισβήτηση να έχει πολλαπλά επίπεδα και αφετηρίες

που κυμαίνονται από την πρωτογενή αντίδραση στην ασφυκτική πίεση και ανασφάλεια ως την ανάγκη μιας διαφορετικής πολιτιστικής έκφρασης, από το κενό που δημιουργεί η πραγματικότητα του ατομισμού και του ανταγωνισμού μέχρι τη συνειδητή αντικαπιταλιστική πάλη. Έτσι όσο εύκολα μπορούν να ενώνονται, για παράδειγμα στο «όχι στον πόλεμο», άλλο τόσο εύκολα ξεναχωρίζουν στα μεσοδιαστήματα ομαλότητας, μπροστά και στην αδυναμία επίτευξης υλικών νικών η και βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης με την διάσπαση να φέρνει κάθε φορά πιο έντονα την αναζήτηση σε πιο «συνολικά» ζητήματα (πως θα σταματήσει ο πόλεμος, ποιοι θα τον σταματήσουν κ.α). Η διαπλοκή των κοινωνικών ρευμάτων στη νεολαία διαμορφώνει ένα ευρύ δυναμικό με εξαιρετικά ρευστά χαρακτηριστικά που μπορεί να μετατρέψει πολύ γρήγορα τη συμμετοχή σε ρήξη αλλά την ίδια στιγμή να μένει έκθετο στην απουσία ορατής διεξόδου που τροφοδοτεί τις προτάσεις διαχείρισης-διόρθωσης ιδιαίτερα την επόμενη μέρα των κινητοποιήσεων (όπως η «φιλειρηνική» Ε.Ε.)

Οι ανατρεπτικές τάσεις εμφανίζονται με σχετικά διακριτό τρόπο στις πιο προωθημένες στιγμές των κοινωνικών αγώνων ωστόσο είναι δημιούργημα της εκμετάλλευσης και της βαρβαρότητας που καθημερινά βιώνουν όλο και περισσότεροι νέοι. Η αντικειμενική βάση ύπαρξης τους δημιουργεί στη σημερινή περίοδο τη δυνατότητα να αναπτυχθούν σε μεγάλα κομμάτια της νεολαίας. Η ηγεμονία των τάσεων χειραφέτησης, η μετατροπή τους σε υλική δύναμη εξαρτώνται από το επίπεδο και της καμπές των κοινωνικών αγώνων, από τη δράση του νεολαιίστικου κινήματος συνολικά αλλά και του κάθε νέου στην εργασία και εκπαίδευση, από τις κοινωνικές και πολιτικές πρωτοπορίες του αντικαπιταλιστικού αγώνα. Στην περίοδο που ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός καταργεί με τους πολέμους ακόμα και το δικαίωμα στη ζωή μια νέα κινητικότητα εμφανίζεται, πιο συνολική και βαθιά, αναζητώντας τις απαντήσεις για την κοινωνική απελευθέρωση. Το σύστημα «ρίχνει το γάντι». Σε ένα άθλιο εκπαιδευτικό και εργασιακό παρόν απαντά με μιας μεγάλης κλίμακας αντιδραστική τομή. Χρησιμοποιεί την κρίση για να την υπερβεί προς όφελος του και σε βάρος της νεολαίας και των εργαζομένων. **Ο συνολικός στρατηγικός χαρακτήρας των αλλαγών δεν είναι μόνο απειλή, είναι και πρόκληση.** Πρόκληση για τις πιο συνολικές, στρατηγικές, τις μόνες αποτελεσματικές απαντήσεις από τη σκοπιά των νεολαιίστικων και εργατικών συμφερόντων, της θιγόμενης κοινωνικής πλειοψηφίας.

2.3 Η πολιτική στη νέα εποχή και η «επανάδραση» του κράτους

Η βίαιη είσοδος σε μία νέα περίοδο του συστήματος εντείνει τα πολιτικά χαρακτηριστικά της κρίσης του ίδιου του πυρήνα των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων, όλων των διαδικασιών συναίνεσης και συγκρότησης ιδεολογίας, οδηγώντας σε ριζικές και απότομες εναλλαγές των συσχετισμών δύναμης Βρισκόμαστε μόλις στην αρχή ενός γιγαντιαίου αντιδραστικού πολιτικού μετασχηματισμού που πραγματοποιείται, ενόψει των αναπόφευκτων νεολαιίστικων και εργατικών αντιδράσεων, με βάση την εκστρατεία του συνόλου των αστικών τάξεων και των ιμπεριαλιστικών οργανισμών ενάντια στην «τρομοκρατία». Πρόκειται για τη διαδικασία αναμόρφωσης του αστικού κράτους και συγκρότησης ενός θεσμικού πολιτικού πλαισίου, που θα επιβάλλει τον εξοστρακισμό ακόμα και των στοιχειωδών δημοκρατικών διεκδικήσεων για να μην διαταραχθεί η σημερινή συντριπτική πολιτική υπεροχή του κεφαλαίου. Οι αλλαγές που συντελούνται στο κράτος-στρατηγείο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού συμπυκνώνουν και ταυτόχρονα καθορίζουν το βάθεμα της αντίθεσης κεφαλαίου-εργα-

σίας εντείνοντας τα γενικότερα αδιέξοδα του πολιτικού συστήματος διαμεσολάβησης και ενσωμάτωσης. Οι αλλαγές αυτές εντοπίζονται κυρίως στα εξής:

- Στην κρίση της νεοφιλελεύθερης στρατηγικής σε όλες τις «δεξιές» και «αριστερές» παραλλαγές της σαν έκφραση - προφανώς όχι με ευθύγραμμο και σχηματικό τρόπο-των κρισιικών φαινομένων στην παραγωγική διαδικασία στο πεδίο της πολιτικής και της ιδεολογίας. Οι χαμηλοί η και αρνητικοί αναπτυξιακοί δείκτες, η πρωτοφανής ανεργία, ο κλονισμός μεγάλων πολυεθνικών εταιριών, οι ελεύθερες πτώσεις των χρηματιστηρίων δείχνουν ότι η κρίση αν και εδράζεται πρώτα και κύρια στην παραγωγή διαπερνά πια όλες τις σφαίρες του οικονομικού μηχανισμού (ανταλλαγή, κυκλοφορία, διανομή). Η στρατηγική του ολοκληρωτικού καπιταλισμού σαν κυρίαρχου οικονομικού, κοινωνικού, πολιτικού και ιδεολογικού ρεύματος, που ενοποιεί τα διάφορα αστικά τμήματα κάτω από την ηγεμονία του πολυεθνικού-πολυκαλαδικού κεφαλαίου, διασφαλίζει τις κοινωνικές του συμμαχίες και μεγιστοποιεί την κερδοφορία του μπαίνει σε δοκιμασία. Την ίδια στιγμή όμως επιβεβαιώνεται ότι από τη στιγμή που στόχος του κεφαλαίου στο κοινωνικό πεδίο είναι η παραπέρα «διάσπαση» και «λεηλασία» του «αναγκαίου» για την επιβίωση της νεολαίας και των εργαζομένων, χρόνου εργασίας, άλλη στρατηγική δεν μπορεί να υπάρξει. Η καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση», οι αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις και το ασφαλιστικό, η διαμόρφωση των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων και διεθνών οργανισμών όπως η Ε.Ε, μπορούν να έχουν μόνο νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα σαν οργανικές επιλογές της επέκτασης των κεφαλαιοκρατικών εκμεταλλευτικών σχέσεων σε όλες τις πλευρές των σύγχρονων κοινωνιών.

Οι συνέπειες αυτής της πραγματικότητας στο πολιτικό σύστημα είναι εκρηκτικές. Με δεδομένη την απουσία «εναλλακτικής» προοπτικής για το σύστημα, οι αντεργατικές τομές συνοδεύτηκαν τα τελευταία χρόνια από «αριστερές» πολιτικές προτάσεις που πρέσβευαν - από ολοένα και χειρότερη θέση-την επαναδιαπραγμάτευση της ήπτας του εργατικού κινήματος μέσω του «μοιράσματος» των κοινωνικών βαρών στους εκμεταλλεζόμενους. Η αδυναμία όμως συγκρότησης «επιθετικών» κοινωνικών συμμαχιών του κεφαλαίου με τους εργαζόμενους οδηγεί στην φθορά των κυρίαρχων πολιτικών επιλογών με μια ταχύτητα που συχνά αιφνιδιάζει ακόμα και τις κυρίαρχες τάξεις. Τη γρήγορη «απόσυρση» της νεοσυντηρητικής επέλασης και των θεωριών για το «Τέλος της ιστορίας», ακολούθησε σύντομα η χρεοκοπία της «βομβαρδίζουσας» κεντροαριστεράς και του «τρίτου δρόμου». Αυτή η διαδικασία διαμόρφωσης διαχειριστικών προτάσεων μίας χρήσης αποδυναμώνει τη δυνατότητα των αστικών κομμάτων να ενσωματώνουν μακροπρόθεσμα τις κοινωνικές αντιδράσεις αφήνοντας ένα κενό καλύπτεται πρόσκαιρα από τους άλλους κρίκους του πολιτικού συστήματος (ΜΜΕ, φορείς, μηχανισμοί πολιτισμικής παρέμβασης κ.α). Η απουσία νέων «κοινωνικών συμβολαίων» περιθωριοποιεί τις διάφορες προσπάθειες «ανανέωσης» και οι εφήμερες αλλαγές πραγματοποιούνται αναγκαστικά μέσα από τα υπάρχοντα αστικά πολιτικά σχήματα (όπως ο «δικομματισμός» στην Ελλάδα). Όμως το παραδοσιακό πολιτικό σύστημα (μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν τα σχήματα αυτά) γεννήθηκε στο έδαφος σχετικά σταθερών και μακροχρόνιων δεδομένων και η σημερινή ρευστότητα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κρίσης δημιουργεί την ανάγκη στο κεφάλαιο για «προσαρμογή» του στις καινούργιες συνθήκες. Έτσι η θωράκιση του πολιτικού συστήματος απέναντι στο λαϊκό παράγοντα δρομολογείται μέσα από την προώθηση πολύπλευρων πολιτικών μέτρων σε όλα τα επίπεδα.

- Η γενίκευση των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων, τροποποιεί τη σχέση ανάμεσα στο διεθνικό και στο εθνικό στοιχείο της κυριαρχίας του κεφαλαίου καθώς επίσης και την κρατική συγκρό-

τησή της. Συνήθως η αριστερά αναγνωρίζει μόνο τη μία φορά του βέλους, αυτήν που κατευθύνεται από το εθνικό στο διεθνικό στοιχείο. Αυτή η «εκχώρηση αρμοδιοτήτων» που κακώς ονομάζεται έτσι, γιατί ουσιαστικά δεν είναι, - του κράτους- έθνους στο έδαφος των θεσμικών οργάνων της ολοκλήρωσης, προχωρά στο βαθμό που καθιστά πιο ευέλικτες τις διαδικασίες των αποφάσεων, μακριά ακόμη και από τις τυπικές αστικές διαδικασίες του «κοινοβουλευτικού ελέγχου» και εν γένει της «λαϊκής κυριαρχίας», όπως αυτή εκφράζεται μέσω του εκλογικού σώματος. Η ανάγκη θωράκισης της ολοκλήρωσης οδηγεί σε μια κατάσταση επανίδρυσης των δομών του εθνικού κράτους, το οποίο δεν αισθάνεται καμία ανάγκη να «καλλωπιστεί» μέσω έστω και κάποιας «λαϊκής-δημοκρατικής» διαδικασίας πέραν των εκλογών. Οι ενδιάμεσες διαδικασίες ενός ελέγχου τυπικά συμβατού με την «λαϊκή εντολή» (απομεινάρια του κράτους μιας προηγούμενης περιόδου του καπιταλισμού) τείνουν να εκλείπουν και όντως αυτές αποδίδονται στην διαδικασία της υπερεθνικής ολοκλήρωσης. Αυτή όμως η απόδοση δεν είναι «πλαστή», όπως συνήθως γκρινιάζει η καθεστωτική αριστερά, αλλά η ουσία ακριβώς της ολοκλήρωσης.

Πολιτικές επιλογές βγαλμένες μέσα από την πείρα -παλαιά και πιο πρόσφατη- της ταξικής κυριαρχίας σε όλο το μήκος και το πλάτος της ολοκλήρωσης, εφαρμόζονται ως «πακέτα πολιτικής» στο εθνικό έδαφος, γιατί βελτιώνουν εθνικά σε κάθε κράτος τις θέσεις του κεφαλαίου έναντι της εργασίας και γιατί βελτιώνουν υπερεθνικά την κινητικότητα του κεφαλαίου και άρα τις θέσεις της μίας ολοκλήρωσης έναντι της άλλης. Με αυτόν τον τρόπο η εκτελεστική εξουσία παίρνει σε εθνικό επίπεδο το προβάδισμα έναντι των άλλων δύο αστικών εξουσιών και μάλιστα θέτει την νομοθετική και δικαστική εξουσία στην υπηρεσία μιας επιτακτικής εφαρμογής των πολιτικών της ολοκλήρωσης. Έτσι η νομοθετική και δικαστική εξουσία από φορείς «λαϊκού ελέγχου» της εκτελεστικής εξουσίας μέχρι την ανανέωση της «λαϊκής εντολής», μετατρέπονται σε μεγάλο βαθμό σε επικυρωτές του μετασχηματισμού του κράτους, σύμφωνα με τα πρότυπα της ολοκλήρωσης. Αυτό το τελευταίο συνιστά και το αναποδογύρισμα του βέλους, αυτή τη φορά από το διεθνικό στο εθνικό.

Οι διεργασίες αυτές επηρεάζονται από την ισχυροποίηση των υπερεθνικών κέντρων, όπως τα διεθνή πιστωτικά ιδρύματα (ΔΝΤ), διάφοροι οργανισμοί (ΟΟΣΑ), ενώσεις του κεφαλαίου, ιμπεριαλιστικοί συνασπισμοί, τη γενίκευση των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων που εντείνουν στο έπακρο την ανισόμετρη οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη όχι μόνο ανάμεσα στις διάφορες χώρες, αλλά και στο εσωτερικό κάθε χώρας. Εντούτοις οι θεσμοί που από αστική άποψη έχουν σχέση με τον «λαϊκό έλεγχο» της πολιτικής εξουσίας, παρόλο που τείνουν να χάνουν μέρος από τον αυτόνομο ρόλο τους υπέρ της επικύρωσης των πολιτικών των αναδιαρθρώσεων που επιτάσσει η ολοκλήρωση, δεν σημαίνει ότι εξαφανίζονται (σύμφωνα με κάποια πιθανή θεωρία «σύμφυσης κράτους-μονοπωλίων» ή «αχαλίνωτου νεοφιλελευθερισμού»). Παρόλη την αναβάθμιση της εκτελεστικής εξουσίας σε εθνικό επίπεδο την οποία συνεπάγεται η διαμόρφωση των ολοκληρώσεων, οι άλλες δύο εξουσίες (νομοθετική-δικαστική) πέραν του «συνθησιμένου» ρόλου τους, θα κληθούν πολύ πιθανά και με αναβαθμισμένο τρόπο να παρέμβουν αυτόνομα σε κρίσιμες στιγμές της ταξικής αναμέτρησης μέσα στο κράτος, με τρόπο που αναβαθμισμένα επίσης σώζει την ηγεμονία του κράτους απέναντι στις «λαϊκές ιδεολογίες» (ψήφισμα τρομονόμου στη Βουλή, θέσεις κορυφαίων δικαστικών για την «σωστή» εφαρμογή του νόμου περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων).

• Στην προβολή, πιο ευδιάκριτα από ποτέ, του ρόλου του κράτους ως εκφραστή της αστικής πολιτικής κυριαρχίας, ως μηχανισμού ανταγωνιστικού προς τις ανάγκες της κοινωνικής πλειοψηφίας. Οι αλληπάλληλες αντεργατικές τομές, η σκληρή δημοσιονομική πολιτική, η μόνιμη

φορολογική αφαίμαξη, οι ιδιωτικοποιήσεις οξύνουν δραματικά την αντίθεση ανάμεσα στην πολιτική ως διεκδίκηση και έκφραση της νεολαίας και των εργαζομένων και στην πολιτική ως πρακτική εξυπηρέτηση της κεφαλαιοκρατικής τάξης πραγμάτων. Ακρωτηριάζεται η δυνατότητα του κράτους να δρα μακροπρόθεσμα ως μοχλός ενσωμάτωσης ευρύτατα λαϊκών στρωμάτων η και των πιο ανίσχυρων τμημάτων του κεφαλαίου στα πλαίσια της κυρίαρχης αστικής στρατηγικής. Η υπονόμευση των παραδοσιακών μεθόδων χειραγώγησης επηρεάζει πρώτα από όλα τους κύριους διαχειριστές της κυβερνητικής-κρατικής πολιτικής, τα κόμματα εξουσίας που αναλαμβάνουν (στις διάφορες παραλλαγές τους) το ρόλο του γενικότερου ιδεολογικού εκφραστή του μονόδρομου των κυρίαρχων επιλογών αλλά και του διαμεσολαβητή στα επιμέρους δίκτυα πρόσβασης στους μηχανισμούς αναδιάρθρωσης του συστήματος (π.χ ευρωπαϊκά προγράμματα παντός τύπου).

Η απευθείας παρέμβαση του κεφαλαίου σε όλους τους κρίσιμους τομείς της κοινωνίας, για καλύτερη και ταχύτερη σύνδεση τους με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες του δεν «καταργεί» την πολιτική και τα κόμματα αλλά οδηγεί σε ριζική αναμόρφωση της αστικής πολιτικής, σε μια προσπάθεια υπέρβασης της πολιτικής κρίσης με κεφαλαιοκρατικούς όρους. Καθοριστικός είναι ο ρόλος των οικονομικών επιτελείων (ΣΕΒ, χρηματιστήριο), η άμεση διαπλοκή πολιτικής-οικονομικών παραγόντων, η διαμόρφωση συλλογικοτήτων άμεσης ενσωμάτωσης στις εκμεταλλευτικές σχέσεις της καπιταλιστικής κερδοφορίας (π.χ εταιρίες και ιδρύματα του επιχειρηματικού πανεπιστημίου). Από την άλλη πλευρά προωθείται η αντιδραστική «αναμόρφωση» των αστικών αντιπροσωπευτικών θεσμών και η παρέμβαση τους ιδίως στις κρίσιμες στροφές των κοινωνικών συγκρούσεων τόσο σε διεθνές (η επίκληση του ΟΗΕ και της διεθνούς νομιμότητας), όσο και σε εθνικό επίπεδο με την «αντιπολεμική» δράση του ΠΑΣΟΚ και των ηγεσιών του επίσημου υποταγμένου συνδικαλιστικού κινήματος (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ), τον θεσμικό «διάλογο» των κομμάτων κ.α.

• Ο κεντρικός και όχι απλά «συμπληρωματικός» ρόλος της καταστολής στα πλαίσια του κράτους. Στο βαθμό που η συναίνεση δεν στηρίζεται πια σε σταθερές συμμαχίες με την πλειοψηφία της μισθωτής εργασίας αλλά σε συμμαχίες ρευστές και ανακαλούμενες, **πλειοψηφικά τμήματα εργαζομένων βρίσκονται στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού με τις εργατικές και νεολαιίστικες εκρήξεις να απειλούν με σοβαρές ρωγμές το σύστημα.** Αυτό μεταφράζεται, μπροστά και στους νέους γύρους αντεργατικών λεηλασιών, στη διόγκωση των μηχανισμών καταστολής και «επιτήρησης», στη στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας (που προβάλλει απροκάλυπτα σαν «στρατός κατοχής» στις πόλεις) και στη μετατροπή του στρατού σε επαγγελματικό ώστε να μπορεί σε κατάσταση ανάγκης-εσωτερικά η διεθνώς- να λειτουργήσει «αποτελεσματικά» και χωρίς τριβές. Η αστυνομία παύει να είναι ο «χειρουργός» της κοινωνικής «παθολογίας» και γίνεται ο προληπτικός της γιατρός. Αναπτύσσεται ένα ισχυρότατο πληροφορικό δίκτυο, στενά συνδεδεμένο με το όλο πλέγμα δημόσιων υπηρεσιών που συγκεντρώνει πλήθος στοιχείων για πιθανούς «υπόπτους». Αναβαθμίζεται πολιτικά η δικαστική εξουσία ενώ τα ΜΜΕ αναλαμβάνουν το κύριο έργο νομιμοποίησης των κατασταλτικών μέτρων (τα οποία προβάλλονται ως αναγκαία απέναντι σε «μειοψηφίες») με στόχο εκείνες τις κοινωνικές δυνάμεις, οργανώσεις και αγωνιστές που τείνουν στην αμφισβήτηση, ρήξη με την βαρβαρότητα του σύγχρονου καπιταλισμού.

Οι δυνάμεις αυτές προσδιορίζονται ως οι κατ'εξοχήν «εχθροί του κοινωνικού συμφέροντος», δηλαδή της εύρυθμης αναπαραγωγής των καπιταλιστικών σχέσεων εκμετάλλευσης, που στη σημερινή περίοδο παίρνουν την πιο απάνθρωπη μορφή. Η δημοκρατική εκτροπή που συμπε-

κνώνεται στους τρομονόμους και γενικότερα στον «αντιτρομοκρατικό» αγώνα του κεφαλαίου αναγγέλλει το τέλος της ποινικής ασυλίας των κοινωνικών αγώνων και την προκαταβολική καταστολή των κοινωνικών αντιδράσεων. Δεν πρόκειται για «φασιστικοποίηση» της κρατικής εξουσίας (όπως υποστηρίζουν οι απόψεις για «κράτος των δικαστών») αλλά για την μετάβαση στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό με κυριότερα χαρακτηριστικά την απονομιμοποίηση κάθε, μη εκπροσωπούμενου κοινοβουλευτικά, ιδεολογικοπολιτικού ρεύματος, την μηδενική ανοχή απέναντι στις τάσεις ανατροπής της αστικής κυριαρχίας, την δαιμονοποίηση κάθε επαναστατικής ιδεολογίας. Διαμορφώνονται έτσι νέες χωρίς προηγούμενο επιθετικές αντιδραστικές τάσεις και κλίμα διαρκούς τρομοκράτησης της νεολαίας και των εργαζομένων αλλά ταυτόχρονα δημιουργούνται και συνθήκες καταδίκης των νεοκαπιταλιστικών δογμάτων και πρακτικών.

Το πέρασμα στη νέα φάση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού αναδεικνύει μια συνολική κρίση πολιτικής εκπροσώπησης και ενσωμάτωσης της νεολαίας και των εργαζομένων, όπως έδειξαν και οι εκλογικές μάχες του τελευταίου διαστήματος στην Ευρώπη αλλά και ο πόλεμος στο Ιράκ. Η κρίση της «παγκοσμιοποίησης» και του «εκαυχρονισμού» δεν είναι μια απλή κρίση διαχείρισης αλλά έχει βαθύτερα χαρακτηριστικά. Η αστική ιδεολογία δεν έχει διαμορφώσει μετά την κρίση του νεοφιλελευθερισμού ένα θετικό, επιθετικό όραμα. Η σοσιαλδημοκρατία εγκατέλειψε σταδιακά όλο το ιδεολογικό και πολιτικό της φορτίο και τις κοινωνικές της αναφορές, αποδεχόμενη όλες τις συντεταγμένες του νεοφιλελευθερισμού. Επιπλέον από την κρίση του ιστορικού κομμουνιστικού κινήματος η των άλλων ρευμάτων του εργατικού κινήματος της προηγούμενης φάσης δεν έχει προκύψει ένα νέο, ηγεμονικό επαναστατικό ρεύμα. Έτσι βρισκόμαστε σε ένα μεταίχμιο, όπου τα κυρίαρχα πολιτικά και ιδεολογικά ρεύματα της δεκαετίας του 90 μπαίνουν σε αμφισβήτηση, χωρίς να έχουν αποκρυσταλλωθεί ακόμα απαντήσεις. Η είσοδος στη καρδιά του ολοκληρωτικού καπιταλισμού αναζητά τις πολιτικές της εκπροσώπησης, το πολιτικό σύστημα που θα εκφράσει τη νέα εποχή.

Στη βάση της αστικής ιδεολογίας βρίσκεται ο μονόδρομος της καπιταλιστικής ανάπτυξης, της εμπέδωσης του συνόλου των σχέσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, των αντιδραστικών τομών που πραγματοποιούνται με κορυφαία την «πολεμική» και «αντιτρομοκρατική» εκστρατεία. Κυριότερες αιχμές της είναι ο σύγχρονος εθνικισμός που έχοντας ξεπεράσει τους παρωχημένους όρους του «διεκδικητισμού» και της «εθνικοφροσύνης» εκφράζεται με το σύγχρονο μεγαλοϊδεατισμό της «ισχυρής Ελλάδας σε Βαλκάνια και Ευρώπη», της Ολυμπιάδας του 2004. Η ιδεολογία αυτή χρησιμοποιείται για την κατασκευή της συναίνεσης και για την προβολή στην εργαζόμενη κοινωνική πλειοψηφία των στρατηγικών συμφερόντων της αστικής τάξης ως κοινού-εθνικού συμφέροντος. Το δεύτερο στήριγμα της αστικής κυριαρχίας είναι ο ευρωπαϊσμός, η διατήρηση στην ΟΝΕ και τις πολιτικές της σύγκλισης-σύνθλιψης των νεολαϊστικών και εργατικών δικαιωμάτων, της ανάληψης «ρόλου» στις διεθνείς σχέσεις και στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου, (προεδρία στην Ε.Ε, «ειρηνευτικές» αποστολές, Κυπριακό, ανταγωνισμός με Τουρκία). Ο ευρωπαϊσμός και γενικότερα ο «κοσμοπολιτισμός» είναι η άλλη όψη του νομίσματος του σύγχρονου εθνικισμού κάτω από τη σημαία της «ισχυρής Ελλάδας». Και οι δύο πλευρές συμπυκνώνονται στον «ρεαλισμό» των αντεργατικών τομών στο εσωτερικό και της συμμετοχής στους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και επεμβάσεις στο εξωτερικό (Βαλκάνια, περσικός).

Το «εκαυχρονιστικό» ρεύμα είναι το ηγεμονικό αστικό ρεύμα της επιθετικής αποδοχής της «παγκοσμιοποίησης», της Ε.Ε, της αγοράς στο οποίο κινούνται οι βασικές καθεστωτικές δυνάμεις (ΠΑΣΟΚ-ΝΔ). Αστικός κοσμοπολιτισμός, ατομισμός, πίστη στην τεχνολογική πρόοδο

και αναγόρευση της οικονομίας σε μέτρο των πάντων συμπληρώνουν το ιδεολογικό υπόβαθρο αυτού του ρεύματος. Ο «εκασυγχρονισμός» αναφέρεται επίσης και στο έθνος, που σαν οικονομική κυρίως ενότητα πρέπει να δώσει την μάχη συντεταγμένο πίσω από την αστική του τάξη για μια καλύτερη θέση στην διεθνή αρένα του ανταγωνισμού. Από τμήμα των δυνάμεων αυτών επιχειρείται να αφομοιωθεί η κριτική στην καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» με τις διακηρύξεις ενάντια στις «ακραίες δυνάμεις της αγοράς», την πρόταση για επιβολή του φόρου Τόμπιν κ.α. Γίνεται προσπάθεια να διαμορφωθεί μια «νέα» πολιτική πρόταση βασισμένη στο δίπολο: νέο κοινωνικό συμβόλαιο, ολόπλευρη οικοδόμηση του ευρωπαϊκού κέντρου σαν αντίπαλο δέος στην «αμερικάνικη, νεοφιλελεύθερη αυτοκρατορία». Τα ιδεολογήματα αυτά βρίσκουν στήριξη και από μερίδα της επίσημης αριστεράς, με πιο ακραίο παράδειγμα της επιθετικά φιλο-ΕΕ γραμμής του ΣΥΝ.

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται ένα ρεύμα αστικής αντίθεσης στην «παγκοσμιοποίηση», σύμφωνο με τα βασικά κριτήρια του συστήματος (ιδιοκτησία, αγορά, επιχειρηματικότητα, Ε.Ε), επιδιώκοντας την αποφασιστικότερη συμμετοχή-διαπραγμάτευση της κάθε αστικής τάξης, με απεύθυνση στους άμεσα θιγμένους της κυρίαρχης πολιτικής. Έχει αναφορά στην πατρίδα, την θρησκεία και εν γένει την «ταυτότητα». Κάνει κριτική στην επιστήμη (από σκοταδιστικές θέσεις), αποκηρύσσει τον υποβιβασμό του ανθρώπου σε «οικονομικό άνθρωπο» ενώ διατυπώνει μια «αντί-αμερικάνικη», «αντί-νεοαξική» ρητορική από εθνικιστικές θέσεις. Στο ρεύμα αυτό εντάσσονται δυνάμεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, η Εκκλησία, τμήμα της πανεπιστημιακής διανοχής ενώ φλερτάρουν μαζί του οι σύμμαχοι του ΚΚΕ και τμήματα της παραδοσιακής ριζοσπαστικής αριστεράς. Πρόκειται για ένα εχθρικό ρεύμα στις ανάγκες της νεολαίας και των εργαζομένων, που ενώ τοποθετείται σε κρίσιμες, υπαρκτές αντιθέσεις, τις αποκόβει από τις αιτίες τους (την εκμετάλλευση, την ιδιοκτησία, την αγορά) και τις ενσωματώνει στον «εθνικό κορμό». Είναι έτσι ένα ρεύμα συμπληρωματικό όχι μόνο στο αστικό ιδεολογικό οπλοστάσιο γενικά, αλλά και αξιοποιήσιμο πολιτικά από την κυβέρνηση στην διαπραγμάτευση της με τα ιμπεριαλιστικά κέντρα. Στα πλαίσια αυτού του ρεύματος, σαν ακραία πολιτική εκδοχή του, αναπτύσσονται σήμερα τα ακροδεξιά και νεοφασιστικά κόμματα.

Το ποιοτικά διαφορετικό στοιχείο, που σημάδεψε την τελευταία τριετία, είναι ο ενεργός τρόπος με τον οποίο δοκιμάστηκαν οι πολιτικές γραμμές μέσα στις διαδικασίες του νεολαϊστικού κινήματος, αλλά και έξω από αυτό. Αναδείχθηκαν νέες δυνατότητες και ταυτόχρονα νέα χαρακτηριστικά και ζητούμενα για το σύνολο των νεολαϊστικών αγώνων, όπως εκφράστηκαν στη βάση των ειδικών αντικειμενικών χαρακτηριστικών κάθε χώρου αλλά κυρίως όπως συμπυκνώθηκαν στις πρωτοφανείς κινητοποιήσεις της τελευταίας χρονιάς ενάντια στον πόλεμο και την Ελληνική προεδρία της Ε.Ε. Οι πολιτικές νεολαίες (νεολαία ΠΑΣΟΚ, ΟΝΝΕΔ) διατήρησαν το ρόλο του εκπρόσωπου της «σιωπηρής πλειοψηφίας» και του «μεσαίου χώρου». Η περιθωριοποίηση τους από το ξέσπασμα των αγώνων και η απστυχία προβολής και λειτουργίας θεσμικών οργάνων όπως το «Εθνικό συμβούλιο Νεολαίας-ΕΣΥΝ» αναπληρώθηκε από την αντοχή τους στις φοιτητικές εκλογές και την διάσωση τους, με την στήριξη της καθεστωτικής αριστεράς, με την «οικουμενική» παρουσία και συγκέντρωση στο σύνταγμα. Συνολικά αυτές οι οργανώσεις αποτυπώνουν στη νεολαία την «ανάπτυξη» και την «κρίση» της αστικής πολιτικής, την απουσία διατύπωσης οποιασδήποτε πρότασης «επίλυσης» του κοινωνικού ζητήματος και ταυτόχρονα την δύναμη να το εκφράζει σε συνθήκες όπου ηγεμονεύει καταθλιπτικά η δικτατορία της αγοράς και της «ενιαίας σκέψης» και απουσιάζει ένα επαναστατικό πολιτικό πρόγραμμα.

Οι τάσεις χειραφέτησης, η αντικαπιταλιστική κατεύθυνση των συγκρούσεων της νέας περιόδου είναι πιο συνδεδεμένη από ποτέ με το κοινωνικό ζήτημα και την πρωταρχική πλευρά του την αντίθεση κεφάλαιο-εργασία. Η δυνατότητα και δυναμική να συμπυκνωθούν αυτά τα χαρακτηριστικά σε ένα ανατρεπτικό πολιτικό πρόγραμμα-πρόταση, δείχνει ακόμα πιο σημαντική μπροστά στη λαίλαπα αντιδραστικών και κατασταλτικών μέτρων απέναντι στις διεκδικήσεις της νεολαίας και των εργαζομένων και την πολυχρωμία των «εφικτών» λύσεων. Απέναντι στα βάρβαρα σχέδια του κόσμου του κεφαλαίου μπορούν και πρέπει σήμερα να αντιπαρατεθούν οι επαναστατικές και κομμουνιστικές ιδέες. Όλοι οι πραγματικοί υλικοί και κοινωνικοί όροι και παράγοντες της ζωής συνηγορούν ότι τίποτε δεν θα είναι το ίδιο όπως χτες. Σε αυτήν τη συγκλονιστική εποχή, τα ραντεβού του ανθρώπου με το χρόνο, τη γνώση και τη φύση η θα γίνουν από τη σκοπιά της απελευθέρωσης τους η δεν θα υπάρξουν.

2.4 Το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και η αριστερά

Η Λατινική Αμερική είναι ένα **καζάνι που βράζει**, τα αντάρτικα του FARC και του ELN στην Κολομβία, το FZLN των Ζαπατίστας στο Μεξικό και οι πυρήνες ένοπλης αντίστασης σε μια σειρά από χώρες της περιοχής, όχι απλά αντιστέκονται, αλλά ελέγχουν μεγάλες περιοχές και αποτελούν μόνιμο αγκάθι όχι μόνο για τις αστικές τους τάξεις, αλλά τα σχέδια των ΗΠΑ για να δημιουργήσουν μια καπιταλιστική ολοκλήρωση (ALCA) σε ολόκληρη την αμερικάνικη ήπειρο. Το μπουλιβιανό καθεστώς του Ούγκο Τσάβες, κάτω από την ισχυρή πίεση της αστικής τάξης και των ΗΠΑ αναγκάζεται να στηρίζεται όλο και περισσότερο στον ίδιο τον λαό που τον εξέλεξε και όχι αποκλειστικά στον στρατό, στη **Βραζιλία** οι αστοί αναγκάζονται να στηρίζουν την αριστερή κυβέρνηση του Κόμματος των Εργατικών για να αποφύγουν την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη ανατρεπτικών κοινωνικών τάσεων και η Κούβα παρά το εμπάργκο, την «κούραση» της επανάστασης και την μεγάλη απόσταση που έχει από μια κοινωνία της κομμουνιστικής απελευθέρωσης παραμένει το ζωντανό παράδειγμα στην περιοχή ότι υπάρχει διέξοδος από την εξαθλίωση. Στην **Αργεντινή**, η κατάρρευση μια ανεπτυγμένης καπιταλιστικής οικονομίας που ακολουθούσε το κυρίαρχο νεοφιλελεύθερο μοντέλο, συνεργαζόταν με το ΔΝΤ και είχε υιοθετήσει το δολάριο ως νόμισμα για να εξαλείψει τον πληθωρισμό, δείχνει σε όλο τον κόσμο τις συνθήκες που δημιουργούνται όταν η δομική κρίση υπερουσσώρευσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, μετατρέπεται σε οξεία οικονομική πολιτική και κοινωνική κρίση.

Στη Μέση Ανατολή, η **παλαιστινιακή ιντιφάντα**, αποτελεί όχι απλά ένα ηρωικό παράδειγμα αντίστασης, αλλά είναι μια **διαρκής πηγή ριζοσπαστισμού, δεμένου με κοινωνικά αιτήματα, για όλο τον αραβικό κόσμο που ζει κάτω από στυγνά δικτατορικά καθεστώτα**. Οι αντικατοχικές διαδηλώσεις των σιιτών στο Ιράκ που από την καταπίεση του (κοσμικού) καθεστώτος του Μπάαθ, βρέθηκαν υπό την κατοχή των αμερικάνων και των συμμάχων τους, ανοίγουν ένα νέο κεφάλαιο στην αντιπαράθεση με την προσπάθεια των αμερικάνων να ελέγξουν την περιοχή. Παράλληλα σε όλο τον ισλαμικό κόσμο, ακριβώς πάνω στη βάση του κοινωνικού ζητήματος και της ολοκληρωτικής καταπίεσης γεννιέται και μια αντιδραστική τάση, ο ριζοσπαστικός ισλαμισμός, που έρχεται να αντικαταστήσει τον αραβικό εθνικισμό που γέννησε τα σημερινά δικτατορικά καθεστώτα της περιοχής.

Τα κινήματα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και τους πολέμους του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, αποτελούν την κυρίαρχη έκφραση της κίνησης της νεολαίας και των εργαζομένων στη ζώνη της πρώτης ταχύτητας του καπιταλισμού (και ιδιαίτερα στην Ε.Ε και την Ευρωζώνη) η οποία αποτελεί το έδαφος για την ανάπτυξη της εργατικής πολιτικής στην Ελλάδα. Παρά τις σημαντικές διαφοροποιήσεις που οφείλονται στην ανισόμετρη ανάπτυξη τόσο του κεφαλαίου όσο και του εργατικού κινήματος και των παραδόσεων του σε κάθε χώρα, το κίνημα αυτό παρουσιάζει μια σειρά από κοινά χαρακτηριστικά τα οποία έχει σημασία να αναγνωρίσουμε. Βασίζεται σε μια σειρά από επί μέρους αγώνες που σηματοδότησαν την επιστροφή της πολιτικής στο δεύτερο μισό της περασμένης δεκαετίας και περιγράψαμε στο 2ο συνέδριο της ΝΚΑ το 2000, αλλά σήμερα έχει πάει βήματα παραπέρα και χαρακτηρίζεται από την αναζήτηση πολιτικής ενοποίησης και αριστερής πρότασης.

2.4.1 Το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και η Αριστερά στην Ευρώπη

Το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση που κυοφορήθηκε στις διηπειρωτικές συναντήσεις των Ζαπατίστας και στη συγκρότηση διεθνών δικτύων όπως το PGA, εισέβαλε όμως κυριολεκτικά στην πραγματικότητα στο Σιάτλ τον Δεκέμβριο του 1999, όταν ματαίωσε τη σύνοδο του ΠΟΕ με οδοφράγματα και συγκρούσεις, και σφραγίστηκε ανεξίτηλα στο Γκέτεμποργκ με την ανάδειξη ριζοσπαστικών αντιΕ.Ε αιτημάτων και στη Γένοβα, με τον κόκκινο χρωματισμό του και τη σύνδεση του με το εργατικό κίνημα. Η δυναμική αυτού του κινήματος είναι τέτοια γιατί κατάφερε, με πολλές όπως είναι φυσικό αντιφάσεις, για πρώτη φορά να εκφράσει στο δρόμο και όχι στα χαρτιά το νέο που γινόταν πραγματικότητα καθώς ο ολοκληρωτικό καπιταλισμός ωρίμαζε.

Βασικός ενοποιητικός ιστός του κινήματος υπήρξε μια εν πολλύς πρωτόλεια αντίθεση στο διεθνές πλέγμα του κεφαλαίου, την τεράστια όξυνση της ανισόμετρης ανάπτυξης (με πρώτα θύματα τον «τρίτο κόσμο» και τα χρέη του) και τις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο (ΠΟΕ, ΔΝΤ, Ε.Ε, ΝΑΡΤΑ, G-8). Μπόρεσε έτσι να δημιουργήσει έναν χώρο που μπορούσαν να εκφραστούν ενοποιημένα μια σειρά από κινήματα που εκφράζουν επιμέρους αντιθέσεις (οικολογικά, χώρου - περιβάλλοντος, πολιτισμού και καθημερινής ζωής, διατροφής και υγείας, αντιρατσιστικά και αντισεξιστικά, αντιμιλιταριστικά και αντιπολεμικά), που σήμερα υπάγονται ουσιαστικά στο κεφάλαιο και δεν χαρακτηρίζονται βασικά από μια «σχετική αυτονομία» που τις χαρακτήριζε σε παλαιότερα στάδια του καπιταλισμού. Παράλληλα εισήγαγε μια νέα ποιότητα της σχέσης τοπικού - εθνικού - διεθνικού και έναν νέο διεθνισμό. Το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» που κατάφερε να εκφράσει για πρώτη φορά στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού την τάση για συνολική εναντίωση στο καπιταλισμό, όλων των επιμέρους κινήματων που αναπτύσσονταν τα προηγούμενα χρόνια. Το γεγονός αυτό οφείλεται κύρια στις ίδιες τις αντικειμενικές συνθήκες που διαμορφώνει η σύγχρονη καπιταλιστική βαρβαρότητα και όχι στις πολιτικές δυνάμεις που παρεμβαίνουν στο κίνημα (συνήθως με τη νοοτροπία του παρελθόντος). Η οξύτητα και η αμεσότητα της σύνδεσης όλων των δευτερευουσών αντιθέσεων με την αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας, είναι που αναγκάζει τα κινήματα αυτά να πολιτικοποιηθούν και να αναγκαστούν να πάρουν θέση, είτε με το να προσχωρήσουν συνολικά στην αστική πολιτική (όπως οι περισσότερες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και τα επίσημα κόμματα των πρασίνων), είτε να αναζητήσουν δρόμους που

οδηγούν σε συνολικότερη ρήξη με τον καπιταλισμό. Αποτέλεσμα αυτών των αντικειμενικών συνθηκών είναι και η σύνδεση όλων αυτών των κινήματων με το εργατικό κίνημα, δηλαδή με τον πυρήνα της αντίθεσης κεφαλαίου - εργασίας.

Ο πόλεμος στο Ιράκ αποτέλεσε την πιο καθοριστική, ως σήμερα, καμπή του κινήματος. Στον πόλεμο είδαν όλοι να συμπυκνώνεται ο συνολικός χαρακτήρας του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και άρχισε να γίνεται συνείδηση σε πλατειά κομμάτια κόσμου ότι ο κοινωνικός πόλεμος που ζούμε καθημερινά δεν είναι το χειρότερο που τους επιφυλάσσουν οι από πάνω. Ακριβώς λοιπόν λόγω του μόνιμου και δομικού χαρακτήρα του πολέμου του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, το αντιπολεμικό κίνημα δεν εμφανίστηκε ως κάτι το ευτελές, αλλά ως συνέχεια, βάθεμα και πλάτεμα, του κινήματος ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση που μπόρεσε να μαζικοποιηθεί πέρα από κάθε ιστορικό προηγούμενο (με σταθμούς τη Φλωρεντία, τη 15η Φλεβάρη και τις συγκεντρώσεις με το ξέσπασμα του πολέμου). Η εμπειρία του κινήματος στην Ελλάδα είναι χαρακτηριστική για το πώς το κίνημα ενάντια στην ελληνική προεδρία της Ε.Ε και το αντιπολεμικό κίνημα αλληλοτροφοδοτήθηκαν.

Η θολή φυσιογνωμία που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει το κίνημα αυτό, δεν έχει το γκρίζο χρώμα των βαλομένων νερών της καθεστωτικής αριστερά και της σοσιαλδημοκρατίας που προσπαθούν να το ενσωματώσουν, αλλά όλο το φάσμα των χρωμάτων μια νέας πολιτικοποίησης και την ορμή του μέλλοντος που εισβάλλει στο σήμερα. Δεν έχει μια ενδογενή τάση να ενσωματωθεί, αντίθετα κινείται στην κατεύθυνση της κοινωνικής χειραφέτησης και αλλαγής της σημερινής τάξης πραγμάτων. Η επαναστατική αριστερή συνιστώσα του πρέπει να έχει στόχο και σχέδιο να το μετατρέψει σε ένα ρεύμα αντικαπιταλιστικής εργατικής χειραφέτησης και δύναμη της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης και απελευθερωτικής προοπτικής.

Σε αυτό το νέο τοπίο που διαμορφώνεται η αριστερά, σε όλες τις εκδοχές της, φαίνεται μάλλον να ακολουθεί τα γεγονότα, αδυνατεί να ηγεμονεύσει με ένα πολιτικό πρόγραμμα που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής και να πάρει τη θέση που της αναλογεί στη συγκρότηση του σύγχρονου επαναστατικού υποκειμένου. Ουσιαστικός παράγοντας αυτής της αδυναμίας είναι η ανεπάρκεια των θεωρητικών της όπλων που γενικά δεν μπορούν να περιγράψουν την σημερινή πραγματικότητα (τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου καπιταλισμού και κυρίως το πώς συγκροτείται το σύγχρονο κοινωνικό - πολιτικό επαναστατικό υποκείμενο). Βέβαια η αναζήτηση για μια τέτοια θεωρία αποτελεί κομμάτι της δράσης για πολλές πρωτοπόρες δυνάμεις της αριστεράς αλλά κατά κανόνα είτε αποτελούν γενικές περιγραφές, είτε σκόρπιες αναλύσεις γύρω από επιμέρους ζητήματα που δεν έχουν συνδεθεί μεταξύ τους. Στη βάση αυτή είναι πολύ πιο εύκολο στις δυνάμεις της αστικής πολιτικής να ενσωματώνουν το κίνημα υπό την πολιτική τους ηγεμονία, όπως αποκρυσταλλώνεται στα ντοκουμέντα του Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ στο Πόρτο Αλέγκρε, στη συστράτευση γύρω από τον «δημοκράτη» Σιράκ στη Γαλλία ή γύρω από τον γαλλογερμανικό άξονα και την ισχυρή Ε.Ε ως αντίπαλο δέος στον αχαλίνωτο καπιταλισμό των ΗΠΑ. Όμως, στο βαθμό που και η αστική πολιτική αδυνατεί να στρατεύσει σε ένα θετικό όραμα, είναι βέβαιο θα υπάρξουν ανακατατάξεις στην αριστερά και θα γεννηθούν νέα σχήματα. Ήδη αυτό φαίνεται από τις πολιτικές συμμαχίες που διαμορφώνονται και που τέμνουν ιστορικά και ιδεολογικά ρεύματα και που προοιωνίζουν το νέο τοπίο που θα διαμορφωθεί αφού το πολιτικό πεδίο είναι το καθοριστικό.

Για να περιγράψει κανείς τα κύρια ρεύματα της αριστεράς στον ευρωπαϊκό χώρο σήμερα, πρέπει να κινηθεί σε δύο επίπεδα. Το πρώτο είναι αυτό των ιδεολογικών και προγραμματικών

αναφορών των οργανώσεων, και το δεύτερο των πολιτικών μετώπων που συγκροτούν, η εικόνα που προκύπτει τελικά αναδεικνύει ακριβώς της ασαφή ισορροπία και τον έντονα μεταβατικό χαρακτήρα της εποχής. Όσον αφορά το πρώτα επίπεδο μπορεί να το περιγράψει καλύτερα, στα γενικά του χαρακτηριστικά, ως εξής:

1. Κόμματα της καθεστωτικής - ρεφορμιστικής αριστεράς: Πρόκειται για εκείνες τις οργανώσεις της αριστερά που πιστεύουν ότι μπορεί να υπάρξει στρατηγικά εναλλακτική πρόταση εξουσίας μέσα στα πλαίσια της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας που να οδηγήσει στην «ειρηνική μετάβαση στον σοσιαλισμό». Η βασική έκφραση της ρεφορμιστικής αριστεράς στην Ευρώπη είναι η αποδοχή της Ε.Ε, δηλαδή της ευρωπαϊκής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης, και η προσπάθεια αλλαγής της πολιτικής γραμμής και του συσχετισμού μέσα από τον εκδημοκρατισμό των θεσμών της σε μια κατεύθυνση σταδιακής εξυπηρέτησης των κοινωνικών αναγκών, που καταλήγει σε κεντροαριστερές κυβερνητικές συμμαχίες. Τέτοιες οργανώσεις είναι η Ενωμένη Αριστερά στην Ισπανία, τα Κ.Κ στη Γαλλία και την Πορτογαλία, η δεξιά τάση της Κομμουνιστικής Επανάστασης στην Ιταλία (Η Κομ..Επαν περιλαμβάνει στο εσωτερικό της οργανωμένες ομάδες με διαφορετικές ιδεολογικές πλατφόρμες), το PDS στη Γερμανία, το ΑΚΕΛ στην Κύπρο, το ODP στην Τουρκία, ο ΣΥΝ κ.α. Η έκφραση του μαχητικού ρεφορμισμού και του αντιμπεριαλιστικού - αντιμονοπωλιακού μετώπου, δηλαδή η συμμαχία σε εθνικό επίπεδο με δήθεν «αντιμπεριαλιστικά» τμήματα αστικών τάξεων, που αποτελεί το ορθόδοξο τριτοδιεθνιστικό μοντέλο περιορίζεται ουσιαστικά στα Κ.Κ της Ελλάδας, της Τουρκίας και πολλών χωρών της Ανατολικής Ευρώπης.

2. Οργανώσεις και κόμματα της αριστεράς που τάσσονται με την επαναστατική ανατροπή: Εμφανίστηκαν ενισχυμένες μετά την αποτυχία του σεναρίου της κεντροαριστεράς στη Γαλλία, την Ιταλία, τη Γερμανία, την πλήρη ταύτιση της σοσιαλδημοκρατίας με τις δυνάμεις του κεφαλαίου (Βρετανία, Ισπανία, Ελλάδα) και τη χρεοκοπία των δυνάμεων της καθεστωτικής αριστεράς, είτε αυτή πρόσβευε τον (αν)υπαρκτό σοσιαλισμό, είτε τον Ευρωκομμουνισμό. Οι πιο σημαντικές από τις οργανώσεις αυτές είναι η Κομμουνιστική Επαναστατική Λίγκα (LCR) και η Εργατική Πάλη (LO) στη Γαλλία, η αριστερή τάση της Κομμουνιστικής Επανάστασης στην Ιταλία, το Μπλοκ της Αριστεράς στην Πορτογαλία, το Βελγικό Κόμμα Εργασίας, η Σοσιαλιστική Συμμαχία (SWP και Σοσιαλιστικό Κόμμα Σκωτίας) στην Βρετανία, το Κόμμα Εργασίας (EMEP) στην Τουρκία κ.α). Οι πολλές οργανώσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς στην Ελλάδα, όπως φυσικά το ΝΑΡ και η ν.Κ.Α, εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία. Στην κατηγορία αυτή υπάρχουν οργανώσεις που εκφράζονται με πολύ διαφορετικές πολιτικές και θεωρητικές αναφορές (διάφορα ιστορικά ρεύματα καθώς και οργανώσεις που προέρχονται από τη συνένωση ιστορικών ρευμάτων, από τα κινήματα της δεκαετίας του '60 κτλ.).

3. Ομάδες της αυτονομίας: Ομάδες που έχουν τις ρίζες τους στη Νέα Αριστερά στις ΗΠΑ, την εργατική αυτονομία στην Ιταλία και τη Γερμανία και στενή σχέση με τους Ζαπατίστας και τα αυτόνομα ρεύματα στην Αργεντινή. Η βασική θεωρητική τους αντίληψη, βασίζεται στην άγνωση της πραγματικότητας να διέπεται από δύο υποκειμενικότητες που συγκρούονται (κεφάλαιο και εργασία), υποτιμώντας καθοριστικά το έδαφος στο οποίο γίνεται η αντιπαράθεση, της δομής μέσα από τις οποίες διαθλάται η ταξική πάλη και τον καθοριστικό ρόλο της πολιτικής παρέμβασης και εξουσίας. Στα θετικά τους καταλογίζεται η προσπάθεια εξεύρεσης μορφών και προπλασμάτων «δυσδικής εξουσίας» και η σύνεισφορά τους στον προβληματισμό για τη συγκρότηση μετώπου. Τέτοιες ομάδες υπάρχουν και έχουν σημαντική συμβολή στο κίνημα στη βόρεια και κεντρική Ευρώπη (Γερμανία, Ελβετία, Ολλανδία, Σκανδιναβία),

στην Ισπανία (ομάδες αλληλεγγύης στους Ζαπατίστας, ομάδες που συγκροτούσαν το MRG) και κύρια στην Ιταλία με τους Ya Basta και Tutti Bianchi και τώρα με τους Ανυπάκουους (Disobedienti), καθώς και με καθοριστική συμβολή στους COBAS (όπου συμμετέχουν και κομμάτια της επανίδρυσης και τροτσκιστικές ομάδες, καθώς οι COBAS, είναι παράλληλα συνδικάτα, σχήματα και πολιτικά μορφώματα)

4. Ομάδες και κόμματα της πολιτικής οικολογίας: Το κίνημα της πολιτικής οικολογίας έχει τις ρίζες του στην δεκαετία του '60, άρχισε να μορφοποιείται την δεκαετία του '70 και γιγαντώθηκε την δεκαετία του '80, εξ' αιτίας της τεράστιας όξυνσης του οικολογικού ζητήματος αλλά και της διαφαινόμενης τελικής κατάρρευσης των χωρών του (αν)υπαρκτού σοσιαλισμού ως εναλλακτικό μοντέλο ανάπτυξης. Το ρεύμα αυτό συγκροτήθηκε σε τρία επίπεδα, αυτό των μη κυβερνητικών οργανώσεων (π.χ. Greenpeace, WWF), αυτό των αυτόνομων ακτιβιστικών ομάδων (π.χ. Earth First) και αυτό των κομμάτων των πρασίνων που πραγματικά εισέβαλαν στο πολιτικό σκηνικά στα τέλη της δεκαετίας του '80. Η σημερινή όξυνση των αντιθέσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και η άμεση σύνδεση τις αντίθεσης ανθρώπου - φύσης με τον πόλεμο (DU) ή την καπιταλιστική ανάπτυξη (φαινόμενο θερμοκηπίου), αλλά και η συμμετοχή των πρασίνων στη βομβαρδίζουσα κεντροαριστερά στην Γαλλία και την Γερμανία, έχουν οδηγήσει στην κρίση της λογική της αειφόρου καπιταλιστικής ανάπτυξης και την ανάδειξη ενός ρεύματος αντικαπιταλιστικής οικολογίας, που συνδέει το οικολογικό ζήτημα με τον αντικαπιταλιστικό αγώνα. Στο ρεύμα αυτό εντάσσεται η Αριστερή Οικολογία στη Γερμανία, οι Οικολόγοι Εναλλακτικοί στην Ελλάδα κ.α

5. Αναρχικές ομάδες: Ομάδες που δεν αποδέχονται την εργατική δημοκρατία ως καμπή του επαναστατικού αγώνα μετά την κατάληψη της πολιτικής εξουσίας. Έχουν δύναμη στη βόρεια και ανατολική Ευρώπη, ειδικά στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ που στις συνειδήσεις των λαών ο επαναστατικός μαρξισμός έχει ταυτιστεί με τα ολοκληρωτικά καθεστώτα του (αν)υπαρκτού σοσιαλισμού. Επίσης δυνατό είναι και το ιστορικό ρεύμα του αναρχοσυνδικαλισμού στην Ισπανία με βασική έκφραση τις οργανώσεις - συνδικάτα της CNT και CGT (η οποία συμμετέχει στο φόρουμ).

Το καθοριστικό πεδίο της δράσης της αριστεράς στο κίνημα είναι τα πολιτικά μέτωπα που συγκροτούνται γύρω από πολιτικές συμφωνίες, και που ενώ για τις περισσότερες οργανώσεις της αριστεράς τα μέτωπα αυτά συγκροτούνται με τον «παραδοσιακό» τρόπο, ως μίνιμουμ πλαίσια συμφωνίας πολιτικών πρωτοποριών, στην ουσία αυτά αποτελούν τον χώρο πολιτικοποίησης και δράσης των αγωνιστών που είναι οργανωμένοι ή προσεγγίζουν την οργανωμένη πάλη, διαμορφώνουν τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά για τις οργανώσεις που μετέχουν σε αυτά και ανοίγουν τους δρόμους για τα νέα μορφώματα της αριστεράς. **Τα μέτωπα αυτά έχουν ως εξής:**

- **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ:** Είναι ο ευρωπαϊκός κλάδος του Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ, που συγκροτήθηκε στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας υπό την αιγίδα του κόμματος του σημερινού προέδρου της Βραζιλίας Λουλά. Θεωρητικά αποτελεί χώρο συνεύρεσης των κινημάτων, στην ουσία όμως αποτελεί μια συμφωνία κορυφής οργανώσεων και μιας συμμαχίας ανάμεσα στις αριστερές τάσεις της σοσιαλδημοκρατίας, τα περισσότερα κόμματα του ρεφορμισμού και αλλά και οργανώσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται στις διαδικασίες κατάληξης, αλλά και στο περιεχόμενο των ντοκουμέντων του Φόρουμ, καθώς και στις κεντρικές του εκδηλώσεις (χαρακτηριστικό είναι το κλείσιμο του Φό-

ρουμ στη Φλωρεντία με ομιλίες των αρχηγών του κομμάτων και το προαποφασισμένο ανακοινωθέν της «συνέλευσης των κινημάτων» που ουσιαστικά δεν έγινε).

Το ανπινεοφιλεύθερο μέτωπο που προβάλλει το φόρουμ, αντιλαμβάνεται τον νεοφιλελευθερισμό ως μια πολιτική που ασκούν αντιδραστικοί κύκλοι του κεφαλαίου και της δεξιάς και όχι ως δομικό στοιχείο και πολιτική έκφραση του σύγχρονου καπιταλισμού, άρα επιμένει σε ένα μεταρρυθμιστικό και όχι ανατρεπτικό αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα. Οι διάφορες πολιτικές δυνάμεις που δρουν στο ΕΚΦ, έχουν διαφορετικές στοχεύσεις. Έτσι οι δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας επιδιώκουν την αναγέννηση του μεταρρυθμιστικού και την ανανέωση της δύναμης τους να ενσωματώνουν τους εργαζόμενους στην αστική πολιτική. Η ρεφορμιστική αριστερά επιδιώκει να διαμορφώσει εκείνους τους όρους που θα την φέρει σε επαφή με το ριζοσπαστισμό των κινημάτων, ώστε να συγκεντρώσει δυνάμεις για να μπει στο κυβερνητικό παιχνίδι. Τέλος οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς συμμετέχουν στο φόρουμ σε μια προσπάθεια να απελευθερώσουν εγκλωβισμένες δυνάμεις, έχοντας μια αντίληψη εισοδισμού και όχι ανεξάρτητου πόλου έκφρασης της εργατικής πολιτικής.

Το βασικό ενοποιητικό στοιχείο του ΕΚΦ, και βασική έκφραση της ηγεμονίας της σοσιαλδημοκρατίας σε αυτό, είναι η αποδοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμμετοχή δυνάμεων της ριζοσπαστικής αριστεράς σε ένα πολιτικό μόρφωμα που δεν αντιτίθεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν έχει να κάνει μόνο με λόγους τακτικής, αλλά υποκρύπτει και μια αντίληψη που απολυτοποιεί τον αντικειμενικό παράγοντα ουσιαστικά βλέπει ιστορική εξέλιξη έξω από την ταξική πάλη. Θεωρούν έτσι την καπιταλιστική ολοκλήρωση ως μια ιστορική νομοτέλεια, την οποία δεν έχει νόημα να αντιπαλεύει κανείς, αλλά αντίθετα πρέπει να επιδιώκει να ασκεί έλεγχο τις συνέπειες της διαδικασίας, μεταθέτοντας τον επαναστατικό αγώνα σε κάποιο μέλλον που η πολιτική ενοποίηση της Ε.Ε θα δημιουργήσει τις αντικειμενικές συνθήκες για την επαναστατική δράση ενός ευρωπαϊκού επαναστατικού υποκειμένου. Η αντίληψη αυτή δεν ιεραρχεί σωστά τις βαθιές αρνητικές συνέπειες που έχει η ευρωπαϊκή καπιταλιστική ολοκλήρωση και πως όσο αυτή προχωράει, χειροτερεύει τον συσχετισμό ανάμεσα στις δυνάμεις του κεφαλαίου και της εργασίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι χιλιάδες ντιρεκτίβες που καλούνται να υιοθετήσουν τα νέα μέλη της Ε.Ε.

Η πρωτοβουλία των δυνάμεων που συγκροτούν την «Ευρωπαϊκή Αντικαπιταλιστική Αριστερά» (LCR, Μπλοκ της Αριστεράς, SWP) και έχουν στόχο την ενιαία κάθοδο στις Ευρωεκλογές, βασίζεται πάνω σε μια τέτοια αντίληψη που εξηγεί και το γιατί οι δυνάμεις αυτές συμμετέχουν στο Φόρουμ.

Η ΑΤΤΑC, οργάνωση για την διαγραφή των χρεών του τρίτου κόσμου, που έχει συγκροτηθεί από την Monde Diplomatique και στηριχθεί οργανωτικά από την LCR, έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην φάση που οι λογικές της συνδιαχείρισης προσπάθησαν να πάρουν την ηγεμονία στο κίνημα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης. Σήμερα ο ρόλος της είναι σημαντικά περιορισμένος καθώς οι αλλαγές και οι πολιτικές συμμαχίες που διαμορφώνονται δεν μπορούν να εκφραστούν από μια θεματική συσπείρωση και μάλιστα με ξεκάθαρο διαχειριστικό περιεχόμενο.

• **Παγκόσμια Λαϊκή Δράση (PGA):** Το PGA αποτελεί το πρώτο διεθνές μέτωπο που συγκροτήθηκε στη βάση του υπό διαμόρφωση κινήματος ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και οι δυνάμεις που το αποτελούν στην Ευρώπη κινούνται βασικά, αλλά όχι αποκλειστικά, στο χώρο της Αυτονομίας καθώς και της πολιτικής αναρχίας. Έχει ξεκάθαρα αντιρεφορμιστικό, α-

νικακαπιταλιστικό και αντιΕ.Ε χαρακτήρα. Το βασικό πρόβλημα του PGA είναι όχι απλά η αδυναμία, αλλά και η **θεωρητικοποιημένη άρνηση πολιτικής παρέμβασης** και εντός των ορίων του αστικού πολιτικού συστήματος, η λογική της οικοδόμησης «νησίδων» εκτός του καπιταλισμού αλλά όχι της προσπάθειας κατάληψης της πολιτικής εξουσίας. Στην αδυναμία του αυτή οφείλεται βασικά και το γεγονός ότι ενώ πρωταγωνιστούσε στο Σιάτλ, ήταν οι δυνάμεις του Φόρουμ αυτές που μπόρεσαν με το πλεονέκτημα που τους έδινε η πολιτική πάλη, όχι απλά να ηγεμονεύσουν σε μεγάλα κομμάτια του κινήματος, αλλά και να προσεταιριστούν σε ένα βαθμό και δυνάμεις όπως οι COBAS.

Οι μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις θεωρητικές και ιδεολογικές αναφορές των οργανώσεων της αριστεράς και των πολιτικών μετώπων που συγκροτούν καθώς και η έντονη αναζήτηση για να συγκροτηθεί η αριστερή πρόταση που μπορεί να αντιμετωπίσει την επίθεση του κεφαλαίου πετυχαίνοντας νίκες, διαμορφώνουν τάσεις και ρεύματα που τέμνουν, διαφοροποιούν και ενοποιούν τάσεις και ρεύματα, τόσο ανάμεσα, όσο και στο εσωτερικό των οργανώσεων της αριστεράς. Η μήτρα ενός μαζικού κινήματος συνολικής αμφισβήτησης της νέας τάξης πραγμάτων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η όξυνση της ταξικής πάλης, η μαχητική αντίθεση με τον πόλεμο και τους ιμπεριαλισμούς, μπορεί να γεννήσει μια νέα αριστερά. Όμως όσο ελπιδοφόρα και αν είναι τα σημερινά κινήματα δεν θα καταφέρουν να αλλάξουν τον συσχετισμό ανάμεσα στην αστική και την εργατική πολιτική (άρα και την εξουσία) αν δεν βρει έκφραση ένας ανεξάρτητος πόλος της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, ανεξάρτητος τόσο από τα καθεστωτικά κόμματα όσο και από την αστική ιδεολογία και των αγώνων εντός των ορίων της αστικής πολιτικής, και αν δεν συγκροτηθεί ένα μέτωπο που θα συνενώνει τις πιο πρωτοπόρες δυνάμεις της αριστερά και του κινήματος σε κάθε χώρα (πάντα στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνισμού). Η σημερινή κατάσταση είναι εξαιρετικά αντιφατική καθώς οι περισσότερες δυνάμεις που επιδιώκουν την πολιτική πάλη έχουν ουσιαστικά παραιτηθεί από την μάχη ενάντια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι δυνάμεις που προτάσσουν ένα αντιΕ.Ε και αντικαπιταλιστικό προσανατολισμό δεν κινούνται παράλληλα για ένα μέτωπο που θα κάνει πολιτική, θα δρα μέσα στους χώρους της παραγωγής και της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης και θα κινείται με στόχο την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Στόχος μας στις διεθνείς κινητοποιήσεις της Θεσσαλονίκης, αλλά και όπου αλλού, πρέπει να είναι η συνένωση δυνάμεων στην κατεύθυνση του ανεξάρτητου πόλου και του αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου.

2.4.2 Η Ελληνική Αριστερά

Η αριστερά στην Ελλάδα διακρίνεται από μια σειρά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που έχουν τις ρίζες τους στην ιστορία του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος, καθώς και στη συγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού και κοινωνικού σχηματισμού.

Η χαμένη επανάσταση του '44-'49, το κράτος της δεξιάς και η δικτατορία, ο ρόλος των Αγγλών και Αμερικάνων ιμπεριαλιστών, δημιούργησαν μια κατάσταση ηθικής υπεροχής για την αριστερά που δεν είχε να αντιμετωπίσει έναν αστικό πολιτισμό, αλλά έναν «πολιτικό υπόκοσμο», ανώμαλες πολιτικές καταστάσεις και ανοιχτή κρατική τρομοκρατία.

- Η ενιαία δομή του συνδικαλιστικού κινήματος δημιούργησε μια κουλτούρα όπου τα κόμματα και ο συνολικός πολιτικός λόγος έχουν πιο άμεση επίδραση στο κίνημα σε σχέση τις χώρες που κυριάρχησε ο τρεϊντιγιούνιονισμός.

- Ο ρόλος του νεολαιίστικου και ιδίως του φοιτητικού κινήματος από τα χρόνια της ΕΠΟΝ, αλλά κυρίως από το Πολυτεχνείο, δίνουν σε αυτό μεγαλύτερο ειδικό βάρος.
- Η καθυστέρηση του ελληνικού καπιταλισμού σε σχέση με τον δυτικοευρωπαϊκό, που ήταν κυρίαρχο χαρακτηριστικό μέχρι τη δεκαετία του '80, δημιούργησε τις θεωρίες για την εξάρτηση της Ελλάδας.
- Η διάκριση ανάμεσα σε αριστερά και δεξιά ήταν περισσότερο ιδεολογική παρά κοινωνική.

Όσο η Ελλάδα «συγκλίνει» με την Ευρώπη, όσο ο ελληνικός καπιταλισμός εντάσσεται περισσότερο στην καρδιά του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας, όσο προχωράει η διαδικασία της διεθνοποίησης και των ολοκληρώσεων, οι ιδιαιτερότητες αυτές θα έχουν την τάση να μειώνονται, να στρεβλώνονται, να αποκτούν άλλα χαρακτηριστικά και να έχουν διαφορετικά πολιτικά αποτελέσματα για την Αριστερά στην Ελλάδα.

Καθεστωτική - Ρεφορμιστική Αριστερά:

- Το ΚΚΕ, εκφράζοντας το ρεύμα του μικροαστικού αντιιμπεριαλισμού προτάσσει μια ανεδαφική «κρατική - καπιταλιστική ρύθμιση με ανεξαρτησία» που με την πολιτική πρόταση της «λαϊκής οικονομίας - εξουσίας» εκφράζει την ηγεμονία των μεσαίων στρωμάτων πάνω στην εργατική - αντικαπιταλιστική προοπτική. Η πρόταση του Αντιιμπεριαλιστικού - Αντιμονοπωλιακού Μετώπου, αποτελεί την έκφραση του αντινεοφιλελεύθερου μετώπου στο έδαφος της «πατριωτικής» τάσης της αστικής πολιτικής και είναι τόσο αδιέξοδη για τους εργαζόμενους όσο και η κοσμοπολίτικη εκδοχή του. Μέσα στα πλαίσια του διεθνούς πλέγματος του κεφαλαίου, είναι αδύνατο να υπάρξουν αστικές τάξεις ή τμήματά τους που να σταθούν αντιμέτωπα στα μονοπώλια και τον ιμπεριαλισμό (όπως δείχνει και η εμπειρία από τη Γιουγκοσλαβία και το Ιράκ) και σήμερα εμφανίζεται, περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, η ανάγκη και η δυνατότητα της αυτοτελούς έκφρασης της εργατικής πολιτικής και του Αντικαπιταλιστικού Εργατικού Μετώπου. Με δείγμα γραφής τη συνεργασία με παράγοντες της αστικής πολιτικής και εθνικιστικές αντιλήψεις, αλλά και προσπάθειες ανάπτυξης αγώνων μαχητικής αντίστασης και διαμαρτυρίας, δεν μπορεί παρά να τοποθετείται στο αριστερό άκρο του αστικού πολιτικού σκηνικού. Παραμένει κόμμα του «κομμουνισμού» στα λόγια, και της διαχειριστικής λογικής στην πράξη, προβάλλοντας σαν ορίζοντα του απελευθερωτικού προστάγματος τα εκμεταλλευτικά καθεστώτα του (αν)υπαρκτού σοσιαλισμού (πχ. Κίνα).

Ο μαχητικός ρεφορμισμός του ΚΚΕ, που δεν συγκρούεται με τον πυρήνα της αντεργατικής επίθεσης της κυβέρνησης και της Ε.Ε, η σαφής ήττα των κινημάτων στα οποία είχε την ηγεμονία (Μαθητικό, Αγροτικό), η είσοδος της Ελλάδας στο Ευρώ και η συμμετοχή της Ελλάδας σε όλες τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις που διαψεύδουν τις θεωρίες της υποτέλειας, αποτελούν τις βασικές αιτίες για την υποχώρηση του ΚΚΕ. Η αδυναμία του ΠΑΜΕ να ξεφύγει από τη λογική της γραφειοκρατικής δομής του επίσημου εργατικού κινήματος και η ουσιαστική μετατροπή του σε παράταξη του ΚΚΕ, αδυνατεί να δώσει προοπτική στο εργατικό κίνημα. Το ΚΚΕ και η ΚΝΕ, άργησε να αντιληφθεί την σημασία του κινήματος κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, το οποίο ανέγνωσε αρνητικά, φτάνοντας μάλιστα στο σημείο να διατυπώσει τη θέση ότι η παγκοσμιοποίηση είναι ένα τέχνασμα της σοσιαλδημοκρατίας για να παραπλανήσει τους λαούς από τον αντιιμπεριαλιστικό αγώνα. Βλέποντας όμως τις διαστάσεις που έχει πάρει, καθώς και εξαιτίας της απομόνωσης του σε διεθνές επίπεδο, το τελευταίο διάστημα προσπαθεί να στήσει γέφυρες επαφής με όλες τις συνιστώσες του κινήματος, αν και τις κρατάει

αποκλειστικά σε επίπεδο κορυφής. Για τα μέλη και τον κόσμο που επηρεάζει, το ΚΚΕ, έχει επιλέξει να προβάλλεται ως ο τελευταίος υπερασπιστής της τριτοδιεθνιστικής ορθοδοξίας και ως ο μόνος εκφραστής του εργατικού κινήματος (ρόλο που του είχαν παραχωρήσει τα τελευταία χρόνια τόσο ο ΣΥΝ στο έδαφος του ρεφορμισμού, όσο και η αδυναμία της ριζοσπαστικής αριστεράς να εκφραστεί ανεξάρτητα, στο έδαφος των μαχητικών αγώνων). Σαν αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής έχει επιλέξει μια λογική απομόνωσης από το υπόλοιπο κίνημα, π.χ. με απεργοσπαστικές κομματικές συγκεντρώσεις. Παράλληλα στο διάστημα αυτό δοκίμασε και μια σειρά από γραμμές, όπως μια πιο αντινεοφιλελεύθερη κατεύθυνση σε συνεργασία και με το ΔΗΚΚΙ, κάτω από την πίεση της ΚΕΔΑ και της αντίληψης της κεντροαριστεράς.

Η ΚΝΕ δεν εκφράζει παρά την ανάγκη να δυναμώσει το ΚΚΕ και η παρέμβασή του στη νεολαία. Περιορίζεται στο να αποτελεί στήριγμα στις μετωπικές πρωτοβουλίες του ΚΚΕ. Έχοντας αφήσει πίσω της την περίοδο που αποτέλεσε σχετικά μαζικό ρεύμα στη νεολαία (Γιουγκοσλαβία και μαθητικό κίνημα), προσπαθεί σήμερα να διατηρήσει τους όρους της οργανωτικής της αναπαραγωγής. Στο μαθητικό κίνημα, το ΣΑΣΑ δεν κατάφερε να ανακάμψει ως κέντρο αγώνα στην περίπτωση των σχολικών κανονισμών (όπου δεν είχε και την στήριξη των ΜΜΕ), αλλά δεν ήταν και τίποτα παραπάνω από μια ταμπέλα στο αντιπολεμικό κίνημα. Στους φοιτητές η ΠΚΣ διατηρείται ως μια παράταξη με μεγάλη οργανωτική και εκλογική δύναμη, αλλά ολοένα και πιο ξεκομμένη από το ζωντανό φοιτητικό κίνημα και τις ανάγκες του, προβάλλοντας ως μια δύναμη αριστερής διαχείρισης της σημερινής πραγματικότητας του πανεπιστημίου και του καπιταλιστικού καταμερισμού εργασίας (ειδίκευση, αναβάθμιση της τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης, συνδιοίκηση), πρόσωπο που είναι ξεκάθαρο στις σχολές που δεν υπάρχει παρέμβαση της ΕΑΑΚ. Στην εργαζόμενη νεολαία περιορίζεται στις επιτροπές νέων του ΠΑΜΕ.

Τα όρια της αντίληψης της ΚΝΕ για το κίνημα, φάνηκαν ξεκάθαρα ακριβώς στο πιο κρίσιμο ζήτημα, αυτό του πολέμου, όπου πάνω στην καμπή της πολιτικοποίησης μιας νέας γενιάς, της δυνατότητας για έναν αντικυβερνητικό, αντιΕ.Ε και αντικαπιταλιστικό αγώνα ως απάντηση στον πόλεμο και την συμμετοχή της ελληνικής κυβέρνησης, η ΚΝΕ, για να εξαργυρώσει στο πεδίο της αστικής πολιτικής την δυναμική του κινήματος, κάλεσε και πραγματοποίησε κοινή αντιπολεμική πορεία με τις νεολαίες του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, στη οποία φυσικά συμμετείχαν και οι νεολαίες του Φόρουμ (v. ΣΥΝ, ΚΟΕ, ΔΕΑ, Δίκτυο κ.α). Παράλληλα, όπως ακριβώς και το ΚΚΕ, σε όλες τις μάχες του κινήματος έχει επιλέξει να κινηθεί μέσα στα όρια της αστικής νομιμότητας και αποφεύγει οποιαδήποτε αντιπαράθεση με τις δυνάμεις καταστολής.

- Ο ΣΥΝ, μετά την πλήρη ταύτισή του με την αστική πολιτική μετά την 11η Σεπτέμβρη και την εξάρθρωση της «17N», προσπαθεί να παρουσιάσει μια εικόνα αριστερής στροφής. Έχει «παγώσει», επίσημα τουλάχιστον, τη συζήτηση με το ΠΑΣΟΚ για την κεντροαριστερά και υιοθετεί μια πιο αντικαπιταλιστική ρητορεία, με σκοπό να συνδεθεί με το ρεύμα της εποχής και το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, με προσοχή όμως ώστε αυτή να μη θίγει ποτέ τους πυλώνες της αστικής πολιτικής. Εμφανίζεται αντίθετος στις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις στην εργασία, αλλά αναγνωρίζει την ανάγκη εξυγίανσης του ασφαλιστικού συστήματος. Εμφανίζεται αντίθετος στην παιδεία της αγοράς, αλλά είναι υπέρ των ΕΟΚικών χρηματοδοτήσεων. Είναι κατά του πολέμου των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, αλλά υπέρ του ΟΗΕ, του Ευρωστρατού, της Ε.Ε κ.ο.κ. **Εκφράζει δηλαδή την εκδοχή του αντινεοφιλελεύθερου μετώπου στο έδαφος του αστικού κοσμοπολιτισμού.** Είναι περισσότερο από φανερό ότι στόχος του ΣΥΝ για την περίοδο αυτή είναι να διατηρηθεί ως κοινοβουλευτική δύναμη μέσω της επαφής με τα κινήματα και τον ριζοσπαστισμό που δεν μπορεί να ενσωματώσει το ΚΚΕ, ώστε να μπορεί

να έχει τους όρους να προτείνει μια κεντροαριστερή διακυβέρνηση μετά από μια διαφανόμενη ήττα του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές. Στον στόχο αυτό εντάσσεται και ο ηγεμονικός του ρόλος στο Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ, καθώς και οι προσπάθειες του να συγκροτήσει Ευρωπαϊκό Αριστερό Κόμμα με τα υπόλοιπα ρεφορμιστικά κόμματα του ΕΚΦ.

Η νεολαία ΣΥΝ αποτελεί ιστορικό παράδοξο για την Ελληνική αριστερά καθώς σαν κοινοβουλευτικό κόμμα της αριστεράς δεν έχει καταφέρει να έχει σοβαρά ερείσματα στη νεολαία και ιδιαίτερα στη σπουδάζουσα. Το γεγονός αυτό εξηγείται τόσο κοινωνικά, καθώς η νεολαία που βιώνει τις συνθήκες της νέας εργατικής βάρδιας ή που πρόκειται να ενταχθεί σε αυτήν, δεν μπορεί να εκφραστεί από αριστερόστροφες διαχειριστικές προτάσεις, όσο και πολιτικά, καθώς η παρουσία της ριζοσπαστικής αριστεράς και ειδικά της ν.Κ.Α και της ΕΑΑΚ καλύπτει τον χώρο του σύγχρονου απελευθερωτικού προτάγματος, των μαχητικών διεκδικήσεων και κινημάτων και της άμεσης δημοκρατίας καθώς το αντικαπιταλιστικό μέτωπο βρίσκεται πολύ πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της νεολαίας. Ακριβώς για να μπορέσει να ξεπεράσει αυτή την αδυναμία, η νεολαία του ΣΥΝ τοποθετείται σαφώς αριστερότερα του κόμματός της. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να αποτελεί βασικό κομμάτι του Φόρουμ στη νεολαία και να ενισχύεται σε βάρος των άλλων δυνάμεων που συμμετέχουν σε αυτό.

Η νεολαία ΣΥΝ, σε αντίθεση με τον ίδιο τον Συνασπισμό, δεν αντιλαμβάνεται τον νεοφιλελευθερισμό ως μια διαχειριστική επιλογή αλλά βασικός άξονας της λογικής της είναι ότι ο σημερινός νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός δεν έχει περιθώρια να κάνει παραχωρήσεις και επομένως κάθε ρεφορμιστικό αίτημα μεταπίπτει αυτόματα σε αντικαπιταλιστικό. Η αντίληψη αυτή πηγάζει από το γεγονός ότι η δομική κρίση υπερσυσσώρευσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού έχει περιορίσει δραστικά την δυνατότητά του να ενσωματώνει τους εργαζόμενους προσφέροντάς κάποιες παροχές σε αντιστάθμισμα της πιο βαθιάς τους εκμετάλλευσης, και άρα του ρεφορμισμού ως πολιτικής έκφρασης, είναι όμως εντελώς λανθασμένη καθώς δεν αντιλαμβάνεται ότι οι παραχωρήσεις που κάνει το κεφάλαιο είναι αποτέλεσμα του ταξικού συσχετισμού. Η αντίληψη αυτή δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις άμεσες ανάγκες των εργαζομένων για να πάρουν πίσω ένα κομμάτι από τον πλούτο που παράγουν σε περιόδους όπως η σημερινή που το κεφάλαιο αδυνατεί να προσφέρει ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο αλλά ούτε και μπορεί να συγκροτήσει αντικαπιταλιστική πρόταση στο βαθμό που δεν αμφισβητεί τον πυρήνα της εκμετάλλευσης της ζωντανής εργασίας, που ζητάει κομμάτι μόνο από τα κέρδη και όχι από το σύνολο της κλεμμένης υπεραξίας. Έτσι το αίτημα για 35ωρο είναι απόλυτα ενσωματώσιμο με τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις και δεν οδηγεί στην ανατροπή του καπιταλισμού. Αντίθετα τα ρεφορμιστικά αιτήματα στην θέση των αντικαπιταλιστικών προγραμμάτων πάλης υποσκάπτουν την ίδια τη δυνατότητα του κινήματος να πετύχει νίκες και προσφέρουν εναλλακτικές λύσεις στην αστική πολιτική. Τελικά, όποιες θέσεις και αν διατυπώνει η νεολαία ΣΥΝ, στον βαθμό που εντάσσεται μέσα στον στρατηγικό σχεδιασμό του ΣΥΝ να παρουσιάζεται με πολλά πρόσωπα, καταλήγει στο να ενισχύει τα κεντροαριστερά σενάρια διαχείρισης.

Κρίνοντας την παρουσία των υπολοίπων συνιστωσών που εμφανίζονται στο κίνημα κατά του πολέμου και της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης στην Ελλάδα, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τα εξής:

- Η «Πρωτοβουλία Αγώνα 2003» σε όλη την διάρκεια του εξαμήνου της ελληνικής προεδρίας και του πολέμου στο Ιράκ, έχει καταφέρει να αποτελέσει σημείο αναφοράς σε ένα ολόκληρο δυναμικό αγωνιστών και ευρύτερου κόσμου της ριζοσπαστικής αριστεράς. Δεν είναι

μόνο η προσπάθεια που καταβάλλεται -για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση- να λειτουργήσει μια μετωπική συσπείρωση της ριζοσπαστικής αριστεράς με ουσιαστικό τρόπο και αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες. Δεν είναι μόνο η θετική συνύπαρξη και συνεργασία οργανώσεων και αγωνιστών με διαφορετικές καταβολές που έχει σημειωθεί και εξελίσσεται. Δεν είναι μόνο η επιτυχία που έχουν γνωρίσει οι εκδηλώσεις της και η **μαζικότητα των μπλοκ της ΠΑ** στις διαδηλώσεις ενάντια στον πόλεμο. Είναι κυρίως ότι όλη αυτή η δυναμική που εκφράζεται μέσα από την συγκρότηση και την μέχρι τώρα πορεία της ΠΑ, θέτουν σε σημαντικό βαθμό **προϋποθέσεις για την παραπέρα πολιτική συγκεφαλαίωση των χαρακτηριστικών, της πορείας, των επιμέρους πρωτοβουλιών της ριζοσπαστικής αριστεράς στην κατεύθυνση ενός αντίστοιχου πλατύτερου κοινωνικοπολιτικού ρεύματος.**

- Οι οργανώσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς που έχουν επιλέξει να ενταχθούν στο ΕΚΦ (ΟΚΔΕ, Ξεκίνημα, Δίκτυο, ΚΟΕ, ΑΚΟΑ, κτλ.), είτε συγκρότησαν μόνες τους το ελληνικό παράρτημα του Ευρ. Φόρουμ (ΣΕΚ), είτε εντάχθηκαν στη «Δράση 2003» (Κ.ΑΝ) εμφανίζουν μια αντιφατική συμπεριφορά, συνέπεια κατά κύριο λόγο της απόφασής τους να **δορυφοριοποιηθούν γύρω από την επίσημη αριστερά**. Η αρχική ιδέα όλων αυτών των συνιστωσών να αποτελέσουν μια ριζοσπαστική φωνή μέσα στα Φόρα, είτε με την έννοια ενός αντιϊμπεριαλιστικού λόγου (ΚΟΕ), είτε μέσω της αντιστοιχίας με τάσεις του Ευρ. Φόρουμ όπως της «Ευρωπαϊκής Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς» (βλ. ΑΚΟΑ, ΟΚΔΕ - Σπάρτακος, ΔΕΑ), έχει οδηγήσει τις οργανώσεις αυτές να υπομένουν τόσο εκείνες όσο και ανεξάρτητοι αγωνιστές σε αρκετές περιπτώσεις, την γραφειοκρατία και τον υπερσυγκεντρωτισμό του ΣΥΝ. Επομένως, όσο οι αρχικοί υπολογισμοί -και με την έννοια της οργανωτικής τους ενίσχυσης- δεν «βγαίνουν», τόσο πιθανώς θα πληθαίνουν οι ήδη υπαρκτές φωνές αμφισβήτησης για την αποδοχή του ρόλου του ΣΥΝ και του κρατικού συνδικαλισμού, αλλά και του ίδιου του περιεχομένου του ΕΚΦ. Άλλωστε το πού το πάει ο ΣΥΝ, αναδείχθηκε και μέσα από τις τελευταίες εκλογές των διοικήσεων στις ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ. Σε αυτές τις τάσεις αμφισβήτησης, έρχεται να απαντήσει μια προσπάθεια «αντικαπιταλιστικοποίησης» (ΑΚΟΑ) ή «κομμουνιστικοποίησης» (ΚΟΕ) του τελευταίου καιρού. Το ίδιο ισχύει και για την Κ.ΑΝ και τις αντιδράσεις της απέναντι στην γραφειοκρατία του ΚΚΕ στο ΠΑΜΕ, ενώ το ΣΕΚ εξακολουθεί να επιμένει παρά την αυτοτέλειά του στην συνάντηση με την εργατική τάξη που «ψηφίζει το ΠΑΣΟΚ», μέσω της επιστράτευσης στις εκδηλώσεις του, στελεχών της συνδικαλιστικής καμαρίλας της ΠΑΣΚΕ. Απομένει να δούμε αν οι συνιστώσες αυτές θα εξακολουθήσουν να επιμένουν στην άποψή τους ότι ο ανεξάρτητος αντικαπιταλιστικός πόλος της αριστεράς είναι μη απαραίτητος ή μη πραγματοποιήσιμος.

- Το ΚΚΕ(μ-λ) και η «**Αντίσταση 2003**» έχουν επιλέξει μέχρι τώρα το δρόμο της «ιδεολογικής καθαρότητας» απέναντι στις υπόλοιπες αντικαπιταλιστικές-αντιϊμπεριαλιστικές δυνάμεις. Από τη μία αρνούνται να συμμετάσχουν στην διαμόρφωση ενός μάχιμου ριζοσπαστικού αριστερού περιεχομένου μαζί με τις δυνάμεις που συμμετέχουν στην «Πρωτοβουλία Αγώνα 2003» με το δικαιολογητικό ότι μέσα σε αυτήν υπάρχουν και δυνάμεις που δήθεν «αγνοούν τον ιμπεριαλισμό», ενώ από την άλλη, τα όρια της πολιτικής τους πρότασης, τους έχουν οδηγήσει στο να καλούν όλα ανεξαιρέτως τα ρεύματα του κινήματος σε συντονισμό, με μίνιμουμ περιεχόμενα που -δυστυχώς για το ΚΚΕ(μ-λ)- είναι «σούπα».

- Στην Ελλάδα, τα ρεύματα της αυτονομίας μέχρι σήμερα δεν έχουν κατορθώσει να εμφανιστούν συγκροτημένα, όπως σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι η ύπαρξη και ανάπτυξη -τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια- της ριζοσπαστικής αριστεράς, η οποία εκφράζει κατά κύριο λόγο την ανάγκαιότητα για την επαναθεμελίωση του αντικαπιταλισμού

στις σύγχρονες συνθήκες, έστω και πρωτόλεια. Ωστόσο υπό την επιρροή των αντίστοιχων ρευμάτων του εξωτερικού, αλλά και σε μειοψηφικό επίπεδο λόγω του αντικειμενικού εδάφους που δημιουργούν και στη χώρα μας οι αναδιαρθρώσεις, έχουν εμφανιστεί και στην Ελλάδα διάφορες ομάδες και κινήσεις. Άλλες από αυτές (πχ Αυτόνομο Στέκι-ΑΕΠ) έχουν μεγαλύτερη σχέση με την ριζοσπαστική αριστερά και λειτουργούν κυρίως με την αφορμή εκδηλώσεων και συζητήσεων, άλλες έχουν προέλθει από την περιφέρεια του αντιεξουσιαστικού χώρου, ενώ υπάρχουν και διάφορες άλλες ομάδες που προσπαθούν να εκφράσουν μια αναζήτηση για τον καπιταλισμό της εποχής μας με έντυπα και εκδόσεις (3η γενιά, σαλταρισμένοι εργάτες του τριτογενούς τομέα, τα παιδιά της γαλαρίας). Τέλος, μερικές ομάδες είχαν σχέση με κάποιες επιμέρους κινήσεις που έγιναν πρόσφατα από εργαζόμενους στο χώρο του βιβλίου, ή με την απεργία στην αλυσίδα της Pizza Hut. Σοβαρό πρόβλημα για αυτό τον χώρο συνολικά, είναι η ταύτιση των όποιων πολιτικών μορφωμάτων με την καπιταλιστική τους μορφή και η άρνηση (;) συνολικοποίησης των όποιων προσπαθειών σε επίπεδο εργατικής πολιτικής.

- **Στον αναρχικό-αντιεξουσιαστικό χώρο**, η καταστολή μετά την 11η Σεπτεμβρίου έδωσε νέο χώρο και βάση για την προπαγάνδισή των βασικών αναρχικών απόψεων περί ταύτισης του κράτους με τις κατασταλτικές δυνάμεις. Η κυρίαρχη αντίληψη που επικρατεί, **ανάγει την σύγκρουση σε αυτοσκοπό**. Ακόμα και η προσπάθεια πολιτικοποίησης της αναρχίας (βλέπε δημιουργία της «Αντιεξουσιαστικής κίνησης salonica 2003») ή η προσπάθεια κάποιων ομάδων να ανακαλύψουν τον Μαρξ, πέρα από αντιεξουσιαστική ρητορεία, πέφτει στο κενό. Τέλος, η στάση «αλληλεγγύης» στους «συντρόφους της 17 Ν» από το μεγαλύτερο κομμάτι του χώρου της αναρχίας, και η αναγόρευση αυτής της οργάνωσης ως «επαναστατική», αποδέχεται **πρακτικές στομικής βίας** ως επαναστατική πάλη και αγνοεί τον γενικότερο χαρακτήρα της επίθεσης απέναντι στα δημοκρατικά δικαιώματα.

2.5 Εναλλακτικός καπιταλισμός ή επαναστατική διεξόδος;

Η νέα περίοδος της καπιταλιστικής βαρβαρότητας δείχνει μέρα με τη μέρα ολοένα και περισσότερο το αποκρουστικό της πρόσωπο απέναντι στην πλειοψηφία της νεολαίας σε όλο τον κόσμο. Φανερώνει την τεράστια απόσταση που χωρίζει το σύγχρονο άνθρωπο και ειδικότερα το νέο από τη δυνατότητα να ζει μια ελεύθερη και αξιοπρεπή ζωή, να καλύπτει τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες που προβάλλει η ίδια η εποχή, να απολαμβάνει τα κοινωνικά αγαθά που ο ίδιος παράγει. Έτσι το αίτημα για ανατροπή αυτής της πραγματικότητας, για αλλαγή της κοινωνίας, καθίσταται πιο επίκαιρο αγκαλιάζοντας ολοένα και περισσότερα κομμάτια της νεολαίας. Πηγάζει μέσα από τις τεράστιες αντιθέσεις του ολοκληρωτικού καπιταλισμού δημιουργώντας την αναγκαιότητα για μια κοινωνία που θα καθορίζεται από τα δικαιώματα και τις ανάγκες των εργαζομένων και όχι από την αναζήτηση του κέρδους για το κεφάλαιο.

Οι σύγχρονοι εργατικοί και νεολαιίστικοι αγώνες χρωματίζονται έντονα από την αμφισβήτηση του σημερινού συστήματος και την αναζήτηση ενός άλλου μοντέλου κοινωνίας. Το δίλημμα για το εφικτό αυτής της αναζήτησης τίθεται σήμερα πιο έντονα από ποτέ. Μπορεί να υπάρξει μέσα στα πλαίσια αυτού του συστήματος ένας άλλος πιο δίκαιος κόσμος ή η μόνη λύση είναι η ανατροπή;. Απαντήσεις καλούνται να δώσουν όχι μόνο οι διάφορες τάξεις και αντιλήψεις

που συνυπάρχουν στους αγώνες της νεολαίας και των εργαζομένων σήμερα, αλλά πρωτίστως και το ίδιο το κεφάλαιο, που αδυνατώντας να προλάβει και να ελέγξει τις ολοένα και πιο συχνές κοινωνικές εκρήξεις αναζητά διέξοδο. Για αυτό το λόγο τα νέα αντιλαϊκά μέτρα που προωθούνται παγκοσμίως με τις χιλιάδες απολύσεις, την ανεργία, τη φτώχεια, οι νέοι πόλεμοι που ξεσπάνε τόσο σε στρατιωτικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο θα επαναφέρουν συνεχώς τα σενάρια για μια πιο προοδευτική διακυβέρνηση του 21ου αιώνα, για έναν καπιταλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο. Αυτές οι προσπάθειες για «εξανθρωπισμό» του καπιταλισμού θα ακολουθούν σαν μόνιμη συνοδεία την κλιμάκωση της αντιδραστικής εκστρατείας του. **Η ρεφορμιστική αριστερά, στις διάφορες παραλλαγές της, υποστηρίζει εναλλακτικές λύσεις μέσα στα πλαίσια του συστήματος** (Ευρώπη των λαών, λαϊκή οικονομία). **Όμως ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός δεν είναι μια πολιτική επιλογή μερίδων της αστικής τάξης που μπορεί να αντικατασταθεί από μια άλλη πολιτική επιλογή «ηπιότερου» καπιταλισμού, ούτε μια επιλογή διακυβέρνησης που μπορεί αλλάξει προς μια εργατική κατεύθυνση.** Αποτελεί ενδογενή ανάγκη και τάση της καπιταλιστικής ανάπτυξης για τη σημερινή ιστορική περίοδο που διανύουμε.

Στο βαθμό που θα διατηρείται η καθολική αστική ηγεμονία μέσα στον κόσμο της εργασίας, η ουσία της σημερινής καπιταλιστικής εποχής θα παραμένει μια πορεία διαρκούς αντεπανάστασης σε βάρος των εργατικών συμφερόντων και της νεολαίας. Η αντικειμενική τάση του κεφαλαίου προς τον κοινωνικό ολοκληρωτισμό δεν αφήνει περιθώρια για ένα συνολικό κοινωνικό ρεφορμισμό, χωρίς ριζική αναδιανομή του πλούτου. Δεν μπορεί να υπάρξει μια συνολική στροφή σε βάρος του κεφαλαίου και υπέρ των εργαζομένων χωρίς την επαναστατική ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Και κάτι τέτοιο, για να γίνει εφικτό, δεν μπορεί παρά να αναζητά μέσα στις σύγχρονες κοινωνικές εξεγέρσεις την ανεξάρτητη ανάπτυξη και ηγεμονία του επαναστατικού αγώνα και όχι την μετατροπή της εργατικής και νεολαιίστικης πάλης σε συμπληρωματικό ρεύμα, σε καύσιμη ύλη για νέες αντεπιθέσεις του κεφαλαίου.

Το απελευθερωτικό πρόταγμα της εποχής μας δεν είναι ο εξανθρωπισμός των ιμπεριαλιστικών οργανισμών και των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων ("ειρηνική" Ε.Ε., Ευρώπη-σπίτι των λαών), που έχουν βυθίσει τον πλανήτη στη φτώχεια και τους πολέμους. **Δεν είναι το «εφικτό» ενός άλλου κόσμου, χωρίς να έχουν ανατραπεί οι καπιταλιστικές σχέσεις εκμετάλλευσης και η αστική πολιτική.** Δεν είναι τα πρώην και νυν εκμεταλλευτικά καθεστώτα του «ανύπαρκτου» σοσιαλισμού που κομμάτια της ρεφορμιστικής αριστεράς (Κ.Κ.Ε.) επιμένουν να προβάλλουν σαν ορίζοντα του επαναστατικού κινήματος, δυσφημώντας τον αγώνα για τη χειραφέτηση της νεολαίας και των εργαζομένων. **Δεν βρίσκεται στη δημιουργία ενός «πολυπολικού» κόσμου που θα ανακόψει την κυριαρχία των Η.Π.Α.** εξασφαλίζοντας τις ισορροπίες και την ειρήνη, αφού μόνο το διάστημα του ψυχρού πολέμου οι νεκροί άμαχοι στις πολεμικές συγκρούσεις ήταν διπλάσιοι από ότι στους δύο παγκοσμίους πολέμους! **Είναι η ανατροπή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η Αντικαπιταλιστική Επανάσταση και η Κομμουνιστική Απελευθέρωση, όχι μόνο σαν μακροπρόθεσμη επιδίωξη και τελικός σκοπός, αλλά ως αναγκαία και δυναμική τάση του παρόντος που αγκαλιάζει όλη την εποχή κυριαρχίας και κρίσης του συστήματος, που λειτουργεί και κρίνεται στο παρόν, στις συγκεκριμένες συνθήκες και τους συσχετισμούς κάθε φάσης.** Είναι η πάλη για ένα νέο νεολαιίστικο και εργατικό διεθνισμό, για μία νέα διεθνή των κοινωνικών αναγκών και αγώνων που, μακριά από «αντιαμερικανικά» ιμπεριαλιστικά κέντρα και «αντιιμπεριαλιστικές» αστικές τάξεις, θα συνενώνει σε εθνικό και διεθνές επίπεδο τις μαζικές κοινωνικές και πολιτικές τάσεις αμφισβήτησης και ανατροπής που αναπτύσσονται σήμερα, Μια τέτοια πρόταση που δεν μπορεί παρά να βασίζεται στο κριτήριο της απελευθέρωσης

των εργαζομένων από τα δεσμά του κεφαλαίου, αποτελεί κινητήριο μοχλό για την προώθηση των συμφερόντων της πλειοψηφίας του κόσμου της εργασίας και της νεολαίας, την ικανοποίηση των σύγχρονων κοινωνικών τους αναγκών, την κατάργηση εκμεταλλευτών - εκμεταλλευμένων, για έναν άλλο πολιτισμό χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς σε όλα τα πεδία της κοινωνικής ζωής.

Χωρίς τη ριζική αλλαγή συνολικά των παραγωγικών σχέσεων καθώς και της σύνδεσής τους με την πολιτική, δεν μπορεί να σταματήσει ο σφετερισμός του κοινωνικού πλούτου από τους παραγωγούς του, δεν μπορούν οι άνθρωποι να βρεθούν «πάνω από τα κέρδη». Καθοριστικό κριτήριο για την πραγματική κοινωνικοποίηση του πλούτου είναι η ουσιαστική κυριότητα των εργαζομένων πάνω στη διαδικασία παραγωγής. Η οικονομία, οι εμπορευματο-χρηματικές σχέσεις δεν είναι ουδέτερες αλλά πεδίο πολιτικής πρωτοβουλίας και διεύθυνσης των εργαζομένων. Στρατηγικός στόχος του Επαναστατικού Αντικαπιταλιστικού αγώνα δεν μπορεί παρά να είναι άλλος από τις μορφές που θα ισχυροποιούν την υπαρκτή τάση για κατάργηση του καπιταλιστικού καταμερισμού εργασίας και του χωρισμού χειρονακτικής-διανοητικής εργασίας. Κριτήριο δεν μπορεί να είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η αποθέωσή της αλλά η διεύρυνση του ελεύθερου χρόνου, της απελευθερωμένης δημιουργικής δραστηριότητας του κοινωνικού ατόμου, η υπεράσπιση της θέσης τους όχι σαν πωλητών της εργατικής τους δύναμης αλλά σαν δημιουργών του πλούτου αυτής της κοινωνίας.

Βάση για την εργατική δημοκρατία, για την κατεύθυνση της πολιτικής εξουσία των εργαζομένων είναι η πολιτική δραστηριότητα, αυτενέργεια, αυτοδιεύθυνση και οι μορφές που την προωθούν. **Ο πραγματικός προσανατολισμός των νεολαιίστικων και εργατικών πρωτοποριών δεν είναι οι διακηρύξεις τους αλλά ο ρόλος τους στην τροφοδότηση τις χειραφετητικής πολιτικής δραστηριότητας των εργαζομένων**, στη προώθηση μορφών αυτοδιεύθυνσης της τάξης και απονέκρωσης του κράτους, στην ανάπτυξη της πιο δημιουργικής εργατικής δημοκρατίας πρώτα απ' όλα στο ίδιο το εσωτερικό του. Παλεύουμε για μια κοινωνία που θα επιδιώκει άμεση υπέρβαση των αντιπροσωπευτικών αποξενωτικών θεσμών που τείνουν να αναπαράγονται με τους παλιούς ή νέους τρόπους. Για την κυριαρχία των οργάνων της εργατικής πολιτικής (εργατικές συνελεύσεις) που θα συγκροτούνται κυρίως σε παραγωγική απεύθυνση με τη συμμετοχή του συνόλου των εργατών και μελών των καταπιεσμένων τάξεων που θα συντονίζονται σε πανκοινωνικό και πανκρατικό επίπεδο και θα συνενώνουν στις αρμοδιότητές τους όλες τις νομοθετικές, εκτελεστικές, δικαστικές εξουσίες. Που θα καθιερώσουν την «αιρετότητα», την «ανακλητότητα», τον «εργαζόμενο χαρακτήρα», την «μισθοδοσία με χαμηλό εργατικό μισθό» και την «υποχρεωτική εναλλακτικότητα» των εργατικών αντιπροσωπευτικών σωμάτων. Όπου ο πυρήνας της πολιτικής δεν θα είναι η σχέση της με την ιδιοκτησία αλλά μια αντιπαράθεση και ενότητα νέου τύπου, ανάμεσα σε συλλογικά και ατομικά ρεύματα δημιουργικής δράσης, χωρίς καταπίεση και διακρίσεις αλλά με ανώτερη αξιοποίηση του πλούτου της απελευθερωτικής πλευράς της πολιτικής και της δημόσιας δραστηριότητας.

Οι «τάσεις» της κομμουνιστικής κοινωνίας μέσα στην καρδιά του πιο άκαρδου κόσμου πρέπει να συνδεθούν με τα αιτήματα της άμεσης επαναστατικής ανατροπής, με τις βασικές πλευρές του μετώπου εργατικής πολιτικής στα πεδία της κοινωνικής ζωής. Με το δικαίωμα όλων των λαών να ζουν ειρηνικά, χωρίς πολεμικές εκστρατείες και στρατιωτικές επιχειρήσεις, ενάντια στον εθνικισμό του κεφαλαίου. Με την αξιοποίηση προς όφελος του κόσμου της εργασίας των τεράστιων δυνατοτήτων που αναδεικνύονται μέσα από την ανάπτυξη της τεχνολογίας και γενικότερα των παραγωγικών δυνάμεων που αντιφάσκει όλο και περισσότερο με την πραγμα-

τική αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων για μεγαλύτερη εκμετάλλευση και αλλοτρίωση του ανθρώπου και της φύσης. Με την άμεση αλλαγή της αναλογίας ανάμεσα στη δουλειά που κά-
νουμε για τη δική μας ζωή και τη δική μας γνώση, τη δική μας προσωπικότητα και ελευθερία
και στην απλήρωτη δουλειά για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, και της ασυδοσίας του
κεφαλαίου, που σημαίνει υποβάθμιση της δικής μας ελευθερίας. Με την διεκδίκηση σε κάθε
φάση, σε κάθε ζήτημα και χώρο, της περιφρούρησης των εργατικών κατακτήσεων και τη
βελτίωση των όρων ζωής των εργαζομένων.

Ο επαναστατικός αγώνας, που στοχεύει στην χειραφέτηση των εργαζομένων και της νεολαίας
από τα δεσμά του κεφαλαίου, βρίσκεται σε μια διαρκή ενόττητα και αντιπαράθεση με τις άλ-
λες τάσεις. Διεκδικεί την ηγεμονία και την πλειοψηφία, όχι όμως «περιχαρακωμένη στην κα-
θαρότητα των αξιών του και στην αγνότητα των στόχων του». Για παράδειγμα μόνο ο εργατι-
κός αντικαπιταλιστικός αγώνας για τον τερματισμό του πολέμου μπορεί να διασφαλίσει την α-
νεξαρτησία του αντιπολεμικού κινήματος από τα «φιλειρηνικά» ιμπεριαλιστικά κέντρα και τους
«εθνικοπατριωτικούς» στόχους, παλεύοντας όμως, με διακριτό περιεχόμενο και μορφή, σε
στενή αλληλεπίδραση με τις πρωτοπόρες δυνάμεις των εργαζομένων και της νεολαίας. Στην
πραγματικότητα δεν μπορεί να προτείνει κανείς τα αιτήματα και τις μορφές του επαναστατι-
κού αγώνα σε οποιαδήποτε συγκεκριμένο ζήτημα χωρίς να αντιμετωπίζει ταυτόχρονα την α-
νάγκη αυτή η πρόταση να προχωράει πραγματικά στη ζωή, να αποκτά ρεαλισμό, να συμβάλει
σε ουσιαστικές νίκες των εργατικών συμφερόντων έναντι του κεφαλαίου. Η προσπάθεια αυτή
συνδέει τον μερικό με το συνολικό επαναστατικό στόχο, με τη μόνιμη επανάσταση. Ο άμεσος
επαναστατικός αγώνας συνδέεται με την συνολική κοινωνική επανάσταση όχι με ένα αφαιρε-
τικό τρόπο, ούτε στα λόγια παραπέμποντας την κοινωνική επανάσταση στις καλές δυνάμεις. Αποτε-
λεί άμεση υλική αναγκαιότητα στο σήμερα, καθημερινή πράξη, στάση και επιλογή ζωής απέν-
ναντι στις σύγχρονες κοινωνικές αντιφάσεις, απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα

Η αντικαπιταλιστική πάλη - ο άμεσος επαναστατικός αγώνας στο σήμερα- αποτελεί τη μόνη
πρόταση που μπορεί να δώσει από τη σκοπιά των εργατικών και νεολαιίστικων αναγκών διέ-
ξοδο από την καπιταλιστική βαρβαρότητα. Η λογική του συνολικού επαναστατικού αγώνα και
της «επαναστατικής εκδοχής» στη μάχη, σε κάθε φάση, χώρο και ζήτημα δεν είναι αγωνιστι-
κή πλειοδοσία, αντικαπιταλιστικός βερμπαλισμός ή όξυνση των μορφών πάλης. Αφορά, κυ-
ρίως, την αντίληψη ότι ακόμα και η απόσπαση παραχωρήσεων από το κεφάλαιο σήμερα θα
είναι αποτέλεσμα πολιτικού εκβιασμού. Ένα κίνημα που ξεκινώντας από οποιαδήποτε μικρή ή
μεγάλη διεκδίκηση θα στρέφεται ενάντια στους πυλώνες της αστικής πολιτικής και δεν θα ε-
ξαντλείται στις δευτερεύουσες πλευρές. Που θα μπορεί να αναδεικνύει μέσα από κάθε αγώ-
να αιτήματα τα οποία θα μπορούν να βελτιώσουν ουσιαστικά και μακροπρόθεσμα τη ζωή και
τη θέση των εργαζομένων και της νεολαίας μειώνοντας την «απόσταση» που τους χωρίζει α-
πό το κεφάλαιο και όχι να διαπραγματεύονται τους όρους χειροτέρευσης της θέσης τους.

Η καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση» του κεφαλαίου εντείνει πλανητικά την εκμετάλλευση ανοί-
γοντας νέους κύκλους αίματος για τους λαούς. Η καταναλωτική αφθονία και ο πλούτος που
δημιουργούν οι εργαζόμενοι απαγορεύονται από το στρατιωτικό νόμο της αιώνιας λιτότητας
για την πλειοψηφία. Τα μεγάλα έργα θυσιάζουν το περιβάλλον στο κέρδος. Μέσα από κάθε
μικρή και μεγάλη αντίθεση προβάλλει πιο έντονα από ποτέ ο εκμεταλλευτικός πυρήνας του συ-
στήματος, η ανάγκη να καλυφθεί το χάσμα ανάμεσα στην αγωνία για την επιβίωση και τη δίψα
για ζωή, ανάμεσα στο παρόν και το «μέλλον που διαρκεί πολύ».

Να γιατί ο μόνιμος συνολικός επαναστατικός αγώνας, η ανατροπή, η κομμουνιστική απελευθέρωση είναι σήμερα ιστορική κοινωνική αναγκαιότητα. Το πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής αντίληψης και πρακτικής μπορεί να τροφοδοτήσει κάθε νεολαιίστικο κίνημα που αναπτύσσεται, να συμβάλει αποφασιστικά στην υπεράσπιση της ζωής, της αξιοπρέπειας, στην κατάκτηση των μεγάλων ελευθεριών που απαιτεί η σημερινή εποχή. Ένα πρόγραμμα που διατηρεί λευκές τις πιο ωραίες σελίδες του για να γραφτούν από τις ίδιες τις μάχες της νεολαίας και των εργαζομένων που είναι μπροστά μας.

3ο κεφάλαιο

*Το κίνημα της νεολαίας στις μάχες του σήμερα
Όσοι περπατούν στο δρόμο της αμφισβήτησης
να συγκλίνουν σ' έναν ενιαίο βηματισμό
Για ένα Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νεολαίας*

3.1 Οι νέοι εργαζόμενοι και το εργατικό κίνημα

Ως μια από τις κορυφαίες μάχες της τελευταίας διετίας - και όχι μόνο - θεωρείται, κι όχι άδικα, το κίνημα ενάντια στο ασφαλιστικό. Η εντεινόμενη προσπάθεια απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων και των αλλαγών πάνω στο σύστημα ασφάλισης της κυβέρνησης και του κεφαλαίου, είχε ως αιχμή το νόμο Γιαννίση. Το αντισσφαλιστικό έκτρωμα ήταν κυρίαρχη πλευρά του «διαρκούς αντεργατικού πραξικοπήματος» και στόχευε στην καρδιά εργατικών αναγκών, δικαιωμάτων και κατακτήσεων.

Το ζήτημα του ασφαλιστικού με τα κυβερνητικά μέτρα που απογείωναν το πλαίσιο της εκμετάλλευσης των εργαζόμενων και ταυτόχρονα κερδοφορίας των επιχειρήσεων, γρήγορα αποτέλεσε, τη σκανδάλη πυροδότησης της λαϊκής αγανάκτησης και δυσαρέσκειας. Γρήγορα ξέφυγε από το πλαίσιο της συζήτησης σχετικά με κάποια συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία βέβαια και από μόνα τους αποτελούσαν κορυφαία ζητήματα στην καθημερινότητα των εργαζόμενων, και πήρε πολιτικά χαρακτηριστικά καταδίκης της κυβερνητικής πολιτικής. **Μετατράπηκε σε μια πολιτική μάχη του κόσμου της εργασίας έχοντας στην προμετωπίδα τα «χοντρά» ζητήματα του πυρήνα της εκμετάλλευσης** όπως το για πόσο θα είναι ένας εργαζόμενος αναγκασμένος να δουλεύει και τι κομμάτι από τα κλεμμένα θα πάρει πίσω τελικά. Ζητήματα που στο ένα ή τον άλλο βαθμό ήταν ορατά και στον πλατύ και αυθόρμητο χαρακτήρα που είχαν οι κινητοποιήσεις της περιόδου εκείνης.

Το ποτάμι των εργαζόμενων που κατέκλυσε τους δρόμους σε όλη την Ελλάδα, σηματοδότησε στη συγκεκριμένη μάχη την επανεμφάνιση της κοινωνικής δυναμικής των «από κάτω», την αναγκαιότητα αλλά και δυνατότητα του κόσμου της εργασίας να κάνει πολιτική.

Στην εν λόγω μάχη η ΓΣΕΕ με το ξεδίπλωμα των διαθέσεων του κόσμου και τη μαζικότητα των κινητοποιήσεων προσπάθησε να αναβαθμίσει το ρόλο της ως επίσημου συνομιλήτη της κυβέρνησης και διεκδίκησε τη χαμένη τιμή και την αποκατάσταση στα μάτια των εργαζόμενων του επίσημου σ.κ. Παράλληλα εκμεταλλευόμενη τη μαζικότητα προσπάθησε να ρίξει στάχτη στα μάτια των εργαζόμενων για την τακτική των απεργιών τουφεκιάς και **το ρόλο της ως συνδιαμορφωτή της αντεργατικής κυβερνητικής πολιτικής**. Ρόλος που επιβεβαιώθηκε όταν τελικά οι αλλαγές πέρασαν στο φόντο του πολέμου στο Αφγανιστάν.

Το ΠΑΜΕ από την άλλη, έχοντας κριτική στάση απέναντι στη ΓΣΕΕ, ενέτεινε τη ρητορική του για την «ανασύσταση του ταξικού συνδικαλιστικού κινήματος», εμμένοντας όμως πρακτικά στην κομματικοκεντρική αντίληψη χειραγώγησης των αγώνων διαμορφώνοντας μια παράλληλη γραφειοκρατία με μαχητικά ρεφορμιστικά χαρακτηριστικά. Στην ουσία διατήρησε μια στάση αναμονής, περιμένοντας την αναμενόμενη στροφή και έξοδο της ΓΣΕΕ από τις κινητοποιήσεις προκειμένου να αξιοποιήσει πολιτικά το γεγονός, στη λογική δυναμώματος του ΠΑΜΕ και όχι των αγώνων, και της εκλογικής ενίσχυσης του ΚΚΕ.

Παρά τη συμμετοχή διάσπαρτων δυνάμεων του εργατικού κινήματος με προωθημένα χαρακτηριστικά στη λογική του δυναμώματος της αντιπαράθεσης με την κυβέρνηση, με άπλωμα των απεργιών και κλιμάκωση των κινητοποιήσεων, δεν επιτεύχθηκε ωστόσο η ενοποίησή τους σε ένα διακριτό κέντρο αγώνα με αυτά τα χαρακτηριστικά. Η κίνηση ωστόσο εργατικών συσπειρώσεων και σωματείων με αγωνιστικές αποφάσεις κλιμάκωσης όπως και διασυντονιστικών σε αυτή την κατεύθυνση, αποτελεί μια **καταγραφή των έστω μειοψηφικών υπαρκτών όμως τάσεων και διαθέσεων που υπάρχουν στο εργατικό κίνημα.**

Αυτό που πρέπει πραγματικά να κρατήσουμε από τα συνολικά χαρακτηριστικά των κινητοποιήσεων για το ασφαλιστικό, είναι η δυναμική που έφεραν οι εργαζόμενοι στο προσκήνιο. Το μέγεθος των κινητοποιήσεων τονίζει την υπέρβαση των παραδοσιακών μηχανισμών κινητοποίησης των κομμάτων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Οι εργαζόμενοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της πραγματικής τους κατάστασης και αγανάκτησης με στόχο και αντίπαλο την κυβέρνηση. Οι όποιες ανασχές και τακτικές αναδίπλωσης της τελευταίας έγιναν υπό το βάρος της μαζικότητας και της αγανάκτησης, υποσκελίζοντας το πολιτικό παιχνίδι μεταξύ της κυβέρνησης και της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, φέρνοντας και τις δύο σε θέση άμυνας απέναντι στην γενική κατακραυγή.

Ειδική σημασία και πλευρά της συνολικής κίνησης, είχε η **συμμετοχή χιλιάδων νέων στις απεργιακές κινητοποιήσεις.** Οι ραγδαίες και προς το χειρότερο αλλαγές στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων, η αυξανόμενη ανεργία ειδικά στη νεολαία, σε συνδυασμό με τη συνολικότερη κρίση του εργατικού κινήματος, κρατούσαν τους νέους σε απόσταση όχι απλά από τους εργατικούς αγώνες και διεκδικήσεις, αλλά και από την ίδια την έννοια της συλλογικής διεκδίκησης και του δικαιώματος.

Στη μάχη του ασφαλιστικού μεγάλα κομμάτια ξέφυγαν από την συζήτηση των τηλεοπτικών παράθυρων σχετικά με το ποιους αφορούν οι αλλαγές, δίνοντας το παρών από τη σκοπιά της εργατικής προοπτικής της νέας βάρδιας, που σήμερα εργάζεται και πληρώνεται με τους χειρότερους όρους από ποτέ, και με την πιθανότητα να πάρει κάποιου τύπου σύνταξη πιο μακρινή από ποτέ.

Για χιλιάδες νέους, οι απεργιακές κινητοποιήσεις του ασφαλιστικού αποτέλεσαν ένα πραγματικό **βάπτισμα πυρός στις μικρές και μεγάλες μάχες στο χώρο εργασίας και στην αντιπαράθεση με την εργοδοσία.** Αποτέλεσαν αφορμή να εμφανιστεί και να επανακάμψει στη νεολογία η συνειδηση η έννοια των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της συλλογικής υπεράσπισης, διεκδίκησης και πάλης γι αυτά.

Ενώ η συνέχεια συνολικά των νεολογιστικών κινητοποιήσεων αντιμετώπισε σοβαρές αδυναμίες μετά την 11η Σεπτεμβρη, οι πρόσφατες εξελίξεις έφεραν στον αφρό μια σειρά από μικρές ή μεγαλύτερες μάχες με ιδιαίτερη σημασία.

Χαρακτηριστικές είναι οι κινητοποιήσεις των **υπενοικιαζόμενων εργαζόμενων στις τράπεζες,**

που απολύθηκαν και βρέθηκαν για πάνω από δύο μήνες στο δρόμο του αγώνα για το δικαίωμα σε αξιοπρεπή και μόνιμη δουλειά. Προβάλλοντας σθεναρή αντίσταση στα σχέδια κυβέρνησης - Ε.Ε - κεφαλαίου, πρόταξαν το ζήτημα της συλλογικής πάλης ενάντια στον ατομικό δρόμο, διεκδικώντας ενιαία μορφή εργασιακού καθεστώτος. Η κινητοποίηση άνοιξε ταυτόχρονα το ζήτημα του πολέμου βάζοντας στο επίκεντρο το ζήτημα της ελληνικής κυβέρνησης και συμμετοχής και εντάσσοντας «το δικαίωμα στη δουλειά μαζί με τον αγώνα για το δικαίωμα στη ζωή». Από το κίνημα στην εθνική και τις απεργίες στην Pizza Hut, μέχρι τις κινητοποιήσεις των λογιστών κι από τις απεργίες στους ΟΤΑ μέχρι τη δημόσια υγεία, η συμβολή και συμμετοχή της νεολαίας έχει πάρει νέα χαρακτηριστικά. Τμήματα της νέας εργατικής βάρδιας δίνουν έστω και πρωτόλεια μια νέα εικόνα συλλογικών αντιστάσεων και διεκδικήσεων που μόνο ελπιδοφόρες μπορούν να χαρακτηριστούν για το στόχο και την ανάγκη γέννησης ενός **Νέου Εργατικού Κινήματος**.

3.2 Οι μάχες του φοιτητικού και σπουδαστικού κινήματος

Aν πέρα από τις πρόσφατες αντιπολεμικές κινητοποιήσεις που βλέπουμε το τελευταίο διάστημα, κάτι έχει φέρει την σπουδάζουσα νεολαία στο προσκήνιο την τελευταία 2ετία ήταν το κίνημα ενάντια στο νόμο Ευθυμίου για την «Ανωτατοποίηση των ΤΕΙ». Αναμφισβήτητη η μάχη της άνοιξης του 2001 είναι το πεδίο όπου κατεξοχήν δοκιμάστηκαν και προχώρησαν - ως ένα βαθμό - η αντίληψη για το νέο φοιτητικό κίνημα εργατικής κατεύθυνσης. Κύριο επίδικο και χαρακτηριστικό της αναμέτρησης, τόσο στο εσωτερικό του φ.κ όσο και στην σύγκρουση του κινήματος με το υπουργείο ήταν το ζήτημα της εργασίας.

Η αρχικά διαπιστωμένη ρευστότητα στο επίπεδο της ηγεμονίας, ξεπεράστηκε από τις πρώτες συνελεύσεις του Μάη του 2001 όπου οι πιο ριζοσπαστικές αντιλήψεις και διαθέσεις κατάφεραν να στρατεύσουν τους φοιτητές σε συνεχιζόμενες μαζικές καταλήψεις και διαδηλώσεις. Η λογική που έβαζε στο επίκεντρο την ενότητα φοιτητών - σπουδαστών από τη σκοπιά της κοινής εργασιακής προοπτικής και προέβαλε το μέτωπο φοιτητών - σπουδαστών - εργαζόμενων για την ανατροπή του νόμου - και αυτής της πολιτικής κέρδισε έδαφος και περιθωριοποίησε τις συντεχνιακές λογικές ΔΑΠ, ΠΚΣ, Πρυτάνεων και προέδρων. Διεκδικώντας τα σύγχρονα μορφωτικά κι εργασιακά δικαιώματα κι αμφισβητώντας ουσιαστικά τον καπιταλιστικό καταμερισμό εργασίας διεκδίκησε την πραγματική βελτίωση της θέσης των αυριανών εργαζόμενων. Έτσι συγκροτήθηκε μια καταρχήν συμμαχία μεταξύ εν δυνάμει δυνάμεων της νέας εργατικής βάρδιας ενάντια στην πολιτική κυβέρνησης - Ε.Ε που ήθελε την προσαρμογή της 3βάθμιας εκπ/σης στο μοντέλο του απασχολήσιμου, εκπαιδευσιμου.

Όσον αφορά τις μορφές, οι γενικές συνελεύσεις, οι συντονιστικές επιτροπές και τα συντονιστικά των γ.σ πήραν πανελλαδικά και μαζικά χαρακτηριστικά αγκαλιάζοντας έτσι ένα πλατύ δυναμικό και δημιουργώντας ένα πεδίο ενότητας κι αντιπαράθεσης μεταξύ δυνάμεων κι αγωνιστών που μπορεί και εκφράζει με τον πιο γνήσιο τρόπο τα συμφέροντα της φοιτητικής και νεολαιίστικης πλειοψηφίας σε αντίθεση με τα γραφειοκρατικά Δ.Σ και την χρεοκοπημένη ΕΦΕΕ.

Το κίνημα του ΑΕΙ-ΤΕΙ, ενώ έδειξε μια σειρά από αδυναμίες, όπως η πολύ μικρή συμμετοχή σπουδαστών κατάφερε, λόγω των ανατρεπτικών του χαρακτηριστικών, να παγώσει την εφαρμογή του νόμου. Παράλληλα ανέδειξε τη δυνατότητα ηγεμονίας της αντικαπιταλιστικής αντίλη-

ψης στο κίνημα της αυριανής νέας βάρδιας. Τέλος έδωσε θετική προοπτική στη δημιουργία νέων μορφών οργάνωσης του φοιτητικού κινήματος που ως τώρα γνωρίζουμε μόνο σε περιόδους έξαρσης, ενώ έφερε στο προσκήνιο μια ολόκληρη γενιά αγωνιζόμενων νέων αφήνοντας παρακαταθήκες για το μέλλον. Το φετινό κίνημα στα ΤΕΙ και η ΕΑΑΚ

Παρά την προσπάθεια από τις καθεστωτικές παρατάξεις να κυριαρχήσει ένα κλίμα στήριξης και αποδοχής των ρυθμίσεων του υπουργείου και ενώ η ΠΚΣ όπου δεν συναίνεσε με την στάση της περιορίστηκε στην καλύτερη περίπτωση σε μια άνευρη διαμαρτυρία η ΕΑΑΚ κατάφερε μετά από αρκετά χρόνια να παρέμβει και να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο. Αυτό εκφράστηκε με διαφόρους τρόπους σε αρκετές σχολές αλλά φάνηκε με ξεκάθαρο τρόπο στα ΤΕΙ Χαλκίδας και Άμφισσας όπου έγιναν συνελεύσεις και καταλήψεις διαρκείας πετυχαίνοντας επιμέρους νίκες. Αν και υπήρξε αδυναμία για υποκειμενικούς και αντικειμενικούς λόγους να δοθεί πανελλαδικός χαρακτήρας σ' αυτές τις κινητοποιήσεις έγιναν σημαντικές προσπάθειες για συνελεύσεις σε όλες τις σχολές. Παράλληλα συγκροτήθηκαν με επιτυχημένο τρόπο επιτροπές βάσεις για την Θεσσαλονίκη 2003(στο ΤΕΙ Αθηνάς και Πάτρας).

Η φετινή χρονιά έδειξε την δυνατότητα που υπάρχει για μια πλειοψηφική παρέμβαση μέσα στις σχολές που θα καταφέρει να σημειώσει ρίξεις και νίκες στην αντιπαράθεση με την κυρίαρχη πολιτική. Έγιναν βήματα στην ενοποίηση τις επιμέρους αντιδράσεων και διαμαρτυριών και στο μετασχηματισμό τους σε δύναμη ανατροπής. Το στοίχημα για το επόμενο χρονικό διάστημα είναι αυτή η αντιπαράθεση να πάρει μόνιμα και διαρκή χαρακτηριστικά. Πρέπει να ανοίξει με μαζικό τρόπο στις σχολές η συζήτηση για ένα σπουδαστικό κίνημα με νέες μορφές συγκρότησης κόντρα στην ΕΣΕΕ και τα ΔΣ που θα παλεύει από την σκοπιά των αναγκών και των δικαιωμάτων της νεολαίας και των εργαζομένων.

Σημαντική εξαίρεση στη φετινή αγωνιστική «ννεμία» αποτέλεσε το κίνημα για δωρεάν σίτιση - στέγαση - παιδεία, που αναπτύχθηκε στη ΦΕΓΠΑ και τη ΦΕΕΜΠ, με την **κατάληψη της πρώτης, που έχει ξεκινήσει εδώ και 9 μήνες**. Οι φοιτητές των εστών, που βρέθηκαν αντιμέτωποι με τις δυνάμεις καταστολής και του παρακράτους, τις επιλογές κυβέρνησης κι Ολυμπιάδας, του Πανεπιστημίου, ακόμα και τις δυνάμεις του ρεφορμισμού, κρατάνε ίσως την πιο μακροχρόνια κατάληψη των τελευταίων χρόνων, σε μια κινητοποίηση που ηγεμονεύει μια συνολική αντι-ΕΕ και αντι-Ολυμπιάδα αντίληψη. Ενώ **το κίνημα αυτό έχει πετύχει υλικές νίκες**, στερείται μαζικού χαρακτήρα και δεν αποτέλεσε επίδικο του φοιτητικού κινήματος, παρά μόνο σημείο αναφοράς και αλληλεγγύης σε διακηρυκτικό επίπεδο.

3.3 Για το μαθητικό κίνημα

Ο χώρος του μαθητικού κινήματος τα τελευταία χρόνια φαντάζει πιο «ήρεμος», τόσο σε μαζικότητα και μαχητικότητα, όσο και σε πολιτικό περιεχόμενο, σε σχέση με τις μεγάλες κινητοποιήσεις του 90-91 και του 97-98. Ωστόσο, διάφορες σποραδικές και πολύμορφες κινήσεις που αναπτύχθηκαν την προηγούμενη περίοδο στα σχολεία, ανέδειξαν ορισμένα νέα χαρακτηριστικά για το μαθητικό κίνημα. **Οι μαθητές που κατέβηκαν στο δρόμο κυρίως μέσα από το αντιπολεμικό κίνημα, αλλά και μέσα από τον αγώνα ενάντια στους νέους σχολικούς κανονισμούς, κατάφεραν να αναδείξουν μέσα στο νέο τοπίο που έχει διαμορφωθεί, ορισμένες νέες δυνατότητες.**

Η διαμόρφωση αγώνων στο χώρο της μαθητικής νεολαίας τα τελευταία χρόνια, σχετίζεται άμεσα με τη νέα σχολική πραγματικότητα που έχει παγιωθεί από τις συνεχές πολιτικές αναδιαρθρώσεις. Οι μεταρρυθμίσεις στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αλλάζοντας ριζικά τον τρόπο λειτουργίας του σχολείου (ενίσχυση ανταγωνιστικότητας, εξειδίκευση, εντατικοποίηση, αυταρχισμός) είχαν άμεση συνέπεια στις συνειδήσεις των μαθητών και συνολικότερα στα χαρακτηριστικά που διαμορφώνονται σήμερα στη μαθητική νεολαία. Ο μαθητής διδάσκεται τον ανταγωνισμό, τον ατομικό δρόμο, την μεταβατικότητα, σε ένα σχολείο το οποίο ολοένα και περισσότερο μοιάζει με προθάλαμο για την αγορά εργασίας ή την ανεργία. Σε μια τέτοια πραγματικότητα, ο δρόμος της συλλογικής διεκδίκησης, της ανάπτυξης κινήσεων, φαντάζει πιο δύσκολος απ' ό,τι στο παρελθόν.

Από την άλλη πλευρά, την ώρα που το τοπίο γίνεται ολοένα και πιο εχθρικό για την δράση και τον αγώνα, στα σχολεία γεννιούνται κινήσεις, στοιχεία ενός δυναμικού που αναζητά όχι απλά διέξοδο αλλά και συνολικότερες απαντήσεις. Η πλειοψηφία των μαθητών, αντιλαμβάνεται περισσότερο σήμερα, τη θέση της και την προοπτική της μετά το σχολείο. Γι' αυτό, τα διάφορα ξεσπάσματα που κατά καιρούς αναπτύσσονται, αποκτούν πολύμορφα και πιο βαθιά χαρακτηριστικά. Συνδέονται περισσότερο με την αμφισβήτηση, με την αναζήτηση μιας άλλης πρότασης για τη ζωή και την προοπτική των μαθητών. Ο αγώνας π.χ. ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ, είχε σαν βασικό κινητήριο μοχλό το «δεν πάει άλλο» στη σημερινή κατάσταση, την ανάγκη ανατροπής της σημερινής σχολικής πραγματικότητας. Ανέδειξε επίσης νέες δυνατότητες για την πολιτική δράση στα σχολεία, δυνατότητες συλλογικής δράσης, χαρακτηριστικά που στο άμεσο μέλλον θα εμπλουτίζουν τις κινήσεις που θα γεννιούνται στα σχολεία.

3.4 Η μετωπική μας πρόταση: προβλήματα και αδυναμίες

Στα χρόνια που πέρασαν από το 2ο Συνέδριό μας, η μετωπική πολιτική πρόταση του ΑΑΜ δοκιμάστηκε και κρίθηκε στην παρέμβαση της οργάνωσής μας σε πολλούς χώρους και μέτωπα. Στόχος μας ήταν να ξεδιπλώσουμε την πρότασή μας αυτή σε ευρύτερα τμήματα της νέας γενιάς, να αναπτύξουμε τη λογική της στις υπάρχουσες κινήσεις και μετωπικές συσπειρώσεις της νεολαίας, να δημιουργήσουμε νέες κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις σε χώρους και μάχες. Παράλληλα, στοχεύαμε στην συντονισμένη συζήτηση και πρόσκληση ενός δυναμικού της αντικαπιταλιστικής πάλης που συμμετέχει σε σχήματα και οργανώσεις, για την δημιουργία προϋποθέσεων και βημάτων στην κατεύθυνση ενός τέτοιου μετώπου στη νεολαία.

Σήμερα, πρέπει να εκτιμήσουμε με ειλικρίνεια, ότι οι στόχοι αυτή σε μεγάλο βαθμό δεν επιτεύχθηκαν. Αν και έγιναν αρκετά μικρά βήματα, διάφορες σημαντικές αλλά επιμέρους κινήσεις, δεν έχουν δημιουργηθεί οι υλικοί όροι, τα απαραίτητα κρίσιμα βήματα στην κατεύθυνση της δημιουργίας ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου της νέας γενιάς, παρ' όλες τις ελπιδοφόρες δυνατότητες ειδικά της σημερινής συγκυρίας.

Δεν είμαστε απαισιόδοξοι, ούτε πιστεύουμε ότι η πρόταση του ΑΑΜ ήταν άκαιρη ή λαθεμένη σαν αντίληψη και περιεχόμενο. Η προώθησή της ωστόσο στη ζωή, στη δράση του κινήματος, στους διαφορετικούς κοινωνικούς χώρους και τα τμήματα της νεολαίας, δεν έφτασε στο σημείο που απαιτείται, ώστε το ΑΑΜ να αποτελει-στον έναν ή τον άλλο βαθμό- υλική πραγματικό-

τητα. Γιατί, όπως τονίσαμε στην πρότασή μας για τη δημιουργία του ΑΑΜ, η επιτυχία του κρίνεται από το κατά πόσο μπορεί να υποδέχεται τις αντισυντηρητικές διαθέσεις της νεολαίας, τις αυθόρμητες, ημισηναιδητές και ανολοκλήρωτες αντικαπιταλιστικές τάσεις που διαμορφώνονται στο έδαφος των κοινωνικών αντιθέσεων και των μαχών του νεολαιίστικου κινήματος, πολιτικοποιώντας αυτές τις διαθέσεις στα πλαίσια του συνολικού άμεσου επαναστατικού αγώνα και της κομμουνιστικής προοπτικής. Αυτό δεν κρίνεται από διακηρύξεις αλλά από την πραγματική δράση και τον πολιτικό προσανατολισμό των νέων αγωνιστών. Σαν ένα ακόμα κριτήριο και άμεσο καθήκον θέτουμε την συμβολή του ΑΑΜ, της διαδικασίας δημιουργίας του, στο σημαντικό ζητούμενο της περιόδου που διανύουμε, δηλαδή τη συγκρότηση του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και τη διεξαγωγή αποτελεσματικών νικηφόρων αγώνων από το νεολαιίστικό κίνημα.

Από αυτή τη σκοπιά, τα βήματα της διείσδυσης ήταν μικρότερα από τις ανάγκες και τους στόχους μας.

Βασικές αιτίες, αντικειμενικές και υποκειμενικές, των καθυστερήσεων και των ανεπαρκών βημάτων ήταν:

1. Η πολιτική συγκυρία στην οποία εμφανίστηκε και προωθήθηκε η πρόταση του ΑΑΜ συγκροτημένα (γράμμα-κάλεσμα και πρωτοβουλίες της ν.Κ.Α.), μέσα στη σκόνη της κατάρρευσης των δίδυμων πύργων, στην καμπή και την απαρχή μιας νέας φάσης μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Τα γεγονότα και οι εξελίξεις αυτές, δημιούργησαν μια διαφορετική κατάσταση, τόσο στο διεθνές σκηνικό και την αστική πολιτική, όσο και στο κίνημα, τους αγώνες και την ίδια την νεολαία.. Οι πολιτικές εξελίξεις σε μεγάλο βαθμό, μας τράβηξαν το «χαλί» κάτω από τα πόδια, μας γύρισαν πολλές φορές πίσω, σε μια πολιτική και πρακτική αμηχανία. Μετά το συγκλονιστικό ποτάμι της Γένοβα είδαμε τους δίδυμους πύργους να καταρρέουν και μαζί με αυτούς μια εποχή, που έδωσε τη θέση της στη νέα φάση της αντιπρομοκρατικής σταυροφορίας του κεφαλαίου, του πολέμου και της επιτάχυνσης της αυταρχικής θωράκισης του πολιτικού συστήματος. Στη νέα αυτή φάση «σοκ και δέος», οι προτεραιότητες και απαιτήσεις άλλαξαν, οι ιεραρχήσεις της περιόδου μεταβλήθηκαν, ιδιαίτερα μετά τα πολεμικά κηρύγματα, την επέμβαση στο Αφγανιστάν, την ιδεολογική και πολιτική εκστρατεία για την παγκόσμια «αντιπρομοκρατική συμμαχία» των ΗΠΑ και των συμμάχων τους.

2. Η κατάσταση του κινήματος συνολικά και των αγώνων της νέας γενιάς, κυρίως σε ορισμένους κρίσιμους χώρους (φοιτητικό κίνημα, νέοι εργαζόμενοι και μάχη ασφαλιστικού όπως αυτή διαμορφώθηκε και κατέληξε), η απουσία άλλων σημαντικών μαχών σε εθνικό επίπεδο τα δυο τελευταία χρόνια μέχρι και πρόσφατα. Στη διετία που πέρασε, είναι αλήθεια, ότι όσο αναπτύχθηκαν σοβαροί αγώνες και μεγάλες κινητοποιήσεις για σοβαρά πολιτικά ζητήματα (πόλεμος, ασφαλιστικό, αντιπαγκοσμιοποίηση), άλλο τόσο υπήρξε σχετικό έλλειμμα μεγάλων αναμετρήσεων σε κρίσιμα μέτωπα. Οι μάχες του εργατικού κινήματος σε χώρους δουλειάς και κλάδους, οι αναμετρήσεις με τα μέτρα και την πολιτική της κυβέρνησης στην εκπαίδευση, την υγεία, κ.ο.κ. δεν είχαν αντίστοιχη σοβαρή ανάπτυξη και αποτελέσματα. Παρά την αυξημένη συμμετοχή σε μεγάλες κινητοποιήσεις (ειδικά στο ασφαλιστικό και το αντιπολεμικό κίνημα), στους οποίους υπήρξε η δυνατότητα-και στον ένα ή τον άλλον βαθμό προχώρησε- για μετωπική δράση -όπως έδειξε και η εμπειρία της «Πρωτοβουλίας Αγώνα»-, δεν έχουν μπει σε αγωνιστική κίνηση ευρύτερα τμήματα εργαζομένων. Παρά την θετική δυναμική του τελευταίου ιδίως διαστήματος, δεν δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια ένα κοινωνικό-πολιτικό ρεύμα μέ-

α στους χώρους δουλειάς, στην καθημερινή αντιπαράθεση κεφαλαίου-εργασίας, που θα ριζοσπαστικοποιεί, τροφοδοτεί και αναπτύσσει συνολικά τους αγώνες των εργαζόμενων και της νεολαίας σε όλα τα επίπεδα.

Στα πλαίσια αυτά, υπήρξε και μια υποχώρηση γύρω από την ανάπτυξη και προώθηση των αριστερών αντικαπιταλιστικών προγραμμάτων πάλης σε κοινωνικά μέτωπα και μάχες. Η αριστερή πτέρυγα, στους χώρους και συνολικά, αρκούσαν τις περισσότερες φορές στη διατύπωση γενικών συνθημάτων και διαχωριστικών γραμμών, που χωρίς συγκεκριμένα αιτήματα και απαιτήσεις δεν μπορούσαν να μεταφραστούν σε υλική δύναμη πάλης στο κίνημα, γεγονός που εμπόδιζε και την ανάπτυξη μιας αντικαπιταλιστικής λογικής και πτέρυγας σε αυτούς τους χώρους και τις αναμετρήσεις. Φάνηκε ότι σε μια σειρά μετωπικές κινήσεις και σχήματα, ότι έχει κατακτηθεί και γίνει μέχρι σήμερα, δεν είναι αρκετό για τις οξυμένες σημερινές συνθήκες αντιπαράθεσης. Έγινε αισθητό επίσης, ότι η απουσία μαζικής, ορατής και μάχιμης αριστερής πτέρυγας και σχημάτων σε μια σειρά σημαντικούς χώρους, όπως οι χώροι εργασίας και οι κλάδοι, συνολικά στο κρίσιμο πεδίο της νέας εργατικής βάρδιας, αλλά και στους μαθητές, αποτελεί εμπόδιο και ποιοτικό έλλειμμα στην προσπάθεια για την ανάπτυξη συνολικότερων πανκοινωνικών μετώπων αντικαπιταλιστικής πάλης στη νεολαία και συνολικά.

3. Οι εξελίξεις στην αριστερά, ιδιαίτερα στην ριζοσπαστική, με την ενίσχυση των τάσεων δορυφοριοποίησης οργανώσεων και κινήσεων γύρω από την επίσημη αριστερά και των δυο εκδοχών και την αστική πολιτική, παράλληλα με την ενίσχυση των αντιλήψεων και πρακτικών κομματοκεντρικής περιχαράκωσης και αυτόκεντρης ανάπτυξης σε τμήματα της επαναστατικής αριστεράς. Εξέλιξη που δεν συνέβαλλε καθόλου στην υπόθεση του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και στη δυνατότητα μετωπικών προτάσεων αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης και διαδικασιών ανεξάρτητης και διακριτής συσπείρωσης (πολλές οργανώσεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς εντάχθηκαν στο κοινωνικό Φόρουμ, άλλες «προβλέπουν» στις μετωπικές κινήσεις του ΚΚΕ, άλλες διάλεξαν το δρόμο της κομματικής περιχαράκωσης). Αλλά και οι συνολικότερες αδυναμίες και προβλήματα, ο κατακερματισμός και η πολιτική και θεωρητική ανεπάρκεια, οι αγκυλώσεις και η συχνή αναντιστοιχία, το επίπεδο σύνδεσης και δικτύωσης της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς στη νεολαία και τους εργαζόμενους συνολικά, βαραίνουν αρνητικά σε μια πορεία ανάπτυξης ενός συνολικού και μαζικού αντικαπιταλιστικού πόλου.

4. Οι σοβαρές αδυναμίες της δικής μας οργάνωσης, της δράσης και παρέμβασης της ν.Κ.Α και όλου του εγχειρήματός μας, που έχουν και την πιο βαρύνουσα σημασία. Αδυναμίες που αφορούν τόσο το επίπεδο της πραγματικής, μαζικής και συντονισμένης προώθησης της πολιτικής πρότασης του ΑΑΜ στη νεολαία, σε πλειοψηφικά τμήματα των αγωνιστών του κινήματος, με συγκεκριμένο και πραγματικό τρόπο και αποτελέσματα, όσο και την σχεδιασμένη και μόνιμη προώθηση της λογικής, της αντίληψης και των βασικών πολιτικών κατευθύνσεων του ΑΑΜ στους αγώνες, στις κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις και μετωπικές πρωτοβουλίες που δρουν στη νεολαία.

Δεν έλειψαν και οι λαθεμένες προσεγγίσεις, ερμηνείες και βαθύτερες θεωρητικές και πολιτικές στρεβλώσεις γύρω από τη λογική και πρακτική της μετωπικής μας πρότασης για τη δημιουργία του ΑΑΜ, που σε πολλές περιπτώσεις δημιούργησαν υποτίμηση της ανάγκης για προώθηση της στη νεολαία σήμερα, αναστολές και καθυστερήσεις στη δράση μας. Η υποχώρηση της αυτοτελούς παρέμβασης της ν.Κ.Α σε κρίσιμους χώρους, η στεία και χωρίς έμπνευση

πολλές φορές δράση των οργανώσεων μας, και η απουσία ενός σχεδίου και συνολικού μετωπικού στίγματος με συγκεκριμένους στόχους σε κάθε χώρο και ενοποίηση σε μάχες και συνολικά της πρότασης για το ΑΑΜ, μετέτρεψε την μετωπική αυτή πρόταση του ΑΑΜ σε γενικό σύνθημα, σε ευχολόγιο ή αφηρημένο πολιτικό στόχο, κενό γράμμα στην ίδια την κίνηση των αγωνιστών και του δυναμικού της αντικαπιταλιστικής αναζήτησης και δράσης.

Συνολικά, οι πολλές και κρίσιμες εξελίξεις, ιδιαίτερα η ανάπτυξη της πάλης την τελευταία περίοδο, βρήκαν την οργάνωσή μας ανέτοιμη και αρκετές φορές αναντίστοιχη στις απαιτήσεις για συνολική πολιτική παρέμβαση.

Τα υπαρκτά αυτά προβλήματα ωστόσο, δεν σημαίνουν παραίτηση από την μετωπική παρέμβαση. Αντίθετα, χρειάζεται να ξαναποθετήσουμε την μετωπική μας πρόταση στις σημερινές, κρίσιμες και ελπιδοφόρες εξελίξεις. Να επαναδιατυπώσουμε τις αφετηρίες και τους στόχους μας για τη δημιουργία ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου της νεολαίας. Να αναβαθμίσουμε όλες τις πλευρές της δράσης και παρέμβασης της ν.Κ.Α, στους αγώνες, τους κοινωνικούς χώρους, στις μετωπικές κινήσεις και σχήματα, στο πεδίο της πολιτικής πάλης, της ανάπτυξης της θεωρίας και της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης.

3.5 Για την πολιτική ενότητα των νέων αγωνιστών.

Να συσπειρωθούμε

για να ρωπήσουμε, να απαντήσουμε, να δράσουμε!

Η ανάγκη για μετωπική συσπείρωση των νέων αγωνιστών, δεν είναι μια ιδέα ή μια πολιτική τακτική της ν.Κ.Α. Πιστεύουμε ότι αποτελεί ανάγκη του ίδιου του δυναμικού της κριτικής, της αμφισβήτησης και της πάλης. Ανάγκη των αγωνιστών, που δεν αφορά την εύρεση «στέγης», ούτε μια ποσοτική συσσώρευση για «να είμαστε πολλοί», αλλά μια δημιουργική διαδικασία πολιτικής ενότητας και σύνθεσης για την αποτελεσματικότητα της πάλης, για την εμφάνιση και δράση μιας αντικαπιταλιστικής πτέρυγας και αριστεράς στους αγώνες και συνολικά. Σήμερα, ολοένα και περισσότεροι νέοι αγωνιστές αντιλαμβάνονται - με διαφορετικό τρόπο, μέσα από τις δικές τους μάχες και αναζητήσεις - ότι ένα αντικαπιταλιστικό μέτωπο, διακριτό και μαζικό στην κοινωνία, είναι προϋπόθεση για μια αποτελεσματική αντιμετώπιση με την αστική πολιτική, για τις μικρές και μεγάλες νίκες στην κατεύθυνση της πραγματικής βελτίωσης της θέσης και της ζωής των εργαζόμενων και της νεολαίας.

Η ν.Κ.Α. πιστεύει ότι είναι άμεση ανάγκη και δυνατότητα μια συνολική μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής νεολαίας. Αυτό απορρέει από τρεις βασικές εκτιμήσεις:

- Από τη διαμόρφωση και ενίσχυση, ειδικά σε αυτή τη συγκυρία, πρωτόλειων τάσεων αντικαπιταλιστικής δράσης, αναζητήσεων και ριζοσπαστικής αμφισβήτησης της κυρίαρχης πολιτικής από ευρύτερα τμήματα της νέας γενιάς.
- Από την κατάσταση της σημερινής νεολαίας και της νέας εργατικής βάρδιας του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, την διαστρωμάτωσή της, τον κατακερματισμό, τα υλικά της συμφέροντα και τις ανάγκες της.
- Από την ανάλυση και τη λογική μας για το σύγχρονο επαναστατικό πολιτικό υποκείμενο και

την ανάγκη της διαμόρφωσης ενός μετώπου κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων που θα προωθούν την εργατική πολιτική στη νεολαία. Αντίληψη που θέτει σαν καθοριστικό ζήτημα και **βασική προτεραιότητα την συγκρότηση των ανεξάρτητων οργάνων της εργατικής πολιτικής σε όλα τα πεδία της πάλης** για τα συμφέροντα, την πολιτική και τις ιδέες, που αποτελεί προϋπόθεση για την ηγεμονία της επαναστατικής πλευράς μέσα στο εργατικό και το νεολαιίστικο κίνημα.

Όλες οι εξελίξεις της τελευταίας διετίας, ενισχύουν την αντίληψή μας για την αναγκαιότητα ενός μετώπου της νεολαίας. Ενισχύουν όλες τις παραμέτρους που καθιστούν την μετωπική παρέμβαση πιο αναγκαία και επίκαιρη. Ιδιαίτερα η εμφάνιση και μαζικοποίηση των κινήματων κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, το ξεδίπλωμα του αντιπολεμικού κινήματος σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, μαζί με τις διεργασίες και τα ξεσπάσματα της ελληνικής νεολαίας τους τελευταίους μήνες, την «νέα εποχή» που κάνει την εμφάνισή της σε όλα τα επίπεδα, κάνουν επιτακτική την αναγκαιότητα για τη μετωπική πολιτική ενότητα, για τη συγκρότηση ενός πολιτικού ρεύματος με συνολικά χαρακτηριστικά αντικαπιταλιστικής πάλης και απελευθερωτικής - κομμουνιστικής προοπτικής. Η διαμόρφωση και εμφάνιση ενός τέτοιου πολιτικού ρεύματος στη νεολαία είναι ο απαραίτητος όρος για την αποτελεσματική αντίσταση στην επίθεση που δέχεται η νεολαία από τις δυνάμεις του κεφαλαίου σε όλα τα πεδία της ζωής της, για τη δημιουργία ρηγμάτων στην κυρίαρχη πολιτική και τη βελτίωση της ζωής της νεολαίας, τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα.

3.6 Για ποια ενότητα;

Οι μετωπικές προτάσεις και η προοπτική τους.

Η εμφάνιση και ανάπτυξη των κινήματων κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, το αντιπολεμικό κίνημα, αλλά και μια σειρά μάχες και αγώνες της τελευταίας διετίας, έφεραν στο προσκήνιο, με πιο έντονο και πραγματικό τρόπο, τη συζήτηση για την ενότητα και τα μέτωπα στους αγώνες και τα κινήματα. Ανέδειξαν διεργασίες και προσπάθειες δημιουργίας πρωτοβουλιών και χώρων μετωπικής δράσης με πολλές αφετηρίες, στόχους και περιεχόμενα.

Η «νέα κοινωνική αριστερά» ή το **αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο**, που οικοδομείται -κυρίως στη βάση των κινήματων κατά της παγκοσμιοποίησης και του πολέμου- γύρω από το Παγκόσμιο, Ευρωπαϊκό και τελευταίως και Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ, στη βάση του περιεχομένου του **Porto Allegre**, είναι μια τέτοια διαδικασία διαμόρφωσης ενός μετώπου, που ακουμπάει ευρύτερα τμήματα αγωνιστών, και δίνει μια πρόταση (μισής, ανώδυνης και εν τέλει ενσωματώσιμης) αντίστασης στη σημερινή βαρβαρότητα.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το μέτωπο αυτό, πρώτα και κύρια στο περιεχόμενό του, **δεν μπορεί να απαντήσει στη σημερινή βαρβαρότητα, να συγκροτήσει μια νικηφόρα πρόταση και πολιτικό ρεύμα που θα είναι ανεξάρτητο από την αστική πολιτική, επικίνδυνη και συνολικά αντιπαραθετική στο σύστημα.** Τα «Κοινωνικά Φόρουμ», αντιπροσωπεύουν μια λογική αμυντικού διεκδικητισμού και συσπείρωσης δυνάμεων σε ένα επίπεδο χαμηλής πολιτικής συμφωνίας, και παρ' όλη την μαχητική ή και αντικαπιταλιστική ορισμένες φορές φρασεολογία και συνθηματολογία, στην ουσία αποδέχονται το σκληρό πυρήνα της βασικής αντίθεσης κεφαλαίου- εργασίας, θέτοντας ζήτημα μιας άλλης διαχείρισης που θα αντιπαρατίθεται στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο.

Πρόκειται για μια διαχειριστική λογική αντιμετώπισης των συνεπειών της επίθεσης που διεξάγει το κεφάλαιο σε διεθνές επίπεδο, και όχι της αναίρεσης του βασικού πυρήνα της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης. Ηγεμονεύουν σε αυτό οι προσπάθειες **συγκρότησης μιας νέας κεντροαριστερής πρότασης, τελικά ένα περιεχόμενο ενσωματώσιμης αντίστασης**. Όχι τυχαία, στο μέτωπο αυτό, σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στην Ελλάδα, «καπέλο» των κινητοποιήσεων, προνομιακός εκφραστής και «εκπρόσωπος» είναι οι κάθε λογής συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες τύπου ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, κυβερνητικά κόμματα της Σοσιαλδημοκρατίας (όπως οι Γάλλο σοσιαλιστές, υπουργοί ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, το ΠΑΣΟΚ), κεντροαριστερά κόμματα τύπου ΣΥΝ, και οι λεγόμενες «μη κυβερνητικές οργανώσεις», με όλο το φορτίο της ενσωμάτωσης στην αστική πολιτική, τους θεσμούς και την διαχείριση.

Από την άλλη, οι δυνάμεις του **μαχητικού ρεφορμισμού**, συγκροτούν τις δικές τους πολιτικές συμμαχίες και μέτωπα, κυρίως με τη **λογική της συσπείρωσης «ευρύτερων λαϊκών δυνάμεων» γύρω από το κόμμα (ΚΚΕ)**. Το περιεχόμενο των όποιων μετώπων αυτής της λογικής (ΠΑΜΕ, Δράση Θεσσαλονίκη 2003) κινείται στα γνωστά όρια της αμυντικής αντίστασης και υπεράσπισης της προηγούμενης κατάστασης, της διεκδικητικής πάλης στα πλαίσια των αντιλήψεων για μια «λαϊκή οικονομία» και μια άλλη ανάπτυξη, και στο πολιτικό επίπεδο στα όρια μιας «λαϊκής εξουσίας», στον ρηκό αντιιμπεριαλισμό, στη μισή αντίσταση. Η πολιτική πρακτική και το περιεχόμενο αυτών των μετωπικών πρωτοβουλιών, εξοβελίζει το ζήτημα της αναμέτρησης με τον καπιταλισμό σε ένα άγνωστο μακρινό μέλλον. Κεντρικό στοιχείο έχει εδώ ο αντιαμερικανικός αντιιμπεριαλιστικός λόγος, αποσυνδεδεμένος όμως από το βασικό πυρήνα της εκμετάλλευσης και ερμηνεύοντας την επίθεση σαν μια εξωτερική και επιβαλλόμενη διαδικασία. Γεγονός που πολλές φορές οδηγεί στην υιοθέτηση ενός αντιιμπεριαλιστικού πατριωτισμού.

Βασικά χαρακτηριστικά των μετώπων αυτών, είναι η **περιχαράκωση**, οι πλήρως ελεγχόμενες κινήσεις **στα όρια της επίσημης πολιτικής**. Σε αυτή τη συγκυρία ειδικά, οι μετωπικές αυτές κινήσεις αποπνέουν μια **πρόταση χωρίς όραμα, δυναμισμό και προοπτική**. Τελικά, αποτελούν μια λογική που προωθεί το «αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο» σε μια περισσότερο σεχταριστική εκδοχή, που διαιώνίζει την υποταγή των νεολαιίστικων αντιστάσεων και εκρήξεων με εργατικό περιεχόμενο και προοπτική στα συμφέροντα και την ηγεμονία των μικροαστικών αντιλήψεων και τελικά της αστικής πολιτικής.

Ενώ η ηγεμονία του κεφαλαίου, της ενιαίας σκέψης, του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, οδηγούν μεγάλα τμήματα εργαζομένων και νέων στους αγώνες, ταυτόχρονα δημιουργούνται και τάσεις ενός «αμυντισμού» με αντιφατικά χαρακτηριστικά. Πάνω σε αυτή τη βάση, **εμφανίζεται η τάση της ενόπτιας με γενικούς και αφηρημένους όρους**, είτε ως **πίεση για παναριστερές ενόπτιες όλων των δυνάμεων** χωρίς καμία συζήτηση για το περιεχόμενο και την προοπτική μιας οποιασδήποτε ενόπτιας, ή την **ενόπτια ανά θέμα και χώρο**, δηλαδή η ενόπτια όλων των αριστερών σε ένα χώρο ή για ένα ζήτημα κάθε φορά (όπου και όσο μπορούν να συμφωνήσουν), ή την **τάση για ενόπτια γύρω από μια «μεγάλη» δύναμη** (ανεξάρτητα από την πολιτική της, στη λογική του «μικρότερου κακού», λόγω του μεγέθους της). Οι αντικειμενικές αυτές τάσεις τμημάτων εργαζόμενων και αγωνιστών, αν και εξηγείται, δεν αποτελεί απάντηση στον κατακερματισμό της Αριστεράς, και κυρίως δεν μπορεί να οδηγήσει σε νικηφόρους αγώνες και πολιτικά αποτελέσματα με προοπτική.

Αυτό που είναι σήμερα ανάγκη στο κίνημα της νεολαίας και των εργαζόμενων, είναι να δημιουργηθούν οι πολιτικές προϋποθέσεις και οι υλικό όροι για τη δημιουργία ενός πολιτικού

ρεύματος και μετώπου με μαζικά χαρακτηριστικά, που θα μπορεί να είναι «αντίπαλο δέος», αντιπαραθετικός πόλος και διακριτή πολιτική πρόταση απέναντι στην ανάπτυξη και κρίση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας. Προϋπόθεση γι' αυτό είναι η ανεξάρτητη ανάπτυξη και ηγεμονία του επαναστατικού αγώνα και της εργατικής πολιτικής και όχι η μετατροπή της νεολαιίστικης και εργατικής πάλης σε συμπληρωματικό ρεύμα μιας νέας μεταρρυθμιστικής ουτοπίας των κάθε λογής παραλλαγών της παραδοσιακής ρεφορμιστικής αριστεράς, κεντροαριστεράς και σοσιαλδημοκρατίας.

Με αυτή την αφετηρία, η ν.Κ.Α. διατυπώνει, προωθεί και προβάλλει την πρόταση για την ανάγκη δημιουργίας του Αριστερού Αντικαπιταλιστικού Μετώπου της νεολαίας στις σημερινές συνθήκες, στους σημερινούς αγώνες και τις αυξημένες αναζητήσεις που αναπτύσσονται από ευρύτερα τμήματα των νέων και εργαζόμενων. Η νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, με την πρόταση του ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ, προβάλλει τη συσπείρωση που έχει ως βασική επιδίωξη την ανάδειξη της αντικαπιταλιστικής πάλης και του συνολικού επαναστατικού αγώνα στην εποχή μας σε διακριτό πολιτικό ρεύμα στο νεολαιίστικο κίνημα.

3.7 Το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο στις σημερινές συνθήκες.

Η πρόταση και λογική του ΑΑΜ, έχει αυξημένο ειδικό βάρος στη βάση των σημερινών πολύπλευρων εξελίξεων, τόσο στον κόσμο του κεφαλαίου, με την ανάπτυξη και κρίση του πολεμικού ολοκληρωτικού καπιταλισμού και την βαρβαρότητα που ξεδιπλώνεται σε όλο τον πλανήτη και σε όλα τα πεδία της ζωής των νέων και των εργαζομένων, όσο και στη βάση των ελπιδοφόρων αγώνων, κινημάτων και αναζητήσεων που ξεδιπλώθηκαν και αναπτύσσονται-αντιπατικά και πολύπλευρα- στη χώρα μας και σε όλο τον κόσμο από εκατομμύρια νέους και εργαζόμενους το τελευταίο διάστημα. Και ακριβώς σε αυτή την περίοδο, πιστεύουμε ότι, σε κάθε πραγματική κίνηση, σε κάθε μαζική κινητοποίηση αναβαθμίζεται η σημασία του πολιτικού περιεχομένου, η κατεύθυνση, το «χρώμα», οι στόχοι των κινημάτων και των αγώνων. Ακριβώς σήμερα λοιπόν, θεωρούμε αναγκαία μια ενωτική αντικαπιταλιστική πρόταση, μια συνολική πρωτοβουλία και ένα περιεχόμενο ρήξης και ανατροπής, μέσα στη δίνη των συζητήσεων, αναζητήσεων και κινητοποιήσεων, ώστε να έρθουν στο κέντρο της προσοχής τα «πυρηνικά» στοιχεία των αλλαγών που επιχειρούνται, να αναδεικνύονται οι κύριες διαχωριστικές γραμμές, να αποκαλύπτεται ο πραγματικός και συνολικός ένοχος, να ενώνεται ένα ευρύτερο δυναμικό νέων αγωνιστών σε ριζοσπαστική, αντικαπιταλιστική κατεύθυνση.

Πεδίο ανάπτυξης του ΑΑΜ, πεδίο συγκρότησης του περιεχομένου του, αποτελούν οι πραγματικές μάχες που δίνει το κίνημα σήμερα πάνω σε κορυφαία, πρωταρχικά και βασικά ζητήματα, όπως οι πόλεμοι, η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, τα εργατικά δικαιώματα, η ανεργία, η εκπαίδευση, η δημοκρατία και ελευθερία, ο πολιτισμός. Η ίδια η πραγματικότητα έβγαλε και θα συνεχίσει να βγάζει στο προσκήνιο θεμελιώδη ερωτήματα, χιλιάδες αγωνιστές ψάχνουν απαντήσεις. Η μάχη της πολιτικής, του περιεχομένου, της κατεύθυνσης είναι στο δρόμο, και για πρώτη φορά μετά από χρόνια, ερωτήματα που αφορούν τον πυρήνα του σύγχρονου κόσμου, την προοπτική των αγώνων, τις εναλλακτικές πολιτικές προτάσεις, αφορούν την πραγ-

ματική κίνηση εκατομμυρίων ανθρώπων και όχι τα επιτελεία των πρωτοποριών. **Κρίσιμο λοιπόν στοίχημα** είναι, αν η αντιπολεμική πάλη χιλιάδων νέων θα έχει μόνο φιλειρηνικό χαρακτήρα διαμαρτυρίας, θα είναι αντιαμερικανική αλλά φιλο-ΕΕ, ή θα έχει στοιχεία πάλης ενάντια στην Νέα Τάξη, τον ιμπεριαλισμό, τις ΗΠΑ αλλά και την ΕΕ, αν θα μετατρέπεται σε πάλη κατά της κυβέρνησης και του κεφαλαίου. Στοίχημα είναι, αν οι χιλιάδες νέοι αγωνιστές που εμπνέονται και συμμετέχουν στα κινήματα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης θα εκφράζονται από τις μεταρρυθμιστικές ουτοπίες των Φόρουμ, από την λογική ότι «ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» με έλεγχο της αγοράς και άλλη διαχείριση, ή αν ένα κρίσιμο και μαζικό τμήμα αυτού του κινήματος θα αμφισβητεί συνολικά τους νόμους της αγοράς, τις ολοκληρώσεις τύπου ΕΕ, τις κυβερνήσεις, την εργοδοσία και το κεφάλαιο. Κρίσιμο στοίχημα και ανοιχτή πρόκληση είναι, αν οι κινητοποιήσεις που βιώσαμε, μπορούν να «μπουν» στους χώρους δουλειάς, να πυροδοτήσουν μια νέα κατάσταση στην παραγωγική διαδικασία, αναπτύσσοντας αγώνες για τα εργατικά δικαιώματα και τις ανάγκες της νέας βάρδιας, να «μεταφερθούν» στα σχολεία και τις σχολές ενάντια στα μέτρα και την πολιτική κυβέρνησης-κεφαλαίου.

Από αυτή τη σκοπιά, η πρόταση και οι κινήσεις για την προώθηση ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου στη νέα γενιά, φιλοδοξεί να συναντηθεί, να «ενωθεί», με τις τάσεις και δυνατότητες των κινήματων και αγωνιστών που - θολά, και σε πολλά επίπεδα- αναζητούν βαθύτερες και συνολικότερες απαντήσεις, δρουν με ριζοσπαστικό τρόπο, με αντικαπιταλιστικά κριτήρια, με όλους- τους πολλούς- νέους που δεν εμπνέονται, δεν καλύπτονται και δεν «βλεούνται» με τις πολιτικές προτάσεις του ΚΚΕ, του ΣΥΝ, του Φόρουμ, της κεντροαριστερής διαμαρτυρίας και των πηχημένων προγραμμάτων της καθεστωτικής αριστεράς, ούτε με τον κυβερνητισμό και τη διαχείριση της σοσιαλδημοκρατίας και τις θεσμικές απαντήσεις των «μη κυβερνητικών» οργανώσεων και «κινήματων». Να γονιμοποιήσει τις υπαρκτές τάσεις ριζοσπαστισμού, νέας πολιτικοποίησης και δράσης, να ενισχύσει το περιεχόμενο και την προοπτική της πάλης, να διευρύνει την ανεξαρτησία και αυτοτέλεια των αγώνων και του κινήματος απέναντι στην αστική πολιτική κάθε παραλλαγής και την επίσημη αριστερά όλων των εκδοχών.

3.8 Το ΑΑΜ, κοινωνικοπολιτική συσπείρωση για την αντικαπιταλιστική πάλη της νεολαίας.

Η πολιτική πρόταση για τη δημιουργία ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου, είναι πρώτα απ' όλα μια ενωτική πρόταση για δράση με αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο. Απευθύνεται στην πλειοψηφία της νεολαίας, σαν λογική, κριτήριο και περιεχόμενο των αγώνων της, σαν μια δυνατή και άμεση διέξοδο στις αναζητήσεις, την δράση και το μέλλον της από τη σκοπιά των συμφερόντων της. Η πρόταση για μετωπική συσπείρωση απευθύνεται σε κοινωνικό επίπεδο σε κάθε νέο που αμφισβητεί, αναζητά ή παλεύει ενάντια στο σύστημα. Θέλει να εκφράσει τα συμφέροντα της εργαζόμενης πλειοψηφίας, και στη νεολαία το πλειοψηφικό τμήμα της νέας γενιάς που έχει εργατική προοπτική και συμφέροντα (νέα βάρδια εργαζομένων, μαθητές, σπουδάζουσα νεολαία, αγροτική νεολαία, στρατευμένη νεολαία). Η «πρόσκληση» για τη δημιουργία ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου απευθύνεται και στις πολιτικές δυνάμεις εκείνες, που έχουν επαναστατική ή αντικαπιταλιστική αναφορά και δράση. Το ΑΑΜ το βλέπουμε ως ένα κοινωνικό/πολιτικό μέτωπο στο οποίο η σχέση κοινωνικών και πολιτικών

δυνάμεων είναι μια δυναμική, εξελισσόμενη και διαλεκτική σχέση διαρκούς αλληλεπίδρασης.

Το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νεολαίας απευθύνεται και επιδιώκει να ενοποιηθεί:

α) τις αγωνιστικές δυνάμεις, όλους τους νέους αγωνιστές που γεννιούνται στις μικρές και μεγάλες μάχες του νεολαιίστικου κινήματος και έχουν πρωτόλεια, ανολοκλήρωτα και θολά χαρακτηριστικά αντικαπιταλιστικής αντίληψης και δράσης.

β) τις ριζοσπαστικές συλλογικότητες, τα σχήματα και τις κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις που συγκροτούνται στη βάση των κοινωνικών χώρων, ειδικών μετώπων και θεμάτων του νεολαιίστικου κινήματος (συσπειρώσεις και σχήματα νέων εργαζομένων, φοιτητικά σχήματα, πρωτοβουλίες και επιτροπές αγώνα, κινήσεις πόλης ή άλλες θεματικές κινήσεις, μαθητικές πρωτοβουλίες, πρωτοβουλίες για πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, κ.ο.κ)

γ) τις δυνάμεις και αγωνιστές της αντικαπιταλιστικής αναζήτησης στη θεωρία και ευρύτερα στον πολιτισμό.

δ) τις δυνάμεις, οργανώσεις και κινήσεις της επαναστατικής πολιτικής πάλης και της κομμουνιστικής - απελευθερωτικής προοπτικής στη νεολαία, που είναι ανεξάρτητες από την αστική πολιτική και την καθεστωτική αριστερά.

Η λογική και πρότασή μας για το μέτωπο, **δεν έχει στον πυρήνα της το κριτήριο της ποσότητας**, της ενότητας για την ενότητα, της ενότητας λόγω των δύσκολων συσχετισμών. Δεν πρόκειται για ένα μέτωπο που θα έχει προαπαιτούμενα την συμφωνία στη στρατηγική της δικής μας οργάνωσης. **Δεν επιδιώκουμε τη δημιουργία παράταξης ή μαζικής «ταμπέλας»** που θα «ελέγχεται» από κάποια οργάνωση και θα κινείται γύρω από αυτήν. Το ΑΑΜ δεν έχει μια λογική αθροιστική αλλά αντίθετα, δημιουργική - δυναμική. Καλείται να συμβάλει στη γέννηση νέων αγωνιστικών και πολιτικών δυνάμεων, να αναβαθμίσει τις ήδη υπάρχουσες και να τις ενώσει σε ένα ανώτερο επίπεδο. Η συγκρότηση και ανάπτυξη του κινούνται σε κοινή κατεύθυνση με την ανάγκη δημιουργίας ενός Αντικαπιταλιστικού Εργατικού Μετώπου και ενός πόλου της ανεξάρτητης επαναστατικής αντικαπιταλιστικής Αριστεράς συνολικά στην κοινωνία.

Το ΑΑΜ προβάλλει την ενότητα των διαφορετικών σημερινών επιπέδων της αντικαπιταλιστικής πάλης και της κομμουνιστικής προοπτικής κάτω από τη στρατηγική οπτική των αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας και του άμεσου επαναστατικού αγώνα για την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Δεν είναι ένα οργανωτικό σχήμα γύρω από ένα ελάχιστο πλαίσιο που να φαντάζει «ρεαλιστικό» και «εφικτό» και γι' αυτό, η πρόταση για το ΑΑΜ υπερβαίνει τις παραδοσιακές αντιλήψεις και μετωπικές λογικές που έχουν εμφανιστεί κατά καιρούς και επανέρχονται και σήμερα στην Αριστερά και το νεολαιίστικο κίνημα. Από αυτή τη σκοπιά, η λογική, τα κριτήρια συγκρότησης και **το περιεχόμενο της πρότασης για τη δημιουργία του ΑΑΜ, είναι αντιπαραθετικά με:**

- Τη λογική των «**minimum**» αφηρημένων περιεχομένων, των γενικών συγκλίσεων όπου χωράνε όλοι, λογική που έχουν τα διάφορα (Παγκόσμια, Ευρωπαϊκά και Ελληνικά) Φόρουμ, στα οποία συμμετέχουν από υπουργοί και βουλευτές κυβερνητικών κομμάτων, εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας μέχρι οργανώσεις διαφόρων πολιτικών αναφορών, με βάση «ενότητας» το αντινεοφιλελεύθερο κεντροαριστερό περιεχόμενο του Porto Allegre.

- Τη λογική του μετώπου «**οπαδών και συνεργαζόμενων**» που κατά κόρον προβάλλει το ΚΚΕ

και η ΚΝΕ. Ένα «Λαϊκό Μέτωπο» με στόχο μια λαϊκή εξουσία και οικονομία - στα πλαίσια του συστήματος;- και παραταξιακές μορφές στενού κομματικού ελέγχου, εν τέλει ένα «μακρύ χέρι» της κομματικής γραμμής.

- Τη λογική της ενότητας προγραμμάτων και οργανώσεων στη βάση ενός «μέσου όρου», συνήθως χαμηλής πολιτικής στάθμης, ή του αθροίσματος κομματικών δυνάμεων στη βάση της διαπραγμάτευσης κάποιων ηγεσιών για το περιεχόμενο.
- Τη λογική της ενότητας κατά θέμα και ζήτημα, ενότητα ανά χώρο, ακόμη και αν αυτή γίνεται με ριζοσπαστικό περιεχόμενο, χωρίς όμως συνολική προοπτική και οπτική.

Φυσικά, η λογική του ΑΑΜ είναι ριζικά αντίθετη με αντιλήψεις για μέτωπο ή κοινή δράση όλων των πολιτικών νεολαιών όπως εμφανίστηκε κατά καιρούς με τις «πρωτοβουλίες πολιτικών νεολαιών» (Οτσαλάν, Αντιπολεμική συναυλία Σύνταγμα, κ.α.) όπου πρωτοστάτησαν οι οργανώσεις της επίσημης Αριστεράς (ΚΝΕ, Ν. ΣΥΝ) σε συνεργασία με τη ν. ΠΑΣΟΚ και την ΟΝΝΕΔ.

Αντίθετα, το ΑΑΜ αποτελεί μια μετωπική πρόταση σε μια προωθημένη -και γι' αυτό ισχυρή- βάση, μέσα από τις αναμετρήσεις και τις κοινωνικές συγκρούσεις του κινήματος της νεολαίας με πολιτικά και ιδεολογικά χαρακτηριστικά. Η πολιτική του πρόταση, οι μορφές του, τα κρηπίδια της δημιουργίας του, συγκεκριμενοποιούνται ως η αντικαπιταλιστική - επαναστατική εκδοχή του αγώνα, σε μορφή και περιεχόμενο, σε κάθε χώρο, φάση και ζήτημα. Σε αυτά τα πλαίσια, διαμορφώνει τη νέα αντικαπιταλιστική συνείδηση και πολιτική ένταξη. Διαμορφώνει ένα νέο δυναμικό αγωνιστών του αντικαπιταλιστικού, του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος. Αποτελεί ένα συνολικό και διακριτό επίπεδο πολιτικής ενότητας, με πολιτική και οργανωτική αυτοτέλεια από τις δυνάμεις που το συναποτελούν.

Η διαδικασία δημιουργίας ενός τέτοιου μετώπου, δεν είναι ένας τεχνητός διαχωρισμός, μια σεχταριστική κίνηση περιχαράκωσης απέναντι στις άλλες υπαρκτές - μικρές ή μεγάλες - δυνάμεις και αγωνιστές που δρουν στο νεολαιίστικο κίνημα. Αντίθετα, οι διαδικασίες και κινήσεις για τη συγκρότηση ενός τέτοιου μετώπου, μέσα στις πραγματικές και καθημερινές μάχες, απευθύνονται και θέλουν να έχουν επαφή με όλους τους αγωνιστές, με όλους τους νέους, και με τα τμήματα που σήμερα είναι ενταγμένα, ακολουθούν ή βλέπουν θετικά άλλες πρωτοβουλίες, μέτωπα, κινήσεις και οργανώσεις. Δεν βλέπουμε αφ' υψηλού άλλες προσπάθειες, ούτε διεκδικούμε μια θεολογικού τύπου «καθαρότητα» και συνέπεια. Αναγνωρίζουμε τον ριζοσπαστισμό, τις αναζητήσεις, τους προβληματισμούς και τις διαφορετικές απόψεις των αγωνιστών που κινούνται «κάτω από άλλες σημαίες» και μπλοκ. Αντίληψή μας είναι, ότι η ενότητα με ευρύτερα λαϊκά στρώματα, με μαζικά τμήματα της νέας γενιάς, δεν μπορούν να γίνουν με την δορυφοριοποίηση, την υποταγή ή την συμπίεση με καθεστωτικές δυνάμεις και γραφειοκρατικές ηγεσίες. Το «διαβατήριο» για την πιο πλατειά συσπείρωση δεν είναι η στέγη του υποταγμένου συνδικαλιστικού κινήματος, της επίσημης αριστεράς και τα διάφορα Φόρουμ. Αντίθετα, όποτε δοκιμάστηκε στην ζωή μια γραμμή αντικαπιταλιστικής συσπείρωσης με διακριτό τρόπο, φάνηκε ότι η ενότητα και η μαζικότητα περνούν μέσα από την αντιπαράθεση με τους θεσμούς, τις διαχειριστικές λογικές, σε αντιπαλότητα με τις ηγεσίες της επίσημης αριστεράς και της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, μέσα από την οικοδόμηση απευθείας σχέσεων με τους χιλιάδες αγωνιστές, μέσα στους χώρους και τις μάχες, με την δημιουργία μορφών και συλλογικοτήτων ανεξάρτητης και διακριτής ενότητας «από τα κάτω». Από αυτή τη σκοπιά, η πρόταση του ΑΑΜ, είναι μια ανοικτή και ενωτική πρόταση διαχωρισμού από την α-

στική πολιτική, από το ρεφορμισμό και την ηττημένη Αριστερά κάθε εκδοχής, μια πρόταση συνδιαμόρφωσης, σύνθεσης, κοινής δράσης για την πλειοψηφία της νεολαίας.

3.9 Βασικά κριτήρια και αιχμές του περιεχομένου του AAM

Το AAM φιλοδοξεί να δώσει πνοή και να αναπτύξει τους αγώνες της νεολαίας, να δώσει ώθηση στην αντικαπιταλιστική δράση, τους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος. Η διαδικασία δημιουργίας και ανάπτυξής του, θα συμβάλλει στην γενικότερη πάλη, στην νικηφόρα έκβαση των αγώνων ενάντια στην κυρίαρχη πολιτική του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ., ενάντια στις αντιδραστικές τομές της Ε.Ε και του κεφαλαίου, ενάντια στη Νέα Τάξη, την καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

Από αυτή τη σκοπιά, το πολιτικό και θεωρητικό του περιεχόμενο:

- Προβάλλει την ενότητα της νέας εργατικής βάρδιας με τη σπουδάζουσα, τη μαθητική και τη στρατευμένη νεολαία εργατικής καταγωγής και προοπτικής.
- Αποτελεί τη ριζοσπαστική πολιτική απάντηση ενότητας στον κατακερματισμό, τη διάρρηξη των συλλογικοτήτων, τη «θρυμματισμένη ζωή», τους ιδιόμορφους εμφύλιους που ξεσπάνε στη νεολαία.
- Προβάλλει την προωθημένη πολιτική ενότητα των διαφορετικών αριστερών, ριζοσπαστικών, αντικαπιταλιστικών και κομμουνιστικών τάσεων, αγωνιστών, οργανώσεων και ρευμάτων στην πολιτική, στη θεωρία και στο κίνημα.
- Αποτελεί τη μορφοποίηση της πολύμορφης αντικαπιταλιστικής σκέψης και δράσης σε διακριτό αριστερό ρεύμα, ριζικά ανταγωνιστικό με την αστική πολιτική, σε όλα τα επίπεδα.

Βασικό πεδίο συγκρότησής του είναι η αντικαπιταλιστική πάλη σε όλα τα ζητήματα, από τα επιμέρους κοινωνικά και πολιτικά μέτωπα έως και την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Βάση της συνολικής γραμμής και του περιεχομένου του AAM, είναι τα αριστερά και αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης όλων των κοινωνικών χώρων της νέας γενιάς. Δηλαδή τα αιτήματα, η λογική και τα προγράμματα πάλης των εργατικών συσπειρώσεων στους κλάδους και χώρους δουλειάς, τα προγράμματα πάλης των φοιτητικών σχημάτων, των μαθητικών πρωτοβουλιών, των κινήσεων πόλης και πρωτοβουλιών στα επιμέρους ή κεντρικά πολιτικά και κοινωνικά μέτωπα. Αυτή η ισχυρή βάση, είναι προϋπόθεση για μια συνολική πολιτική πρόταση, για ένα περιεχόμενο με συνολική πολιτική γραμμή και προοπτική για την πλειοψηφία της νεολαίας. Αποτελεί επίσης το δρόμο ενός πραγματικά μάχιμου και μαζικά διαμορφωμένου περιεχομένου, χωρίς «μέσους όρους», διαπραγματεύσεις κορυφών και ιδεολογισμούς.

Από την άλλη, πολύ σημαντικό επίσης είναι, τα επιμέρους προγράμματα πάλης και η παρέμβαση σε ειδικά ζητήματα να μην αντιμετωπίζονται ως «δόσεις αντικαπιταλισμού» αλλά να συνδέονται με τον συνολικό επαναστατικό αγώνα. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι σε κάθε μικρή ή μεγάλη μάχη, σε κάθε ειδικό ζήτημα ή μέτωπο, πρέπει να επιδιώκουμε να «εκπροσωπείται» η εφ' όλης της ύλης επαναστατική πάλη. «Να παρεμβαίνεις στο συγκεκριμένο, έχοντας οδηγό δράσης το συνολικό», «να δρας στο χώρο σκεπτόμενος πανκοινωνικά», είναι τα στοιχεία που επιδιώκουμε να χαρακτηρίζουν την παρέμβαση των αγωνιστών του AAM.

Οι διεκδικήσεις του ΑΑΜ αμφισβητούν τα καπιταλιστικά πλαίσια, επιδιώκουν να συνδέονται και να εκπροσωπούν τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων και της νεολαίας, προτάσσουν το «κοινωνικά αναγκαίο και δυνατό» σε σχέση με το «καπιταλιστικά εφικτό».

Η συγκρότηση στηρίζεται στην άμεση δημοκρατία και συμμετοχή, στην εργατική δημοκρατία στο εσωτερικό της, Οι στόχοι και η προοπτική του δεν υπηρετούν μια απλή λαθροβίωση στα «κενά» του συστήματος αλλά τη συνολική του άρνηση και την ανάδειξη της χειραφετητικής δυνατότητας της εποχής μας.

Προβάλλει αιτήματα που αντιστρατεύονται την επίθεση του κεφαλαίου και διεκδικούν τα σύγχρονα δικαιώματα και ανάγκες της νεολαίας. Ενώνει τη νεολαία γύρω από κεντρικά πολιτικά μέτωπα, που προκαλούν ρήγματα στην αστική πολιτική και ανοίγουν δρόμους σε εξελίξεις που ενισχύουν την εργατική πολιτική στη νεολαία. Συμπυκνώνει και αναβαθμίζει την ίδια την εμπειρία των ριζοσπαστικών διεκδικήσεων του κινήματος και των προγραμμάτων πάλης που έχουν διαμορφωθεί σε χώρους και μέτωπα.

Το ιδεολογικό - αξιακό περιεχόμενο του ΑΑΜ προτάσσει μια συνολικά αντιθετική προσέγγιση στην «ενιαία σκέψη» τη δικτατορία της αγοράς και τη Νέα Τάξη, για τη ζωή και τις ανθρώπινες σχέσεις. Αποκτά αξιακά - θεωρητικά χαρακτηριστικά, ανταγωνιστικά με τα αστικά ιδεολογήματα και τις κυρίαρχες αξίες, διαμορφώνοντας ένα νέο ευρύτερο πολιτισμικό ρεύμα απελευθερωτικής προοπτικής.

Το περιεχόμενο του μετώπου είναι πρώτα απ' όλα η αντίληψη και λογική, ότι διαμορφώνουμε αιτήματα, προγράμματα, αγώνες και στόχους με αντικαπιταλιστικά κριτήρια, όχι σαν ένα στείο πρόγραμμα διατυπώσεων, αλλά σαν πραγματικές απαντήσεις στον καπιταλισμό της εποχής μας. Το περιεχόμενο του ΑΑΜ επίσης, προϋποθέτει συσπειρώσεις, σχήματα και πρωτοβουλίες με αναφορά στο σύνολο των κοινωνικών σχέσεων, όχι σαν γενική συνθηματολογία, αλλά σαν υλική δύναμη ανατροπής των μέτρων, της αστικής πολιτικής, σε κάθε χώρο και συνολικά.

Αναγκαίος όρος ύπαρξης του ΑΑΜ είναι η διαμόρφωση μιας συνολικής προγραμματικής φυσιογνωμίας και ενός ανάλογου προγράμματος πάλης για τις ανάγκες και τα δικαιώματα της νεολαίας. Το πρόγραμμα του ΑΑΜ επιδιώκει να διευρύνει τον ορίζοντα παρέμβασης των υπαρκτών μορφωμάτων της αντικαπιταλιστικής πολιτικής στη νεολαία, να ενισχύσει τα χαρακτηριστικά τους, να εμπνεύσει νέες προσπάθειες και κινήσεις γύρω από τη σύγχρονη αντικαπιταλιστική πάλη.

Στη σημερινή συγκυρία, κατ' αρχήν βασικές αιχμές για την αντικαπιταλιστική συσπείρωση και δράση αποτελούν:

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επιδιώκουμε, οι αγώνες της νεολαίας να αποκτούν ολοένα και περισσότερα αντικυβερνητικά - αντιδιαχειριστικά χαρακτηριστικά. Αγωνιζόμαστε ενάντια στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ που προωθεί την κυρίαρχη πολιτική του κεφαλαίου, της ΕΕ, και του ΝΑΤΟ. Παλεύουμε για την ανατροπή της από τα κάτω, με λαϊκούς αγώνες. Αγωνιζόμαστε ενάντια σε κάθε επίδοξο διαχειριστή αυτής της πολιτικής, ενάντια στη Ν.Δ. που επιδιώκει να εφαρμόσει την ίδια πολιτική σε βάρος των εργαζόμενων και της νεολαίας. Σε αυτά τα πλαίσια, βρισκόμαστε σε αντιπαράθεση

με τις λογικές της «κεντροαριστεράς», της «κεντροδεξιάς», της κυβερνητικής Αριστεράς, του «τρίτου δρόμου», του «μεσαίου χώρου» κ.λπ.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η ΕΕ είναι μια ένωση συνολικά καπιταλιστική - ιμπεριαλιστική, ασυμφιλίωτα εχθρική και ανταγωνιστική στα νεολαιίστικα και εργατικά συμφέροντα. Δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί και να μετασχηματιστεί σε Ευρώπη «με ανθρώπινο πρόσωπο» και «κοινωνική ευαισθησία», σε ένωση των λαών και των εργαζομένων. Η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και οι ολοκληρώσεις τύπου Ε.Ε. δεν σημαίνουν τίποτε άλλο από τη διεθνοποίηση της εκμετάλλευσης και της δικτατορίας των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων στη νέα εποχή του καπιταλισμού.

Η συμμετοχή του ελληνικού καπιταλισμού στην ΕΕ, ισχυροποιεί την επίθεση του κεφαλαίου στα δικαιώματα και τις ανάγκες της νεολαίας και της εργαζόμενης πλειοψηφίας, όχι μόνο στο εσωτερικό της χώρας αλλά και στα Βαλκάνια και την Ευρώπη.

Αντιπαλεύουμε την ΕΕ καθώς και κάθε άλλη μορφή καπιταλιστικής ολοκλήρωσης. Παλεύουμε ενάντια στην παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου από τη σκοπιά ενός νέου εργατικού διεθνισμού των κινημάτων και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Για μια άλλη επαναστατική διεθνοποίηση, με αντικαπιταλιστικό-απελευθερωτικό περιεχόμενο και προοπτική, στην περιοχή μας και σε όλο τον κόσμο.

Σήμερα χρειάζεται, περισσότερο από ποτέ, ο κοινός διεθνιστικός αγώνας όλης της ευρωπαϊκής νεολαίας και των εργαζομένων για τη συνολική επαναστατική ρήξη και ανατροπή-διάλυση της ΕΕ. Παλεύουμε για την αντικαπιταλιστική αποδέσμευση της Ελλάδας από την ΕΕ.

ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΑΞΗΣ

Η ύπαρξη και ισχυροποίηση ενός κινήματος κατά της Νέας Τάξης, του ΝΑΤΟ, του εθνικισμού και πολύ περισσότερο, για την αποτροπή των πολεμικών σχεδίων Ελλάδας-Τουρκίας είναι ο μόνος τρόπος να μπει φραγμός στον πόλεμο και τις Ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις. Θέλουμε και επιδιώκουμε να συμβάλλουμε δημιουργικά στη συγκρότηση και ανάπτυξη ενός πολύμορφου, μαζικού και ανατρεπτικού αντιπολεμικού κινήματος που έχει ανάγκη η εποχή μας, με πιο τα πιο βαθιά πολιτικά χαρακτηριστικά. Δεν μας αρκεί μια ηθική στάση καταγγελίας της σύγχρονης πολεμικής και ειρηνικής βαρβαρότητας. Αγωνιζόμαστε ενάντια στο αστικό-στρατιωτικό ρεύμα που με κορμό το ΠΑΣΟΚ και τη ΝΔ, τα ΜΜΕ και τον «πνευματικό κόσμο» προβάλλουν την «ισχυρή Ελλάδα» με ΝΑΤΟ και ΕΕ, των επεκτατικών βλέψεων και των οικονομικών συμφερόντων της Ελληνικής ολιγαρχίας.. Εναντιωνόμαστε σε όλους αυτούς που θέλουν την ύπαρξη και άλλων ιμπεριαλιστών-δολοφόνων ως απάντηση στην Αμερικάνικη υπερδύναμη. Οι λαοί δεν έχουν ανάγκη από προστάτες. Δεν φτάνουν τα θολά πατριωτικά-αντιιμπεριαλιστικά μέτωπα του ρηχού αντιαμερικανισμού, των συμμαχιών χωρίς στόχους και περιεχόμενο (με νεορθόδοξους και τα υπόλοιπα «ζόμπι» της εθνοφροσύνης). Δεν μας αρκούν οι προτάσεις για έναν καλύτερο ΟΗΕ γιατί ήταν ο ίδιος ΟΗΕ που συνυπέγραψε και πρωταγωνίστησε σε όλους τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους (Κορέα, Περσικός Κόλπος, Βοσνία). Τέτοιες λογικές οδηγούν τελικά στην απογοήτευση, την ήττα, την υποταγή.

Παλεύουμε για ένα αντιπολεμικό κίνημα που θα αποκαλύπτει το πραγματικό περιεχόμενο και τις αιτίες του πολέμου, που θα τόποθετεί την ταξική φύση του πολέμου στον πυρήνα της αντι-

πολεμικής δράσης, που θα αποδεικνύει ότι οι πόλεμοι συνδέονται άμεσα με τη λιτότητα, την ανεργία, τον τρομονόμο σε μια στρατηγική επίθεση κεφαλαίου-NATO-ΕΕ-κυβέρνησης ενάντια στα εργατικά και νεολαιίστικα δικαιώματα. Αντιιμπεριαλιστικό, ενάντια στους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και τις επεμβάσεις. Διεθνιστικό, που θα παλεύει μαζί με τους εργαζόμενους και τους λαούς σε Αμερική και Ευρώπη αλλά και στην άλλη πλευρά του Αιγαίου για την αποτροπή του πολέμου. Θα διεκδικεί, παράλληλα με τον τερματισμό της πολεμικών εκστρατειών, ειρήνη, δημοκρατία, ανεξαρτησία, με βάση την ελεύθερη θέληση όλων των λαών. Αντικυβερνητικό μέχρι το τέλος που να αποκαλύπτει και να χρεώνει τις πολιτικές ευθύνες στους δολοφόνους μέσα στην ίδια μας τη χώρα. Να θέτει με μαζικό τρόπο το αίτημα της ανατροπής κάθε κυβέρνησης του πολέμου, να προσπαθεί να ακυρώσει έμπρακτα τη συμμετοχή της χώρας στους Ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και τα πολεμικά σχέδια του κεφαλαίου με τη δημιουργία πολιτικού κόστους. Ένα αντιπολεμικό κίνημα κομμάτι του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος που θα μετατρέπει τα ζητήματα της αντιπολεμικής δράσης σε αιτήματα στις σχολές, στους εργασιακούς χώρους, μέσα και έξω απ' το στρατό, που θα τα συνδέει με τις καθημερινές ανάγκες της νεολαίας και των εργαζομένων.

Απευθυνόμαστε στις ίδιες τις μαχητικές διαθέσεις της νεολαίας, στις γενικές συνελεύσεις και τις επιτροπές των συλλόγων και στα πρωτοβάθμια σωματεία. Επιδιώκουμε την κοινή δράση, με την προϋπόθεση της αυτοτελούς συγκρότησης και παρέμβασης του αντικαπιταλιστικού-αντιπολεμικού κινήματος, με τις ευρύτερες και πολλαπλές τάσεις του αντιπολεμικού κινήματος, για τη δημοκρατική συναπόφαση και συνδιοργάνωση, στο περιεχόμενο, στις μορφές πάλης, στην ανάπτυξη του διαλόγου και στην παραπέρα προοπτική των κοινωνικών αγώνων. Η εποχή μας, πέρα από εποχή πολέμων είναι και περίοδος ελπιδοφόρων κοινωνικών εκρήξεων και κινήματων η εξέγερση της Ιντιφάντα, τα κινήματα ενάντια στην καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση», το αντιπολεμικό κίνημα ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ δείχνουν τον δρόμο. Μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε.

- Να μπει τώρα άμεσα τέρμα στην κατοχή του Ιράκ. Έξω οι Αμερικάνοι και όλοι οι ιμπεριαλιστές από την περιοχή. Να διαλυθούν NATO-ΕΕ που δολοφονούν τους εργαζόμενους και τους λαούς. Διεθνική αλληλεγγύη απέναντι στο λαό και τους εργαζόμενους του Ιράκ. Ειρήνη, δημοκρατία, ανεξαρτησία, κοινωνική χειραφέτηση για τους λαούς με βάση την ελεύθερη και κυρίαρχη θέληση τους. Έξω τώρα όλοι οι Ιμπεριαλιστές από τα Βαλκάνια.
- Κάτω η κυβέρνηση του πολέμου και κάθε διαχειριστής της ίδιας πολιτικής. Κάτω η πολιτική της συνενοχής και της δραστήριας συμμετοχής της Ελλάδας στις πολεμικές σφαγές. Κάτω η κυβερνητική πολιτική της συμβολής στους πολέμους. Κάτω κάθε πολιτική της πολεμικής συνενοχής. Έξω οι Αμερικανικές βάσεις και τα Νατοϊκά στρατηγεία. Όχι στον ευρωστρατό. Έξω η Ελλάδα από το NATO και την ΕΕ. Να κλείσει η Σούδα.. Κάτω ο πολεμικός προϋπολογισμός. Όχι στην κλιμάκωση των πολεμικών εξοπλισμών και δαπανών. Να κλείσουν τώρα όλα τα προγράμματα πολεμικής έρευνας στις σχολές. Να σπάσει η κυβερνητική εισοδηματική πολιτική της λιτότητας, όχι στις ελαστικές σχέσεις, αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις, μείωση των ωρών εργασίας και συνταξιοδότησης. Όχι στην καταπάτηση των εργατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.
- Κανένας φαντάρος στη νέες πολεμικές εκστρατείες του κεφαλαίου. Δεν πολεμάμε για ΗΠΑ-ΕΕ-Ελληνική ολιγαρχία Να σταματήσει άμεσα η στρατιωτική ανάμειξη των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στις ιμπεριαλιστικές αποστολές και επεμβάσεις. Κανένας φαντάρος έξω από τα

σύνορα. Όχι στην επιθετική και αντιδημοκρατική ανασυγκρότηση των ενόπλων δυνάμεων. Όχι στον μισθοφορικό στρατό. Όχι στο στρατιωτικό σχέδιο «αστυνόμησης της επικράτειας». Απαγόρευση και καταστροφή όλων των επικίνδυνων όπλων που έχει ο ελληνικός στρατός (με απεμπλουτισμένο ουράνιο και άλλα ραδιενεργά υλικά). Όχι στον ελληνοτουρκικό ενδοιμπεριαλιστικό ανταγωνισμό. Διεθνιστική αλληλεγγύη ανάμεσα στους λαούς Ελλάδας, Τουρκίας, Κύπρου. Κίνημα μαζικό μέσα κι έξω απ' το στρατό για την αποτροπή του πολέμου. Δημοκρατικές ελευθερίες και δικαιώματα για τους στρατευμένους.

- Όχι στην ένταξη της Κύπρου στους Ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς. Να φύγουν τώρα όλες οι ξένες βάσεις από την Κύπρο. Απόσυρση της ΕΛ.ΔΥ.Κ, του Τουρκικού στρατού και όλων των υπόλοιπων στρατών από το νησί. Κατάργηση των μεταθέσεων στην Κύπρο. Πάλι για δημοκρατικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα στο σύνολο του νησιού. Κοινός αγώνας ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων για την ανεξαρτησία τους από τα συμφέροντα Ελλήνων και Τούρκων καπιταλιστών που εντάσσουν το κυπριακό στη μάχη για την ηγεμονία στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Κύπρος ανεξάρτητη, στη βάση της εργατικής αλληλεγγύης ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Πανεργατικός αγώνας ενάντια στο διαρκές αντεργατικό πραξικόπημα. Κάτω οι νέες εργασιακές σχέσεις, το ασφαλιστικό, η πολιτική της λιτότητας και της ανεργίας. Να ανατρέψουμε την ξέφρενη πορεία κερδοφορίας που επιβάλλει το κεφάλαιο εις βάρος των εργαζομένων. Δεν θα γίνουμε εργαζόμενοι - λάστιχα, απασχολήσιμοι, αναλώσιμοι. Κάτω οι νόμοι και τα μέτρα κυβέρνησης-ΕΕ- εργοδοσίας.

Παλεύουμε για την άμεση και αποφασιστική βελτίωση της θέσης της εργαζόμενης νεολαίας, και συνολικά της εργατικής τάξης. Για μείωση του χρόνου εργασίας, πενθήμερο, 30ωρο με σταθερό εξάωρο, χωρίς ελαστική εργασία και ατομικές συμβάσεις. Αύξηση των αποδοχών πάνω από την αύξηση της παραγωγικότητας, ώστε να ζούμε αξιοπρεπώς από μια δουλειά. Επίδομα ανεργίας ίσο με το βασικό μισθό. Εργατικό βέτο στις απολύσεις. Όχι στην κατάργηση της μονιμότητας στο Δημόσιο. Άμεση μονιμοποίηση όλων των εκτάκτων και συμβασιούχων σε ΟΤΑ - ΔΕΚΟ - Δημόσιο. Κανένας νέος άνεργος. Μαζικές προσλήψεις, εργασιακά δικαιώματα στα πτυχία, καμία αξιολόγηση. Όχι στα σύγχρονα σκλαβοπάζαρα των γραφείων «ενοικίασης εργαζομένων». Όχι στην εντατικοποίηση κάθε μορφής, στο ξεζούμισμα παλιών και νέων μορφών, που οδηγούν στην απογείωση της εκμετάλλευσης, στα εργατικά «ατυχήματα»-δολοφονίες, στο τσάκισμα της ζωής και του ελεύθερου χρόνου μας.

Διεκδικούμε πλήρη κοινωνική και ιατροφαρμακευτική ασφάλιση όλων των εργαζομένων και των ανέργων, Ελλήνων και ξένων. Κατάργηση όλων των εργατικών εισφορών - για την ασφάλιση να πληρώσουν κράτος και εργοδότες. Επιστροφή των κλεμμένων στα ασφαλιστικά ταμεία. Σύνταξη στα 55 χρόνια χωρίς προϋποθέσεις. Πλήρη εργασιακά δικαιώματα στους ξένους εργάτες. Να απαγορευτεί η εργασία των ανηλίκων. Όχι στις ιδιωτικοποιήσεις - μετοχοποιήσεις. Οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν είναι εμπόρευμα. Τασσόμαστε υπέρ της πλήρους κοινωνικοποίησης της ενέργειας, του ορυκτού πλούτου, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, των τραπεζών, της παιδείας, της υγείας και άλλων κλάδων ζωτικής σημασίας για τη ζωή της νεολαίας και των εργαζομένων. Κοινωνικός έλεγχος στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. **Για ένα Νέο Εργατικό Κίνημα** των αναγκών και δικαιωμάτων των εργαζομένων και της νεολαίας.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Το δικαίωμα όλων των νέων να έχουν πρόσβαση στη γνώση για το κοινωνικό και το φυσικό περιβάλλον, την ιστορία και την τεχνολογία είναι προϋπόθεση για την κοινωνική απελευθέρωση και αναφαίρετο κοινωνικό δικαίωμα. Η νεολαία πρέπει να διεκδικήσει ενιαίο δωδεκάχρονο σχολείο που να τελειώνουν όλοι οι νέοι και να προσφέρει ένα υπόβαθρο γενικών γνώσεων και τεχνικών δεξιοτήτων. Ελεύθερη πρόσβαση σε ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση με κατοχυρωμένα εργασιακά δικαιώματα στο πτυχίο. Κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας στην ερευνά και τα αποτελέσματα της. Κοινωνικός έλεγχος της γνώσης, των προγραμμάτων σπουδών και των προγραμμάτων σπουδών. Η εκπαίδευσης και η έρευνα να υπηρετούν τις κοινωνικές ανάγκες και όχι τον καπιταλιστικό καταμερισμό εργασίας και την καπιταλιστική κερδοφορία και αναπαραγωγή. Ελεύθερη ροή σπουδών, ελεύθερος χρόνος και ελεύθερος συνδικαλισμός σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης.

Η πάλη της νεολαίας πρέπει να απαιτήσει μια εκπαίδευση, που δεν συνδέεται άμεσα με την καπιταλιστική παραγωγή, αλλά που εφοδιάσει τον άνθρωπο με τη δυνατότητα ελέγχου της παραγωγής, που δεν κατακερματίζει τις γνώσεις αλλά οξύνει την κριτική ικανότητα και επιτρέπει τον έλεγχο όχι μόνο στα αποτελέσματα και τη χρήση επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά και στην ίδια την ουσία και τις κατευθύνσεις της.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟ. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ.

Ο αυταρχισμός αποτελεί οργανικό στοιχείο της πολιτικής κυβέρνησης και κεφαλαίου ενάντια στα δικαιώματα της νεολαίας. Οι δίκες και καταδίκες των αγωνιστών του κινήματος, η αστυνομοκρατία σε κάθε κινητοποίηση της νεολαίας, οι δολοφονικές επιθέσεις σε αγωνιστές και η τρομοκρατία των ΜΜΕ, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου απαγόρευσης των μαθητικών καταλήψεων, δεν είναι τυχαία περιστατικά, αλλά κομμάτια του αυταρχικού παζλ του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Ταυτόχρονα, η μονοκρατορία της «ενιαίας σκέψης», η αντιδραστική αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος, η τρομολαγνεία και οι επιθέσεις ενάντια στο κίνημα και την Αριστερά στο όνομα της πάταξης της τρομοκρατίας, η «παγκόσμια» αντιτρομοκρατική υστερία των ΗΠΑ-ΕΕ και των συμμάχων τους, οι νέοι «αντιτρομοκρατικοί» νόμοι και η ελέω Ολυμπιάδας στρατιωτικού τύπου αστυνόμευση, αποτελούν το φόντο και το πλαίσιο της «δημοκρατίας» στην εποχή του «κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού».

Παλεύουμε ενάντια στην καταστολή, τον αυταρχισμό και την αστυνομοκρατία. Διεκδικούμε δημοκρατικές ελευθερίες σε όλους τους χώρους εργασίας και δράσης της νεολαίας. Κατάργηση της συνθήκης ΣΕΝΓΚΕΝ και του ηλεκτρονικού φακελώματος. Κάτω ο τρομονόμος, ο Ευρωτρομονόμος και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Να διαλυθούν τώρα τα ΜΑΤ και ΜΕΑ και να αφοπλιστεί η αστυνομία. Ξέω η αστυνομία και η ασφάλειά από τις κινητοποιήσεις. Ελεύθερος συνδικαλισμός των στρατευμένων. Διεύρυνση του πανεπιστημιακού ασύλου για τη νεολαία και τους εργαζόμενους. Να πιασούν και να καταδικαστούν παραδειγματικά οι δράστες της δολοφονικής επίθεσης ενάντια στον Δ. Κουσουρή αλλά και σε όλους τους αγωνιστές που κατά καιρούς δέχτηκαν επιθέσεις. Καμία πράξη νομοθετικού περιεχομένου ενάντια στους αγώνες της νεολαίας. Δημοκρατία στους τόπους δουλειάς ενάντια στην εργοδοτική αυθαιρεσία.

Αντίσταση στη δικτατορία των ΜΜΕ. Όχι στα τηλεσκοπικά, την υποβάθμιση κάθε έννοιας α-

ξιοπρέπειας και την προσβολή της ανθρώπινης ζωής. Παλεύουμε ενάντια στην κυριαρχία της κρατικής και αστικής «ενημέρωσης», τα ψέματα, τον αποπροσανατολισμό και την αστική προπαγάνδα των ΜΜΕ. Ισότιμη προβολή κάθε άποψης. Να δοθεί δημόσια ο λόγος στους αγωνιστές των κινημάτων, στους νέους και εργαζόμενους.

Η πληροφορία και ενημέρωση είναι δικαίωμα, όχι στους νόμους της αγοράς. Ελεύθερη διακίνηση όλων των ιδεών. Να πάψουν οι διακρίσεις με βάση την κοινωνική θέση, την εθνική προέλευση, το χρώμα του δέρματος, το φύλο, τις θρησκευτικές, ιδεολογικές πεποιθήσεις και την εμφάνιση.

ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΕΟΣ «ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ»

ΠΑΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ ΤΗΣ ΝΤΟΠΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΥ.

Είμαστε αντίθετοι με την νέα μεγάλη «εθνική» ιδέα των Ολυμπιακών αγώνων. Οι Ολυμπιακοί αγώνες είναι το μεγάλο πανηγύρι των πολυεθνικών, το μεγάλο φαγοπότι των κατασκευαστικών εταιριών και του κεφαλαίου. Το όραμα της αστικής τάξης και των πολιτικών της δυνάμεων για «ισχυρή Ελλάδα» με καύσιμη ύλη τους εργαζόμενους και τη νεολαία, είναι αντίθετο με τα συμφέροντά μας. Κόστισε δεκάδες νεκρούς εργαζόμενους στα Ολυμπιακά εργοτάξια για να φτιαχτούν γρήγορα τα Ολυμπιακά έργα. Κόστισε και θα κοστίσει δις ευρώ που θα πληρώσουν με νέα λιτότητα και φόρους οι εργαζόμενοι και η νεολαία. Φέρνει νέους περιορισμούς στις ελευθερίες και τα δικαιώματα, νέα αυταρχικά κατασταλτικά μέτρα. Προσπαθεί να στρατεύσει τους νέους σε νέα ιδεολογήματα για την «ισχυρή πατρίδα», την «εθνική ενότητα» και τους «εθνικούς στόχους». Καταστρέφει, τσιμεντοποιεί και υποβαθμίζει παραπέρα το περιβάλλον, καταργεί τους ελεύθερους χώρους, δημιουργεί γκέτο και ζώνες υποβάθμισης. Μόνο με τον αθλητισμό δεν έχουν σχέση οι Ολυμπιακοί αγώνες, ειδικά με τον μαζικό αθλητισμό που είναι απαγορευμένη πολυτέλεια για την πλειοψηφία της νεολαίας.

Κανένας νέος εθελοντής. Κανένας νέος συμμετοχος στη γιορτή του κεφαλαίου. Ούτε δεκάρα για τους Ολυμπιακούς, λεφτά για την παιδεία, την υγεία, τους εργαζόμενους. Μαζικοί αγώνες ενάντια σε όλα τα μέτρα που θα παρθούν στο όνομα της Ολυμπιάδας.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΟΡΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Παλεύουμε ενάντια στα κυρίαρχα πρότυπα της πολιτιστικής αποβλάκωσης και αδράνειας, της αποξένωσης του ανθρώπου από τη δημιουργία. Ενάντια στην αλλοτρίωση και τη χειραγώγηση των συνειδήσεων. Ενάντια στον αστικό πολιτισμό της πολύμορφης ομοιότητας και της μονομέρειας. Μέτρο πλούτου είναι ο ελεύθερος χρόνος. Όχι στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου, στις βιομηχανίες ψυχαγωγίας. Να κατακτήσουμε τον ελεύθερο χρόνο όχι σαν μέσο διαφυγής από την καθημερινότητα, αλλά ως μέσο ποιοτικής αναβάθμισης του συνολικού χρόνου.

Σήμερα προτάσσουμε τις πρωτοβουλίες για την ενίσχυση και δημιουργία ενός άλλου, παράλληλου πολιτισμού που θα αντιπύεται στην καταπίεση και τον αποκλεισμό, στην κυριαρχία του χρήματος, στην ηθική διαπαιδαγώγηση της αστικής τάξης. Παλεύουμε, το ίδιο το ΑΑΜ, οι συλλογικότητες και οι αγωνιστές που το αποτελούν, να αναδείξουν πολύπλευρες πρωτοβουλίες πολιτιστικού και ευρύτερου αξιακού περιεχομένου, να φέρουν στο προσκήνιο τον πολιτισμό και τις αναζητήσεις των κινημάτων, των «κάτω», των λαών.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΛΗΣΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση εξελίσσεται σε μια από τις πιο αλλοτριωμένες σχέσεις που έχει δημιουργήσει ο σύγχρονος καπιταλισμός. Οι ασυγκράτητοι ρυθμοί εκμετάλλευσής της για την κερδοφορία του κεφαλαίου έχουν ήδη καταστρέψει ένα τεράστιο κομμάτι φυσικού πλούτου και έχουν απομακρύνει τον άνθρωπο από το φυσικό του περιβάλλον.

Παλεύουμε ενάντια στο καπιταλιστικό μοντέλο ανάπτυξης που καταστρέφει τον άνθρωπο και τη φύση. Κριτήριο της παραγωγής και της ανάπτυξης να είναι οι ανάγκες του ανθρώπου μέσα από τη σχέση του με το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον. Παλεύουμε ενάντια στην αποξένωση του ανθρώπου από τη φύση. Απελευθέρωση της φύσης από τα καπιταλιστικά δεσμά της κερδοφορίας και της ατομικής ιδιοκτησίας. Όχι στα μεγάλα έργα, τις τοιμεντουπόλεις και την υποβάθμιση της καθημερινής ζωής των εργαζομένων. Ανθρώπινες πόλεις και συνοικίες που να διευκολύνουν τη ζωή των κατοίκων και να μην ξεπουλιούνται οι χώροι τους στην ιδιωτική πρωτοβουλία και τις επιχειρήσεις. Ενάντια στην «εναλλακτική» οικολογία των πολυεθνικών, που στηρίζει τη δήθεν αναγκαιότητα μέρους της περιβαλλοντικής καταστροφής και εμπορευματοποιεί τη «λύση» της. Μέτωπο ενάντια στη χρήση βλαβερών για τον άνθρωπο και το περιβάλλον χημικών ουσιών. Ενάντια στα μεταλλαγμένα προϊόντα και την αλόγιστη χρήση λιπασμάτων στην αγροτική παραγωγή.

Ποιοτική αναβάθμιση των απαραίτητων μέσων για την επιβίωση του ανθρώπου (στέγη, τροφή, περιβάλλον). Να σταματήσουν οι καταπατήσεις ζωτικών χώρων. Παλεύουμε στην κατεύθυνση, το κίνημα της νεολαίας να έχει στον προσανατολισμό του την πάλη για το περιβάλλον, από αντικαπιταλιστική σκοπιά. Προωθούμε και συμμετέχουμε στις πολύπλευρες κινητοποιήσεις κινήσεων πόλης και περιβάλλοντος για την υπεράσπιση των ελεύθερων χώρων, για τα ζητήματα της πόλης και της ποιότητας ζωής, κάθε αγώνα που υπερασπίζεται τη φύση απέναντι στο κέρδος.

Ανάλογες αιχμές και συνολικά αριστερά προγράμματα πάλης πρέπει να διατυπωθούν και να προβάλλονται από το ΑΑΜ και για τα σημαντικά μέτωπα κατά της εξάρτησης και των ναρκωτικών, για το μέτωπο κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, για την πάλη ενάντια στην καταπίεση των γυναικών, την πάλη ενάντια στο σκοταδισμό, τον ανορθολογισμό και τον αστικό κοσμοπολιτισμό. Αιχμές και κριτήρια λογικής και πάλης που θα δημιουργούν το απαραίτητο αξιακό και προγραμματικό φορτίο της συνολικής αντιπαράθεσης με τον κόσμο και την κοινωνία του κεφαλαίου και την αστική πολιτική σε όλα τα επίπεδα, ενοποιώντας οικονομικές, κοινωνικές και ευρύτερες αξιακές διεκδικήσεις, αντιλήψεις και ζητήματα πάλης.

Οι αιχμές και το περίγραμμα ενός προγράμματος δράσης του ΑΑΜ για τη σημερινή περίοδο όπως αποτυπώνεται παραπάνω, **δεν είναι ένα κλειστό και στατικό σύστημα ή πρόγραμμα διεκδικήσεων. Κυρίως προσπαθούν να αποτυπώσουν μια λογική, κριτήρια και βασικές αντιλήψεις που θα διαφοροποιούν το περιεχόμενο του ΑΑΜ από την αστική πολιτική και την καθεστωτική αριστερά, μια κατ' αρχήν πρόταση για τα βασικά ζητήματα της πολιτικής περιόδου. Είναι αυτονόητο ότι δεν αποτελεί προσαπαιτούμενο, όπως και ότι το πολιτικό βάθος με το οποίο θα προσεγγίζουν το περιεχόμενο του ΑΑΜ δυνάμεις, αγωνιστές και σχήματα δεν θα είναι το ίδιο, θα έχει πολλά επίπεδα και ταχύτητες.**

Η πρόταση για ένα τέτοιο περιεχόμενο κατατίθεται για συζήτηση, για διάλογο και κρίση στους αγωνιστές και τις δυνάμεις που θέλουν και μπορούν να συμβάλλουν στην δημιουργία ενός τέτοιου μετώπου. Είμαστε σίγουροι, ότι το περιεχόμενο ενός αριστερού αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης που θα διαμορφώνεται στην πορεία δημιουργίας του AAM, στις μικρές και μεγάλες μάχες, στις συζητήσεις και τις κοινές πρωτοβουλίες, θα είναι πολύ πιο πλούσιο και ολοκληρωμένο. Θα διαμορφώνεται και θα αλλάζει μέσα στη ζωντανή κίνηση της πάλης, με τη συμβολή όλων των αγωνιστών του AAM.

3.10 Πρωτοβουλίες και άμεσα βήματα για την αντικαπιταλιστική δράση και συσπείρωση της νεολαίας

Είναι φανερό, ότι η διαδικασία συγκρότησης ενός αντικαπιταλιστικού μετώπου δεν είναι απλά μια υπόθεση χρονοδιαγράμματος. Δεν αποτελεί μια κίνηση που θα γίνει με ημερομηνίες και θα τελειώσει σε ορισμένο διάστημα. Αντίθετα, αποτελεί μια συνεχή διαδικασία συσπείρωσης και βαθέματος δυνάμεων και αγωνιστών. Από τη μια, μορφές, προπλάσματα και κινήσεις υπάρχουν ήδη και αναπτύσσονται, μπορούν άμεσα να προχωρήσουν. Από την άλλη, η ολοκλήρωση μιας τέτοιας διαδικασίας, είναι ζήτημα της ίδιας της εξέλιξης της πάλης και των βημάτων που θα γίνουν μέσα σε αυτή. Αυτό δεν σημαίνει ότι το AAM είναι μια αφηρημένη στόχευση ή πρόταση για το μακρινό μέλλον. Αφορά το σήμερα, την κίνηση και την προτεραιότητα στους αγώνες και τις πρωτοβουλίες του επόμενου διαστήματος.

Από αυτή τη σκοπιά, πιστεύουμε ότι χρειάζονται και μπορούν να γίνουν συγκεκριμένα βήματα στις κρίσιμες μάχες του επόμενου διαστήματος. Να παρθούν πρωτοβουλίες που θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις και τα «προπλάσματα» ενός τέτοιου εγχειρήματος.

Τα προπλάσματα και τα βήματα για τη δημιουργία του AAM, σήμερα μπορούν να στηριχθούν αποφασιστικά στις υπαρκτές μορφές μετωπικής δράσης και τις συσπειρώσεις που δρουν σε χώρους νεολαίας. Όλα τα τελευταία χρόνια, με πολλά θετικά και αρνητικά, συγκροτήθηκαν, έδρασαν και αναπτύχθηκαν πολλές πρωτοβουλίες και σχήματα, τα οποία έχουν διαμορφώσει ήδη ένα πολύμορφο δυναμικό αντικαπιταλιστικής πάλης, έχουν συμβάλει-το κάθε μόνιμο με τη δική δυναμική και έκταση- στην μετωπική λογική και δράση σε μια σειρά κρίσιμους αγώνες και σημαντικούς κοινωνικούς χώρους. Η πλούσια αυτή εμπειρία, η σημαντική παρουσία πολλών σχημάτων στο χώρο τους, οι διεργασίες και προσπάθειες ενός ευρύτερου δυναμικού που βρέθηκε πολλές φορές κάτω από κοινές σημαίες, στα ίδια μπλοκ, αποτελούν τη μαγιά, το πρώτο επίπεδο μιας τέτοιας προσπάθειας.

Πιστεύουμε ότι ιδιαίτερα στη σημερινή φάση, η δεκάχρονη παρουσία της **EAAK**, η δράση των φοιτητικών σχημάτων, οι παρεμβάσεις νέων αγωνιστών μέσα από εργατικές συσπειρώσεις και σχήματα, η δράση αρκετών αριστερών κινήσεων πόλης, αλλά και κεντρικές πρωτοβουλίες που κατά καιρούς συγκροτήθηκαν για μια σειρά σημαντικές μάχες, και ειδικά η εμπειρία και η πορεία της «Πρωτοβουλίας Αγώνα-Θεσσαλονίκη 2003» έχουν δημιουργήσει μια δυναμική και ένα δυναμικό αγωνιστών, που μπορούν να συναπτηθούν σε ένα πιο μόνιμο και συνολικό επίπεδο.

Πιστεύουμε, ότι για μια συνάντηση σε ανώτερο επίπεδο και με μόνιμα χαρακτηριστικά αυτού

του δυναμικού, χρειάζεται να παρθεί μια ευρύτερη κοινωνικοπολιτική πρωτοβουλία, στην οποία θα συμμετέχουν αγωνιστές και δυνάμεις από τα σχήματα της ΕΑΑΚ, νέοι από τις εργατικές συσπειρώσεις, νέοι από τις κινήσεις πόλης και περιβάλλοντος, μαθητές από συλλογικότητες που συγκροτούνται, αγωνιστές και δυνάμεις από την «Πρωτοβουλία Αγώνα» και ότι προκύψει από αυτή μετά την Θεσσαλονίκη, την Αντιπολεμική Διεθνιστική Κίνηση, τα «Ανεργία stop», περιοδικά, κινήσεις και πρωτοβουλίες που δρουν σε όλες τις πόλεις και τα μέτωπα με αναφορά στη νεολαία, οι οργανώσεις-κινήσεις της ριζοσπαστικής αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς που δρουν στη νεολαία, αλλά και όλοι οι αγωνιστές που συσπειρώθηκαν ή θα συσπειρωθούν στα μπλοκ της Πρωτοβουλίας Αγώνα στο αντιπολεμικό κίνημα και τις πολύμορφες κινητοποιήσεις ενάντια στην Ελληνική προεδρία από το Ναύπλιο μέχρι και τη Θεσσαλονίκη.

Μια τέτοια πρωτοβουλία «για την αντικαπιταλιστική δράση» της νέας γενιάς, θα μπορεί, ιδιαίτερα στις σημερινές ελπιδοφόρες εξελίξεις, να προωθεί με πιο μόνιμο και συνολικό τρόπο ένα αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο (που σε πολύ κρίσιμα και κεντρικά ζητήματα έχει κατακτηθεί ως ένα βαθμό στις διάφορες μετωπικές συλλογικότητες και σήματα), με στόχο να συγκροτεί και να αποτελεί ένα «αντικαπιταλιστικό μπλοκ» στους αγώνες και τις κινητοποιήσεις, μια ορατή και διακριτή πτέρυγα και μπλοκ στην κατεύθυνση εμφάνισης ενός τέτοιου ρεύματος στην νεολαία συνολικά. Ταυτόχρονα, μια τέτοια πρωτοβουλία θα αποτελεί έναν-αναγκαίο από κάθε άποψη σήμερα- χώρο διαλόγου, αντικαπιταλιστικής δράσης και πολιτικής έκφρασης με στόχο την κοινή δράση, τη συζήτηση, τη συμβολή στις ευρύτερες αναζητήσεις των αγωνιστών.

Η συγκρότηση μιας τέτοιας πρωτοβουλίας με αυτούς τους στόχους και μια τέτοια παρέμβαση, θα δημιουργήσει το δυναμικό και τους πολιτικούς όρους για ένα Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο. Μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στην αναζήτηση και διαμόρφωση του περιεχομένου και των μορφών του ΑΑΜ.

Η «πρωτοβουλία για την αντικαπιταλιστική δράση» δεν ταυτίζεται, δεν είναι το ΑΑΜ. Είναι ένα κρίσιμο «εργαστήριο» και πρόπλασμα, ένα άμεσο και πρακτικό βήμα, που θα δοκιμάζει τις σχέσεις, το περιεχόμενο, την αποτελεσματικότητα της λογικής της αντικαπιταλιστικής πάλης, θα ανοίγει και θα δημιουργεί δυνατότητες ευρύτερων παρεμβάσεων και κοινής δράσης σε πολλούς χώρους. Μια τέτοια παρέμβαση, θα δίνει ώθηση στη λογική του ΑΑΜ, αντικειμενικά θα αναπτύσσει τη διαδικασία δημιουργίας του.

Πιστεύουμε ότι με μια τέτοια πρωτοβουλία μπορεί να «κερδίζει πόντους» η ιδέα και η ανάγκη της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στους αγώνες και το κίνημα της νεολαίας συνολικά, να συγκροτείται ένας άλλος πόλος στις μάχες, ανάλογος με αυτόν που έχει συγκροτηθεί π.χ. στα πανεπιστήμια από την ΕΑΑΚ, στο κίνημα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης από την «Πρωτοβουλία Αγώνα» κ.ο.κ. σε πιο συνολικό επίπεδο. Αποτελεί επίσης σημαντική συμβολή στην υπόθεση για έναν ανεξάρτητο πόλο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, για ένα τέτοιο μπλοκ και μόρφωμα συνολικά στην κοινωνία, το εργατικό και λαϊκό κίνημα. Θα αναπτύσσεται, θα δίνει και θα παίρνει, από μια παράλληλη τέτοια διαδικασία συγκρότησης ενός πόλου και αντικαπιταλιστικού μετώπου στην κοινωνία.

Θεωρούμε ότι μια τέτοια πρωτοβουλία είναι άμεση ανάγκη και δυνατότητα, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που διαμορφώνονται και δρουν πολλά μέτωπα και μπλοκ με αναφορά στη νεολαία (Φόρουμ, Δράση, ΠΑΜΕ, κλπ) και υπάρχει η διαπιστωμένη δυνατότητα ενός τρίτου, μαζικού και διακριτού σε μορφή και περιεχομένου πόλου στους αγώνες. Αυτή η πολύτιμη και σημαντι-

κή παρέμβαση (των τελευταίων μηνών ιδιαίτερα), δεν πρέπει να σταματήσει μετά το τέλος των αντιπολεμικών κινητοποιήσεων, μετά το τέλος της ελληνικής προεδρίας και τη Θεσσαλονίκη. Αντίθετα, μπορεί να πάρει πιο μόνιμα χαρακτηριστικά, που όπως φαίνεται είναι ανάγκη και απαίτηση σημαντικού τμήματος του αγωνιστικού δυναμικού των τελευταίων κινητοποιήσεων σε όλους τους χώρους.

Στην κατεύθυνση αυτή, η ν.Κ.Α. θέλει να συμβάλλει θετικά και αποφασιστικά, στο μέτρο των δυνάμεών της. Πιστεύουμε ότι μπορούν τους αμέσως επόμενους μήνες να γίνουν σοβαρά βήματα σε μια τέτοια κατεύθυνση. Για την προώθηση της πρότασης και πρόσκλησης αυτής, για τη δημιουργία μιας «Πρωτοβουλίας για την αντικαπιταλιστική δράση», θεωρούμε δυνατό και απαραίτητο να γίνουν συσκέψεις, εκδηλώσεις και επαφές με σχήματα, πολιτικές δυνάμεις, αγωνιστές σε όλους τους χώρους νεολαίας και όλες τις πόλεις. Να δημιουργηθούν οι πρώτες «Πρωτοβουλίες Βάσης» συνελυσιακού χαρακτήρα σε σχολές, πόλεις και γειτονιές. Στην πορεία συζήτησης και διαμόρφωσης τέτοιων πρωτοβουλιών, χρειάζεται επίσης μια πανελλαδική συνάντηση-συνέλευση της Πρωτοβουλίας. Διαδικασίες που λίγο ως πολύ ακολουθήσαμε και οργανώσαμε από κοινού με πολλές δυνάμεις και αγωνιστές όλο το προηγούμενο διάστημα (κυρίως μέσα από τη διαδικασία συγκρότησης της Πρωτοβουλίας Αγώνα -Θεσσαλονίκη 2003). Η διαδικασία αυτή, μπορεί και πρέπει να είναι μια μαζική διεργασία, με την εμπλοκή όλου του δυναμικού που βρέθηκε στα ίδια μπλοκ το προηγούμενο διάστημα. Αυτή η «Πρωτοβουλία» πρέπει να εμφανιστεί με το δικό της στίγμα και διακριτό τρόπο σε σχολές, σχολεία, πόλεις και γειτονιές, να έχει το δικό της προφίλ, τα «σύμβολα» τις διαδικασίες και το «χώρο» συζήτησης, κοινής δράσης και συλλογικού σχεδιασμού της. Σε αυτή την κατεύθυνση μπορεί να αξιοποιηθούν μορφές όπως έντυπο υλικό, περιοδικό-εφημερίδα, site, κλπ.

Ταυτόχρονα, προϋπόθεση και ανάγκη είναι την επόμενη περίοδο να ενισχυθούν όλα τα σχήματα, να προωθήσουν την πολιτική ενοποίηση στο εσωτερικό τους, να διαμορφώσουν πειστικά αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης στο χώρο τους και να συνδεθούν, περισσότερο και με μονιμότερο τρόπο με τις τάσεις αντίστασης και αγώνα, επιδιώκοντας να συσπειρώσουν και να πολιτικοποιήσουν παραπέρα τις πρωτόλειες αντικαπιταλιστικές τάσεις που εμφανίζονται. Να δημιουργηθούν μετωπικές κινήσεις και σχήματα σε κινήματα και κοινωνικούς χώρους όπως στους μαθητές, τη νέα βάρδια και τους χώρους και κλάδους δουλειάς, στις γειτονιές και πόλεις όπου δεν υπάρχουν.

3.11 Οι συνολικές μορφές και τα πεδία συγκρότησης του AAM

Πέρα από τα άμεσα βήματα συσπείρωσης και κοινής δράσης, που είναι τα απαραίτητα υλικά και πολιτικά εφόδια και δρόμοι στην κατεύθυνση του AAM, το μέτωπο συγκροτείται μέσα από πολύμορφες και διαφορετικές συσπειρώσεις και μορφές. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει στην πορεία όλες οι κινήσεις, οι συλλογικότητες και κοινές προσπάθειες, να συμπυκνώνονται και σε μια κεντρική πολιτική μορφή.

Έπειτα από μια σειρά ετών δοκιμασίας και παρέμβασης πολλών και διαφορετικών μορφών και συλλογικοτήτων μετωπικής δράσης, μπορούμε να μιλήσουμε με αρκετή σαφήνεια για το πως θέλουμε και πως δεν θέλουμε να συγκροτούνται τα μορφώματα αντικαπιταλιστικής μετωπικής συσπείρωσης της νέας γενιάς.

Αφετηρία της λογικής μας είναι ότι, οι μορφές συγκρότησης και έκφρασης του ΑΑΜ δεν είναι το αναγκαίο συμπλήρωμα του περιεχομένου, δεν είναι ένα δευτερεύων, οργανωτικό χαρακτηριστικό του μετώπου αλλά αποτελούν τον καθοριστικό -ισότιμο ποιοτικά- πόλο της διαλεκτικής ενότητας περιεχομένου - μορφής.

Οι μορφές συσπείρωσης και συγκρότησης του ΑΑΜ, θα είναι πολυεπίπεδες και πολύμορφες, δυναμικές στην μορφή και εξέλιξή τους. Θα «πατούν» και θα αναπτύσσονται παράλληλα σε πολλούς κοινωνικούς χώρους και θα αποκτούν παρέμβαση σε πολλά και διαφορετικά πεδία της πάλης. Θα έχουν ριζοσπαστικό και δημοκρατικό χαρακτήρα και λειτουργία. Πολλές από τις μορφές και τις συλλογικότητες θα αλληλοκαλύπτονται, θα διαπλέκονται και θα αλληλοσυμπληρώνονται διαρκώς. Η διαδικασία αυτή δημιουργίας του ΑΑΜ, που θα καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την ίδια την κατάσταση των αγώνων και της πάλης, θα αναδεικνύει με το δικό της τρόπο ένα ζωντανό μέτωπο νέων με πολλά επίπεδα και για πολλά ζητήματα, με ενιαία όμως την κατεύθυνση, τη συσπείρωση και δράση. Όλα αυτά τα μορφώματα είναι τα απαραίτητα «εργαλεία», οι δρόμοι που θα μπορούν να υποδεχθούν και να οργανώσουν την αγανάκτηση και δυσaréσκεια της νέας γενιάς σε κάθε χώρο και συνολικά «γονιμοποιώντας» την σε αντικαπιταλιστική ανατρεπτική κατεύθυνση.

Από αυτή τη σκοπιά, οι μορφές συγκρότησης του ΑΑΜ έχουν τις αυτοτελείς τους διαδικασίες που βασίζονται στην άμεση δημοκρατία, στη συνελευσιακή λειτουργία και το συντονισμό τους, με κριτήριο τον αποφασιστικό - πρωταγωνιστικό ρόλο των αγωνιστών που τις συναπαρτίζουν (ανεξάρτητα εάν είναι ενταγμένοι σε οργανώσεις - κινήσεις ή είναι ανένταχτοι), μακριά από λογικές συμφωνιών κορυφών, προελημμένων αποφάσεων κ.λπ.

Το ΑΑΜ προσπαθεί να ανασυγκροτήσει συνολικά το «δημόσιο χώρο» συνάντησης και πολιτικοποίησης της νεολαίας, τόσο διαμέσου των πρωτοβουλιών που παίρνει σε κάθε φάση και συγκυρία όσο και διαμέσου της ανάπτυξης του κινήματος και των διαδικασιών του. Κινείται ανταγωνιστικά στις κυρίαρχες δυνάμεις, που με την πολιτική της εξατομίκευσης της νεολαίας δρουν εκφυλιστικά στις έννοιες της συλλογικότητας. **Το ΑΑΜ προωθεί μορφές και διαδικασίες που έχουν στο κέντρο την ενεργοποίηση, τη συμμετοχή της νεολαίας και τη μετατροπή των αγωνιστών σε πρωταγωνιστές της πολιτικής πάλης.** Στηρίζει και ενισχύει τις ανεξάρτητες αυτοτελείς διαδικασίες του κινήματος και τις μαχητικές μορφές αγώνα. Συμβάλλει στη διαμόρφωση νέων συλλογικοτήτων βάσης, όπως είναι οι γενικές συνελεύσεις, οι κινήσεις αγώνα γύρω από διάφορα ζητήματα, η δημιουργία νέων σωματείων, συλλόγων και φορέων έκφρασης και διεκδίκησης των αναγκών της νεολαίας.

Μορφές μέσα από τις οποίες συγκροτείται το ΑΑΜ είναι:

- **Οι πολιτικο-συνδικαλιστικές συσπειρώσεις και σχήματα** που δημιουργούνται στη βάση των διαφορετικών κοινωνικών χώρων όπου μορφώνεται και εργάζεται η νεολαία. **Αποτελούν το κύτταρο του ΑΑΜ,** τα θεμέλια της ενότητας της αντικαπιταλιστικής νεολαίας. Συγκροτούνται με βάση συσπείρωσης την αντικαπιταλιστική πολιτική και δράση στο χώρο τους, έχοντας ευρύτερη πολιτική φυσιογνωμία και παρέμβαση, προσπαθούν να εκφράσουν το περιεχόμενο του ΑΑΜ, δίνοντας βέβαια τον τόνο στα ζητήματα του χώρου αναφοράς και του κινήματός τους. Τέτοιες προσπάθειες είναι τα σχήματα της ΕΑΑΚ, των σπουδαστών ΙΕΚ, σχήματα νέων εργαζομένων και ανέργων όπως οι κινήσεις τύπου «ΑΝΕΡΓΙΑ STOP», σχήματα σε χώρους νέων εργαζομένων, πρωτοβουλίες βάσης σε κλάδους και εργατικούς χώρους στην κατεύθυνση του Νέου Εργατικού Κινήματος, οι πρωτοβουλίες και συλλογικότητες στους μαθητές κ.λπ.

• Η ενόπτια και ο συντονισμός των σχημάτων αυτών και των ανεξάρτητων αγωνιστών σε ένα διακριτό και συνολικό πλαίσιο πολιτικών χαρακτηριστικών, το οποίο τα μετατρέπει σε μία ενιαία πανελλαδική αριστερή - αντικαπιταλιστική πτέρυγα του κινήματος. Η διαδικασία αυτή διαμορφώνει ένα ανώτερο επίπεδο μετωπικής ενότητας και πολιτικής φυσιογνωμίας όλου αυτού του δυναμικού. Υπερβαίνει το άθροισμα και την πολιτική φυσιογνωμία των πολιτικοσυνδικαλιστικών σχημάτων του κάθε επιμέρους χώρου. Ο τόνος πέφτει σε γενικότερα ζητήματα (π.χ. συνολικά της εκπαίδευσης, της εργασίας, της ΕΕ, του πολέμου κ.λπ.). Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε αλληλοδιαπλοκή με την παρέμβαση του κάθε σχήματος στο χώρο του, αλλά δεν περιορίζεται σε αυτή την παρέμβαση. Εκφράζει και εκπροσωπεί ένα ανώτερο και πιο συνολικό προγραμματικό λόγο. Μια τέτοια προσπάθεια αποτελεί η διαδικασία ενοποίησης των σχημάτων της ΕΑΑΚ, με πλούσια εμπειρία όλα αυτά τα χρόνια (δίημερα κ.λπ.).

• Η διαμόρφωση κινήσεων και πρωτοβουλιών αγώνα γύρω από τα κομβικά ζητήματα και μέτωπα, όπως της ΕΕ, της πάλης κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, του πολέμου, του στρατού, της αντιαυταρχικής πάλης, της δημοκρατίας και των ελευθεριών, το μέτωπο πόλης - χώρου - περιβάλλοντος καθώς και το μέτωπο του πολιτισμού. Η διαμόρφωση τέτοιου χαρακτήρα συσπειρώσεων συμβάλλει στην αυτοτελή προώθηση του περιεχομένου αυτών των μετώπων, εκφράζει την πολιτική ενότητα της αντικαπιταλιστικής νεολαίας γύρω από αυτά τα κομβικά μέτωπα πάλης.

• Η ενοποίηση των πολύμορφων σχημάτων - κινήσεων - συσπειρώσεων - αγωνιστών που δραστηριοποιούνται τόσο σε χώρους όσο και σε μέτωπα, έντυπα κ.λπ., γύρω από το περιεχόμενο του ΑΑΜ. Η συγκρότηση, δηλαδή, μιας ενιαίας αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του κινήματος της νεολαίας, που θα εκφράζει απτά το κοινωνικοπολιτικό ρεύμα ρήξης και ανατροπής. Διαδικασία, που με τη σειρά της αναπτύσσει, μαζικοποιεί και πολλαπλασιάζει τη δυναμική του αντικαπιταλιστικού ρεύματος στη νεολαία. Που θα αποκτά συνεχή, μόνιμα χαρακτηριστικά συνέυρεσης, κοινής πάλης και πρωτοβουλιών. Η απόπειρα να συναντηθούν σε μια κοινή διαδικασία σχήματα και αγωνιστές από τους χώρους της εκπαίδευσης, των νέων εργαζομένων και των ανέργων, των στρατευμένων, των διάφορων μετώπων πάλης, της αριστερής αναζήτησης και προβληματισμού, με σκοπό την απόκτηση και διακήρυξη από μεριάς τους μιας κοινής ριζοσπαστικής - αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης και δράσης, θα αποτελέσει αδιαμφισβήτητο το πιο σημαντικό γεγονός για το νεολαιίστικο κίνημα και την αριστερή του πτέρυγα την επόμενη περίοδο. Μια τέτοια προσπάθεια είναι η πρόταση για την συγκρότηση της «Πρωτοβουλίας για την αντικαπιταλιστική δράση» της νεολαίας το επόμενο διάστημα.

• Η δράση και παρέμβαση για την συγκρότηση του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς με την ενίσχυση όλων των προηγούμενων μετωπικών συσπειρώσεων και πρωτοβουλιών, το βάθεμα του περιεχομένου και την συνολικοποίηση της παρέμβασής τους στην κατεύθυνση αυτή. Αυτό σήμερα απαιτεί την σε ανώτερο βαθμό συνάντηση, κοινή πάλη και συσπείρωση ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων της ριζοσπαστικής αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς. Κρίσιμη μπορεί να είναι η συνεισφορά του ΜΕΡΑ, που μπορεί να λειτουργήσει προωθητικά στη νέα φάση, στην οποία απαιτείται να εμπλουτιστεί το πολιτικό του περιεχόμενο και να αναπτυχθούν οι γέφυρες επικοινωνίας του με τις τάσεις ριζοσπαστικοποίησης και αντικαπιταλιστικής αναζήτησης που δημιουργούνται, ιδιαίτερα στη νέα γενιά.

• Η ενίσχυση του πολιτικού και θεωρητικού διαλόγου, τόσο γύρω από τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας όσο και από τα ζητήματα της πολιτικής επικαιρότητας.

Όλα τα παραπάνω, στην πορεία εξέλιξης, αναβάθμισης και βαθέματός τους, μπορούν να αποτελούν τις αναγκαίες **μορφές-πόδια του ΑΑΜ, που θα οδηγούν σε μια συνολική πολιτική μορφή**. Η μορφή αυτή, που δεν αποτελεί μια οργανωτική πρόταση, δεν μπορεί να διατυπωθεί με σαφή τρόπο τώρα, μπορεί να καταλήξει και να διαμορφωθεί μέσα από μια **«Συνάντηση της αντικαπιταλιστικής νεολαίας»**, ένα είδος συνδιάσκεψης-πολιτικού διήμερου των συλλογικότητων και σχημάτων που θα εμπλακούν σε όλες τις πολύμορφες μετωπικές κινήσεις που περιγράφτηκαν παραπάνω. Ο χρόνος σύγκλισης μιας τέτοιας «Συνάντησης» δεν μπορεί να οριστεί σήμερα, θα εξαρτηθεί από τα βήματα των σχημάτων και των κεντρικών πρωτοβουλιών το επόμενο διάστημα, κυρίως από το βαθμό κατάκτησης της μετωπικής κοινής δράσης σε κρίσιμες μάχες, από το βάθεμα του περιεχομένου και της παρέμβασης όλων των μορφωμάτων αντικαπιταλιστικής πάλης στη νεολαία αλλά και συνολικά στην κοινωνία.

Όλες οι μορφές και συλλογικότητες που περιγράφονται, υπάρχουν σήμερα στον έναν ή τον άλλο βαθμό. Η ίδια η διαδικασία ενοποίησης, μετωπικής δράσης και αντικαπιταλιστικής πάλης είναι μια διαδικασία δημιουργική. Θα αναπτύξει αντικειμενικά τόσο τις υπάρχουσες μορφές, σχήματα και δυνάμεις, θα δημιουργήσει όμως και νέες μορφές συσπείρωσης και ενότητας, νέα πεδία πολιτικής πάλης και ενότητας.

Ιδιαίτερα στην πολιτική περίοδο που διανύουμε, η προώθηση ορισμένων πλευρών της συγκρότησης του ΑΑΜ αποκτούν πρωτεύουσα πολιτική σημασία για τη συνολική πορεία του εγχειρήματος:

1) Η αποφασιστική ενίσχυση, μαζική παρουσία, λειτουργία και παρέμβαση της «Πρωτοβουλίας Αγώνα-Θεσσαλονίκη 2003» στις πολύμορφες κινητοποιήσεις κατά της Ελληνικής προεδρίας της ΕΕ, την εμφάνιση της σαν μαζικός και διακριτός αντικαπιταλιστικός πόλος στις κινητοποιήσεις της Θεσσαλονίκης, η πολιτική της παρέμβαση σε χιλιάδες αγωνιστές με το αναγκαίο ανατρεπτικό περιεχόμενο.

2) Άμεσα βήματα για την δημιουργία της «Πρωτοβουλίας για την αντικαπιταλιστική δράση» που μπορεί και πρέπει να προωθηθεί το επόμενο διάστημα, μέσα στις κρίσιμες μάχες. Η συσπείρωση των χιλιάδων νέων αγωνιστών του αντιπολεμικού κινήματος και της πάλης κατά της παγκοσμιοποίησης που πλαισίωσαν τα μπλοκ και τις παρεμβάσεις της «Πρωτοβουλίας Αγώνα» σε όλη την Ελλάδα και όλους τους χώρους, αμέσως μετά τη Θεσσαλονίκη, σε μια μόνιμη πρωτοβουλία αγώνα, με τα θετικά χαρακτηριστικά που κατακτήθηκαν το προηγούμενο διάστημα. Για την θετική συνέχεια ενός τέτοιου αντικαπιταλιστικού μπλοκ και πόλου στις κινητοποιήσεις και τους αγώνες της νεολαίας και συνολικά. Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση πρόκειται να στηρίξει με όλες τις δυνάμεις αυτή την προσπάθεια και καλεί και κάθε άλλη συλλογικότητα της ανατρεπτικής νεολαίας και κάθε αγωνιστή να συμβάλλει στο διάλογο και τη δημιουργία μιας τέτοιας αναγκαίας μορφής την επόμενη περίοδο.

3) Ενίσχυση των αντιπολεμικών πρωτοβουλιών και κινήσεων, στη νέα φάση του «πολεμικού» ολοκληρωτικού καπιταλισμού, ενάντια στα επικίνδυνα σχέδια της «αντιτρομοκρατικής συμμαχίας» ΗΠΑ-ΕΕ-NATO για την επιβολή της ιμπεριαλιστικής Νέας Τάξης σε όλο τον πλανήτη. Μετά τον πόλεμο στο Ιράκ, ετοιμάζονται οι νέες εκστρατείες, τα νέα σφαγεία και οι επεμβάσεις ενάντια στους λαούς. Το πρωτοφανές αντιπολεμικό κίνημα, στην Ελλάδα και όλο τον κόσμο, δείχνουν την ανάγκη για πρωτοβουλίες και συσπειρώσεις σε όλους τους χώρους της νεολαίας, για την αντιπολεμική αντικαπιταλιστική και αντιιμπεριαλιστική πάλη. Σε αυτή την κατεύθυνση χρειάζεται να ενισχυθούν οι τοπικές και πανελλαδικές κινήσεις όπως η Αντιπολεμική Διε-

θνιστική Κίνηση, η επιτροπή αλληλεγγύης στρατευμένων κλπ.

4) Βήματα στην υπόθεση της διαμόρφωσης του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Βήματα που θα αποτελέσουν συγκεκριμένο μέτρο των ρηγμάτων που προκαλούνται στην αστική ηγεμονία και την υποταγμένη Αριστερά, στις συνολικές πολιτικές μάχες του επόμενου διαστήματος.

3.12 Η πολιτική παρέμβαση της ν.Κ.Α.

Παίρνοντας υπόψη το νέο τοπίο της ταξικής πάλης, τις τάσεις και δυνατότητες που αναδεικνύουν οι πρόσφατες κινητοποιήσεις, τα νέα ερωτήματα αλλά και τις δυσκολίες που προκύπτουν, η ν.Κ.Α. χρειάζεται να κινηθεί με ριζοσπαστικό τρόπο σε όλα τα πεδία, εμπλουτίζοντας όλα τα στοιχεία της δράσης και λειτουργίας της. Οι απαιτούμενες τροποποιήσεις, η πιεστικά αναγκαία συλλογική συζήτηση και μια νέα νιοή στη δράση όλου του δυναμικού της οργάνωσής μας, είναι ένα πρώτο ζητούμενο και καθήκον.

Μοναδικό κριτήριο και μέτρο, αποτελεί η προώθηση μιας μάχιμης πολιτικής γραμμής με στρατηγικές προδιαγραφές που θα ανταποκρίνεται και θα αναπτύσσει την αντικαπιταλιστική ανατρεπτική πάλη σήμερα, τον επαναστατικό αγώνα και όλα τα επίπεδα συγκρότησης του πολιτικού υποκειμένου στις σημερινές συνθήκες. **Η πρόκληση για τη ν.Κ.Α. είναι να ενισχύσει και τις τρεις πλευρές και του επαναστατικού αγώνα, του πολιτικού υποκειμένου, με την συμβολή στην ανάπτυξη των αγώνων της νεολαίας, την ενίσχυση και τη δημιουργία μετωπικών σχημάτων σε όλα τα μέτωπα και χώρους της νεολαίας που έχει πρωταρχική σημασία, την αναζωογόνηση και ανασυγκρότηση μιας ν.Κ.Α. που θα μπορεί να παίζει το ρόλο του καθοριστικού παράγοντα μιας επαναστατικής κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας στη νέα συγκλονιστική εποχή που ήδη έχει αρχίσει.**

Από αυτή τη σκοπιά, είναι αναγκαία μια συνολική αλλαγή κλίματος, μια ριζική ανασυγκρότηση της ίδιας της ν.Κ.Α. σε όλα τα επίπεδα, με την ταυτόχρονη προώθηση της πολιτικής γραμμής του ΑΑΜ, των βημάτων για την αντικαπιταλιστική συσπείρωση των νέων αγωνιστών, την ενίσχυση του περιεχομένου και των ίδιων των αγώνων της νεολαίας και την αποφασιστική συμβολή της οργάνωσής μας στην προσπάθεια κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης.

Η πρόταση της ν.Κ.Α για το ΑΑΜ, η αντίληψη και οι επεξεργασίες της οργάνωσης για τα μεγάλα ερωτήματα και ζητήματα της εποχής, όπως είναι η διαδικασία της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, ο πόλεμος, οι αναδιρθρώσεις του κεφαλαίου και η αστική πολιτική, η προβολή της ανάγκης για την αντικαπιταλιστική επανάσταση-κομμουνιστική απελευθέρωση, μπορούν σήμερα να αποτελέσουν το εναρκτήριο εφόδιο και το απαραίτητο καύσιμο για μια σχεδιασμένη παρέμβαση στην νεολαία.

Άμεσα αυτό σημαίνει:

- **Την ανασυγκρότηση των βασικών κυττάρων της ν.Κ.Α., των Ο.Β., με την μάχιμη συζήτηση και τον σχεδιασμό ενός προγράμματος παρέμβασης σε κάθε χώρο δράσης. Την αναζωογόνηση και ανάπτυξη των ΟΒ και των οργάνων, με την προώθηση ενός σχεδίου δράσης και της συζήτησης του πολιτικού περιεχομένου παρέμβασης στις νέες συνθήκες και τις επόμενες μάχες.**

• Την αποφασιστική προσπάθεια ανάπτυξης και μαζικοποιήσεις της ν.Κ.Α., με την συμμετοχή πολλών νέων αγωνιστών στις γραμμές της οργάνωσης. Ειδικό μέτρο αποτελεί η ανάπτυξη της ν.Κ.Α. στην εργαζόμενη νεολαία και τους μαθητές, όπως και σε μια σειρά πόλεις όπου χρειάζεται αποφασιστική βελτίωση και ανάπτυξη των οργανώσεων.

• Την άμεση και σαφή προσπάθεια αυτοτελούς παρέμβασης της ν.Κ.Α. στις εξελίξεις και τους χώρους. Όχι μόνο μέσα από τη συμμετοχή του δυναμικού της στους αγώνες ή τις μαζικές και μετωπικές διαδικασίες, αλλά με την εμφάνιση, προώθηση και επαφή της πολιτικής της γραμμής, πρότασης και των αξιακών και στρατηγικών της αντιλήψεων μαζικά στη νεολαία, στο δυναμικό των αγώνων, στους κοινωνικούς χώρους και τις μετωπικές πρωτοβουλίες.

• Την στροφή στη δράση και παρέμβαση της ν.Κ.Α σε κινήσεις και πρωτοβουλίες που εμπνέουν, συσπειρώνουν και στρατεύουν τη νέα γενιά, μακριά από τη στείρα, άχρωμη και άνευρη γενικόλογια, συνθηματολογία ή τον αφηρημένο κινηματισμό. Με πρωτοβουλίες και κινήσεις αξιακού και πολιτιστικού περιεχομένου και πρότασης, πολιτικής και θεωρητικής συζήτησης και επαφής με τις πολύπλευρες διεργασίες που συντελούνται στη νέα γενιά.

Αποφασιστική συμβολή εκτός από την αναγκαία συζήτηση και λειτουργία των ΟΒ και των οργάνων μπορούν να έχουν οι πολιτικές-πολιτιστικές εκδηλώσεις «αναιρέσεις», το έντυπο της οργάνωσης, η λειτουργία site της ν.Κ.Α., αλλά και πολλές ακόμα πρωτοβουλίες που χρειάζονται να σχεδιάζονται και να προωθούνται σε όλους τους χώρους, τις πόλεις και τα μέτωπα παρέμβασης της ν.Κ.Α.

Συνολικά, η ν.Κ.Α. θα κριθεί στην επόμενη περίοδο από την ικανότητά της να διαμορφώνει τους πολιτικούς όρους προώθησης μιας μάχιμης πολιτικής γραμμής στη νεολαία, από τα βήματα που θα κατορθώσει να κάνει στην δημιουργία προϋποθέσεων για την αντικαπιταλιστική δράση και συσπείρωση ευρύτερων τμημάτων της νέας γενιάς. Αλλά και από τη συμβολή της σε μια νέα πορεία του εγχειρήματος της επαναστατικής αριστεράς και της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης στη νέα εποχή.

Σε αυτή την προσπάθεια αξίζει και θα δώσουμε τις δυνάμεις μας. Σε αυτή την προσπάθεια καλούμε τις νέες και νέους του αγώνα. Γιατί όλα γύρω μας συνηγορούν στην ανάγκη για μια τέτοια προσπάθεια. Γιατί καταλαβαίνουμε ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Γιατί ξέρουμε, ότι μπορούμε να νικήσουμε!

Μάης 2003

Οι Γάλλοι άνεργοι δείχνουν το δρόμο:
«ΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΙΟ ΩΡΑΙΟ ΠΟΛΕΜΟ»!

«Όποιος σπέρνει
την εξαθλίωση,
θα δρέφει
την οργή»

(Κεντρικό σύνθημα των καταληψιών ανέργων)

